

УКРАЇНА

**У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ
ПРЕСИ**

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

Удовик В. М., директор Фонду Президентів України,
канд. істор. наук., старш. наук. співроб.

Відповідальна за випуск

Польовик С. М., заввідділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, канд. наук. із соц. ком.

Інформаційно-бібліографічні матеріали підготували

Федорчук А. Г., Матвійчук А. В., Мищак І. М., Павленко Д. В., Бондаренко Д. В.,
Хилько М. І., Макарова О. І., Моршна Н. О., Дайнека Я. А., Третяк Т. І.,
Ставерська Т. А., Петрова Т. О.

Аналітичні матеріали підготував

Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.

Візуальну аналітику підготував

Федорчук А. Г., наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України

Заснований у 2011 році
Виходить один раз на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

*Думки, висловлені в матеріалах, належать виключно авторам
і не обов'язково відображають точку зору укладачів*

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ імені В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ
(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 5 (171)

(огляд матеріалів зарубіжної преси за 1–31 травня 2023 р.)

Київ 2023

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ПЕРЕДМОВА.....	4
ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (<i>аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–31 травня 2023 року</i>).....	7
ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (<i>висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–31 травня 2023 року</i>).....	24
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ	24
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ.....	28
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	29
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ	30
ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ	32
УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ.....	32
ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ.....	32
ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ	35
ВОЄННИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ.....	40
ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ.....	41
ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ.....	42
ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ	43
ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ	44
ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ.....	46
ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	48
ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ.....	48
ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ.....	49
ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ	50
РОБОТА СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ, САП ТА НАБУ.....	52
СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	52
ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ	54
УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ	56
АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ	56
АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ	58
БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ.....	59
ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО УКРАЇНИ	61
ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ.....	61
ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ В РФ	63
ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ	64
ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ.....	81
ДИПЛОМАТИЧНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНИ ЗА КОРДОНОМ.....	85

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ	85
ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ	87
ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ РФ	97
ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	100
МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС	112
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	116
ПІДТРИМКА РОСІЇ	120
ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ	121
РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ	126
РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ	159
РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ	160
САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ	162
ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ	168
ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ	168
ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА	169
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	171

ПЕРЕДМОВА

Вирішальну роль під час повномасштабного вторгнення росії в Україну відіграє своєчасне, достовірне та незаангажоване інформування громадян та світу про перебіг російсько-української війни. У цьому контексті внесок зарубіжних медіа стає ще потужнішим, як ніколи, адже те, як у світових ЗМІ висвітлюють українську тематику значною мірою впливає на сприйняття громадськістю, а отже – їх настрої. Далі ці настрої можуть відображатись і в прийнятті певних рішень з боку владної верхівки країн світу щодо допомоги та підтримки України.

З початку масштабної агресії росії 24 лютого 2022 року Україна стала гедлайнером всіх світових ЗМІ. Очевидно, через війну, але постійна увага була прикута не тому, що точилися бої як такі, а завдяки героїчному спротиву українського народу. Сміливість усіх українців – від ЗСУ, які щодня чинять подвиги на полі бою, витісняючи ворога, до простих людей, які голими руками йшли на танки та виходили на мітинги на тимчасово окупованих територіях – вивела Україну на позиції сильного гравця у світовій політиці, зумовивши мобілізацію міжнародних зусиль на підтримку нашої держави у протистоянні російській агресії, посилення стійкості та обороноздатності України, відновлення пошкодженої енергетичної інфраструктури, а також забезпечення дієвих механізмів безпеки для України.

Реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну, викладена на шпальтах впливових світових медіа, лягла в основу випусків інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» з 24 лютого 2022 року. Бюлетень, який продукується з 2011 року, є оглядом суспільно-політичних подій в Українській державі, опублікованих в найбільш впливових та авторитетних світових медіа.

Інформація, представлена в бюлетені, сприяє оперативному отриманню користувачем логічно структурованих відомостей. Зміст рубрик інформаційно-бібліографічних матеріалів бюлетеня представлений за тематичним добірками, а в межах рубрик – за хронологією. До всіх публікацій подано анотацію українською мовою. Бібліографічні записи подаються мовою оригіналу зі збереженням особливостей бібліографічного опису. Заголовки публікацій подані з перекладом українською мовою. Тематика матеріалів розкриває сприйняття України у світі під час

російського вторгнення як у внутрішньополітичному, так і міжнародному аспектах. Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу, слід назвати новинні повідомлення, тематичні огляди, авторські статті, інтерв'ю, експертні оцінки, аналітичні коментарі, журналістські розслідування тощо.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень «Україна у відгуках зарубіжної преси» містить візуальну аналітику щодо кількісно-якісного аналізу тематики, тональності та активності світових медіа у висвітленні української проблематики, а також аналітичний огляд зарубіжної преси щодо політичних оцінок і рішень міжнародних організацій та політичних і громадських діячів окремих країн стосовно збройної агресії росії проти України, а також відповідних заходів міжнародної спільноти, викликаних неспровокованим вторгненням росії. У кінці бюлетеня представлено перелік використаних джерел, які піддавалися моніторингу, з короткими відомостями про кожне видання.

Інформаційно-бібліографічний бюлетень призначений для працівників бібліотек та інших інформаційних установ, політологів, істориків. Періодичність – 12 випусків на рік.

У 5 випуску за 2023 рік інформаційно-бібліографічного бюлетеня «Україна у відгуках зарубіжної преси» висвітлюється реакція міжнародної спільноти на російсько-українську війну в дзеркалі відображення в 36-и зарубіжних інтернет-версіях газетних і журнальних видань з 1 по 31 травня 2023 року. В ході моніторингу було проаналізовано матеріали зарубіжної преси 18-и країн світу, які входять до держав «Групи семи» і «Групи десяти» (Бельгія, Велика Британія, Італія, Канада, Нідерланди, Німеччина, США, Франція, Швеція, Японія), «Вишеградської четвірки» (Польща, Чехія, Угорщина, Словаччина), групи пострадянських країн-членів Європейського Союзу та Об'єднаних експедиційних сил (Латвія, Литва, Естонія), найбільшої європейської країни-представниці Іbero-американської групи – Іспанії.

Мовний аспект моніторингу включав аналіз публікацій світових медіа 14-а мовами світу, а саме: англійською, естонською, іспанською, італійською, латвійською, литовською, нідерландською, німецькою, польською, словацькою, угорською, французькою, чеською та шведською.

Загалом аналіз повідомлень зарубіжних медіа за травень 2023 року свідчить, що світова спільнота із хвилюванням очікує на результати українського контрнаступу. Від цього буде залежати подальша доля військової та технічної допомоги Україні, у тому числі і постачання натівських винищувачів. Журналісти зарубіжних видань продовжують захоплюватися мужністю українців, їхнім поступом в економічній та культурній сферах. Критичні зауваження, як і в попередні місяці, лунають переважно з сусідніх країн і пов'язані з експортом до цих країн українського зерна, що викликає невдоволення місцевих фермерів. Також уже традиційними є критичні статті у виданнях Угорщини, яка займає специфічну позицію щодо російської агресії проти України, натомість критикує запровадження санкцій за підтримку агресора.

ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ: АНАЛІЗ ІНТЕРНЕТ ЗМІ (аналітичний огляд зарубіжної преси про події в Україні за 1–31 травня 2023 року)

*Мищак І. М., старш. наук. співроб. відділу формування інформаційних ресурсів
Фонду Президентів України, д-р істор. наук, проф.*

Упродовж травня 2023 року в рамках підготовки огляду було проаналізовано 36 інтернет-версій медіаресурсів 18 країн світу. Найбільшу активність у висвітленні «українського питання» за цей період проявили інтернет видання Великої Британії та Франції (по 9 % від загальної кількості відібраних публікацій), США (8 %), Польщі та Японії (по 7 %), Іспанії, Італії, Угорщини та Німеччини (по 6 %), Швеції, Словаччини, Латвії, Канади та Чехії (по 5 %), Бельгії та Нідерландів (по 4 %), Литви (3 %), Естонії (2 %) (див. діаграму 1).

Прикметно, що трійка лідерів серед зарубіжних медіа за кількістю повідомлень на українську тематику у порівнянні з минулим місяцем не змінилася: британське щоденне видання «The Guardian» (частка повідомлень про Україну та українців серед проаналізованих зарубіжних інтернет видань складає 6,05 %), французька газета «Le Monde» (5,57 %), американська щоденна газета «New York Post» (5,08 %). Далі йдуть: польська «Rzeczpospolita» (4,36 %), японська «The Asahi Shimbun» (3,63 %), італійська «Libero Quotidiano» (3,39 %), британська «The Independent», угорська «Nepszava», французький щотижневий журнал «L'Obs» та іспанська «El Mundo» (по 3,15 %) (див. діаграми 2, 3).

Британські щоденні газети «The Guardian» та «The Independent», спільна частка яких у висвітленні «українського питання» складає 9 % від загальної кількості проаналізованих зарубіжних інтернет медіа, продовжують відстежувати потенціал Збройних Сил України у контексті анонсованого великого контрнаступу. Видання висловлюють схожу тезу про те, що Україна намагається зберегти своїх солдат, а тому не поспішає з «лобовими» атаками, натомість виснажує ворога високоточними ударами, завдаючи дошкульних втрат росіянам у логістиці, військовій техніці та живій силі. Акцентується увага на тому, що з наданням Великою Британією ракет «Storm Shadow», дальність дії яких перевищує 250 км, значна частина раніше окупованих територій, у тому числі й Луганськ, стає вразливою разом із російськими базами та складами зброї, розміщеними далеко від зони бойових дій. Особливістю підготовки

українців до контрнаступу британські журналісти називають також активізацію бойових зіткнень по всій лінії фронту – від Харківщини до Херсонщини. Ще одним фактором є широке застосування ЗСУ дронів, у тому числі й на території росії, свідченням чого стала нещодавня атака на Москву. З іншого боку, старший репортер відділу глобального розвитку «The Guardian» П. Бомонт пише, що атаки безпілотників більше мають психологічний вплив. На його думку, ці атаки, схоже, були спрямовані продемонструвати, що Україна здатна обходити російські засоби ППО й завдати удару глибоко всередині росії. Окрім суто військових аспектів, британські видання інформують своїх читачів про перспективи політичних наслідків для російського керівництва за розв'язання агресії проти України. Експрем'єр-міністр Великої Британії Г. Браун у статті для «The Guardian» пише, що цього літа для російського президента буде кризова точка, оскільки вимоги діяти з боку Міжнародного кримінального суду посилюються. За словами політика, наступний етап кампанії з ув'язнення путіна вимагатиме безпосередньої участі Америки. Г. Браун нагадує слова Д. Байдена про те, що США підтримують арешт путіна, але, як і раніше, ухиляються від створення спеціального трибуналу. Британський політик констатує, що «ми маємо нагадати їм, що недостатньо хотіти мети, а треба прагнути засобів». Фахівці також наголошують на зміні ситуації всередині росії. Так, в інтерв'ю «The Independent» колишній командувач Сил хімічного, біологічного та ядерного захисту Великої Британії та НАТО Х. де Бреттон-Гордон сказав, що «ситуація в росії перебуває на переломному етапі», оскільки Кремль наразі не може контролювати соціальні мережі, а репутація путіна як «великого переможця» підірвана. Історик і політичний оглядач «The Guardian» Т. Гартон-Еш вважає, що рішуча перемога України – тепер єдиний вірний шлях до міцного миру, вільної Європи і, зрештою, до «кращої» росії. Увагу британських оглядачів привернув європейський музичний конкурс «Євробачення», який через війну в Україні цього року приймає Велика Британія. Повідомляється про різні локації та спільні акції, які мають привернути увагу меломанів до війни в Україні. Як приклад наводиться благодійний «Rave Ukraine», який 7 травня одночасно відбувався у Києві та Ліверпулі на знак солідарності України та Британії. Весь дохід з обох заходів передадуть ініціативі «Music Saves UA» для надання негайної гуманітарної допомоги тим, хто її найбільше потребує зараз в Україні. На думку оглядачки «The Guardian»

3. Вільямс, хоча Президенту України В. Зеленському не дозволили звернутися до учасників «Євробачення», конкурс був чотиригодинним антивоєнним протестом. Зазначається також, що українські музиканти успішно збирають кошти на благодійних концертах в Європі на підтримку України.

Французькі видання – щоденна газета «Le Monde» та щотижневий журнал «L'Obs», які разом із британськими медіа ділять першу – другу сходинку за часткою статей і повідомлень на українську тематику (9 %), також багато уваги приділяють підготовці України до контрнаступальної операції. На переконання французьких оглядачів, окрім суто військової підготовки й завдання точкових ударів, які мають знекровити росіян, українці застосовують військові хитрощі та відвертають увагу ворога, приховуючи напрямки потенційних ударів. Журналіст «Le Monde» С. Пьєтралунга описує цей стан терміном «туман війни». Він нагадує, що цей вираз, теоретизований на початку XIX ст. пруським генералом К. фон Клаузевіцем, позначає під час збройних конфліктів невизначеність, яку воюючі добровільно зберігають щодо своїх сил, своїх позицій або цілей. Своєю чергою, науковий співробітник Центру аналізу та прогнозування міжнародних ризиків Дж. Енротін пояснює, що «туман – це структурний стан війни, який провокують, щоб забезпечити свої операції, і українці дуже обдаровані у цій грі». Загалом французькі оглядачі публікують багато репортажів із Бахмуту та інших фронтових населених пунктів, захоплюючись відважністю українців. Так, журналістка «Le Monde» Ф. Вінсент розповідає про героїчний український народ, який з початку російського вторгнення 24 лютого 2022 року показав всьому світу обличчя героїчної та єдиної нації. Авторка наголошує, що за кордоном цей масовий опір викликає тим більше захоплення, оскільки ніхто не уявляв, що країна здатна протистояти російському агресору. Ф. Вінсент нагадує, що в Єлисейському палаці в Парижі саме для вшанування «українського народу» – а не однієї людини – Е. Макрон вручив орден Почесного легіону В. Зеленському. У французьких медіа відзначили збиття українцями російської гіперзвукової ракети Х-47 «Кинджал» за допомогою МІМ-104 «Patriot». Оглядач «Le Monde» П. Був'є робить висновок про те, що дії української ППО поставили під сумнів твердження росії про «невразливість» «Кинджалу». Автор пише, що росія спочатку заперечувала збиття ракет типу «анологов нет», але Київ та Вашингтон це підтвердили. У статті

підкреслюється вирішальна роль системи МІМ-104 «Patriot» та наголошується на зміні дискурсу США щодо гіперзвукових ракет. Деякі експерти вважають, що «Кинджал» не має реального військового застосування і є передусім пропагандистською зброєю. Французькі видання продовжують обговорювати можливості й механізми притягнення до відповідальності російських воєнних злочинців. В інтерв'ю «Le Monde» історик, засновник інтернет-ЗМІ «Le Courrier des Balkans» Ж. Деранс підбиває підсумки Міжнародного кримінального трибуналу з питань колишньої Югославії для розгляду воєнних злочинів, скоєних у Боснії та Герцеговині, та досліджує уроки, які можна отримати з нього в контексті вторгнення росії в Україну. Автор вважає, що Міжнародний кримінальний трибунал з питань колишньої Югославії перегукується з поточними дебатами щодо необхідності судового переслідування воєнних злочинців в Україні. З іншого боку, «L'Obs» наводить інтерв'ю української юристки-правозахисниці О. Матвійчук, яка очолює Центр громадянських свобод у Києві. Адвокатка наголошує на важливості встановлення справедливості щодо жертв і притягнення винних у цих злочинах до відповідальності. О. Матвійчук розповіла про підтримку створення спеціального трибуналу, відповідального за розслідування воєнних злочинів, зокрема вчинених путіним. Французькі журналісти відзначають також намагання росіян маніпулювати суспільною думкою в європейських країнах. Так, згідно з дослідженням, проведеним датським суспільним мовником «DR» і французьким виданням «Le Monde», російські спецслужби проводять постановочні акції протесту в Європі з критикою ЄС, НАТО та України, які спрямовані на те, щоб посягти розбіжності в Європі щодо війни в Україні. Російські демонстранти приєднуються до багатолюдної демонстрації іншої тематики, а потім знімають відео, як вони стоять перед тисячами людей із проросійськими плакатами. На противагу цьому, наголошують французькі оглядачі, у росії режим все більше скочується до авторитарності та силового придушення антивоєнних виступів. Журналістка-фрілансерка «L'Obs» Дж. Коллінг, яка живе в росії, описує глибокі зміни, які відбулися в російському суспільстві за дванадцять місяців війни проти України. За її словами, силова машина посилює репресії проти підозрюваних у зраді, водночас прославляється поняття батьківщини та протистояння опозиції. У статті наголошується, що російське суспільство, за поданням влади, характеризується патріотизмом і неприйняттям

західного впливу, навіть у таких містах, як Санкт-Петербург, атмосфера помітно змінилася, зокрема з'явилися таблички, які прославляють російських солдатів, які воюють в Україні. На цьому фоні описується розгортання конфлікту між очільником ПВК Вагнера пригожиним та шістьма іншими впливовими фігурами кремля. Журналістка-фрілансерка Дж. Коллінг у статті для «L'Obs» аналізує дії шести персонажів, наближених до керівництва росії. За її словами, складна динаміка та стосунки між цими персонажами сприяють напруженню та постійному суперництву в кремлі.

Американські щоденна газета «New York Post» та журнал «Time» (спільна частка 8 %) обговорюють можливі напрямки українського контрнаступу. Репортерка «New York Post» С. Фарберов, із посиланням на військових експертів, визначає п'ять таких ключових напрямків, наголошуючи на необхідності врахування не лише рівня підготовки ЗСУ, а й погодних умов. Американські оглядачі вказують на важливість нарощення військового потенціалу України напередодні контрнаступу і стверджують, що з боку США така підтримка є. Зокрема, США на тлі наближення українського контрнаступу надішлють Україні додаткову військову допомогу на суму біля 300 млн дол. Йдеться про величезну кількість артилерійських снарядів, гаубиць, ракет класу «повітря-земля» та боєприпасів. Вся зброя буде вилучена зі складів Пентагону, щоб вона могла швидко потрапити на фронт. Оцінюючи потенціал російської армії, директор Розвідувального управління Міністерства оборони США генерал-лейтенант С. Беррієр під час слухань у Комітеті Сенату США зі збройних сил заявив, що загалом за 14 місяців після початку війни росії з Україною збройні сили росії настільки деградували, що на відновлення їх сил може піти до 10 років. Цю тезу підтримує директорка Національної розвідки А. Гейнс, яка прогнозує, що навряд чи російські війська зможуть провести велику наступальну операцію в 2023 році. На думку А. Гейнс, виснаження російських сил може змусити путіна сісти за стіл переговорів. З іншого боку, старший науковий співробітник Вашингтонського інституту Хадсона Л. Коффі на шпальтах «New York Post» прогнозує, що російська збройна агресія проти України буде довгою і вимірюватиметься роками, а не місяцями, тому Захід має почати готуватися до підтримки України у довгостроковій перспективі. Л. Коффі зауважує, що українці не просять і не хочуть, щоб американські війська допомагали їм у боротьбі з

росією, а все, що вони просять – це обладнання, зброя, боєприпаси та фінансові ресурси, необхідні для того, щоб дати їм шанс боротися. На думку автора, якщо контрнаступ України зупиниться чи навіть зазнає невдачі, це не привід припиняти підтримку. Діаметральної точки зору дотримується старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Д. Рохач. Експерт вважає, що перемога України і, можливо, крах російського режиму можуть бути ближчими, ніж передбачають ті, хто прогнозує затяжну війну. На думку автора, чим вірогіднішою видається перемога України, тим менше у лівих чи правих політиків буде стимулу коливатися щодо допомоги США країні чи закликати до умиротворення росії. Журнал «Time» звертає увагу на активні пошуки українською владою нових союзників серед країн поза межами Європи. Так, кореспондент Б. Мрує, який фокусується на питаннях Близького Сходу, аналізує поїздку Президента України В. Зеленського у Саудівську Аравію на щорічний саміт Ліги арабських держав, де він звернувся до країн, які підтримують теплі відносини з росією. Президент України закликав арабських лідерів, які зустрілися в Саудівській Аравії, не піддаватися російському впливу. На розширення напрямів української дипломатії звертає увагу й аналітик журналу «Time» К. Чарлі, який аналізує візит Президента України В. Зеленського на саміт «Групи семи» (G7) в Японію. Автор звертає увагу на тезу В. Зеленського, який у своєму виступі попередив, що «росія хоче розтоптати все, що є цивілізованим», і закликав до більшої допомоги з-за меж Європи. Американські експерти стурбовані зростанням напруженості довкола Запорізької АЕС. Наводиться заява Генерального директора МАГАТЕ Р. Гроссі, який зазначив, що ситуація навколо ЗАЕС стає все більш непередбачуваною і потенційно небезпечною. Р. Гроссі заявив, що він вкрай стурбований цілком реальними ризиками для ядерної та фізичної безпеки станції. За його словами, жоден із шести реакторів станції не працює, а станції потрібне постійне джерело енергії, щоб підтримувати роботу основних систем охолодження та запобігти радіаційній катастрофі.

Польські медіа, представлені в огляді газетою «Rzeczpospolita» та тижневиком «Do Rzeczy» (спільна частка 7 %), відзначають високий рівень підтримки України поляками, у тому числі й євроінтеграційних прагнень. На запитання «Як скоро, на вашу думку, Україна має стати членом Європейського Союзу?» 31,1 % учасників

опитування SW Research для «Rzeczpospolita» відповіли «якнайшвидше, навіть цього року», 34,4 % вважають, що Україна має стати членом ЄС одразу після закінчення війни, 19,9 % опитаних – через 5–10 років, 4,7 % – через понад 10 років. Лише 9,9 % респондентів заявили, що Україна ніколи не повинна стати членом ЄС. Разом із тим колумніст «Do Rzeczy» П. Габріель вважає, що насправді, в умовах офіційної «рішучої і сильної» підтримки поляками швидкого вступу України до ЄС, у Польщі теорія болісно зіткнулася з практикою. За словами журналіста, більшість поляків, яка «гаряче» заявляє на камеру, що Україну потрібно прийняти до ЄС (і НАТО) «просто негайно, бажано сьогодні, а найпізніше завтра на світанку», з «холодною головою» радить уникати поспішних дій і рекомендує виваженість й обережність у цьому питанні. Польські оглядачі аналізують вплив війни в Україні на зміни в армії Польщі. Так, журналіст «Rzeczpospolita» М. Пясецький вважає, що Польща має мати сильну армію. За його словами, важко знайти більш очевидне висловлювання перед війною в Україні, перед агресивною, непередбачуваною і, незважаючи ні на що, все ще могутньою росією. Він пише, що події в Україні є потужним нагадуванням про те, наскільки жорстока війна, а молоді люди це бачать і роблять висновки. Командувач сил територіальної оборони Польщі генерал В. Кукула, характеризуючи систему військового навчання, окреслив зміни, над якими він працює. На його думку, модель трансформації передбачає поступовий відхід від моделі пасивного навчання резервістів на користь підготовки активних резервістів, які постійно відряджені до військових частин, де вони розвивають компетенції та моделюють свою кар'єру протягом багатьох років. Генерал зазначив, що, незважаючи на однозначні висновки оборонної війни України, ця зміна видається складною для реалізації.

Японські газети «The Asahi Shimbun» та «Japan Today», які зі спільною часткою 7 % ділять з польськими медіа четверте – п'яте місця за висвітленням «українського питання», звертають увагу на поступово збільшення допомоги Україні. «The Asahi Shimbun» пише про те, що Японія планує передати Україні черговий пакет самооборони після бронежилетів, шоломів та інших речей. Ідеться про шестимісні вантажівки, а також повнопривідні 10-и місні вантажівки загального призначення та вантажівки для перевезення сміття. В іншій статті видання нагадує, що Японія пообіцяла не ставати експортером зброї, яка розпалює міжнародні конфлікти, і ця

обітниця є одним з її найважливіших принципів як нації, чия конституція твердо підтримує пацифізм. Однак після візиту в Україну Прем'єр-міністр К. Фуміо заявив, що Японія продовжуватиме надавати допомогу відповідно до власної політики та принципів. Зокрема, уряд має зосередити свої зусилля на допомозі Україні у відбудові та в цивільних сферах. Крім того, генеральний секретар Кабінету міністрів Японії Х. Мацуно повідомив, що Японія запровадить додаткові санкції проти росії після того, як саміт «Групи семи» погодився посилити заходи для покарання москви за вторгнення в Україну. «Japan Today» пише про значні зміни суспільної думки в Японії з огляду на збройну агресію росії проти України. Японія загалом прийняла близько 2300 українців, які втекли до Японії після російського вторгнення. Журналіст «Japan Today» констатує, що прийняття Японією українців є незвичним для країни, яка славиться своєю нелюбов'ю до іммігрантів. Також Японія пообіцяла надати допомогу в розмірі 1 млрд дол. для сусідів України на прийом біженців, а напередодні саміту «Великої сімки» заявила, що прийме поранених українських військових у військовий госпіталь у Токіо, що також є безпрецедентним кроком.

Аналіз співвідношення сфер огляду української проблематики у зарубіжних інтернет виданнях засвідчив, що в травні 2023 року оглядачами більш активно оцінювалися роль і місце нашої держави у світовій політиці (83 %). Безпосередньо російському вторгненню в Україну в оглядах зарубіжних ЗМІ приділено значно менше уваги (17 %) (див. діаграми 4, 5).

Російське вторгнення в Україну в зарубіжних інтернет ЗМІ за структурою висвітлених питань виглядає так: військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів – 23 %, візити іноземних високопосадовців до України – 14 %, соціально-культурне життя українського суспільства – 11 %, діяльність української влади та екологічний тероризм росії – по 8 %, портрети українського спротиву; дії російських загарбників та колаборантів; воєнні злочини росії в Україні – по 6 % (див. діаграму 6).

Російське вторгнення в Україну найчастіше висвітлювалося: французькою «Le Monde» (11,27 %), британською «The Guardian», іспанською «El Mundo» та французьким журналом «L'Obs» (по 7,04 %), польською «Rzeczpospolita», італійською «Libero Quotidiano», британською «The Independent», словацькою «Nový Čas» та

чеським виданням «Aktuálně.cz» (по 5,63 %), бельгійським «POLITICO» (4,23 %) (див. діаграму 7).

Військові дії ЗСУ, ТРО, партизанів напередодні анонсованого українського контрнаступу знову стали провідною темою для зарубіжних медіа. Увага світових видань і надалі прикута до оборонної операції ЗСУ в районі Бахмута. Кореспондент «The Guardian» з питань оборони та безпеки Д. Саббах пише, що стратегія України полягає в тому, щоб завдати росії важких втрат у міру її поступового наступу в Бахмуті. Автор нагадує читачам, що довкола Бахмуту на східному фронті продовжуються бої на виснаження, де Україна зберігає плацдарм, незважаючи на майже рік російських атак у маленькому промисловому місті та навколо нього. Тему продовжує французький «L'Obs», який вміщує інтерв'ю із військовим істориком, юристом та президентом інституту «Action Résilience» С. Масом. У ньому йдеться про дев'ять місяців боротьби за місто Бахмут у вогні та крові, яке, на думку історика, вже не є стратегічним пріоритетом у момент можливого українського контрнаступу. Оглядач німецького журналу «Focus» А. Баумгарт описує атаку близько десятка безпілотників на російське місто Москва, що стало шоком для російських громадян, які вперше безпосередньо зіткнулися з наслідками війни росії проти України. На думку автора, цього разу удари безпілотників зачепили цивільне населення і можуть вплинути на його думку щодо загарбницької війни їхньої країни. На переконання А. Баумгарта, атаки безпілотників також є частиною психологічної війни, яка вразила серце російської політичної та економічної еліти. Про атаку безпілотниками Москви пишуть також британська «The Guardian», французька «Le Monde» та інші зарубіжні медіа. Зокрема, «The Guardian» наголошує, що удари безпілотників по об'єктах у Москві стривожили Кремль. Журналіст зауважує, що Україна заперечує свою причетність до нападу, як це відбувається автоматично, коли військові операції перетинають кордони росії, з поваги до західних союзників Києва, яким такі зухвалі вторгнення завдають дискомфорту. Більшість аналітиків інтерпретує ці атаки як частину стратегії дезорієнтації, яка змушує Кремль переводити увагу від лінії фронту напередодні контрнаступу України.

Візити іноземних високопосадовців до України традиційно широко висвітлюються у зарубіжних інтернет виданнях. Бельгійські «POLITICO» та «The

Brussels Times», словацький «Nový čas», французька «Le Monde» розкривають деталі візиту Президента Європейської комісії У. фон дер Ляєн до Києва. «Le Monde», зокрема, наголошує, що Президент Європейської комісії У. фон дер Ляєн вирішила відзначити День Європи в Києві, який символізує промову Р. Шумана 73 роки тому, що сьогодні вважається основоположним моментом європейського будівництва. Символічно, що Україна, кандидат на вступ до ЄС, теж вирішила відзначити цю річницю. З нагоди візиту – це вже п'яте відвідування У. фон дер Ляєн української столиці – Президент України В. Зеленський вкотре закликав європейців прискорити поставки боєприпасів і якнайшвидше розпочати переговори про вступ нашої держави до ЄС. Італійська «Libero Quotidiano» повідомляє про неанонсованим візит до Києва міністра оборони Великої Британії Б. Воллеса. В Україні Б. Воллес зустрівся зі своїм колегою О. Резніковим. Міністри обговорили подальшу підтримку України союзниками. Зокрема, Б. Воллес заявив, що Велика Британія надала українцям ракети «Storm Shadow», оскільки росіяни постійно використовують зброю великої дальності для ударів по цивільних. Він також запевнив, що союзники допомагатимуть Україні всіма можливими видами озброєнь із винищувачами F-16 включно. Словацький «Nový čas» інформує про відвідини України міністром внутрішніх справ Словацької Республіки Р. Мікульцем. Він провів переговори в Ужгороді зі своїм українським колегою І. Клименком. На початку зустрічі міністр внутрішніх справ України І. Клименко подякував партнерам зі Словаччини за всеосяжну допомогу Україні під час вторгнення росії, зокрема в розміщенні українських біженців.

Роль і місце нашої держави у світовій політиці за структурою висвітлених у травні 2023 року питань виглядає так: реакція світових політиків, діячів та організацій – 31 %; вплив російського вторгнення в Україну на світову політику й економіку – 14 %; збройна допомога Україні – 11 %; закордонні візити українських державних та громадських діячів – 8 %, санкції проти росії – 5 %, політика щодо біженців з України – 4 %, міжнародне співробітництво; дані зарубіжних розвідок та аналітичних інститутів – по 3 % (див. діаграму 8).

Найчастіше роль і місце нашої держави у світовій політиці висвітлювали: британська «The Guardian» (5,85 %), американська «New York Post» (5,56 %), французька «Le Monde» та японська «The Asahi Shimbun» (по 4,39 %), польська

«Rzeczpospolita» (4,09 %), угорська «Nepszava» (3,80 %), німецька «Frankfurter Allgemeine» (3,51 %), іспанська «ABC», німецький «Focus» та угорська «Portfolio» (по 3,22 %) (див. діаграму 9).

Реакція світових політиків, діячів та організацій на події в Україні є однією з головних тем, яка обговорюється в зарубіжних медіа. Британська «The Guardian» цитує експрезидента США Б. Клінтона, який розповів, що ще у 2011 році після розмови з колишнім російським президентом (на той момент – главою уряду) путіним зрозумів, що війна росії з Україною – це лише питання часу. Колишній помічник держсекретаря США з європейських та євразійських справ Д. Фрід у своєму коментарі про висловлювання Б. Клінтона згадав, як ще у 2008 році на засіданні Ради НАТО путін розповідав західним колегам про недотримання юридичних процедур при передачі Криму від РРФСР. Це справило на Д. Фріда велике враження. За його словами, просто більшість представників української та західної політичної еліти не хотіла вірити у серйозність небезпеки – навіть тоді, коли путін прямо артикулював свої бажання. Литовська «Lietuvos rytas» із посиланням на неназвані джерела в НАТО стверджує, що країни Центральної та Східної Європи, зокрема Литва, підтримують вимоги Президента України В. Зеленського щодо членства в НАТО, однак наразі малоімовірно, що їм вдасться переконати таких партнерів по НАТО, як США, змінити курс. За словами дипломатів, противники конкретної перспективи вступу України до НАТО пояснюють свою позицію тим, що ця мета наразі нереальна і може відвернути увагу від набагато важливішої підтримки України. Крім того, є ризик, що нові обіцянки НАТО можуть дати росії аргументи для ще більш агресивної війни. Згідно з джерелами в НАТО, членство можливе лише за умови, що Україні вдасться виграти війну проти росії. В іншій статті «Lietuvos rytas» інформує про зустріч Прем'єр-міністра Литви І. Шимоніте з Прем'єр-міністром Польщі М. Моравецьким, під час якої політики, зокрема, обговорили регіональну безпеку та підтримку України. Як зазначається в пресрелізі, прем'єр-міністри двох країн погодилися, що об'єднана та якнайшвидша підтримка України західними країнами, насамперед озброєнням, залишається необхідною умовою для досягнення перемоги над агресором росією. Оглядачка іспанської «El Mundo» Р. Майт коментує політику щодо війни росії в Україні Президента Бразилії Л. да Сілви, який вважає, що посередницька група для

досягнення миру в Україні може бути сформована за аналогією з «Групи двадцяти» (G20). Авторка зазначає, що під виглядом «позаблоковості» бразильський Президент підіграє китайській геополітиці. Своєю чергою, канадська «National Post» відзначає, що постійна представниця США при ООН Л. Томас-Грінфілд під час візиту до Бразилії висловила розчарування США щодо коментарів Президента Л. да Сілви, який закликає Захід припинити озброювати Україну, щоб дозволити розпочати мирні переговори. Вона заявила, що будь-яка взаємодія має враховувати Україну, і це не можуть бути переговори, які ґрунтуються на винагороді росії за захоплення території під час неспровокованої агресії проти України. На шпальтах «Frankfurter Allgemeine» німецький політик Н. Ретген розмірковує над тим, що Німеччина кардинально змінилася за останні 14 місяців, але порівняно з викликом, який кинула росія своєю агресією, цього недостатньо. На його думку, якщо агресія путіна буде хоча б частково успішною, це матиме драматичні наслідки для всієї Європи на десятиліття. Н. Ретген зазначає, що Європа знову буде розділена, адже через Європу проходив би кордон військового протистояння, суверенітет таких країн, як Молдова та Грузія, був би під загрозою, довіра країн Балтії, Центральної та Східної Європи до ЄС і, перш за все, до двох найбільших держав-членів – Німеччини та Франції, буде серйозно підірвана в основній сфері – безпеці. Тому, вважає Н. Ретген, вкрай важливо виправити стратегічну помилку, яка пронизувала дискусії про поставки зброї Україні протягом останніх 14 місяців і викликала резонанс не лише в Берліні та Парижі, а й у Вашингтоні.

Упродовж травня 2023 року переважна більшість зарубіжних оглядачів у висвітленні української проблематики займала нейтральну позицію (88,86 %). При цьому 9,93 % повідомлень мали виражене позитивне спрямування, а лише 1,21 % – негативне (*див. діаграму 10*).

Найчастіше зарубіжні інтернет видання з нейтральних позицій висвітлювали надання нашій державі військової та гуманітарної допомоги, підготовку України до контрнаступу, діяльність української влади, тощо. Загалом у нейтральних тонах місце і роль України у світовій політиці представлені в 309 статтях і повідомленнях. 28 статей і повідомлень вирізнялися позитивною тональністю, а 9 – негативною. Що стосується ситуації в Україні безпосередньо під час російського вторгнення, то тут

теж істотно переважала нейтральна інформація – 58 статей і повідомлень. 13 статей і повідомлень мали виражену позитивну тональність, при цьому негативних статей про Україну не виявлено (*див. діаграму 11*).

Лише нейтральна тональність статей прослідковується в матеріалах ЗМІ Нідерландів («De Telegraaf» та «Algemeen Dagblad») і Бельгії («POLITICO» та «The Brussels Times») (*див. діаграму 12*).

Нідерландський «De Telegraaf» у нейтральних тонах висвітлює офіційний візит Президента України В. Зеленського до Нідерландів. Видання докладно інформує про позицію власної країни щодо підтримки України. Так, міністр закордонних справ Нідерландів В. Гукстра після виступу Президента України В. Зеленського на Всесвітньому форумі в Гаазі заявив, що нідерландський уряд планує надіслати Україні більше зброї. Він поки не хоче обіцяти поставку літаків F-16, бо «для Нідерландів немає табу, але є також питання, які Нідерланди не можуть вирішити самостійно». В. Гукстра підтримує пропозицію В. Зеленського притягнути путіна до відповідальності зусиллями спеціального трибуналу в Гаазі. Інший відомий політик – ексглава НАТО Я. Схеффер – відзначив виступ В. Зеленського й акцент на те, що український лідер звернув увагу на збиття рейсу МН17 – акт знищення збройними силами РФ цивільного пасажирського літака компанії «Malaysia Airlines», унаслідок якого загинули всі пасажери та екіпаж (загалом 298 осіб). На думку ексглави НАТО, це свідчить про те, що Президент України дуже добре відчуває політичну атмосферу в Нідерландах. Інше нідерландське видання – «Algemeen Dagblad» – деталізує ситуацію щодо навчання українських пілотів і можливостей надання нашій державі винищувачів НАТО. Ідеться про те, що Нідерланди та Данія збираються спільно перенавчати українських пілотів-винищувачів на F-16. Міністерка оборони Нідерландів К. Оллонгрен натякнула, що, ймовірно, Нідерланди постачатимуть Україні F-16. Нідерланди переходять на F-35 і, за словами К. Оллонгрен, F-16 будуть доступні «незабаром». Однак вона підкреслює, що рішення все ще має бути прийняте країнами, з якими Нідерланди співпрацюють у цій сфері – Данією, Бельгією та Великою Британією. «Algemeen Dagblad» також нагадує, що зараз до альянсу приєдналися Норвегія, Польща та Португалія. В іншій статті «Algemeen Dagblad» подає ширшу інформацію щодо візиту Президента України В. Зеленського до

Нідерландів, а також наводить реакцію окремих політиків на цей візит. Так, членкиня Сенату Нідерландів Мей Лі Вос назвала промову Президента України В. Зеленського на Всесвітньому форумі в Гаазі «справді вражаючою» і наголосила, що «В. Зеленському вдалося наблизити до нас війну та її жахи». Бельгійський «POLITICO» наводить інтерв'ю з одним із найдосвідченіших адвокатів України у справах про воєнні злочини Г. Мамедовим. У розмові з редактором колонки громадської думки Дж. Деттмером адвокат заявив, що наступив переломний момент для міжнародного правосуддя, яке може або справді просунути й покласти край безкарності, або може відступити. Видання акцентує увагу на застереженні Г. Мамедова про те, що якщо «зробимо це неправильно, це не тільки відкине нас на роки назад, але й може мати дуже погані наслідки для світу», маючи на увазі, що інші можуть піти слідами путіна, думаючи, що їм зійдуть з рук аналогічні вбивства. «POLITICO» нагадує, що команда Г. Мамедова щодо розслідування воєнних злочинів, при його перебуванні на посаді заступника Генерального прокурора України з 2016 по 2021 роки, порушила 30 тис. кримінальних справ проти росіян за «вбивства, тортури, незаконні затримання та переслідування людей за національною ознакою». Бельгійський англomовний журнал «The Brussels Times» із нейтральних позицій висвітлює ситуацію довкола обмежень експорту українських зернових сусідніми європейськими державами. Подано думку Європейського комісара з питань сільського господарства Я. Войцеховського, який заявив, що необхідно продовжити «принаймні» до кінця жовтня обмеження, введені п'ятьма країнами ЄС на імпорту українських зернових. Разом із тим видання наводить слова єврочиновника про те, що Єврокомісія ще не сформулювала свою позицію і що проблема полягає в тому, що зараз у резервах прибережних держав більше зерна, ніж в Україні, тому необхідно продовжити тимчасові обмеження на ввезення і покращити ситуацію.

Позитивні оцінки щодо подій в Україні упродовж аналізованого періоду з'являлися переважно в інтернет виданнях Естонії («Postimees», «Eesti Päevaleht»), Швеції («Svenska Dagbladet», «Aftonbladet»), Словаччини («Nový Čas», «Denník N») та Іспанії («El Mundo», «ABC»).

Словацька «Denník N» цитує Посла Євросоюзу в Україні К. Матернову, яка є представницею Словаччини. Дипломатка заявила, що Україна може суттєво

здивувати всіх своїми темпами вступу до ЄС. Водночас вона відзначила, що «зобов'язання України щодо реформ» є величезними навіть під час оборони своєї території від росії. К. Матернова також чітко розставила акценти, підкресливши, що в Україні йде жорстока російська війна з явним агресором і жертвою, і всім треба усвідомити, що це не «конфлікт», а війна і вона повинна закінчитися перемогою України. Іспанська «ABC» відзначає зусилля України у розвитку відновлювальної енергетики навіть в умовах війни. Так, журналіст Х. Г. Наварро інформує, що група ДТЕК запустила нову Тилігульську вітрову електростанцію за 100 кілометрів від Херсона і 400 кілометрів від Запорізької АЕС, яка знаходиться в руках російської армії. Х. Г. Наварро відзначає мужність працівників компанії, яким вдалося в бронежилетах завершити будівництво та запустити перші 19 вітрогенераторів загальною потужністю 114 мегават (МВт). Незважаючи на близькість до найнебезпечніших зон війни, мета – розширити станцію до 500 МВт. За словами автора, немає необхідності підкреслювати важливість цієї установки для України, оскільки численні електростанції були зруйновані або пошкоджені російською армією. Естонська «Postimees» пише про позитивний досвід гуманітарної допомоги Україні, яка потерпає від російської агресії. Як приклад наведено ініціативу Естонської асоціації дерев'яних будинків. Генеральна директорка асоціації А. Кададжа зазначила, що, побудувавши дитячий садок в Овручі на Житомирщині, вони змогли довести собі та іншим ефективність використання дистанційних рішень і можливість зробити свій внесок у відбудову України навіть зараз, коли в країні все ще триває активна війна. Естонська «Eesti Päevaleht» повідомляє, що у зв'язку з агресією росії проти України два роки поспіль в Естонії проходить найбільший фестиваль класичної музики України «Odessa Classics Tallinn». За словами засновника та художнього керівника фестивалю О. Ботвінова, він радий, що естонські організатори, глядачі та вболівальники готові підтримати фестиваль другий рік поспіль. Видання відзначає, що цьогорічний фестиваль «Odessa Classics Tallinn» також фінансово підтримує уряд Таллінна, бо Таллінн і Одеса вже 25 років є містами-побратимами. Тематику підтримки української культури продовжує шведська «Svenska Dagbladet». Газета розповідає про українських поетес Ю. Мусаковську та Д. Гладун, які пишуть вірші про війну. Зараз їхні вірші публікуються у Швеції шведською мовою. У двох

молодих поетес абсолютно різні стилі. Д. Гладун активна як поетеса та перформанс, працює з повторами у своїх текстах, а Ю. Мусаковська – більш традиційно лірична поетеса. Спільним для українських поетес, на думку шведського оглядача, є те, що обидві пишуть про психологічне навантаження, з яким стикається українське суспільство. Зокрема, йдеться про страх, гнів, ненависть та насильство.

Негативна тональність інформаційних повідомлень про Україну прослідковується переважно на медійних ресурсах Угорщини («Nepszava», «Portfolio»), Польщі («Rzeczpospolita», «Do Rzeczy») та Італії («Libero Quotidiano», «Avvenire»).

Угорська «Portfolio» інформує про те, що на саміті Ради Європи в Рейк'явіку Угорщина, Азербайджан, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Сербія та Туреччина не підписали декларацію про реєстрацію збитків, завданих Україні. Натомість у Раді Європи 43 країни та Євросоюз погодилися на створення реєстру збитків. Мета реєстру – підзвітність росії та можливість потенційної компенсації. Очікується, що система запрацює повністю в 2024 році. «Portfolio» нагадує, що в українсько-угорських відносинах зросла напруженість, а Угорщина не підтримує санкції ЄС проти України з кількох причин. Особливо болючими для Угорщини є українські санкції проти OTP Bank, і поки українці не виключать банк зі списку фінансистів війни, Угорщина не піде на співпрацю, підкреслює угорський оглядач. Співдиректор італійської «Libero Quotidiano» П. Сеналді у вечірньому ефірі In Onda на La7 висловив власне бачення того, для чого Президент України В. Зеленський приїхав до Італії. За його словами, В. Зеленський приїхав заручитися підтримкою Італії у боротьбі з росією. П. Сеналді вважає, що це була не поїздка, щоб сприяти миру, а В. Зеленський приїхав, щоб відновити український спротив і не випадково він приїхав до Риму, а потім відправився в Берлін. П. Сеналді наголосив, що В. Зеленський приїхав, щоб «знищити» будь-яку можливість короткострокових мирних переговорів і послати відповідний сигнал Франції. Польське видання «Do Rzeczy» продовжує серію повідомлень щодо ситуації довкола заборони експорту українського збіжжя. Депутат Європарламенту від польської партії «Право і справедливість» Б. Жонца емоційно описує ситуацію, що виникла після зняття обмежень для транзиту зерна з України. Автор вважає, що в кризі винні «нечесні українці», зернотрейдери ЄС і «ліберальні підходи до економіки». Б. Жонца, маючи на увазі помилки та відсутність послідовної

реакції власної країни на транзит зерна з України, зазначає, що лібералізм на практиці завдає і може завдати великої шкоди будівництву майбутнього Європи і як такий лібералізм веде до політичного панування сильного над слабшим.

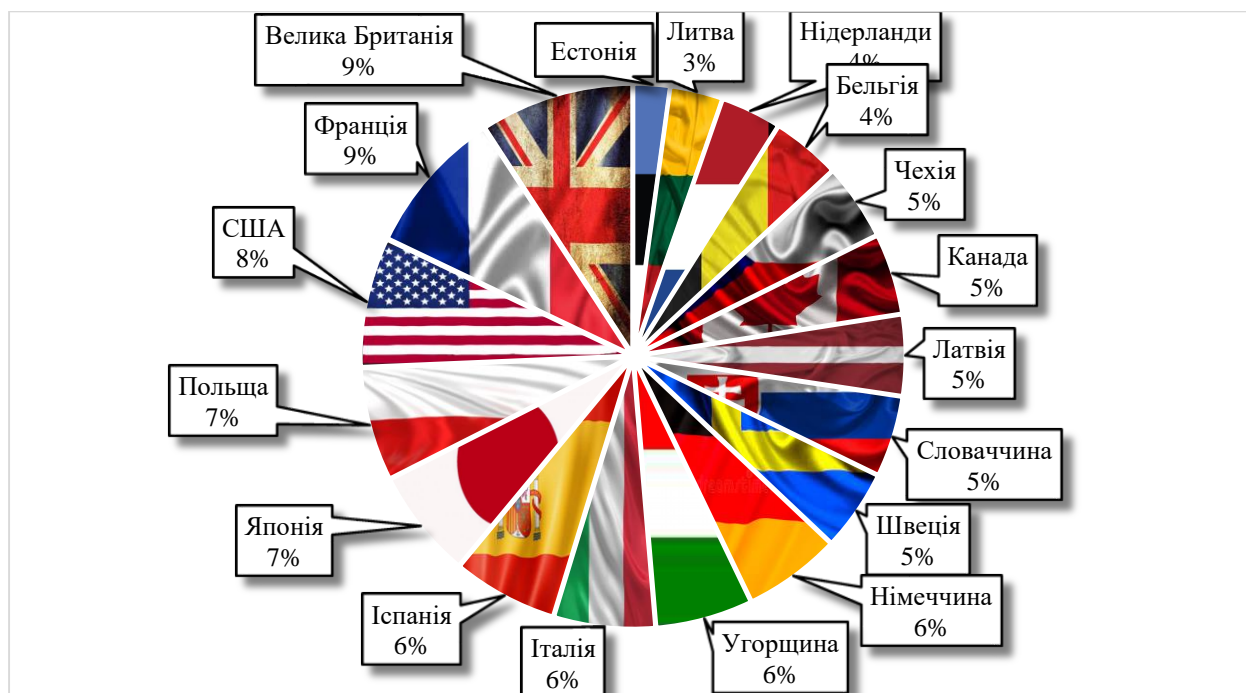
Отже, аналіз повідомлень зарубіжних медіа за травень 2023 року свідчить, що світова спільнота із хвилюванням очікує на результати українського контрнаступу. Від цього буде залежати подальша доля військової та технічної допомоги Україні, у тому числі і постачання натівських винищувачів. Журналісти зарубіжних видань продовжують захоплюватися мужністю українців, їхнім поступом в економічній та культурній сферах. Критичні зауваження, як і в попередні місяці, лунають переважно з сусідніх країн і пов'язані з експортом до цих країн українського зерна, що викликає невдоволення місцевих фермерів. Також уже традиційними є критичні статті у виданнях Угорщини, яка займає специфічну позицію щодо російської агресії проти України, натомість критикує запровадження санкцій за підтримку агресора.

ВІЗУАЛЬНА АНАЛІТИКА (висвітлення в зарубіжній пресі подій в Україні за 1–31 травня 2023 року)

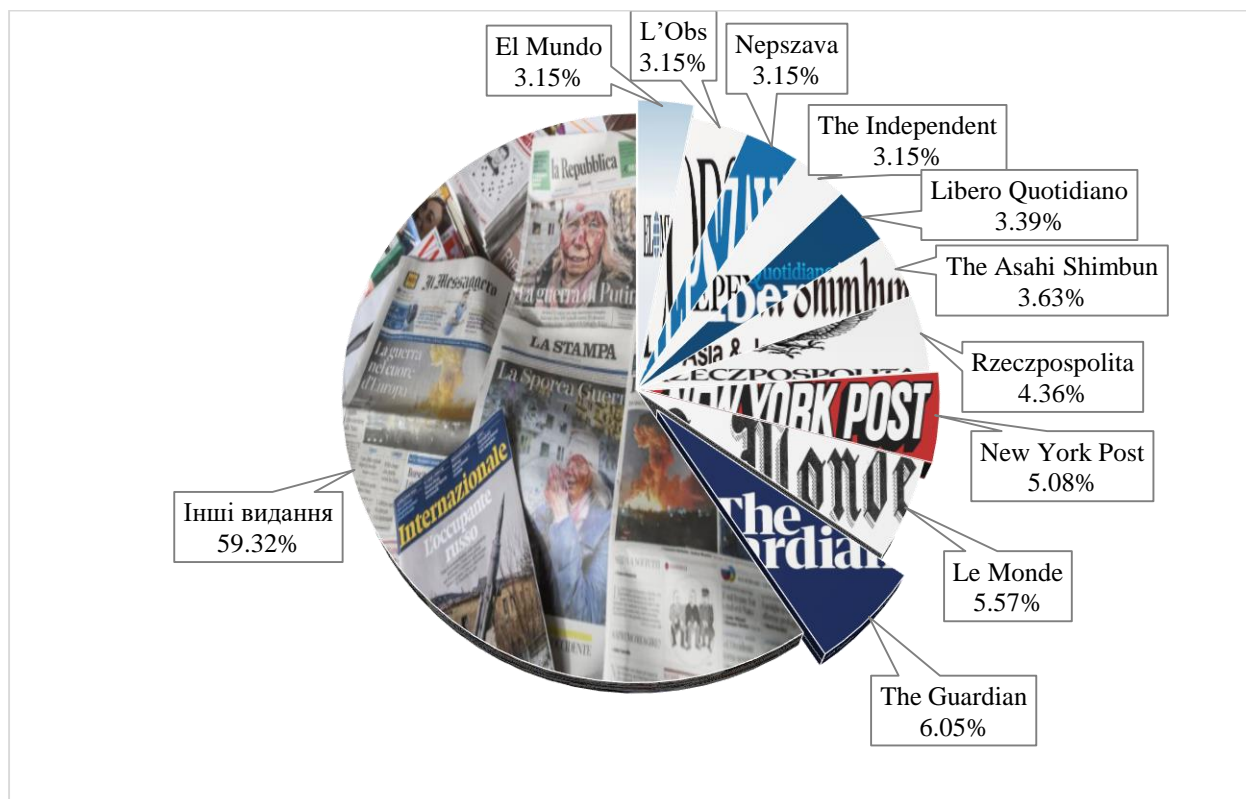
Федорчук А. Г., наук. співроб.

відділу формування інформаційних ресурсів Фонду Президентів України

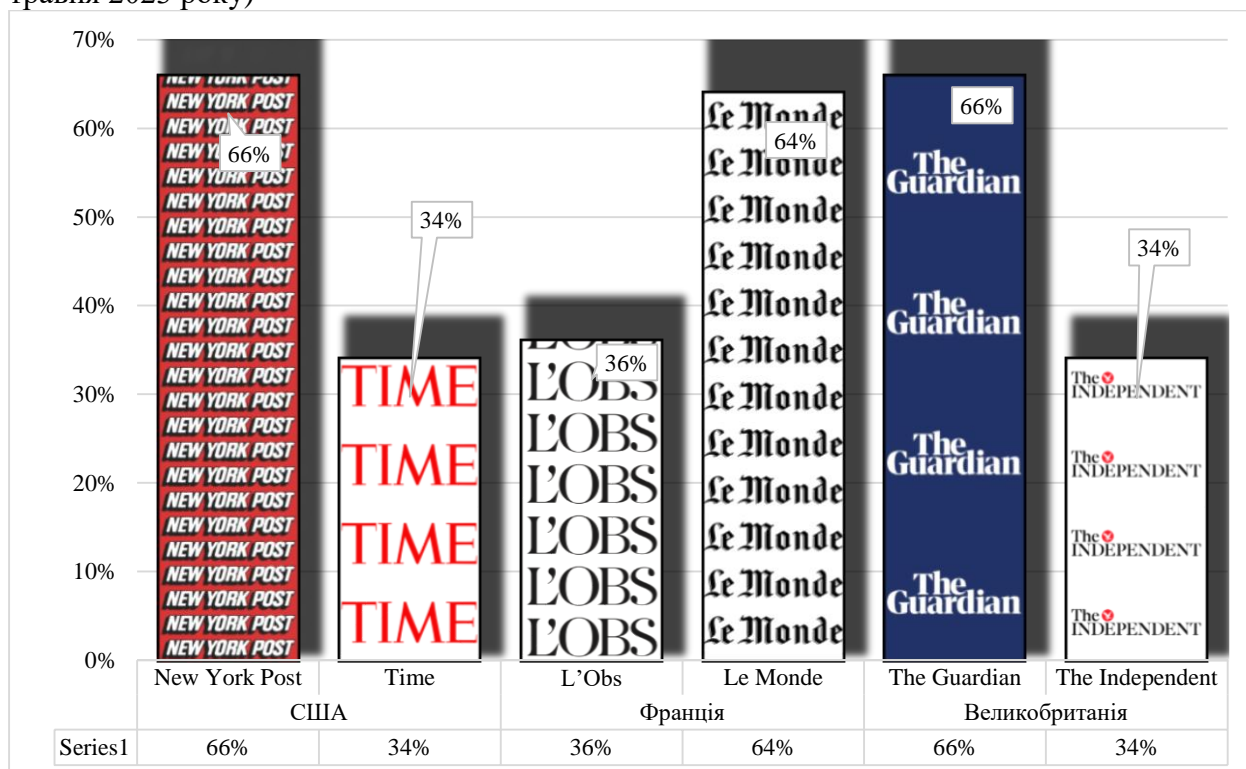
АКТИВНІСТЬ ПРЕСИ У ВИСВІТЛЕННІ ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні України (доля публікацій ЗМІ країни за період 1–31 травня 2023 року)

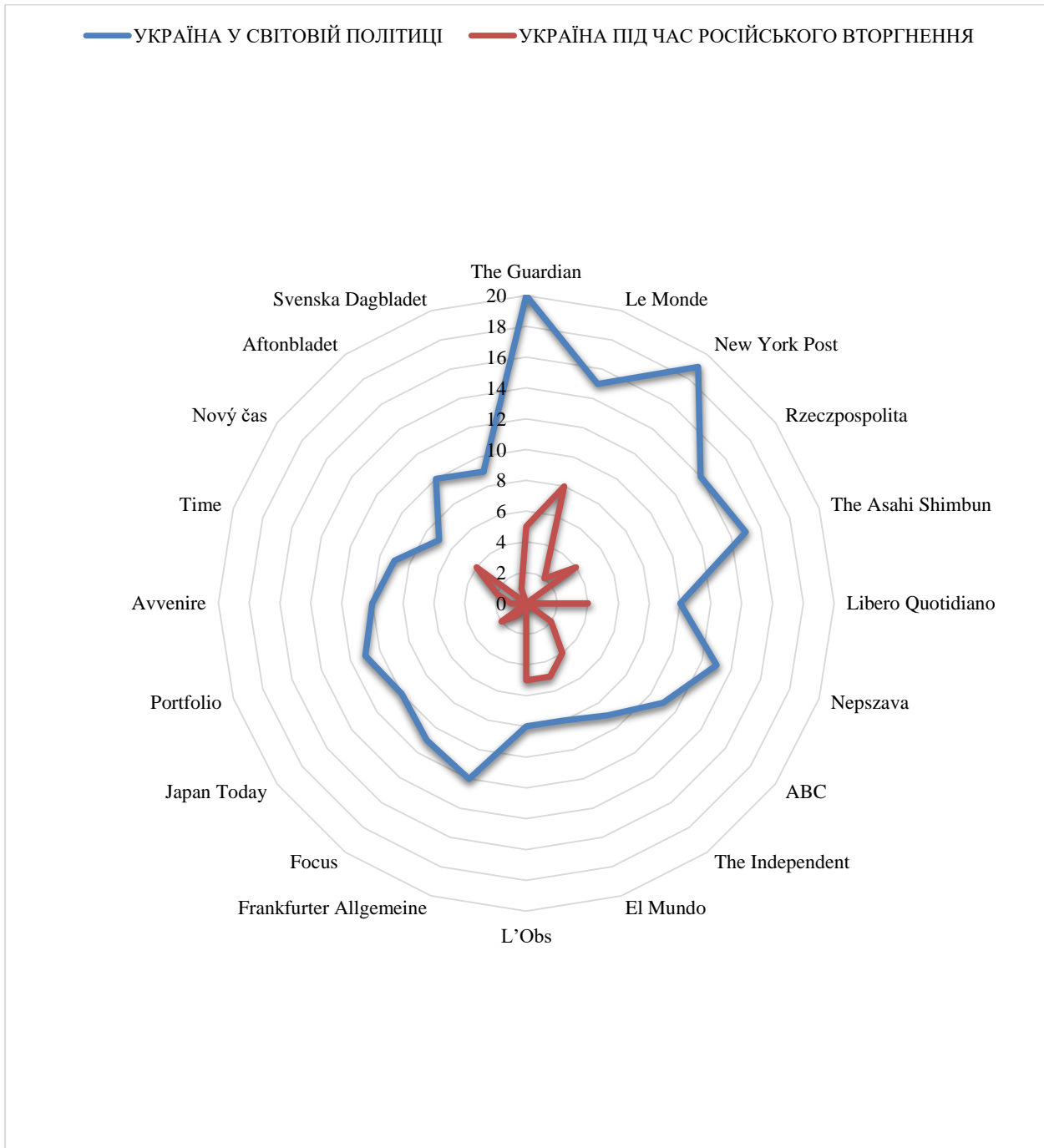
Діаграма 2. Активність видань світу у висвітленні України (доля публікацій за період 1–31 травня 2023 року)

Діаграма 3. Доля найбільш активних у висвітленні України видань найбільш активних країн світу (за період 1–31 травня 2023 року)

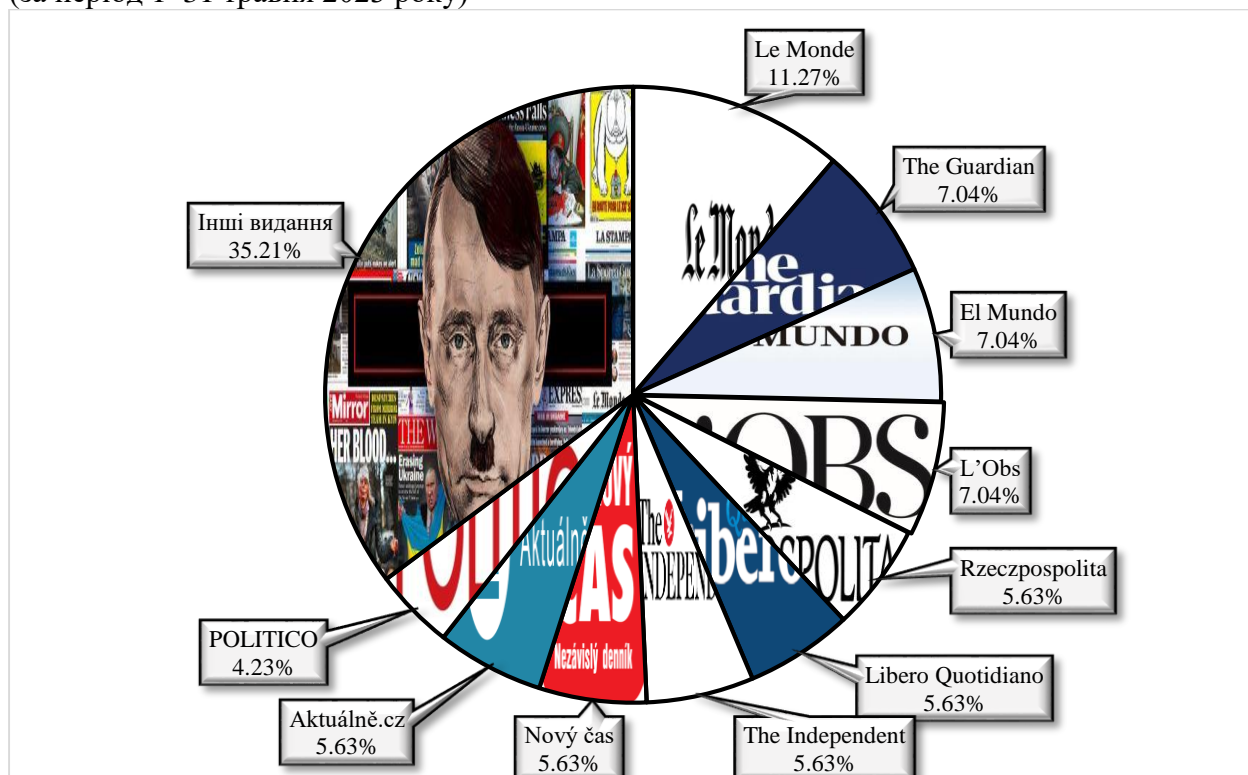
Діаграма 5. Розподіл тематики публікацій про Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (1–31 травня 2023 року)

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ

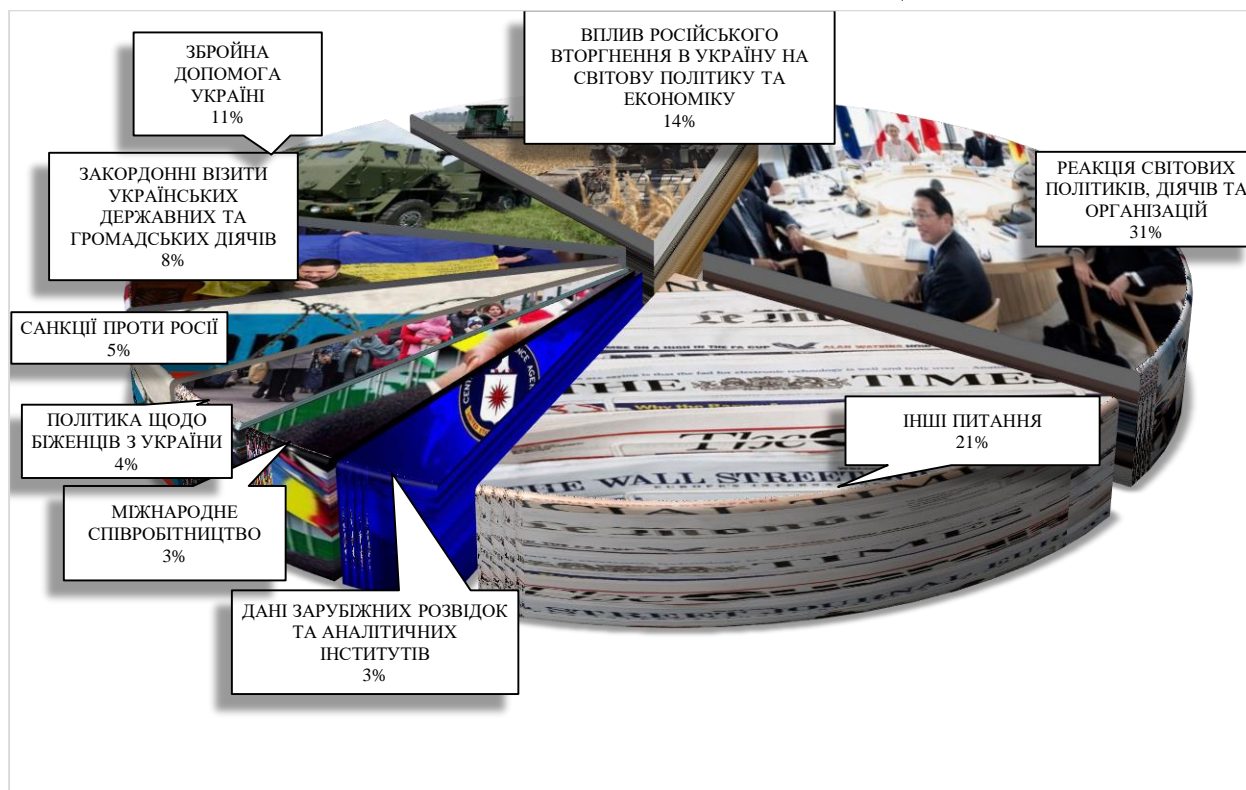

Діаграма 6. Російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–31 травня 2023 року)

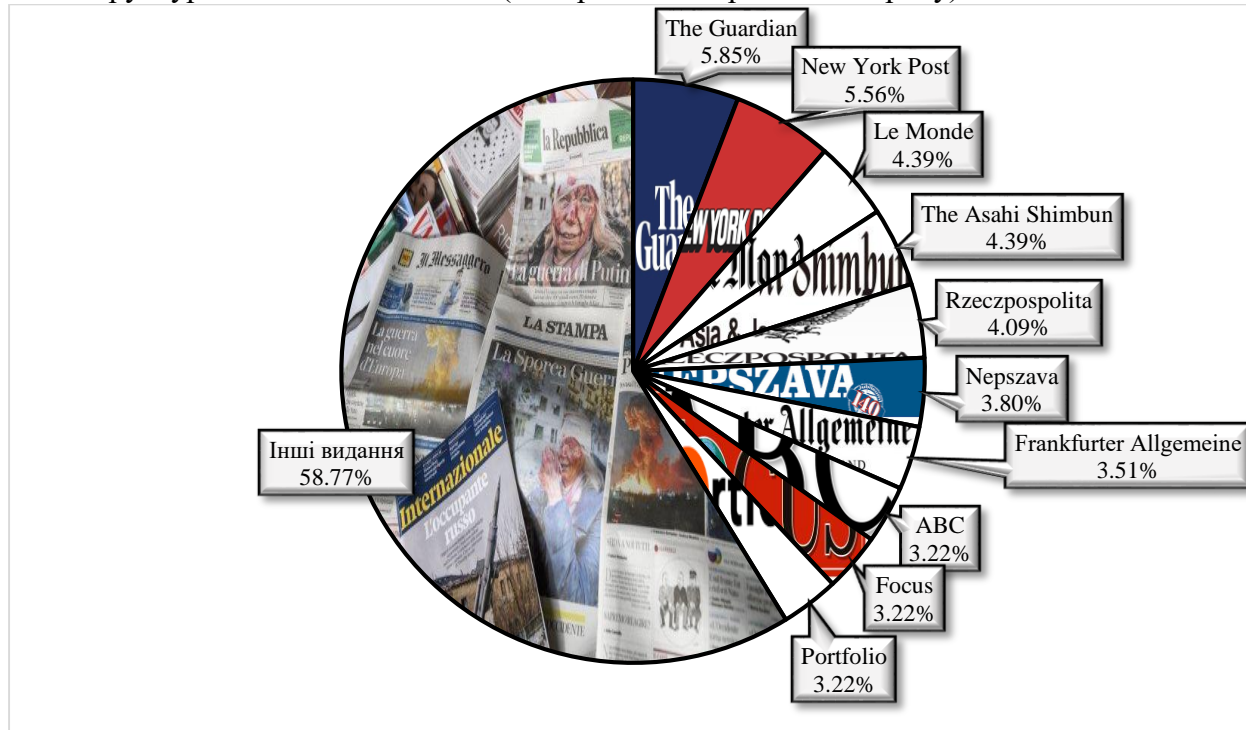

Діаграма 7. Російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–31 травня 2023 року)

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ

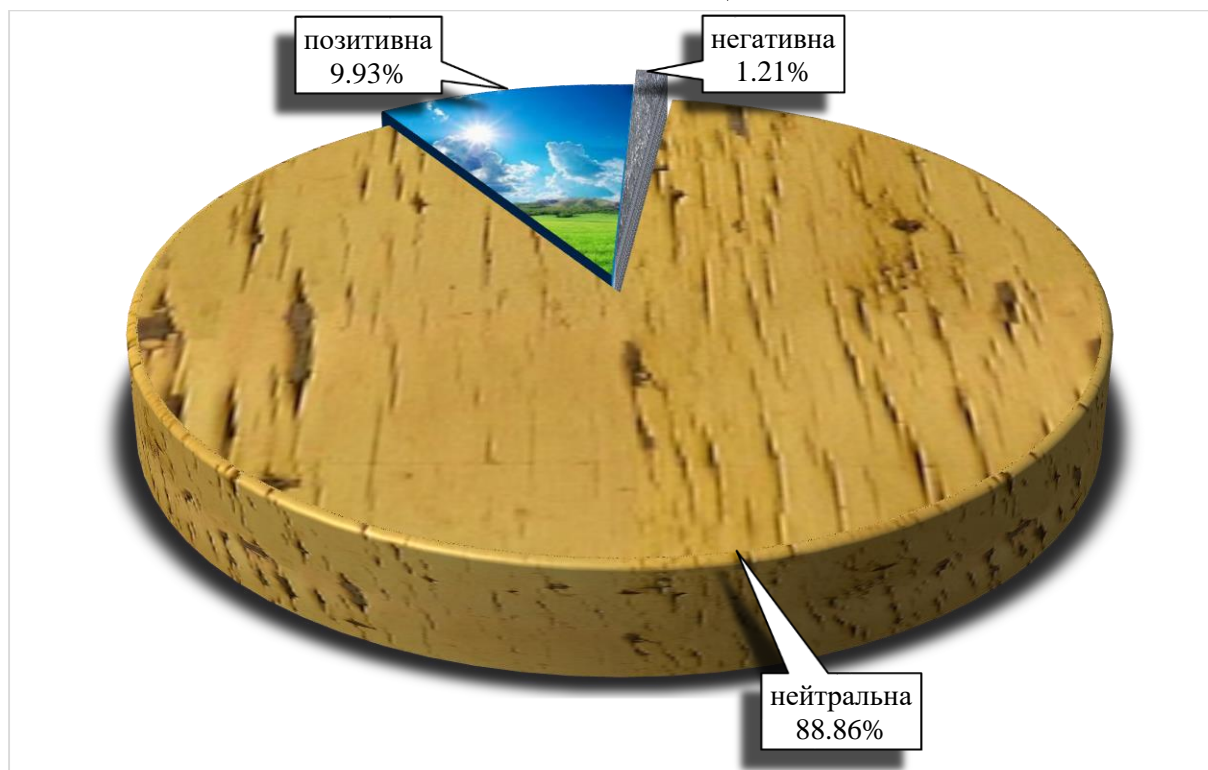
Діаграма 8. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в іноземних ЗМІ: структура висвітлених питань (за період 1–31 травня 2023 року)

Діаграма 9. Реакція міжнародної спільноти на російське вторгнення в Україну в найбільш інформативних іноземних ресурсах (доля публікацій 10 найбільш інформативних видань за період 1–31 травня 2023 року)

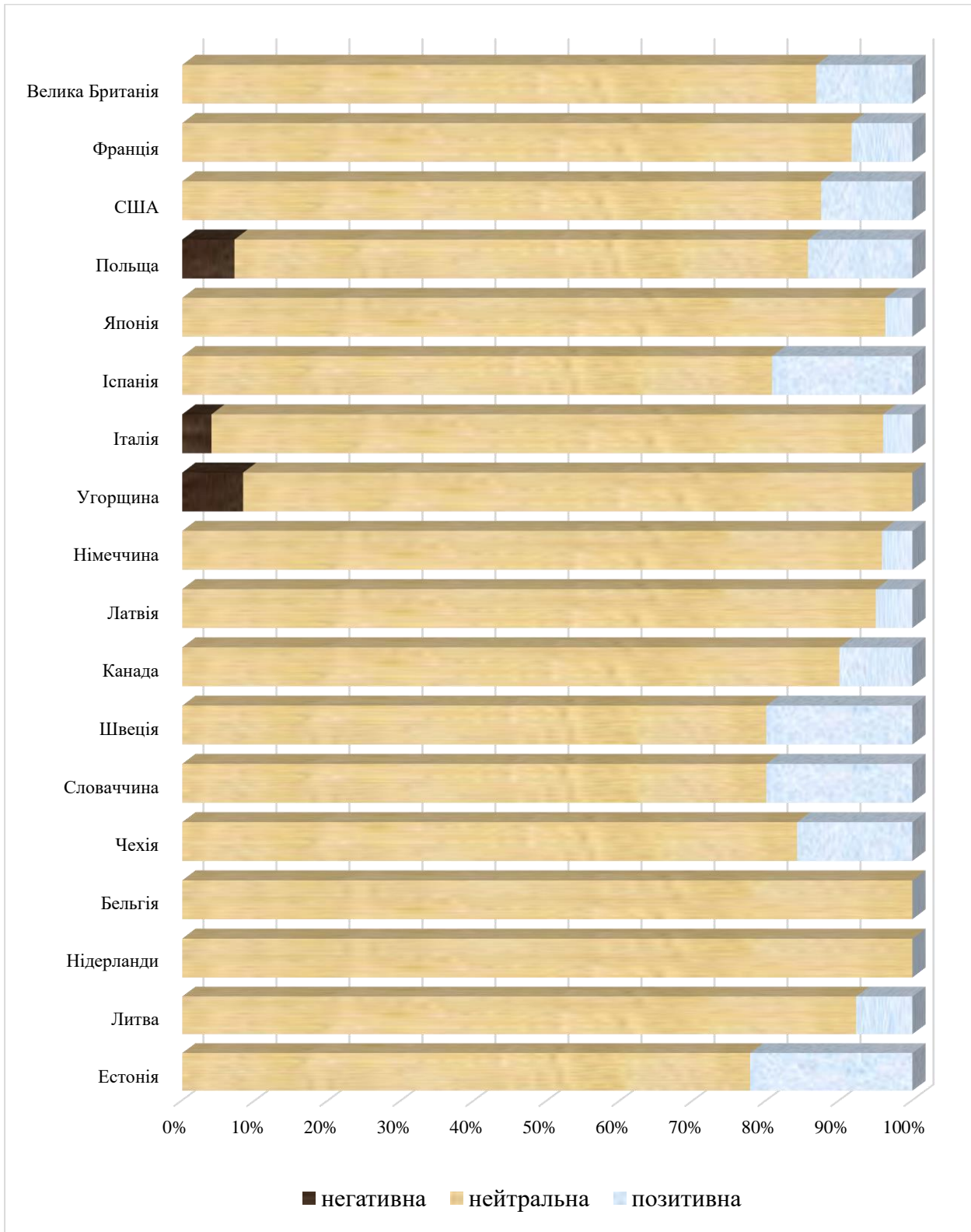
ТОНАЛЬНІСТЬ ПУБЛІКАЦІЙ ПРО УКРАЇНУ

Діаграма 10. Співвідношення тональності матеріалів про Україну в світових ЗМІ (доля публікацій за період 1–31 травня 2023 року)

Діаграма 11. Модальність публікацій про Україну в іноземних ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1–31 травня 2023 року)

Діаграма 12. Розподіл тональності публікацій про Україну в ресурсах окремих країн, відсортованих за загальною кількістю публікацій (питома вага публікацій за період 1–31 травня 2023 року)

ІНФОРМАЦІЙНО-БІБЛІОГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

УКРАЇНА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ ВІЗИТИ ІНОЗЕМНИХ ВИСОКОПОСАДОВЦІВ ДО УКРАЇНИ

Bartoniček, Radek. Pomozme vrátit Ukrajincům jejich děti, které unesli Rusové, žádá česká europoslankyně [Чеська євродепутатка закликає доопомогти українцям повернути викрадених росіянами дітей] / R. Bartoniček // *Aktuálně.cz.* – Praha, 2023. – 03.05. – Режим доступу :
<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/sojdrova/r~2b6db0cce88a11edbe29ac1f6b220ee8/>.

Депутатка Європарламенту від Чехії Міхаела Шойдрова приїхала в Коломию, щоб побачити, в яких умовах живуть переселенці, зокрема – діти. М. Шойдрова в Україні перебуває вперше від початку повномасштабної війни. Під час візиту М. Шойдрова відвідала шелтер для переселенців, який облаштував благодійний фонд «Карітас Коломия». Депутатка розповіла, що війна економічно відобразилася на житті людей і в Чехії, але вони продовжують підтримувати Україну. М. Шойдрова зазначила, що має намір допомогти організувати літній відпочинок для українських дітей, співпрацюючи з українською некомерційною організацією «Медійна ініціатива за права людини».

***

S dvouocasým lvem a pozlacená. Petr Pavel daroval Volodymyru Zelenskému pistoli [З двохвостим левом і позолотою. Петр Павел подарував Володимирі Зеленському пістолет] // *Aktuálně.cz.* – Praha, 2023. – 05.05. – Режим доступу :
<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/s-dvouocasym-lvem-a-pozlacena-petr-pavel-zelenskemu-daroval/r~75d4011eeb3911ed8d680cc47ab5f122/>.

28 квітня президент Чехії Петр Павел відвідав Київ уперше з моменту свого обрання на посаду глави республіки. Президент Чехії подарував українському колезі Володимирі Зеленському легендарний чеський пістолет CZ 75. Він зазначив, що подарунок описує мужність, з якою В. Зеленський стоїть на чолі свого народу. Як відомо, CZ 75 – самозарядний пістолет, розроблений в Чехословаччині в 1975 р. на конструктивній основі моделі Browning зразка 1935 р. Президент Чехії також опублікував фото пістолета, який вручив В. Зеленському.

***

Mikulec rokuje so svojím ukrajinským náprotivkom: Rezorty vnútra sa dohodli na bližšej spolupráci [Мікулець веде переговори з українським колегою: МВС домовилося про тіснішу співпрацю] // *Nový čas.* – Bratislava, 2023. – 06.05. – Режим доступу :
<https://www.cas.sk/clanok/2796379/mikulec-rokuje-so-svojim-ukrajinskym-naprotivkom-rezorty-vnutra-sa-dohodli-na-blizsej-spolupraci/>.

Міністр внутрішніх справ Словацької Республіки Роман Мікулець відвідав Україну, провівши переговори в Ужгороді зі своїм українським колегою Ігорем Клименком. На початку зустрічі міністр внутрішніх справ України І. Клименко подякував партнерам зі Словаччини за всеосяжну допомогу Україні на фоні вторгнення росії, зокрема в розміщенні українських біженців. Делегація МВС Словаччини висловила слова підтримки Україні, зокрема Р. Мікулець зазначив, що від початку повномасштабної війни Словаччина допомагала Україні не лише

військовою технікою, але підтримкою українських біженців, які були вимушені виїхати з країни через атаки РФ.

***

Malingre, Virginie. A Kiev, Ursula von der Leyen dévoile son plan pour lutter contre le contournement des sanctions visant la Russie [У Києві Урсула фон дер Ляєн оприлюднила план боротьби з обходом санкцій проти росії] / V. Malingre // Le Monde. – Paris, 2023. – 09.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/09/a-kiev-ursula-von-der-leyen-devoile-son-plan-pour-lutter-contre-le-contournement-des-sanctions-visant-la-russie_6172657_3210.html.

Президент Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн вирішила відзначити День Європи в Києві, який символізує промову Роберта Шумана 73 роки тому, що сьогодні вважається основоположним моментом європейського будівництва. Символічно, що Україна, кандидат на вступ до ЄС, теж вирішила відзначити цю річницю. З нагоди цього візиту – це вже п'яте відвідування У. фон дер Ляєн української столиці – Президент України Володимир Зеленський вкотре закликав європейців прискорити поставки боєприпасів і якнайшвидше розпочати переговори про вступ його країни до ЄС. Він також попросив скасувати «неприйнятні» та «жорстокі» обмеження ЄС на експорт українського зерна, які деякі країни-члени на чолі з Польщею ввели для захисту своїх фермерів. У. фон дер Ляєн, зі свого боку, представила В. Зеленському новий пакет санкцій проти росії – одинадцятий з початку війни 24 лютого 2022 р.

***

Camut, Nicolas. Ukraine downs 15 Russian missiles as EU Commission president travels to Kyiv [Україна збила 15 російських ракет під час візиту президентки ЄС до Києва] / N. Camut // POLITICO. – Brussels, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-down-15-russia-missiles-eu-commission-president-ursula-von-der-leyen-travel-kyiv/>.

За кілька годин до того, як президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн прибула до Києва, Україна збила «близько 15» російських крилатих ракет, націлених на столицю. У. фон дер Ляєн прибула до Києва уп'яте з початку повномасштабної війни і її поїздка наповнена символікою: вона присвячена святкуванню Дня Європи, який відтепер Україна відзначатиме разом з ЄС 9 травня. У. фон дер Ляєн зустрінеться з Президентом України Володимиром Зеленським і прем'єр-міністром України Денисом Шмигалем для обговорення виробництва боєприпасів, фінансової підтримки і ситуації з експортом зерна з України.

***

Ursula von der Leyenová je v Kyjeve! Ukrajina ako člen Európskej únie? Podľa nej je súčasťou našej rodiny [Урсула фон дер Ляєн у Києві! Україна як член Європейського Союзу? За її словами, вона є частиною нашої родини] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2797061/ursula-von-der-leyenova-je-v-kyjeve-ukrajina-ako-clen-europskej-unie-podla-nej-je-sucastou-nasej-rod>.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн 9 травня прибула до Києва з нагоди Дня Європи, який є одночасно святом і нагадуванням про мир і єдність. У Києві вона зустрінеться з Президентом України Володимиром Зеленським,

з яким також обговорить членство країни в ЄС. За словами президентки ЄК, візит до Києва саме в цей день є «не лише символічним, але й свідченням важливого факту – того, що ЄС співпрацює з Україною в багатьох питаннях».

***

Apelblat, Mose. EU – Ukraine: Unwavering support but delays in implementation [ЄС – Україна: непохитна підтримка, але затримки в реалізації] / М. Apelblat // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/500658/eu-ukraine-unwavering-support-but-delays-in-implementation>.

Журналіст-фрілансер «The Brussels Times» Мозе Апельблат вважає, що зустріч у Києві в День Європи між президенткою Європейської комісії Урсулою фон дер Ляєн і Президентом України Володимиром Зеленським знову продемонструвала непохитну підтримку України з боку ЄС, але також виявила затримки в процесі ухвалення рішень майже з усіх питань порядку денного. На спільній пресконференції В. Зеленський заявив, що Україна сьогодні захищає свою демократію та свободу від агресії росії так само, як Європа захищала свої цінності від нацистської Німеччини. Кілька разів він сказав, що Україна застосовує силу, пропорційну російській загрозі її незалежності, а ЄС має вжити заходів на підтримку України, які також будуть пропорційними величезній загрозі, яку росія становить для всього ЄС.

***

Všetko išlo podľa plánu: Čínský predstaviteľ opustil Ukrajinu! Na čom sa s Kulebom dohodli? [Все пішло за планом: представник Китаю залишив Україну! Про що домовилися з Кулебою?] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2800261/vsetko-islo-podla-planu-cinsky-predstavitel-opustil-ukrajinu-na-com-sa-s-kulebom-dohodli/>.

Спеціальний представник Китаю з питань Євразії Лі Хуей завершив дводенний візит в Україну. Міністерство закордонних справ України на своєму сайті повідомило, що Лі Хуей зустрічався з міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою, але не повідомив, чи зустрічався він також із Президентом України В. Зеленським. Під час зустрічі сторони обговорили актуальні питання співпраці України та Китаю на двосторонньому рівні та в рамках міжнародних організацій, а також шляхи припинення російської агресії. Д. Кулеба зазначив, що «Україна не приймає жодних пропозицій, які передбачають втрату території чи заморожування конфлікту».

***

Ucraina: ministro Difesa Gb arrivato a Kiev [Україна: до Києва прибув міністр оборони Б.В.] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35879621/ucraina-ministro-difesa-gb-arrivato-a-kiev.html>.

Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес прибув з неанонсованим візитом до Києва та зустрівся з очільником Міністерства оборони України Олексієм Резніковим. Міністри обговорили подальшу підтримку України союзниками. Зокрема, Б. Воллес заявив, що Британія надала українцям ракети Storm Shadow, оскільки росіяни постійно використовують зброю великої дальності для ударів по цивільних. Він також запевнив, що союзники допомагатимуть Україні всіма можливими видами

озброєнь з винищувачами F-16 включно. О. Резніков подякував Британії за підтримку та натякнув на необхідність постачання нових видів озброєнь.

ВІЙСЬКОВІ ДІЇ ЗСУ, ТРО, ПАРТИЗАНІВ

Truusööt, Mari-Liis. Ukraina on suureks vastupealetungiks valmis. Sellele viitavad ka rünnakud Vene tagalas [Україна готова до великого контрнаступу. Про це вказують і атаки в російському тилу] / M.-L. Truusööt // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120181424/ukraina-on-suureks-vastupealetungiks-valmis-sellele-viitavad-ka-runnakud-vene-tagalas>.

На думку журналістки із закордонних справ, яка працює в національній газеті Естонії «Eesti Päevaleht», Мари-Ліс Трузоот на неминучий контрнаступ України вказують активні атаки як України, так і росії. Такими свідченнями, на думку журналістки, є наступні: у брянській області росії підірвали залізничне полотно і зійшов з рейок вантажний потяг, надходили повідомлення про напади глибоко за лініями оборони на окупованій росією території України, в кримському портовому місті Севастополь загорілося велике російське сховище палива. М.-Л. Трузоот також посилається на заяву керівниці пресцентру оперативного командування «Південь» Н. Гуменюк про те, що проникнення в тил ворога є однією з підготовок до широкомасштабного наступу України.

***

Sabbagh, Dan. Ukraine forms eight new ‘storm’ brigades for counterattack [Україна формує вісім нових «штурмових» бригад для контрударів] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/02/ukraine-forms-eight-new-storm-brigades-for-counterattack>.

Кореспондент «The Guardian» з питань оборони та безпеки Д. Саббах пише, що стратегія України полягає в тому, щоб завдати росії важких втрат у міру її поступового наступу в Бахмуті. Довкола Бахмуту на східному фронті продовжуються бої на виснаження, де Україна зберігає плацдарм, незважаючи на майже рік російських атак у маленькому промисловому місті та навколо нього. Міністр внутрішніх справ України І. Клименко заявив, що повністю сформувано 8 «штурмових» бригад, які налічують до 40 тис. військовослужбовців.

***

Pietralunga, Cédric. L’Ukraine plonge la Russie dans le «brouillard de guerre» pour réussir sa contre-offensive [Україна занурює росію в «туман війни», щоб досягти успіху в контрнаступі] / C. Pietralunga // Le Monde. – Paris, 2023. – 06.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/06/l-ukraine-mise-sur-le-brouillard-pour-reussir-sa-contre-offensive_6172284_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Седрік Пьетралунга в статті зазначає, що в очікуванні оголошеного початку серії масштабних ударів по російській армії Київ нарощує операції та суперечливі сигнали, покликані залякати супротивника та приховати власні наміри. Останніми днями було зафіксовано безліч атак безпілотників на позиції, розташовані на окупованих територіях України, а також у росії. Військові називають це «туманом війни». Цей вираз, теоретизований на початку ХІХ ст. пруським генералом Карлом фон Клаузевіцем, позначає під час збройних конфліктів

невизначеність, яку воюючі добровільно зберігають щодо своїх сил, своїх позицій або цілей. Науковий співробітник Центру аналізу та прогнозування міжнародних ризиків Джозеф Енротін пояснює, що «туман – це структурний стан війни, який провокують, щоб убезпечити свої операції і українці дуже обдаровані у цій грі».

***

Mas, Cédric. «La bataille de Bakhmout n'est plus qu'un symbole, tout le monde ne pense qu'à la contre-offensive ukrainienne» [«Битва під Бахмутом – це вже не що інше, як символ, усі думають лише про український контрнаступ»] / С. Mas // L'Obs. – Paris, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230508.OBS73056/la-bataille-de-bakhmout-n-est-plus-qu-un-symbole-tout-le-monde-ne-pense-qu-a-la-contre-offensive-ukrainienne.html>.

Інтерв'ю з військовим істориком, юристом та президентом інституту «Action Résilience» Седриком Масом, у якому йдеться про дев'ять місяців у вогні та крові боротьби за місто Бахмут, яке, на думку історика, вже не є стратегічним пріоритетом у момент можливого українського контрнаступу. С. Мас зазначає, що Бахмут – це другорядне місто (70 тис. мешканців до війни) було важливим залізничним вузлом, але залізничні лінії зараз не використовуються. Він вважає, що ЗСУ роблять все, щоб ПВК Вагнера не завоювали місто, як подарунок путіну до символічної дати 9 травня, великого дня військових парадів у росії.

***

Bouvier, Pierre. Que sait-on des missiles hypersoniques russes Kinjal, que les Ukrainiens disent avoir abattus ? [Що ми знаємо про російські гіперзвукові ракети «Кинджал», які, за словами українців, були збиті?] / P. Bouvier // Le Monde. – Paris, 2023. – 12.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/12/guerre-en-ukraine-que-sait-on-du-missile-hypersonique-russe-que-les-ukrainiens-disent-avoir-abattu_6173084_3210.html.

Оглядач «Le Monde» П'єр Був'є в статті зазначає, що Україні вдалося збити російську гіперзвукову ракету Х-47 «Кинджал» за допомогою МІМ-104 «Patriot». Таким чином дії української ППО поставили під сумнів твердження росії про те, що ракета «Кинджал» була «непереможною». Крім того, Україна стверджує, що під час наступної атаки було збито ще шість ракет «Кинджал». Автор пише, що росія спочатку заперечувала збиття ракет типу «аналогов нет», але Київ та Вашингтон це підтвердили. У статті підкреслюється вирішальна роль системи МІМ-104 «Patriot» та наголошується на зміні дискурсу Сполучених Штатів щодо гіперзвукових ракет. Деякі експерти вважають, що «Кинджал» не має реального військового застосування і є передусім пропагандистською зброєю.

***

Harding, Luke. 'We'll get there': the Ukrainian drone unit quietly knocking out russian targets [«Дійдемо»: український підрозділ безпілотників тихо збиває російські цілі] / L. Harding // The Guardian. – London, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/12/ukraine-prepares-to-take-back-territory-from-russia-step-by-step-roman-kostenko>.

Видання «The Guardian» опублікувало дослідження на тему майбутнього українського контрнаступу. Аналіз зроблено на основі коментарів полковника

Служби безпеки України, ветерана АТО, «кіборга», нардепа від політичної партії «Голос» Р. Костенка і начальника Херсонської обласної військової адміністрації О. Прокудіна, які вони дали кореспонденту газети Л. Гардінгу. Р. Костенко заявив про важливість нічних тактичних операцій для підготовки Києва до контрнаступу. Його підрозділ знищив десятки російських військових об'єктів, зокрема танки та гаубиці. Ці операції відбувалися щовечора на «тактичному рівні», поблизу лінії фронту. За його словами, ЗСУ навряд чи вдадуться до великого лобового наступу, поки не послаблять бойовий потенціал Москви.

***

Harding, Luke. Ukraine strikes russian forces in Luhansk before expected counteroffensive [Україна завдала удару по російським військам у Луганську до очікуваного контрнаступу] / L. Harding // *The Guardian*. – London, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/15/ukraine-strikes-russian-forces-in-luhansk-ahead-of-counter-offensive>.

Автор статті Л. Гардінг на шпальтах «The Guardian» зазначає, що Луганськ, який фактично контролювала росія з 2014 р., був відносно мирним після повномасштабного вторгнення Путіна. Британський журналіст пише, що надання Великою Британією ракет «Storm Shadow», дальність дії яких перевищує 250 км, означає, що Луганськ раптово стає вразливим разом із російськими базами та складами зброї, розміщеними далеко від зони бойових дій. За його словами, в останні дні українське командування проводить тактичні «формуючі» операції на лінії фронту завдовжки 900 миль, що проходить від Херсонської області на півдні до Луганської та Донецької областей на сході, знищуючи артилерійські системи та бронетехніку противника, часто вночі з використанням дронів. Л. Гардінг в статті пише, що очевидно, план полягає в тому, щоб знизити бойовий потенціал Росії напередодні настання нещодавно сформованих українських батальйонів, які оснащені західними основними бойовими танками.

***

Farberov, Snejana. What's next for Ukraine? Kyiv readies counteroffensive to push out Putin's forces [Що чекає Україну далі? Київ готує контрнаступ, щоб витіснити війська Путіна] / S. Farberov // *New York Post*. – New York, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/18/ukraine-readies-counteroffensive-to-push-out-putins-forces/>.

Репортерка «New York Post» Сніжана Фарберов в статті зазначає, що зростає очікування, що Київ нарешті почне свій довгоочікуваний контрнаступ і завдасть рішучого удару, який позбавить країну російської загрози – але консенсус полягає в тому, що шлях до звільнення буде «довгим і кривавим». Військові експерти визначили п'ять ключових напрямків, де Київ може застосувати контрудар, який може початися найближчими тижнями, оскільки тепла погода підсушить дороги.

***

Łomanowski, Andrzej. Wielka klapa rosyjskiej broni na Ukrainie [Великий ляп російської зброї в Україні] / A. Łomanowski // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38489101-wielka-klapa-rosyjskiej-broni-na-ukrainie>.

Багаторічний кореспондент польських ЗМІ в Москві та Києві Анджей Ломановський вважає, що збиття над Києвом новітніх ракет Х-47М2 «Кинджал» означає поразку кремля та його збройової промисловості. Під час нічного рейду на українську столицю росіяни використовували, зокрема 6 ракет Х-47М2 «Кинджал» і всі вони були збиті. Автор нагадує, що в 2018 р. путін запевняв, що Х-47М2 «Кинджал» буде поза межами досяжності «поточних і майбутніх систем протиракетної оборони». Цими дуже дорогими ракетами російська армія з початку війни обстрілювала Україну. Ситуація змінилася з появою в Україні американських систем МІМ-104 «Patriot». Вже 4 травня українське командування заявило про першу збиту ракету, а 16 травня єдиним ефектом масованого ракетного удару з використанням 6 «Кинджалів» стало враження осколками збитих російських ракет двох автобусів.

***

Bouvier, Pierre. Guerre en Ukraine: qu'est-ce que le système de missiles Patriot, dont les performances sont vantées par Kiev et contestées par Moscou? [Війна в Україні: що це за ракетний комплекс Patriot, роботу якого хвалить Київ і заперечує Москва?] / P. Bouvier // Le Monde. – Paris, 2023. – 19.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/19/guerre-en-ukraine-qu-est-ce-que-le-systeme-de-missiles-patriot-dont-les-performances-sont-vantees-par-kiev-et-contestees-par-moscou_6174030_3210.html.

За словами журналіста «Le Monde» П'єра Був'є, між Україною та Росією точиться суперечка щодо ефективності поставлених союзниками України американських систем МІМ-104 «Patriot» для перехоплення російських гіперзвукових ракет «Кинджал». У той час як Україна стверджує, що завдяки «Patriot» збила ракети «Кинджал», Росія заперечує цю можливість перехоплення. Автор в статті аналізує «Patriot», її розгортання та дискусії навколо її ефективності. П. Був'є зазначає, що дискусії в ЗМІ тривають, а Україна ретельно охороняє свої системи «Patriot», щоб не розкривати свої позиції російським військам.

***

Realfonzo, Ugo. Ukraine denies Wagner has captured Bakhmut, but 'situation is critical' [Україна заперечує захоплення ПВК Вагнер Бахмута, але «ситуація критична»] / U. Realfonzo // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/world-all-news/513390/ukraine-denies-wagner-has-captured-bakhmut-but-situation-is-critical>.

Журналіст «The Brussels Times» Уго Реальфонсо пише, що Україна спростувала інформацію керівника російського угруповання найманців вагнера про те, що його приватна армія захопила весь Бахмут. Журналіст зазначив, що наразі українські війська утримують рубіж у південно-західній частині міста, проте ситуацію на місці українські захисники у Бахмуті оцінили як «критичну».

***

Czermiński, Jakub. Wojna na Ukrainie. Zelenski potwierdza: Rosjanie zdobyli Bakhmut. Rzecznik zaprzecza [Війна в Україні. В. Зеленський підтвердив: росіяни захопили Бахмут. Речник це заперечує] / J. Czermiński // Rzeczpospolita. – Warszawa,

2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38500181-wojna-na-ukrainie-zelenski-potwierdza-rosjanie-zdobyli-bachmut>.

Президент України Володимир Зеленський в Японії на саміті «Групи семи» двозначно відповів на запитання, чи Збройні сили України ще контролюють частину міста Бахмут на Донеччині. Міжнародні інформагенції, зокрема АР, цитують відповідь В. Зеленського на запитання журналістів під час зустрічі в Хіросімі з президентом США Джо Байденем. Реагуючи на запитання, чи ще контролює Україна місто, чи його вже захопили росіяни В. Зеленський відповів: «Я думаю, що ні». Одразу після цього пресекретар президента Сергій Никифоров у «Фейсбук» пояснив, що В. Зеленський насправді заперечував втрату Бахмута. За словами речника, у президента запитали, що «росіяни кажуть, що вони взяли Бахмут», на що В. Зеленський відповів: «Я думаю, ні».

***

Lefief, Jean-Philippe. Ce que l'on sait de l'attaque de drones menée mardi à Moscou [Що відомо про атаку безпілотників у москві] / J.-P. Lefief // Le Monde. – Paris, 2023. – 30.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/30/ce-que-l-on-sait-de-l-attaque-de-drones-menee-mardi-a-moscou_6175486_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Жан-Філіп Леф'єф в статті аналізує безпрецедентну атаку безпілотників на Москву, в якій російська влада звинувачує Україну. Атака була спрямована на престижні райони столиці, що викликало занепокоєння щодо безпеки російської еліти. За оцінками експертів, використані безпілотники могли бути виробленими в Україні з дальністю дії в кілька тисяч кілометрів. Автор також аналізує попередню атаку безпілотників на Москву і прогнозує, якою може бути кількість таких атак у майбутньому.

***

Beaumont, Peter. Who was behind moscow drone attacks and what do they mean for Ukraine war? [Хто стояв за атаками безпілотників у москві і що вони означають для війни в Україні?] / P. Beaumont // The Guardian. – London, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/30/who-was-behind-the-drone-attacks-on-moscow-and-what-do-strikes-mean-for-ukraine-war>.

За даними російської влади та ЗМІ, в атаці безпілотників у Москві брали участь вісім безпілотників, п'ять із яких було збито або іншим чином виведено з ладу за допомогою техніки постановки перешкод. російські ЗМІ, близькі до спецслужб, повідомляють, що це число було в рази більше, в атаці брало участь понад 30 дронів. Старший репортер відділу глобального розвитку «The Guardian» П. Бомонт пише, що хоча деякі атаки безпілотників підпадають під категорію так званих операцій з формування українського контрнаступу – не в останню чергу щодо інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення – ці атаки, схоже, більше спрямовані на психологічний вплив. На його думку, атаки, схоже, були спрямовані на те, щоб повернути війну до російської столиці, що пояснюється як тим фактом, що Україна здатна обходити російські засоби ППО, так і тим, що вона здатна завдати удару глибоко всередині Росії.

***

Baumgart, Aaron. Psychologische Kriegsführung Attacken auf Wohnhäuser treffen Putin an einer empfindlichen Stelle [Напади на житлові будинки вразили путіна у вразливе місце] / A. Baumgart // Focus. – Berlin, 2023. – 31.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/warum-der-drohnenangriff-auf-moskau-verheerend-fuer-russlands-politik-ist_id_195144495.html.

Журналіст німецького журналу «Focus» Аарон Баумгарт описує як близько десятка безпілотників атакували російське місто Москва, що стало шоком для російських громадян, які вперше безпосередньо зіткнулися з наслідками війни Росії проти України. На думку автора, цього разу удари безпілотників зачепили цивільне населення і можуть вплинути на думку населення щодо загарбницької війни їхньої країни. На думку А. Баумгарта, атаки безпілотників також є частиною психологічної війни, яка вразила серце російської політичної та економічної еліти. Журналіст вважає, що поки що незрозуміло, наскільки значними будуть політичні збитки для російського режиму, але схвалення російської агресивної війни може швидко змінитися, якщо ще більше українських дронів досягне російських територій.

***

The Guardian view on Vladimir Putin's war: terror without purpose [Погляд «The Guardian» на війну Володимира Путіна: терор без мети] // The Guardian. – London, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/31/the-guardian-view-on-vladimir-putins-war-terror-without-purpose>.

В редакційній статті «The Guardian» пише, що удари безпілотників по об'єктах у Москві цього тижня стривожили Кремль. Україна заперечує свою причетність до нападу, як це відбувається автоматично, коли військові операції перетинають кордони Росії з поваги до західних союзників Києва, яким такі зухвалі вторгнення завдають дискомфорту. Більшість аналітиків інтерпретують ці атаки як частину стратегії дезорієнтації, яка змушує Кремль відволікати ресурси та увагу від лінії фронту напередодні контрнаступу України з метою повернути собі окуповані території. Українські стратеги культивують невпевненість, щоб вивести з ладу російську оборону та російські лінії командування, заплутавшись серед фракційних суперечок у Москві та між командирами, що суперничають, на місцях. «The Guardian» зазначає, що важливо зосередити увагу на основних фактах та моральних імперативах: Україна є жертвою неспровокованого вторгнення сил, чия основна тактика полягає у залякуванні цивільного населення за допомогою вбивств та руйнувань.

ВОЄННИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ

Monjardín UJ 22, el dron de fabricación ucraniana que obliga a Rusia proteger los cielos de Moscú [UJ 22, безпілотник українського виробництва, який змушує Росію захищати небо Москви] / J. Monjardín // ABC. – Madrid, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/dron-ucraniano-atacado-moscu-causa-temor-autoridades-20230531100650-nt.html>.

В редакційній статті «ABC» йдеться, що Москва зазнала найбільшої атаки безпілотників з початку російсько-української війни. За даними російських ЗМІ та офіційних осіб, одним із безпілотників, використаних у атаці, був UJ 22 українського виробництва компанії «Укрдржет», яка спрямована на розробку та виробництво реактивних і багатоцільових безпілотних авіаційних комплексів. ЗМІ, які спеціалізуються на військовій справі, розповіли про те, як Україна просунулася за

останні роки в напрямку модернізації свого військового потенціалу. Ключовим аспектом цих зусиль є розробка безпілотних літальних апаратів (БПЛА) або дронів, спрямованих на посилення розвідки, спостереження та бойових можливостей України. Серед цих безпілотних літальних апаратів UJ-22 Airborne, розроблений українською фірмою «Укрдржет». Як описує портал special-ops, UJ-22 Airborne є універсальним безпілотником, призначеним в основному для військових цілей. Цей зменшений літак здатний працювати в автономному режимі або дистанційно керувати з командного центру з радіусом польоту до 100 км. Максимальна дальність польоту безпілотника збільшена до 800 км, що дозволяє йому ефективно виконувати далекі місії.

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ РОСІЇ В УКРАЇНІ

Dettmer, Jamie. How to stop Putin getting away with murder in Ukraine [Як зупинити безкарність путіна за вбивства в Україні] / J. Dettmer // POLITICO. – Brussels, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/vladimir-putin-war-crime-ukraine-russia-gyunduz-mamedov/>.

Один із найдосвідченіших адвокатів України у справах про воєнні злочини Гюндуз Мамедов у розмові з редактором колонки громадської думки в «POLITICO» Джеймом Деттмером заявив, що наступив переломний момент для міжнародного правосуддя, яке може або справді просунутися й покласти край безкарності, або може відступити. Г. Мамедов застеріг, що якщо «зробимо це неправильно, це не тільки відкине нас на роки назад, але й може мати дуже погані наслідки для світу», маючи на увазі, що інші можуть піти слідами путіна, думаючи, що їм зійдуть з рук аналогічні вбивства. Команда Г. Мамедова щодо розслідування воєнних злочинів, при його перебуванні на посаді заступника Генерального прокурора України з 2016 по 2021 рр., порушили 30 тис. кримінальних справ проти росіян за «вбивства, тортури, незаконні затримання та переслідування людей за національною ознакою».

***

Vaton, Marie. Oleksandra Matviichuk, prix Nobel de la paix : «Il n'y a aucune raison que Poutine et les criminels de guerre échappent aux sanctions» [О. Матвійчук, лауреатка Нобелівської премії миру: «у путіна та воєнних злочинців немає причин уникати санкцій»] / M. Vaton // L'Obs. – Paris, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230517.OBS73419/oleksandra-matviichuk-prix-nobel-de-la-paix-il-n-y-a-aucune-raison-que-poutine-et-les-criminels-de-guerre-echappent-aux-sanctions.html>.

В інтерв'ю «L'Obs» українська юристка-правозахисниця, яка очолює Центр громадянських свобод у Києві, О. Матвійчук розповіла про підтримку створення спеціального трибуналу, відповідального за розслідування воєнних злочинів, зокрема вчинених путіним. Організація, яку очолює О. Матвійчук, займається документуванням воєнних злочинів, порушень прав людини та зловживання владою. Адвокатка наголошує на важливості встановлення справедливості щодо жертв і притягнення винних у цих злочинах до відповідальності.

***

Were Ukrainian children forcibly transferred to Belarus? Ukraine's top prosecutor is investigating [Українських дітей насильно переправляли до Білорусі? Головний

прокурор України веде розслідування] // *National Post*. – Toronto, 2023. – 24.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/were-ukrainian-children-forcibly-transferred-to-belarus-ukraines-top-prosecutor-is-investigating>.

Генеральний прокурор України Андрій Костін розслідує примусове переміщення українських дітей з окупованих росією Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської та Харківської областей до білорусі. Павло Латушка, колишній міністр культури білорусі, який зараз перебуває у вигнанні в Польщі, очолює опозиційну групу Національне антикризове управління, яка документує депортації, передав докази міжнародним організаціям, сподіваючись, що Міжнародний кримінальний суд видасть ордер на арешт президента білорусі Лукашенка, як це було з путіним.

***

Arhirova, Hanna. Scarred by war, Ukrainian children carry on after losing parents, homes and innocence [Поранені війною, українські діти продовжують жити після втрати батьків, дому та невинності] / Н. Arhirova // *The Independent*. – London, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/ap-donetsk-lviv-children-police-b2346287.html>.

За даними Генеральної прокуратури України, щонайменше 483 дитини загинули та близько 1000 отримали поранення з початку російсько-української війни. Тим часом, ЮНІСЕФ повідомляє, що приблизно 1,5 мільйона українських дітей схильні до ризику депресії, тривоги, посттравматичного стресового розладу та інших проблем із психічним здоров'ям з потенційно тривалими наслідками. Національна соціальна служба України повідомляє, що близько 1500 українських дітей осиротіли. За даними українських офіційних осіб, найбільша кількість жертв серед дітей припадає на Донецьк, епіцентр багатьох боїв, де 462 дитини було вбито або поранено. Ця цифра не включає жертв із окупованого росією міста Маріуполя, яке також є частиною Донецької області, де українській владі було важко відстежити вбитих та поранених.

ГУМАНІТАРНА ПОЛІТИКА ТА ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ

Espinosa, Javier. Petro Poroshenko: «La ofensiva comenzará en cuestión de días» [Петро Порошенко: «Наступ почнеться за лічені дні»] / J. Espinosa // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/18/6465d70321efa0d71e8b4576.html>.

Колишній Президент України Петро Порошенко відвідав фронт на Донбасі, щоб передати чергову партію техніки в рамках діяльності Всеукраїнської благодійної організації «Благодійний фонд Порошенка» на східний напрямок та надихнути військових пепед контрнаступом. Для бригад, що захищають східний фронт, уже готові півтора десятка одиниць техніки. Десантна бригада отримає автобус для перевезення особового складу між навчальним центром та передовою. Також у війська передають чергову партію тентованих автомобілів DAF та лазне-пральні комплекси. За словам П. Порошенка, допомога ЗСУ є найкращою відповіддю на ворожі ракетні обстріли. Експрезидент зазначив, що «наступ почнеться за лічені дні» і підкреслив, що «путін не знає, куди ми будемо бити, і у нього не вистачає сил, щоб прикрити весь фронт».

ДІЇ РОСІЙСЬКИХ ЗАГАРБНИКІВ ТА КОЛАБОРАНТІВ

Breteau, Pierre. La Russie ne contrôle plus que 16 % du territoire ukrainien [Запаз росія контролює лише 16 % території України] / P. Breteau // Le Monde. – Paris, 2023. – 02.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/05/02/guerre-en-ukraine-la-russie-ne-controle-plus-que-16-du-territoire-ukrainien_6156776_4355771.html.

Журналіст «Le Monde» П'єр Брето зазначає, що російські військові відступили після захоплення більшої частини української території на початку війни в Україні та стабілізували свою окупацію нижче рівня 16,7 % території України до кінця квітня 2023 р. За його словами, наразі фронт майже заморожений і цифри показують, що росія не може рухатися вперед. Автор наводить графік, на якому з січня 2022 р. до квітня 2023 р. представлено частку української території площею 603 550 км², окупованої росією, і територію, яка підконтрольна Україні.

***

Barber, Ferrán. Las atroces torturas al valenciano Mario en Boulevard Lenin, 4, un gulag de Crimea [Звір'ячі тортури валенсійського Маріо на бульварі Леніна, 4, ГУЛАГ у Криму] / F. Barber // El Mundo. – Madrid, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/cronica/2023/05/03/6450ec66fdddff82a68b4578.html>.

Іспанський репортер Ферран Барбер розповідає про 75-и річного іспанського волонтера Маріо Гарсія Калатаюда, який зник у Херсоні на початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Маріо Гарсія Калатаюд – громадянин Іспанії, який вісім років проживає в Україні та займається волонтерською діяльністю. 19 березня 2022 р. чоловік пішов на акцію «За єдність України» в тимчасово окупованому Херсоні, після чого зник. Згодом місцеві активісти повідомили про те, що Маріо утримувався росіянами у Херсоні, де пережив серцевий напад, побої та катування електрострум, приниження чиновників та всі спроби його знищити. Вийти на зв'язок з волонтером не вдалося і його доля була невідома. Наразі російські окупанти визнали, що іспанський волонтер утримується в СІЗО міста Сімферополя.

***

Février, Renaud. Qui contrôle Bakhmout ? Ce que l'on sait de la situation dans cette ville symbole de l'est de l'Ukraine [Хто контролює Бахмут? Що ми знаємо про ситуацію в цьому символічному місті сходу України] / R. Février // L'Obs. – Paris, 2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230521.OBS73585/qui-controle-bakhmout-ce-que-l-on-sait-de-la-situation-dans-cette-ville-symbole-de-l-est-de-l-ukraine.html>.

Автор статті журналіст Р. Феврьє аналізує хід бойових дій під Бахмутом, наголошуючи, що місто Бахмут на сході України знаходиться в центрі битви між українськими силами та російським парамілітарним угрупованням ПВК Вагнера. Автор зазначає, що хоча очільник ПВК Вагнера заявив про захоплення міста Україна все ще претендує на контроль над певними районами та починає оточувати місто. На думку журналіста, ситуація залишається заплутаною так, як на кону також стоїть боротьба за владу між ПВК Вагнера і регулярними російськими військами. Автор констатує, що планується відступ ПВК Вагнера з міста, що викликає сумніви щодо здатності російської армії утримувати контроль над Бахмутом без їхньої підтримки.

***

Vlach, Tomáš. Děda z Kremlu a jeho kuchař. Pomůže dobytí Bachmutu Prigožinovi k ovládnutí země? [Дідусь із кремля та його кухар. Чи допоможе пригожині підкорення Бахмута контролювати країну?] / T. Vlach // Reflex. – Praha, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/valka-na-ukrajine/118976/deda-z-kremlu-a-jeho-kuchar-pomuze-dobyti-bachmutu-prigozinovi-k-ovladnuti-zeme.html>.

Журналіст чеського журналу «Refle» Томаш Влах вважає, що ватажок російської ПВК Вагнера пригожин фізично не може піти з міста Бахмут Донецької області, бо він опинився в капкані – попереду знаходяться Збройні сили України, позаду – бійці лідера Чечні кадирова, а з боків – російські окупанти. Журналіст зазначає, що якщо пригожин буде прориватися з боями, то його «просто знищать». Що стосується військової ситуації в районі Бахмута, за словами автора, треба почекати і подивитися, як все буде розвиватися, але події навколо пригожина все ж можуть бути цікавими, адже саме він є противагою якщо не самому путіну, то найближчому та найлояльнішому оточенню російського лідера.

ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНСЬКОЇ ВЛАДИ

Ukraine withdraws from judo worlds over Russian soldier presence [Україна відмовляється від участі в ЧС з дзюдо через присутність російських військових] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/sports/ukraine-withdraws-from-judo-worlds-over-russian-soldier-presence>.

Міністерство молоді та спорту України заборонило офіційним делегаціям українських національних збірних команд з олімпійських, неолімпійських видів спорту та видів спорту осіб з інвалідністю брати участь у міжнародних спортивних змаганнях, у яких беруть участь спортсмени з РФ або Білорусі. На виконання цього розпорядження Україна зняла свою команду з Чемпіонату світу з дзюдо в Катарі через присутність російських спортсменів, які є діючими військовими. До цього Міжнародна федерація дзюдо дала дзюдоїстам з Росії та Білорусі «зелене світло» для участі в чемпіонаті в Досі, який відбудеться 7-14 травня, за умови, що вони виступатимуть як індивідуальні нейтральні спортсмени.

***

Moskva na Ukrajině změnila taktiku, varuje Zelenského poradce: Desivé, čo tým Rusi sledujú! [Москва змінила тактику в Україні, попереджає радник Зеленського: Страшно, на що дивляться росіяни!] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2795035/moskva-na-ukrajine-zmenila-taktiku-varuje-zelenskeho-poradca-desive-co-tym-rusi-sleduju/>.

Радник голови Офісу Президента України Володимира Зеленського Михайло Подоляк розповів про те, чому не можна йти на мирне врегулювання війни РФ проти України, які процеси зараз відбуваються в Росії, чи побачимо ми її розпад, а також про те, як будуть звільняти український Крим, і якою має бути Україна після війни. Зокрема, М. Подоляк заявив, що Москва змінила тактику бойових дій в Україні і почала свідомо атакувати житлові квартали. За його словами, такою зміною тактики Москва намагається спровокувати поспішний контрнаступ і хоче перевірити протиповітряну оборону України ракетними ударами.

***

Rai, Arpan. Ukraine says whole of russia will ‘panic’ when counteroffensive begins: ‘They will suffer the consequences’ [Україна заявляє, що вся росія «панікуватиме», коли почнеться контрнаступ: «Вони страждатимуть від наслідків»] / A. Rai // The Independent. – London, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-counteroffensive-russian-losses-putin-b2334687.html>.

Заступник міністра оборони України В. Гаврилов в інтерв'ю «The Independent» зазначив, що коли Сили оборони України розпочнуть контрнаступальну операцію, у росіян з'явиться велика паніка через хибне уявлення реальності, яку їм показує їхня пропаганда. За його словами, на ранніх етапах повномасштабної війни західні союзники та комерційні оборонні компанії не хотіли постачати зброю Україні, адже вони вважали, що Київ не протримається у боротьбі проти росії достатньо довго. Однак зараз українські війська вже проходять тренування на танках «Challenger», які надіслала Велика Британія, а також М1А2 «Abrams», «Bradleys» з Вашингтона, нових та відремонтованих танках «Leopard» від європейських союзників, також ЗСУ продовжують отримувати снаряди та безпілотники. В. Гаврилов додав, що Україна продемонструвала, що готова захищатися всіма можливими способами.

***

Malinowski, Przemyslaw. Kiedy początek ukraińskiej ofensywy? Zelenski: Potrzebujemy więcej czasu [Коли почнеться український наступ? В. Зеленський: Нам потрібно більше часу] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38459251-kiedy-poczatek-ukraińskiej-ofensywy-zelenski-potrzebujemy-wiecej-czasu>.

Президент України Володимир Зеленський в інтерв'ю ВВС сказав, що Україні ще потрібен час до початку довгоочікуваного контрнаступу, оскільки «військові чекають на надходження додаткової зброї від західних союзників». За словами В. Зеленського, з тим озброєнням, що вже має Україна, ЗСУ вже можуть «рухатися вперед і досягати успіху», але наступ зараз «призведе до великих втрат». В. Зеленський нагадав, що українська армія все ще чекає на бронетехніку, зокрема танки, які «надходять партіями», що стосується, наприклад, танків «Leopard 2» і «Challenger 2» та бронемашин «Brandley» і «Stryker». Автор статті Пшемислав Малиновський констатує, що останніми тижнями українська влада намагається зменшити очікування щодо запланованого контрнаступу.

***

Blann, Susie. Ukraine Disputes Claim That Russian Private Army Has Taken Control of Bakhmut [Україна заперечує твердження про контроль над Бахмутом російською приватною армією] / S. Blann // Time. – New York, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://time.com/6279372/g7-hiroshima-japan-summit-2023/>.

Президент України Володимир Зеленський заявив, що російські війська не займали Бахмут, поставивши під сумнів заяви москви про падіння міста на сході України. Відповідаючи на запитання журналістів про статус міста на зустрічі «Групи семи» в японській Хіросімі, В. Зеленський сказав: «Сьогодні Бахмут не окупований російською федерацією». Авторка статті С. Блан зазначає, що «туман війни» не дав можливості підтвердити ситуацію на місці в найдовшій битві вторгнення, а серія коментарів українських і російських офіційних осіб додала плутанини в цю справу.

***

Rinkēvičs saņem pirmos ārvalstu līderu sveicienus; Zelenskis cer uz turpmāku sadarbību [Рінкевичс приймає перші вітання від іноземних лідерів; Зеленський сподівається на подальшу співпрацю] // Diena. – Rīga, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/eiropa/rinkevics-sanem-pirmos-arvalstu-lideru-sveicienus-zelenskis-cer-uz-turpmaku-sadarbibu-14300159>.

Президент України Володимир Зеленський привітав колишнього міністра закордонних справ Латвії Едгарса Рінкевичса з обранням президентом країни. В. Зеленський висловив сподівання щодо подальшої тісної співпраці та партнерство між Україною та Латвією задля перемоги спільних цінностей, свободи та демократії, а також миру для України і Європи. Водночас В. Зеленський висловив вдячність президенту Латвії Е. Левітсу, який покидає свою посаду, за цілеспрямовану підтримку України в умовах повномасштабної російської агресії. До В. Зеленського приєдналися колишній Президент України П. Порошенко та радник міністра внутрішніх справ України А. Геращенко, який сказав, що для України велика честь, що Е. Рінкевичс є «справжнім другом нашої країни».

ЕКОЛОГІЧНИЙ ТЕРОРИЗМ РОСІЇ

Ucraina, Aiea: «Situazione centrale Zaporizhzhya sempre più pericolosa» [Україна, МАГАТЕ: «Ситуація в центрі Запоріжжя стає дедалі небезпечнішою»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35724390/ucraina-aiea-situazione-centrale-zaporizhzhya-sempre-piu-pericolosa-.html>.

Генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Гроссі в заяві, опублікованій на сайті МАГАТЕ, заявив, що загальна ситуація навколо Запорізької АЕС стає все більш непередбачуваною та потенційно небезпечною. За словами Р. Гроссі, МАГАТЕ продовжуватиме робити все можливе, щоб допомогти забезпечити ядерну безпеку та безпеку об'єкта.

***

Janoski, Steve. 'Mad panic' sparked as russia evacuates city near nuclear plant ahead of expected Ukraine offensive [«Божевільна паніка» виникла, коли росія почала евакуацію з міста біля АЕС напередодні очікуваного наступу України] / S. Janoski // New York Post. – New York, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/07/russia-evacuates-city-near-nuclear-plant-ahead-of-expected-ukraine-offensive/>.

Експерти Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) отримали інформацію про те, що з Енергодара, де проживає більшість персоналу Запорізької АЕС, розпочалася евакуація мешканців. Генеральний директор МАГАТЕ Р. Гроссі зазначив, що ситуація навколо ЗАЕС стає все більш непередбачуваною і потенційно небезпечною і заявив, що він вкрай стурбований цілком реальними ризиками для ядерної та фізичної безпеки станції. За його словами, жоден із шести реакторів станції не працює, а станції потрібне постійне джерело енергії, щоб підтримувати роботу основних систем охолодження та запобігти радіаційній катастрофі.

***

Trew, Bel. Inside Ukraine's 'D-Day' counteroffensive [Всередині українського контрнаступу «День Д»] / В. Trew // The Independent. – London, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/russia-ukraine-war-counteroffensive-bakhmut-b2336315.html>.

Міжнародна кореспондентка «The Independent» Б. Трю перебувала в районі Запоріжжя, де зустрічалася з українськими військовими. За її словами, швидке захоплення частин цього регіону лише через тиждень після вторгнення путіна до України, допомогло москві створити стратегічний сухопутний міст до окупованого Криму, а також дало кремлю контроль над найбільшою в Європі Запорізькою атомною електростанцією, що викликало глобальну паніку щодо ризику можливої аварії. Б. Трю зазначила, що ці побоювання тільки посилися після того, як українська державна компанія «Енергоатом» заявила, що російські війська планують евакуювати з міста понад 3000 співробітників, які обслуговують ЗАЕС.

***

Staff at Ukraine's experimental nuclear site pick up pieces from russian strikes [Співробітники української експериментальної дослідницької лабораторії ремонтують об'єкт, що сильно пошкоджений неодноразовими ударами росії] // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/05/30/staff-at-ukraines-experimental-nuclear-site-pick-up-pieces-from-russian-strikes.html>.

Співробітники Атомної дослідницької лабораторії Харківського фізико-технічного інституту, що фінансується США, ремонтують об'єкт, що сильно пошкоджений неодноразовими ударами росії. Генеральний директор Національного наукового центру інституту М. Шульга сказав, що збитки значні. Старший науковий співробітник програми ядерної політики Фонду Карнегі М. Хіббс заявив, що лабораторія була «унікальним об'єктом», і це втрата світової науки. До вторгнення росії інститут був перлиною високорозвиненого українського сектору ядерних досліджень. Міжнародне агентство з атомної енергії звинуватило росію у «постійному нападі» на дослідницьку лабораторію. Генеральний директор МАГАТЕ Р. Гроссі назвав масштаби збитків «шокуючими» і серйознішими, ніж очікувалося. Прокуратура та Служба безпеки України порушили кримінальні справи щодо звинувачення росії у воєнних злочинах та «екоциді».

***

Ucraina, colpita raffineria in città russa. «Kiev verso vertice pace senza Mosca» [Україна, нафтопереробний завод у російському місті. «Київ до мирного саміту без москви»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35943569/ucraina-colpita-raffineria-in-citta-russa-kiev-verso-vertice-pace-senza-mosca-.html>.

Поки Україна та її союзники готуються до липневого саміту НАТО Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ) представляє в ООН план із 5 пунктів для Запорізької АЕС. Генеральний директор МАГАТЕ Р. Гроссі зазначив, що ситуація навколо Запорізької АЕС, найбільшої в Європі, є «надзвичайно небезпечною через «бойові дії». За словами Р. Гроссі, Запорізька АЕС не повинна використовуватися для зберігання важкого озброєння, включаючи ракетні установки,

боеприпаси. Р. Гроссі закликав росію та Україну «дотримуватися п'ятипунктового плану забезпечення ядерної безпеки на Запорізькій АЕС».

ЕКОНОМІЧНА ТА ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

González Navarro, Javier. Ucrania pone en marcha un nuevo parque eólico en medio de la guerra y a pocos kilómetros del frente de combate [Україна запускає нову ВЕС у розпал війни та за кілька кілометрів від фронту бойових дій] / J. González Navarro // ABC. – Madrid, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/economia/ucrania-pone-marcha-nuevo-parque-eolico-medio-20230506183827-nt.html>.

Журналіст Хав'єр Гонсалес Наварро в статті для «АВС» зазначає, що незважаючи на триваючу повномасштабну агресію росії проти України, група ДТЕК запустила нову Тилігульську вітрову електростанцію за 100 кілометрів від Херсона і 400 кілометрів від Запорізької АЕС, яка знаходиться в руках російської армії. Незважаючи на близькість до найнебезпечніших зон війни, працівникам місцевої приватної компанії ДТЕК вдалося в бронежилетах завершити будівництво та запустити перші 19 вітрогенераторів загальною потужністю 114 мегават (МВт). Мета – розширити станцію до 500 МВт. За словами автора, немає необхідності підкреслювати важливість цієї установки для України, оскільки численні електростанції були зруйновані або пошкоджені російською армією, яка в останньому кварталі минулого року розпочала серію ракетних ударів по енергетичній структурі, щоб залишити країну без світла під час суворої зими.

***

Piper, Elizabeth. Ukraine farms lose workers to war, complicating a tough harvest [Українські ферми втрачають робітників через війну, що ускладнює неврожай] / E. Piper // National Post. – Toronto, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmnn/ukraine-farms-lose-workers-to-war-complicating-a-tough-harvest>.

Заступник голови ГС «Всеукраїнська Аграрна Рада» Д. Марчук вважає ситуацію в аграрному секторі в 2023 р. «складною, але не критичною» через заходи щодо захисту частини робітників. Сподіваючись збільшити врожай в Україні цього року, Київ ухвалив закон, який дає змогу визначати деякі господарства як критично важливі для економіки, надаючи деякі винятки із призову до армії. Уряд робить все можливе, щоб ферми могли виконувати свою роботу. В квітні 2023 р. було включено більше ферм до критично важливого списку, скоротивши кількість необхідної землі з 1000 гектарів до 500. На думку першого заступника міністра аграрної політики та продовольства України Т. Висоцького, ситуація дуже напружена, але було б неправильно говорити, що мобілізація зупинила чи сповільнила роботу, необхідну для аграрного сектору.

ІНФОРМАЦІЙНА ВІЙНА РОСІЇ

Colling, Julian. Russie: voyage dans un pays malade de sa guerre [росія: подорож до країни, хворої на війну] / J. Colling // L'Obs. – Paris, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230218.OBS69718/russie-voyage-dans-un-pays-malade-de-sa-guerre.html>.

Журналістка-фрілансерка «L'Obs» Джуліан Коллінг, яка живе в росії, в статті описує глибокі зміни, які відбулися в російському суспільстві за дванадцять місяців

війни проти України. За її словами, силова машина посилює репресії проти підозрюваних у зраді, водночас прославляється поняття батьківщини та намагається протистояти опозиції. У статті наголошується, що російське суспільство за поданням влади, характеризується патріотизмом і неприйняттям західного впливу, зокрема деякі спостерігачі вказують на тривожні тенденції до авторитарного та фашистського дрейфу тоді, як інші підтримують ініціативи щодо обов'язкового патріотичного виховання. У статті зазначається, що навіть у таких містах, як Санкт-Петербург атмосфера помітно змінилася, зокрема з'явилися таблички, які прославляють російських солдатів, які воюють в Україні.

***

Pieczuński, Maciej. «Lenin zabił ukraiński separatyzm, a Jelcyn go wskrzesił» [«Ленін убив український сепаратизм, Єльцин його відродив»] / М. Pieczuński // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/434710/pieczynski-lenin-zabil-ukrainski-separatyzm-jelcyn-go-wskrzesil.html>.

Політолог і фахівець з питань України та Росії, журналіст тижневика Do Rzeczy Мацей Печинський аналізує статтю ідеолога російського імперіалізму прилепіна, де той різко критикує Путіна, не називаючи його імені. Прилепін не погоджується зі словами Путіна, що Ленін несе «відповідальність» за створення української держави на «корінних російських землях». Цю теорію Путін представив у скандальній статті, опублікованій влітку 2021 р., а потім і у своїх виступах, обґрунтовуючи спочатку визнання незалежності самопроголошених недодержав Донбасу, а потім і «спеціальну військову операцію». За словами М. Печинського, ідеолог імперіалізму вважає, що Ленін навпаки «убив український сепаратизм».

***

Gen. Skrzypczak: Chodzi im o narrację, że wódz jest zagrożony [Генерал В. Скрипчак: Вони мають на увазі розповідь про те, що лідер у небезпеці] // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/435067/drony-na-kremlu-skrzypczak-narracja-ze-zagrozony-putin.html>.

Колишній командувач сухопутних військ Польщі генерал Вальдемар Скрипчак вважає, що атака безпілотників на Кремль є російською провокацією. На його думку, так влада країни-агресора намагається мобілізувати росіян перед обличчям загрози життю їх лідера Путіна. Екскомандувач висловив думку, що оператори були готові в різних місцях Кремля до того, що ці дрони прилетять і вони зніматимуть їх. Версію Кремля про українські безпілотники спростовує і Президент України Володимир Зеленський, який заявив, що українці не атакували «ні Путіна, ні Москву», бо «ми воюємо на своїй території, захищаючи свої села та міста».

ПЛАНИ ТА ПРОЄКТИ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ

Ucraina: ceo di Metinvest a Milano, nuova Azovstal produrrà Dri e acciaio verde [Україна: Генеральний директор «Метінвесту» в Мілані: Новий «Азовсталь» вироблятиме дрифт і сиру сталь] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35757121/ucraina-ceo-di-metinvest-a-milano-nuova-azovstal-produrra-dri-e-acciaio-verde.html>.

На Міжнародній конференції та виставці «Зроблено із сталі» (Made in Steel) в Мілані, присвячених ланцюжку поставок сталі, йшлося про роль сталі в Європі,

сталеливарну промисловість, ринок та реконструкцію України. У ході конференції виступив генеральний директор металургійного холдингу «Метінвесту» Юрій Риженков, розповівши про заходи, які дозволили «Метінвест» закрити 2022 р. з позитивними фінансовими результатами. Він наголосив, що однією з головних сильних сторін групи є диверсифікація, завдяки чому вдалося зберегти всі об'єкти вдалині від лінії фронту неускодженими. Що стосується майбутнього «Азовсталі», то він сказав, що сталеливарний завод фактично зруйнували, але холдинг має намір відбудувати «Азовсталь» і перетворити його на центр виробництва дрифта та зеленої сталі. Ю. Риженков наголосив, що «наш акціонер Р. Ахметов пообіцяв, що не пошкодує коштів у відбудові України та Маріуполя, зокрема».

***

Eestlaste rajatud lasteaiahoone Ukrainas sai valmis [Завершено будівництво дитячого садка естонцями в Україні] // *Postimees*. – Tallinn, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7774514/eestlaste-rajatud-lasteaiahoone-ukrainas-sai-valmis>.

Генеральна директорка Естонської асоціації дерев'яних будинків А. Кададжа зазначила, що, побудувавши дитячий садок в Овручі на Житомирщині, асоціація змогли довести собі та іншим, що, використовуючи дистанційні рішення, можна зробити свій внесок у відбудову України навіть зараз, коли в країні все ще триває активна війна. На реалізацію першої черги дитячого садка в Овручі Міністерство закордонних справ Естонії виділило 2,7 млн євро. На першому етапі дитсадок в Овручі розмістить майже 80 дітей. Прем'єр-міністерка естонії К. Каллас під час нещодавнього візиту в Україну також підтвердила будівництво другої черги дитсадка в Овручі, який забезпечить місцями ще 80 дітей.

ПОРТРЕТИ УКРАЇНСЬКОГО СПРОТИВУ

Non loin de Bakhmout, des tankistes ukrainiens «prêts» pour l'offensive [Недалеко від Бахмута українські танкісти «готові» до наступу] // *L'Obs*. – Paris, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230502.AFP9956/non-loin-de-bakhmout-des-tankistes-ukrainiens-prets-pour-l-offensive.html>.

Оглядачі французького журналу «L'Obs» ведуть репортаж з-під Бахмута, де сховавшись у лісі, начальник бригади Олександр і троє його товаришів збирають шестиметрову ручку, увінчану великим тампоном, щоб очистити зброю свого танка Т-72. Олександр розповідає, що вони не стріляли кілька днів, але регулярно підтримують свою броню, щоб бути «завжди готовими» до оголошеного наступу. Тим часом Заур пробув у цьому місті п'ять днів у середині квітня із завданням щодо підтримки піхоти, хоча «танки зазвичай не призначені для міських боїв». За словами Івана, 24-річного механіка, зайнятого чисткою кулемета свого Т-72, «контрнаступ не змінить стан речей так швидко, як усім цього хочеться і це буде не так просто». Оглядачі видання пишуть, що за словами українських танкістів, вони готові до весняного наступу.

***

Kullab, Samya. In Ukraine's forests, fighters race to prepare for next push [В українських лісах бойці готуються до наступного удару] / S. Kullab // *The Toronto Star*. – Toronto, 2023. – 04.05. – Режим доступу :

<https://www.thestar.com/news/world/2023/05/04/in-ukraines-forests-soldiers-race-to-get-for-next-push.html>.

Журналістка видання «The Toronto Star» Самья Куллаб веде репортаж з України, де проводяться підготовчі заняття підрозділу «Сталевий кордон» – бригади Нацгвардії України до довгоочікуваної кампанії, яка, як сподівається Україна, змінить імпульс її війни з росією. Це прискорений курс нової тактики штурму для загону Національної гвардії, який складається з добровольців віком від 22 до 51 року. Загін є частиною бригади, яка була обрана для підготовки до контрнаступу, і у нього було лише кілька місяців, щоб навчатися новим навичкам. За їхнім власним визнанням, військовослужбовці мають застаріле озброєння, багато хто побоювався, що їм не вистачає підготовки чи ресурсів, але бійці впевнені, що коли прийде час, вони будуть готові до бою.

***

Vincent, Faustine. En Ukraine, la fabrique des héros tourne à plein régime [В Україні фабрика героїв працює повним ходом] / F. Vincent // Le Monde. – Paris, 2023. – 05.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/m-le-mag/article/2023/05/08/en-ukraine-la-fabrique-des-heros-tourne-a-plein-regime_6172470_4500055.html.

В статті журналістка «Le Monde» Фаустина Вінсент розповідає про героїчний український народ, який з початку російського вторгнення 24 лютого 2022 р. показав всьому світу обличчя героїчної та єдиної нації. Авторка наголошує, що за кордоном цей масовий опір викликає тим більше захоплення, оскільки ніхто не уявляв, що країна здатна протистояти російському агресору. Ф. Вінсент нагадує, що в Єлисейському палаці в Парижі саме для вшанування «українського народу» – а не однієї людини – Емманюель Макрон вручив орден Почесного легіону Володимирі Зеленському.

***

Ourdan, Rémy. Guerre en Ukraine: sur le front de Kherson, des opérations de reconnaissance et de diversion dans l'attente de la contre-offensive [Війна в Україні: на Херсонському фронті розвідувально-диверсійні групи в очікуванні контрнаступу] / R. Ourdan // Le Monde. – Paris, 2023. – 24.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/24/guerre-en-ukraine-sur-le-front-de-kherson-des-operations-de-reconnaissance-et-de-diversion_6174574_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Ремі Урдан перебував на бойових позиціях Сил оборони України на херсонському напрямку на березі Дніпра. Р. Урдан описує завдання загону, яке полягає в забезпеченні знищення об'єктів, уражених напередодні, та підтвердити нові, зазначені партизанами, які таємно діють у зоні російської окупації на лівому березі Дніпра. Він описує, як бійці під бойовими псевдо «Шкіпер», «Ескобар», «Відьма» і «Вулкан» розгортають супутникову антену «Starlink» і перевіряють, чи дрон готовий до польоту. Через десять хвилин очікування зв'язок із супутником встановлено. «Ескобар», оператор безпілотної, підняв його на висоту 430 метрів. Він пояснив, що це «достатньо високо, щоб спробувати перешкодити російським електронним радарам» і запустив безпілотною над Дніпром.

РОБОТА СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ, САП ТА НАБУ

Chrabota, Boguslaw. Boguslaw Chrabota: Sprawdzić każde euro dla Ukrainy [Богуслав Хработа: Перевіряйте кожне євро для України] / B. Chrabota // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/plus-minus/art38493031-boguslaw-chrabota-sprawdzic-kazde-euro-dla-ukrainy>.

Головний редактор провідного польського видання «Rzeczpospolita» Богуслав Хработа зазначає, що компромат на голову Верховного Суду України В. Князева свідчить про те, що попри війну Україна не позбулася патологій минулого. Він пропонує боротися з корупцією, але не короткими шляхами, зокрема наголошує, що хвороба корупції вражає не лише суди та інші органи влади, а поглинула все суспільство. Б. Хработа серед причин називає слабкість економіки, через що в бюджеті не вистачає грошей. Проте, журналіст впевнений, що вдасться розірвати це замкнуте коло і реформа судової системи є одним із шляхів до цього.

СОЦІАЛЬНО-КУЛЬТУРНЕ ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Gambassi, Giacomo. Ucraina. Senza scuola e vita sociale. La generazione «perduta» dei figli della guerra [Україна. Без школи і світського життя. «Втрачене» покоління дітей війни] / G. Gambassi // Avvenire. – Milano, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/senza-scuola-e-vita-sociale-la-generazione-perduta-dei-figli-della-guerra>.

Журналіст газети «Avvenire» Джакомо Гамбассі зазначає, що понад третини українських дітей були змушені залишити свої домівки, а понад половини українських дітей можуть не повернутися до школи у вересні. Внаслідок російських бомбардувань в Україні знищено понад 3 тис. шкіл, а також порушені соціальні стосунки між дітьми, зокрема через дистанційне навчання. Д. Гамбассі вважає, що таким чином ціле покоління дітей, від трьох до вісімнадцяти років, ризикує бути «втраченим».

***

Mignot, Elisa. Les lettres d'Olga et Sasha : «Les Ukrainiens versent leur sang pour la paix en Europe. Et pendant ce temps-là, la Russie a pris la tête du Conseil de sécurité de l'ONU...» [Листи Ольги та Олександри: «Українці пролили кров за мир у Європі. І за цей час росія очолила Раду Безпеки ООН...»] / E. Mignot // Le Monde. – Paris, 2023. – 06.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/m-le-mag/article/2023/05/06/les-lettres-d-olga-et-sasha-les-ukrainiens-versent-leur-sang-pour-la-paix-en-europe-et-pendant-ce-temps-la-la-russie-a-pris-la-tete-du-conseil-de-securite-de-l-onu_6172316_4500055.html.

Журналістка «Le Monde» Еліза Міньо розповідає про Ольгу та Олександру Куровських, двох сестер, одна з яких мешкає в Парижі, а інша у Києві, і які цілий рік вели щоденник у «Le magazine du Monde». Жінки докладно розповіли про своє життя, перевернуте війною, повідомляючи новини свого повсякденного життя у вигляді регулярного листування. Олександра Куровська, яка залишається в Києві, нагадує Ользі, яка перебуває в Парижі, що війна не є далекою, не схожою на сон, деє там, а війна тут і зараз. В листі вона наголошує, що це страждання цілком реальних людей, людей, які повинні мати право жити своїм щоденним життям, але це право у них вкрали рашисти.

***

Villaécija, Raquel. Ucrania se desconecta de la celebración rusa del Día de la Victoria y lo conmemora con el resto de Europa [Україна відмежовується від російського святкування Дня Перемоги і вшановує його разом з рештою Європи] / R. Villaécija // El Mundo. – Madrid, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/08/6458e757e4d4d85c0b8b45ab.html>.

Більшість країн Європи відзначають 8 травня День перемоги над нацизмом, до дня святкування якого приєдналася й Україна, яка раніше відзначала його 9 травня, як і росія. Щоб відмежуватися від святкування в один день з загарбниками, Україна підтвердила, що приєднається до святкування на день раніше, як і решта європейців. У своєму зверненні Президент України Володимир Зеленський заявив, що «росія зазнає поразки в нинішній війні, як нацистська Німеччина була переможена у Другій світовій війні».

***

Medková, Magdaléna. Kriseová: Ukrajinci mají statečnost v genech. Minulost přežili jen nejsilnější z nich [Крісеова: Хоробрість в українців у генах. Тільки найсильніші з них пережили минуле] / M. Medková // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://magazin.aktualne.cz/kriseova-ukrajinci-maji-statecnost-v-genech-minulost-prezili/r~70c627ccec9911edb1f50cc47ab5f122/>.

Чеська журналістка Магдалена Медкова взяла інтерв'ю в чеської письменниці Еди Крісеової, яка втілила історію в життя у перевиданій книзі «Життя кішок». В книзі висвітлюються події, починаючи з XIX ст. на Волині, коли на північний захід сучасної України виїхало близько 16 тис. чехів, повівшись на обіцянку російського царя про землеробство і мирне життя, яка так і не була виконана для них при владі різних режимів. Е. Крісеова зазначає, що «небагато європейських країн пережили щось подібне і саме тому сьогодні українці такі хоробрі». За словами Е. Крісеової, хоча зараз ситуація на Волині не така страшна, загроза вторгнення там все ж таки є і найгірший сценарій для неї полягає в тому, що росія піде вперед чи скине ядерну бомбу на Україну.

***

Averchuk, Rostyslav. Civiles ucranianos se forman lejos del frente para proporcionar los primeros auxilios en combate [Українські мирні жителі тренуються далеко від лінії фронту, щоб надавати першу бойову допомогу] / R. Averchuk // El Mundo. – Madrid, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/10/645bc70921efa01c108b459b.html>.

Українці вчаться надавати невідкладну медичну допомогу в навчальних центрах по всій країні, де проходять базову військову підготовку та допомагають цивільним особам дізнатися, що потрібно, щоб вижити під час невинних російських ракетних атак і атак безпілотників. Так, наприклад, у Львові, досить віддаленому від фронту місті, проводять курси, організовані однією з найбільших в Україні благодійною організацією «Фонд Сергія Притули». За чотири години навчання українці, які не мають медичного досвіду, тут навчаються основам надання першої медичної допомоги в умовах війни.

***

Espinosa, Javier. Teatro de Mariupol, el espectáculo continúa [Маріупольський театр, вистава триває] / J. Espinosa // El Mundo. – Madrid, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/16/64634e3721efa00e3d8b45a4.html>.

В статті для «El Mundo» репортер, якій спеціалізується на воєнних конфліктах і війнах світу, Хав'єр Еспіноза розповідає про 22-х річного актора Маріупольського драматичного театру Дмитра Муранцева, який наразі працює в Ужгороді, куди переїхали актори з тимчасово окупованого Маріупля. Актор на сцені театру розповідає про пережите в Маріуполі і зазначає, що йому не доводиться застосовувати акторську майстерність, бо сльози котяться самі по собі. Зараз актори, які пережили нищівну атаку російської авіації та знищення свого театру, відтворюють цей досвід в новому місці, будучи впевненими, що вони повернуться і відновлять свій театр.

***

Plíhal, Jakub. K řece nechod'te, u Dněpru číhá smrt. Reportéři Aktuálně.cz v ostřelovaném Chersonu [Не ходи до річки, біля Дніпра смерть чекає. Журналісти Aktuálně.cz в Херсоні, який обстрілюють] / J. Plíhal // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/foto-jak-se-zije-v-ostrelovanem-chersonu/r~127039caf82311eda3c0ac1f6b220ee8/>.

Журналісти газети Aktuálně.cz побували у звільненому українськими військами Херсоні. Вони говорять про те, що хоча українська армія звільнила Херсон у листопаді минулого року, небезпека досі існує. Росіяни утримують протилежний берег Дніпра, щоночі обстрілюючи місто. У зарослих парках, на великих рівнинах або навіть на заправних станціях існує ризик каліцтва або смерті від розкиданих російських мін, але життя сюди поволі повертається.

***

Swedenmark, Elin. Ukrainska poeter ges ut – inleder ny satsning [Друкуються українські поетеси – починають нову справу] / E. Swedenmark // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/RG88A2/ukrainska-poeter-ges-ut-inleder-ny-satsning>.

Українські поетеси Юлія Мусаковська та Дарина Гладун пишуть вірші про війну. Зараз їхні вірші публікуються в Швеції шведською мовою в перекладі А. Мікаель Нідал і Н. Кандрусевіт-Сідловської. У двох молодих поетес абсолютно різні стилі. Д. Гладун активна як поетеса та перформанс, працює з повторами у своїх текстах, а Ю. Мусаковська – більш традиційно лірична поетеса. Але обидві пишуть про те, з яким психологічним навантаженням стикається українське суспільство, зокрема йдеться про страх, гнів, ненависть та насильство.

ЯДЕРНИЙ ТЕРОР РОСІЇ

Fedorov, Yuri. Jadrový Colt. Útokom na Ukrajinu Putin zničil systém svetovej jadrovej bezpečnosti [Ядерний Кольт. Нападом на Україну путін зруйнував систему ядерної безпеки світу] / Y. Fedorov // Denník N. – Bratislava, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3355741/jadrový-colt-utokom-na-ukrajinu-putin-znicil-systém-svetovej-jadrovej-bezpecnosti/?ref=list>.

Як стверджує військовий експерт Ю. Федоров у статті для «Denník N», розв'язавши війну проти України, росія з гнітючою регулярністю погрожує Заходу ядерною зброєю, якщо той вирішить стати на бік жертв агресії. Нещодавно путін оголосив про розміщення російської ядерної зброї в білорусі. Це, природно, утримало Захід від надання Україні масової військової допомоги та залучення її збройних сил до бойових дій. Ніхто не хоче наражати свої міста навіть на обмежений російський ядерний удар. За словами експерта, якби росія, США та Велика Британія не «викрутили» Україні руки в першій половині 1990-х р. і не змусили її передати москві свій ядерний арсенал, путін навряд чи вирішив би анексувати Крим у 2014 р. та продовжити повномасштабну війну в 2022 р.

***

Lies, Elaine. Ukraine envoy to Japan urges G7 to condemn any threat to use nuclear weapons [Посол України в Японії закликає G7 засудити будь-яку загрозу застосування ядерної зброї] / E. Lies // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/ukraine%27s-envoy-to-japan-urges-g7-to-condemn-any-threat-to-use-nuclear-weapons>.

Посол України в Японії Сергій Корсунський на саміті в місті Хіросіма закликав країни «Групи семи» (G7) засудити будь-яку загрозу застосування ядерної зброї та пообіцяти «рішучі дії» проти такого кроку. С. Корсунський зазначив також, що умови навколо Запорізької АЕС швидко погіршилися і ситуація, про яку попередив голова Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ), стала «потенційно небезпечною». Він закликав G7 провести дебати щодо ядерної безпеки та глобальної архітектури, оскільки і МАГАТЕ, і Раді безпеки ООН не вистачає повноважень.

***

Vlach, Tomáš. Tomáš Vlach: Jaderné strašení jako zbraň [Томаш Влах: Ядерне залякування як зброя] / T. Vlach // Reflex. – Praha, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/komentare/118864/tomas-vlach-jaderne-straseni-jako-zbran.html>.

Як пише чеський журналіст Томаш Влах на шпальтах журналу «Reflex», в очікуванні українського наступу російські чиновники погрожують, що Москва має право застосувати ядерну зброю саме в цей момент. Журналіст пише, що не зовсім зрозуміло проти кого росія збирається застосувати ядерну зброю – проти України чи прямо проти Заходу, але це вже не має значення. Він наголошує, що в такому випадку американці обіцяли пряму відповідь, а це, швидше за все, означало б безпосередню участь НАТО у російсько-українській війні.

УКРАЇНА У СВІТОВІЙ ПОЛІТИЦІ АКЦІЇ НА ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ

Brown, Mark. Liverpool plans huge Eurovision sing-along in solidarity with Ukraine [Ліверпуль планує масштабний виступ на Євробаченні на знак солідарності з Україною] / M. Brown // *The Guardian*. – London, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2023/may/01/liverpool-plans-huge-eurovision-sing-along-in-solidarity-with-ukraine>.

Кореспондент «The Guardian» М. Браун в статті розповідає про масштабну акцію організаторів «Євробачення» під назвою «#HelpUkraineSong», що має на меті об'єднати світ за допомогою музики, змусивши якнайбільше людей заспівати пісню «With a Little Help from My Friends» гурту «Beatles». Проект сподівається, що популярна пісня гурту «Beatles» «об'єднає світ» і покаже жертвам війни, що вони ніколи не залишаться самі. Ідею придумала співзасновниця креативного агентства у Ліверпулі В. Баундс, яка також є волонтером Червоного Хреста і працювала з українськими біженцями. Зібрані кошти від акції підуть на підтримку організації «War Child», що займається дітьми, які постраждали від війни.

***

Desouza, Danielle. Ukrainian DJ hopes simultaneous raves in Liverpool and Kyiv create connection [Український діджей сподівається, що одночасні рейви в Ліверпулі та Києві створять зв'язок] / D. Desouza // *The Independent*. – London, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/liverpool-kyiv-music-homes-london-b2329976.html>.

Організатори благодійного рейву «Rave UKraine», організованого на знак солідарності України та Британії, повідомляють, що 7 травня Київ і Ліверпуль проведуть в прямому ефірі спільний благодійний рейв на підтримку України. «Rave UKraine» – це частина культурного фестивалю «EuroFestival», який триватиме з 1 до 14 травня перед «Євробаченням-2023». За словами ініціатора й засновника Бірмінгемського музичного архіву Д. Коллінза, вдалося «об'єднати два чудових лайнапи в Ліверпулі й Києві», щоб провести один рейв на два міста. Вечірку також називають «актом стійкості», адже фестиваль «Eurofestival» у Ліверпулі буде присвячений українській культурі, представивши 24 проекти: інсталяції, концерти, вистави й виставки.

***

Finnish newspaper hides Ukraine news reports for russians in online game [Фінська газета ховає зведення новин України для росіян в онлайн-грі] // *The Guardian*. – London, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/03/finnish-newspaper-hides-news-reports-for-russians-in-online-game>.

«The Guardian» повідомляє, що найбільша газета Фінляндії «Helsingin Sanomat» обходить обмеження російських ЗМІ, приховуючи повідомлення про війну в Україні в популярній серед російських геймерів онлайн-грі. На одній зі стін гравці можуть знайти карту України з деталізованими повідомленнями про напади на цивільне населення, а на цьому фоні відтворюється російськомовний запис читання вголос статей «Helsingin Sanomat». Головний редактор «Helsingin Sanomat» А. Мукка заявляє, що це та інформація, яка зараз недоступна для росіян з джерел російської

державної пропаганди. Ініціатива газети була оприлюднена у Всесвітній день свободи преси. З моменту випуску карту було завантажено понад 2 тис. разів, хоча газета наразі не може відстежувати географію завантажень.

***

Sionneau, François. Pendant ce temps, à Cannes... Le coup de gueule d'Harrison Ford, le talent de Scorsese, l'hommage à Godard [Тим часом у Каннах... Висловлювання Гаррісона Форда, талант Скорсезе, шанування Годара] / F. Sionneau // L'Obs. – Paris, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/cinema/20230522.OBS73606/pendant-ce-temps-a-cannes-le-coup-de-gueule-d-harrison-ford-le-talent-de-scorsese-l-hommage-a-godard.html>.

Перед показом фільму «Кислота» французького режисера Жюста Філіппо українська блогерка та фітнес-тренер Ілона Чорнобай у сукні кольорів українського прапора влаштувала драматичний протест проти російської агресії на червоній доріжці Канського кінофестивалю. Українка вийшла до фотографів та облилася штучною кров'ю. Українку встигли сфотографувати, але за кілька секунд до неї підбігли охоронці, які різко виштовхали її з червоної доріжки. Таким чином І. Чорнобай намагалася привернути увагу до геноциду українців.

***

Fendrich, Howard. Ukraine's Kostyuk booed at French Open after no handshake with Belarus' Sabalenka because of war [Українку М. Костюк освистали на Відкритому чемпіонаті Франції після того, як через війну вона не потиснула руку білорусці А. Соболенко] / H. Fendrich // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/sports/ukraine%27s-kostyuk-booed-after-not-shaking-hands-with-belarus%27-sabalenka-at-french-open>.

Автор статті пише, що перед матчем першого раунду Відкритого чемпіонату Франції проти Аріни Соболенко з білорусі, Марта Костюк з України о 5 ранку побачила тривожні новини з Києва, де щонайменше одна людина загинула після найбільшої атаки безпілотників з боку росії з початку війни, розпочатої нею за підтримки білорусі в лютому 2022 р. Ось чому М. Костюк вирішила, що не буде обмінюватися звичайними післяматчевими рукоштовками з суперницями з росії чи білорусі. І саме тому вона уникнула рукоштовки після поразки від А. Соболенко у 1-й день турніру Ролан Гаррос. Що здивувало М. Костюк, так це реакція, яку вона отримала від глядачів на трибунах: вони голосно освистували її, коли вона підійшла до крісла судді і попрощалася з ним, але не подала руки білорусці. Негативні звуки стали голоснішими, коли вона зібрала свої речі та пішла з корту до роздягальні. Можливо, вболівальники, присутні на головному стадіоні змагань на ґрунтових кортах, не знали передісторії та вважали, що М. Костюк просто не дотримувалася звичайного тенісного етикету.

***

Núñez-Villaveirán, Luis. La guerra de Ucrania llega a Roland Garros [Війна в Україні доходить до Ролан Гаррос] / L. Núñez-Villaveirán // El Mundo. – Madrid, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/deportes/tenis/roland-garros/2023/05/30/6475b073fc6c83d9048b45b2.html>.

Українка Леся Цуренко незадовго до старту турніру з теннісу Ролан Гаррос наголосила, що «необхідно перемогти росіян у всіх сферах», таким чином війна дісталася і до цього турніру. Ці слова, схоже, пройняли шістьох українських тенісисток, які цими днями виступають на французькому турнірі. Першою стала Марта Костюк, яка після гри проти білоруски Арини Соболенко відмовила їй у привітанні після поразки. М. Костюк сказала, що не буде вітати А. Соболенко після їхнього протистояння, оскільки вважає, що вона «нечітко висловлюється» щодо своєї позиції у війні. Відмова від привітання – це позиція більшості українських тенісистів, коли вони зустрічаються з росіянами чи білорусами на Ролан Гаррос, якщо взагалі зустрічаються. Анжеліна Калініна, наприклад, вже робила це в своєму протистоянні на «Master 1000» у Римі проти іншої росіянки, заявивши, що «ми не потиснули одна одній руку, тому що вона з росії, а ця країна атакує Україну».

АНТИПУТІНСЬКИЙ РУХ В РОСІЇ

Scavo, Nello. Ucraina. I partigiani anti-Putin escono allo scoperto. E dichiarano guerra al Cremlino [Україна. Антипутинські партизани виходять назовні. І оголошують війну кремлю] / N. Scavo // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/i-partigiani-anti-putin-escono-allo-scoperto-e-dichiarano-guerra-al-cremlino>.

На думку автора статті спеціального кореспондента «Avvenire» Нелло Скаво, безпілотники-вбивці, які серед ночі «сідали на куполи кремля», ще довго залишатимуться таємницею. Автор вважає, що Москва звинувачує Київ, але в російській столиці навіть багато «залізних путінців» знають, що надійшов найстрашніший сигнал: партизанські формування тепер здатні вдарити в серце росії, показуючи, що путін вразливий. За його словами, вони варіюються від атак, спрямованих на стратегічні чи символічні цілі, до цілеспрямованих убивств, зокрема остання атака була здійснена в Нижньому Новгороді, місті на Волзі 500 від Москви, де в Audi Q7 пропагандиста прилепіна була закладена бомба.

***

Kuzmickaitė, Jurgita. Analitikai: už partizanų įsiveržimo į Belgorodo sritį – Ukrainos pastangos išsklaidyti rusų karių [Аналітики: за вторгненням партизан у Белгородську область стоять спроби України розігнати російські війська] / J. Kuzmickaitė // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/05/24/analitikai-uz-partizanu-isiverzimo-i-belgorodo-sriti--ukrainos-pastangos-issklaidyti-rusu-karius#ixzz82i06pPMr>.

Бійці «Російського добровольчого корпусу» (РДК) і легіону «Свобода Росії» увійшли на територію росії, далеко від епіцентру бойових дій на східному Донбасі та приблизно за 160 км від лінії фронту на півночі Харківської області. Аналітики вважають, що дводенне вторгнення російських партизан з України в Белгородську область росії може змусити Кремль відвести війська від лінії фронту, поки Київ готується до контрнаступу, і завдати психологічного удару Москві.

***

D'Istria, Thomas. Guerre en Ukraine: de retour de Belgorod, les partisans russes triomphent [Війна в Україні: повернення з Белгорода, перемога російських партизанів] / T. d'Istria // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 25.05. – Режим доступу :

<https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/25/de-retour-en-ukraine-apres-leur-incursion-avec-des-blindes-dans-la-region-de-belgorod-les-partisans-russes-triomphe 6174764 3210.html>.

Журналіст видання Томас д'Істрія розповідає про безпрецеденту військову операцію, розпочату з території України в напрямку прикордонного Белгородського району росії бійцями «Російського добровольчого корпусу» (РДК) і легіону «Свобода Росії». Найважливішим, на його думку, залишається те, що операція дозволила довести росії, що можна боротися з тиранами і що влада путіна не безмежна.

***

Colás, Xavier. La ofensiva psicológica de Ucrania ya ha empezado [Психологічний наступ України вже почався] / X. Colás // El Mundo. – Madrid, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/24/646dd924fc6c83c1318b45f3.html>.

Кореспондент іспанського видання «El Mundo» у Москві Ксав'єр Коласа зазначає, що поки Москва намагається знищити Україну в Белгородській області на територію росії зайшли російські добровольчі загони. Автор вважає, що таким чином Київ прагне підірвати настрій росіян, здійснивши рейд на територію росії силами російського військового спротиву. Зокрема, бійці «Російського добровольчого корпусу» та легіону «Свобода Росії» перетнули кордон з росією в Белгородській області з метою проведення «смуги безпеки».

БЛАГОДІЙНА, ГУМАНІТАРНА ТА МЕДИЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНИ

Tóda, Mirek. Sanitky zo Slovenska už zachraňujú životy na Ukrajine, džíp sa zide pri veľkej ofenzíve [Карети швидкої допомоги зі Словаччини вже рятують життя в Україні, джип буде застосовано під час великого наступу] / M. Tóda // Denník N. – Bratislava, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3351394/sanitky-zo-slovenska-uz-zachranuju-zivoty-na-ukrajine-dzip-sa-zide-pri-velkej-ofenzive/?ref=list>.

У Словаччині на 7 машин швидкої допомоги та 2 джипи зібрали кошти 1922 словаків. Група словацьких фотожурналістів, документалістів і репортерів проїхала 2008 км. з Братислави, щоб передати їх українським медикам, які рятують поранених українських солдатів біля лінії фронту за Краматорськом.

***

Slovenský Darček pre Putina: Perfektná pomoc pre Ukrajinu! Čo prezradil iniciátor? [Словацький подарунок для путіна: чудова допомога для України! Що показав ініціатор?] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2796867/slovensky-darcek-pre-putina-perfektna-pomoc-pre-ukrajinu-co-prezradil-iniciator/>.

Акція «Словацький подарунок для путіна» розпочалася з першої колекції для влаштування розмінування «Vožena 5» словацького виробництва. Колекція запущена 8 травня у співпраці з ініціативами «Mier Ukraine», «Aktuelle o Ukraine», «Team4Ukraine», «Support Ukraine Slovakia», «Post Bellum» та «Oberih». Цільова сума закупівлі обладнання для розмінування словацького виробництва складає 650 тис. євро. Частиною акції є також навчання пожежної бригади EOD в Україні, надання обладнання для пожежної бригади EOD (детектори, елементи балістичного захисту) та транспорту до місця призначення.

***

Nordiska museet får ukrainsk ljudguide [Музей північних країн отримав український аудіогід] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/dwpEdo/nordiska-museet-far-ukrainsk-ljudguide>.

Основна виставка в Музеї північних країн у Стокгольмі матиме аудіогід українською мовою. Аудіогід створено у співпраці з Посольством України у Швеції та Українським культурним центром у Стокгольмі. Ініціативу створення українських аудіогідів музеями світу в 2020 р. започаткувала перша леді України Олена Зеленська. Наразі в музеях 39 країн запроваджено 62 українські аудіогіди.

***

Pina, Marina. Felipe VI visita a los heridos ucranianos ingresados en Zaragoza [Філіп VI відвідав українських поранених, які потрапили до Сарагоси] / M. Pina // El Mundo. – Madrid, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/espana/2023/05/18/64665fa921efa082098b45a8.html>.

Король Іспанії Філіп VI в черговий раз висловив свою підтримку українському народу. Монарх відвідав Загальний оборонний госпіталь, де зустрівся з українськими військовими, які перебувають у медичному центрі. Король поспілкувався з ними, дізнався їхні історії та зацікавився протоколом лікування пацієнтів, які в більшості випадків потребують протезів і залишаються госпіталізованими в Сарагосі протягом кількох місяців. Це вже другий контакт короля Іспанії з українськими жертвами війни. У квітні 2022 р. Король і Королева з доньками відвідали Центр для біженців Посуело де Аларкон, де з перших вуст дізналися про історію деяких жінок і неповнолітніх дітей, які нещодавно прибули з України. З початку війни і Філіп VI і донья Летиція продемонстрували своє рішуче засудження вторгнення росії в Україну.

***

Japan SDF hospital to treat injured Ukrainian soldiers [Японський госпіталь SDF лікуватиме поранених українських військових] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14911158>.

Міністерство оборони Японії повідомило, що Японія надасть двом пораненим українським військовим допомогу в госпіталі Сил самооборони в Токіо (SDF), що стало ще одним заходом підтримки Токіо після вторгнення росії в Україну. Центральний госпіталь Сил самооборони планує прийняти їх наступного місяця для реабілітаційного лікування, не надаючи подробиць про характер поранень бійців або про те, чи госпіталь прийматиме більше поранених військових з України в майбутньому. Це буде перший випадок, коли госпіталь лікуватиме іноземних солдатів.

***

Japan to supply 100 SDF vehicles to Ukraine as part of new deal [Японія в рамках нової угоди поставить в Україну 100 автомобілів SDF] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14916649>.

Японія планує передати Україні близько 100 одиниць самооборони в рамках нового пакету заходів підтримки після бронежилетів, шоломів та інших речей. Дві шестимісні вантажівки були передані Міноборони 24 травня, як перша партія. На

церемонії передачі були присутні державний міністр оборони Тосіро Іно та посол України в Японії Сергій Корсунський. Крім шестимісних вантажівок серед транспортних засобів, які прямуватимуть в Україну, передбачено повнопривідні 10-и місні вантажівки загального призначення та вантажівки для перевезення сміття.

ВИТІК СЕКРЕТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ЩОДО УКРАЇНИ

Gelekte documenten zaaien twijfel over ‘vredelievende’ Zelenski: ‘Hij wilde veel harder optreden tegen Rusland’ [Злиті документи сіють сумніви щодо «миролюбства» Зеленського: «Він хотів діяти набагато жорсткіше проти росії»] // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1228654620/gelekte-documenten-zaaien-twijfel-over-vredelievende-zelenski-hij-wilde-veel-harder-optreden-tegen-rusland>.

Видання зазначає, з початку війни Україна воювала лише з росіянами в межах своїх кордонів і це створило Президенту України В. Зеленському імідж миролюбного лідера. Однак, пише видання, згідно з витоком документів із розвідувальних служб США, які потрапили до видання «The Washington Post», якби справу вирішував Президент України В. Зеленський, Україна відреагувала б набагато енергійніше на вторгнення росії 24 лютого 2022 р. В. Зеленський висунув би набагато більш далекосяжний план, у якому російські міста були б «захоплені» для тиску на росію, трубопровід, який постачає російську нафту в Угорщину, був би розбомблений, а ракети дальнього радіусу дії були б використані для ураження цілей у межах кордонів росії. Видання розмірковує, що, можливо, В. Зеленський вирішив пом'якшити свої плани, щоб завоювати довіру західних країн.

ВІЙСЬКОВО-ТРЕНУВАЛЬНА МІСІЯ КРАЇН СВІТУ ДЛЯ ЗСУ

A. Anušauskas: svarstoma spartinti ukrainiečių karių mokymo tempą [А. Анушаускас: розглядається прискорення темпів підготовки українських військових] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/05/12/a-anusauskas-svarstoma-spartinti-ukrainieciu-kariu-mokymo-tempa#ixzz82hxdMGmY>.

Міністр національної оборони Литви А. Анушаускас, який відвідує Німеччину як литовський інструктор, зазначив, що Литва розглядає можливість виділити більше інструкторів для підготовки українських військових, щоб пришвидшити темп навчання. В заяві А. Анушаускаса йдеться, що інструктори литовської армії вже підготували понад 1000 українських солдатів з початку війни і навчатиме ще щонайменше 1000 український воїнів до кінця цього року.

***

Jaruševičiūtė-Mockuvienė, Gailė. Vokietijoje apsilankęs V. Rupšys: siūlysiu didinti Lietuvos instruktorių skaičių ES karinės pagalbos misijoje Ukrainai [В. Рупшис, який відвідав Німеччину: Я пропоную збільшити кількість литовських інструкторів у місії військової допомоги ЄС Україні] / G. Jaruševičiūtė-Mockuvienė // *Lietuvos rytas*. – Vilnius, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/05/13/news/vokietijoje-apsilankes-v-rupsys-siulysiu-didinti-lietuvos-instruktoriu-skaiciu-es-karines-pagalbos-misijoje-ukrainai-27025851>.

Командувач Збройних сил Литви генерал-лейтенант В. Рупшис, який відвідав українських військових, які проходять навчання в Німеччині, зазначив, що пропонуватиме збільшити кількість литовських інструкторів у Місії військової допомоги ЄС Україні. Він визнає, що участь литовських інструкторів у цій місії впливає на підготовку солдатів у Литві, але, за його словами, наразі найважливіше – допомогти українцям виграти війну.

***

Villaécija, Raquel. Macron abre la puerta a formar pilotos ucranianos para «ayudar al país a resistir», pero descarta el envío de aviones [Е. Макрон відкриває двері для підготовки українських пілотів, щоб «допомагати країні протистояти», але виключає відправку літаків] / R. Villaécija // *El Mundo*. – Madrid, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/15/64627b5de4d4d86c4a8b4592.html>.

Президент Франції Емманюель Макрон заявив, що Франція готова навчати українських пілотів разом з іншими європейськими країнами, щоб допомогти країні «протистояти російському наступу», але поки не говорив про відправку літаків, як просив Київ. Йдеться про «надсилання боєприпасів і навчання», уточнив він в інтерв'ю телеканалу TF1 після зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським. За словами Е. Макрона, Франція сповнена рішучості відправити більше боєприпасів, зазначивши, що навчання пілотів може початися «відтепер». Він також наголосив, що Франція не веде війну проти росії, а допомагає Україні протистояти, уточнивши, що не надсилається зброя, яка «дозволить дістатися до росії».

***

Emmanuel Macron affirme que la France va former des pilotes ukrainiens [Е. Макрон каже, що Франція готуватиме українських пілотів] // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 15.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/politique/article/2023/05/15/emmanuel-macron-affirme-que-la-france-va-former-des-pilotes-ukrainiens_6173490_823448.html.

У статті йдеться про заяви президента Франції Емманюеля Макрона щодо підтримки Францією України під час зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським у Парижі. Е. Макрон оголосив про відкриття підготовки українських пілотів-випищувачів у співпраці з іншими європейськими країнами, не уточнивши деталей навчального процесу. Водночас він підкреслив, що майбутні постачання випищувачів в Україну залишаються теоретичними дебатами. Також Е. Макрон згадав про доставку нових боєприпасів і підготовку українських військ до проведення контрнаступу. Ці оголошення не означають суттєвих змін у підтримці Францією України, оскільки Париж уже постачав військову техніку в минулому.

***

VS akkoord met F-16-training Oekraïne, Nederland ‘klaar Oekraïne hierin te steunen’ [США погоджуються на навчання F-16 Україні, Нідерланди «готові підтримати Україну в цьому»] // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/462940170/vs-akkoord-met-f-16-training-oekraïne-nederland-klaar-oekraïne-hierin-te-steunen>.

Прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте «вітає» новину про те, що США збираються погодитися навчати українських пілотів для випищувачів F-16. Міністерка оборони К. Оллонгрєн повідомила, що Нідерланди готові підтримати

Україну в навчанні пілотів і, що умови опрацьовуються з «нашими найближчими союзниками» Данією, Бельгією та Великою Британією. За словами М. Рютте, деталі тренувань будуть «розроблені в найближчі тижні». Коаліційна «Народна партія за свободу та демократію» (VVD) називає рішення США «важливим проривом». Депутат від VVD Р. Брекельманс вважає, що Нідерланди відіграють у цьому «головну роль».

***

Boere, Raymond. Defensie-experts weten één ding zeker: lessen F-16 vliegen beginnen met extra les Engelse taal [Експерти з питань оборони точно знають одне: уроки пілотування F-16 починаються з додаткових уроків англійської мови] / R. Boere // **Algemeen Dagblad**. – Rotterdam, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/politiek/defensie-experts-weten-een-ding-zeker-lessen-f-16-vliegen-beginnen-met-extra-les-engelse-taal~a6bfe781/>.

Нідерланди та Данія збираються спільно перенавчати українських пілотів-винищувачів на F-16. Міністерка оборони Нідерландів К. Оллонгрєн натякнула, що, ймовірно, Нідерланди постачатимуть Україні F-16. Нідерланди переходять на F-35 і, за словами К. Оллонгрєн, F-16 будуть доступні «незабаром». Однак вона підкреслює, що рішення все ще має бути прийняте країнами, з якими країна співпрацює. Нідерланди тісно співпрацюють у цій сфері з Данією, Бельгією та Великобританією. Зараз до альянсу приєдналися також Норвегія, Польща та Португалія.

***

Robles: «Seguiremos dando asistencia a Ucrania el tiempo que sea necesario hasta que ganen esta terrible guerra» [М. Роблес: «Ми продовжуватимемо надавати допомогу Україні стільки, скільки буде потрібно, поки вони не виграють цю жакливу війну»] // **ABC**. – Madrid, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/castilla-la-mancha/toledo/robles-seguiremos-dando-asistencia-ucrania-tiempo-necesario-20230529133421-nt.html>.

В Толедській піхотній академії відбулося вручення дипломів українському контингенту, який пройшов третій курс навчання для лікування поранених у бойових діях, та вручення їм іспанського нагрудного знака. Акт, у якому міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес підтвердила, що уряд Іспанії продовжуватиме «надавати допомогу Україні стільки, скільки буде необхідно, доки вона не виграє цю жакливу війну». Вона наголосила, що між Іспанією та Україною завжди буде глибока дружба, яка допоможе війні якомога швидше закінчитися. Вона також зазначила, що кожного разу, коли ці навчальні курси завершуються, «між Іспанією та Україною створюються дуже міцні зв'язки» між тими, хто був інструкторами, і тими, хто їх відвідував.

ВНУТРІШНЬОПОЛІТИЧНІ КОНФЛІКТИ В РФ

Colling, Julian. Qui sont les « amis » d'Evgeni Prigojine, le patron du groupe Wagner ? [Хто такі «друзі» євгена пригожина, боса групи вагнера?] / J. Colling // **L'Obs**. – Paris, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230517.OBS73454/qui-sont-les-amis-d-evgeni-prigojine-le-patron-du-groupe-wagner.html>.

Журналістка-фрілансерка Джуліан Коллінг, яка живе в росії, в статті для «L'Obs» аналізує складні стосунки між очільником ПВК Вагнера пригожиним та

шістьма іншими впливовими фігурами кремля. Журналістка зазначає, що на фоні зростання напруженості в російській владі пригожина звинувачують у державній зраді через його ймовірні контакти з українською військовою розвідкою. Авторка аналізує 6 персонажів, які часом усупереч собі, але є частиною плеяди лідера ополчення ПВК Вагнера, зокрема впливового регіонального лідера і потенційного наступника путіна дюміна, колишнього начальника особистої охорони путіна і давнього прихильника пригожина золотова, лідера Чечні кадирова, близького друга путіна і закулісного захисника пригожина ковальчука, найбільшого ворога пригожина міністра оборони росії шойгу, колишнього голову сенату росії, який може бути тим, хто введе пригожина в політику, де останній культивуватиме амбіції, мионов. За словами Д. Коллінг, складна динаміка та стосунки між цими персонажами сприяють напруженню та постійному суперництву в кремлі.

***

Carrère, Emmanuel. Zakhar Prilepine, l'écrivain féroce du nationalisme russe, par Emmanuel Carrère [захар прилєпін, лютий письменник російського націоналізму] / E. Carrère // L'Obs. – Paris, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/bibliobs/20230518.OBS73463/zakhar-prilepine-l-ecrivain-feroce-du-nationalisme-russe-par-emmanuel-carrere.html>.

Автор статті, французький письменник і публіцист Емманюель Каррєр проливає світло на напад на російського пропагандиста прилєпіна, якого він знав особисто та писав позитивні відгуки на його творчість. Автор досліджує можливі мотиви і наслідки підризу авто прилєпіна.

ВПЛИВ РОСІЙСЬКОГО ВТОРГНЕННЯ В УКРАЇНУ НА СВІТОВУ ПОЛІТИКУ ТА ЕКОНОМІКУ

Beitrag von unserem Partnerportal «Economist»: Wie der Krieg in der Ukraine die Mafia spaltet [Допис нашого партнерського порталу «Економіст»: Як війна в Україні роз'єднує мафію] // Focus. – Berlin, 2023. – 01.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/wie-der-krieg-die-mafia-spaltet_id_192337046.html.

В редакційній статті німецького журналу «Focus» йдеться, що російська загарбницька війна проти України вплинула на злочинність не лише в росії та Україні, а й у всьому світі. За даними мозкового центру «Global Initiative Against Transnational Organized Crime», Одеса була частиною найпотужнішої злочинної мережі в Європі. Згідно з доповіддю уряду США, війна все змінила, «створивши середовище для неприйняттого ризику для міжнародної незаконної торгівлі». Існує можливість, пише видання, постійного забезпечення зниження організованої злочинності в Україні, яка бореться з корупцією.

***

Restrictions on defense exports should remain for deadly arms [Обмеження на експорт оборонної продукції мають залишитися] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14898215>.

В редакційній статті йдеться, що Японія пообіцяла не ставати експортером зброї, яка розпалює міжнародні конфлікти, і ця обітниця є одним із її найважливіших принципів як нації, чия конституція твердо підтримує пацифізм. У своїй пропозиції

про політику безпеки до уряду правляча партія Японії – «Ліберально-демократична партія» – посилалася на вторгнення росії в Україну, щоб підкріпити свою позицію щодо можливості надавати широкий спектр обладнання країнам, які стали жертвами агресії всупереч міжнародному праву. Японія відправила в Україну певні типи оборонного спорядження, зокрема бронежилети та шоломи. «Ліберально-демократична партія» також передбачала зняття заборони на передачу летальної зброї таким країнам, але постачання зброї, призначеної для негайного використання на полях битв, а не для стримування, порушує дух трьох принципів. Після візиту в Україну прем'єр-міністр Кісида Фуміо заявив, що Японія продовжуватиме надавати допомогу відповідно до власної політики та принципів, зокрема уряд має зосередити свої зусилля на допомозі Україні на відбудові та цивільних сферах.

***

Zatlers: Latvijā jebkurš, kurš runā krievu valodā, ir potenciāls draugs un nedraugs
[Затлер: У Латвії кожен, хто говорить російською, є потенційним другом і ворогом] // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://nra.lv/latvija/413078-zatlers-latvija-jebkurs-kurs-runa-krievu-valoda-ir-potencials-draugs-un-nedraugs.htm>.

Колишній президент Латвії В. Затлерс, оцінюючи процеси, що відбуваються в латвійському суспільстві, на які суттєво вплинула війна в Україні, зазначив, що складне латвійське суспільство було стабільним і мирним під час війни, не піддаючись викликам і образам. За його словами, латвійські російськомовні громадяни мають розуміти, що, враховуючи історичний досвід, у латишів виникає тінь підозри при зустрічі з російськомовними. В. Затлерс підкреслив, що, на його думку, в Латвії не вистачає публічного вираження думки місцевих російськомовних, які виступають проти війни, а їм «треба вийти на вулиці, показати, що ми з вами, латиші».

***

EÚ reaguje na problémy s obilím z Ukrajiny: Rázný zákaz sa bude týkat' aj Slovenska!
[ЄС реагує на проблеми із зерном з України: Сувора заборона діятиме і для Словаччини!] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2795235/eu-reaguje-na-problemy-s-obilim-z-ukrajiny-razny-zakaz-sa-bude-tykat-aj-slovenska/>.

Європейська комісія тимчасово заборонила імпорт з України пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику. Це реакція на серйозні логістичні проблеми, які виникли в п'яти країнах-членах, включаючи Словаччину. Заходи набули чинності 2 травня і триватимуть до 5 червня. Протягом цього періоду насіння пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику, що походять з України, можуть продовжувати випускатися у вільний обіг на території ЄС, за винятком п'яти держав-сусідів: Болгарії, Угорщини, Польщі, Румунії та Словаччини. Українська продукція може продовжувати проходити через ці країни за єдиною процедурою митного транзиту або перевозитися на території за межами ЄС. Водночас Болгарія, Угорщина, Польща та Словаччина зобов'язалися скасувати нещодавно ухвалені односторонні заходи щодо пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику, а також щодо будь-яких інших продуктів походженням з України. Нові заходи вирішують проблеми фермерів у сусідніх з Україною країнах-членах, але також мають на меті допомогти Україні експортувати сільськогосподарську продукцію навіть під час воєнного стану.

***

Európska komisia dočasne zakázala dovoz pšenice, kukurice, repky a slnečnicových semien z Ukrajiny na Slovensko [Єврокомісія тимчасово заборонила ввезення з України до Словаччини насіння пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику] // **Denník N. – Bratislava, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://e.dennikn.sk/minuta/3352348>.**

Єврокомісія тимчасово заборонила ввезення з України до Словаччини насіння пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику. Захід також поширюється на ще чотири сусідні з Україною країни і діє з 2 травня по 5 червня. Протягом цього періоду насіння пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику українського походження можуть продовжувати випускати у вільний обіг на території ЄС, за винятком Словаччини, Угорщини, Польщі, Болгарії та Румунії. Українська продукція може продовжити транспортування через ці країни за єдиною процедурою митного транзиту або перевозитися на території за межами Європейського Союзу.

***

Warzecha, Łukasz. Czas zbudzić się ze snu [Час прокидатися від сну] / **Ł. Warzecha // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/434350/warzecha-czas-zbudzic-sie-ze-snu.html>.**

Польський журналіст і політичний оглядач Лукаш Варжеха коментує слова євродепутата від партії «Право і справедливість» (ПіС) Яцека Саріуш-Вольського щодо незадоволення Президента України Володимира Зеленського запровадженою на рівні ЄС заборонаю на імпорту зерна до п'яти найближчих до України країн. Він, зокрема зазначив, що «українська сторона показує, по-перше, що вона не знає і не розуміє законодавства ЄС, а по-друге, поводить себе нелояльно щодо Польщі». Автор сподівається, що заява про «нелояльність України» – це лише риторика з боку Я. Саріуша-Вольського, яку він сам не сприймає буквально. Л. Варжеха вважає, що лояльність – поняття, яке не є особливо адекватним у міжнародних відносинах, адекватним є прагматизм та взаємна вигідність відносин, і саме такі стосунки повинні бути між Польщею та Україною.

***

Rzońca, Bogdan. Liberalizm a wojna [Лібералізм і війна] / **B. Rzońca // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/434788/bogdan-rzonca-liberalizm-a-wojna.html>.**

Депутат Європарламенту від польської партії «Право і справедливість» Богдан Жонца емоційно описує ситуацію, що виникла після зняття обмежень для транзиту зерна з України. Автор вважає, що в кризі винні «нечесні українці», зернотрейдери ЄС і «ліберальні підходи до економіки». Б. Жонца, маючи на увазі помилки та відсутність послідовної реакції країни на транзит зерна з України, зазначає, що лібералізм на практиці завдає і може завдати великої шкоди будівництву майбутнього Європи, тому що не враховувати надзвичайні ситуації, типу війни, в якій порядність має превалювати над цинізмом та вигодою, і як такий лібералізм по прямій веде до політичного панування сильного над слабшим.

***

Freytag, Bernd. Immer mehr russischer Dünger auf deutschen Äckern [Все більше російських добрив на німецьких полях] / В. Freytag // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/wirtschaft/unternehmen/warum-immer-mehr-deutsche-landwirte-russischen-duenger-nutzen-18866186.html>.

Асоціація сільськогосподарської промисловості (ІВА) оголосила, що все більше фермерів у Німеччині залежать від добрив з росії. Розв'язана росією війна проти України настільки підняла ціни на газ в ЄС, що виробництво аміаку, сировини для азотних добрив, стало економічно не вигідним. У «сезоні добрив» 2022/23 частка росії в імпорті становить 19 %. Речник ІВА М. Флейшман заявив, що у серпні 2022 р. 60 % виробництва аміаку в ЄС, Швейцарії, Норвегії та Великій Британії було припинено, в результаті потреба в імпорті значно зросла. За його словами, росія використала дешевий газ, як конкурентну перевагу та збільшила експорт до ЄС добрив більш ніж у п'ять разів.

***

Biggest threat to Japan is a government that ignores public [Найбільшою загрозою для Японії є уряд, який ігнорує громадськість] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14899630>.

Нова база Сухопутних сил самооборони відкрилася на острові Ісігакі, поблизу Тайваню та на південний захід від материка Окінава. З населенням трохи менше 50 тис., Ісігакі опинився в центрі суперечок щодо розгортання там ракетних установок. Видання зазначає, що справа в тому, що Північна Корея продовжує запускати балістичні ракети, Китай продовжує курс на швидку військову експансію і не думає про довільну зміну статус-кво за допомогою збройної сили, а ще і російське вторгнення в Україну. Ймовірно, відчуваючи серйозність ситуації з безпекою, яка зараз оточує Японію, все більше японців сьогодні підтримують володіння можливостями атакувати бази противника та погоджуються на значне збільшення оборонного бюджету. Видання інформує, що війна в Україні змусила деякі європейські країни переглянути свою політику національної безпеки. Так, Німеччина, яка, як і Японія, базувала свої післявоєнні програми національної відбудови на глибокому каятті у вчинках, скоєних під час війни, відмовилася від свого традиційного принципу не постачати зброю в зони конфлікту, але почала постачати зброю Україні.

***

Koffi, Matteo Fraschini. Il Rapporto. Un mondo affamato: 258 milioni di esseri umani senza cibo [Звіт. Голодний світ: 258 мільйонів людей без їжі] / М. F. Koffi // Avvenire. – Milano, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/allarmeglobale>.

Згідно з опублікованим звітом Організації Об'єднаних Націй, понад 250 мільйонів людей у світі зіткнулися з гострим голодом 2022 р., а люди в семи країнах опинилися на межі голоду. В звіті зазначено, що вторгнення росії в Україну – одного з найбільших світових експортерів пшениці, кукурудзи та соняшнику – у лютому 2022 р. похитнуло світову торгівлю цими продуктами, а також добривами, спричинивши стрімке зростання цін на продовольство.

***

Frachon, Alain. «Une question devrait tarauder les Occidentaux: pourquoi le Sud ne se mobilise pas plus contre les aventures impérialistes de la Russie de Poutine?» [«Західних людей має турбувати питання: чому Південь не мобілізується більше проти імперіалістичних авантур путінської росії?»] / A. Frachon // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 04.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/05/04/une-question-devrait-tarauder-les-occidentaux-pourquoi-le-sud-ne-se-mobilise-pas-plus-contre-les-aventures-imperialistes-de-la-russie-de-poutine_6172042_3232.html.

Редакційний автор «Le Monde» Ален Фрашон пояснює, чому країни Півдня, зокрема Африки, вважають Захід значною мірою відповідальним за російське вторгнення в Україну та інфляцію цін на пальне і продукти харчування, жертвами якої вони стали. Автор наголошує, що в ООН 16 африканських країн (з 55) відмовилися 23 лютого 2023 р. засудити російське вторгнення в Україну, вважаючи, що Захід тримає Африку в заручниках, оскільки санкції проти росії підвищують ціни на пальне та продукти харчування.

***

Ue: Mattarella, ‘sempre più necessario proseguire con coraggio processo integrazione’ [ЄС: Маттарелла, «все більше необхідно сміливо продовжувати процес інтеграції»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35693967/ue-mattarella-sempre-piu-necessario-proseguire-con-coraggio-processo-integrazione.html>.

Президент Італії Серджо Маттарелла в зверненні до Конференції держав Союзу, організованої у Ф'єзоле Європейським університетським інститутом, сказав, що ЄС сьогодні знову стикається з глобальними надзвичайними ситуаціями історичного значення. На його думку, невинуватена агресія РФ в Україні призвела до гуманітарних, геополітичних та економічних наслідків.

***

Soós, Károly Attila. *Gigantikus összegbe kerül majd Ukrajna újjáépítése, mégis rengeteget nyerünk vele* [Відбудова України коштуватиме величезну суму, але ми від цього багато виграємо] / K. A. Soós // *Portfolio*. – Budapest, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/krtk/20230505/gigantikus-osszegbe-kerul-majd-ukrajna-ujjaepitese-megis-rengeteget-nyerunk-vele-613394>.

У статті для «Portfolio» старший науковий співробітник Інституту економіки Карой Аттіла Соос аналізує надання кредиту Україні, схваленого Міжнародним валютним фондом (МВФ), в рамках програми розширеного кредитування (EFF). Автор наголошує, що Україна потребує великої допомоги під час війни на оборону та відбудову і наголошує на відповідальності Європейського Союзу за допомогу. Водночас аналітик привертає увагу до економічного потенціалу України, наприклад, у сільському господарстві, енергетичному секторі та людському капіталі. У статті вказується на економічні збитки, завдані російською агресією, а також на відсутність продовольчого забезпечення та збільшення людських жертв. Автор також говорить про зростання дефіциту зовнішньої торгівлі та проблеми дефіциту бюджету.

***

Sida: Färre nås av svenskt bistånd [Sida: Менше людей охоплює шведська допомога] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/JQcQe4/sida-farre-nas-av-svenskt-bistand>.

Шведське агентство з надання допомоги «Sida» вирішило виділити 4,6 млрд дол. на гуманітарні заходи по всьому світу 2023 р. За даними ООН, удвічі більше людей, понад 348 мільйонів, сьогодні залежать від гуманітарної допомоги порівняно з тим, що було три роки тому. Війна в Україні, Ефіопії та Афганістані у 2022 р. склали значну частину різкого зростання. Водночас це стає все більш небезпечним для гуманітарних працівників у всьому світі, тому гуманітарні організації мають вкладати більше ресурсів у власну безпеку. Приклади включають Сомалі, Україну та М'янму, де війна зробили роботу більш складною, небезпечною та дорогою.

***

Ward, Sandra. «Russland hat sich wie ein Krebsgeschwür im deutschen System ausgebreitet» [росія поширилася в німецькій системі як рак] / S. Ward // Focus. – Berlin, 2023. – 07.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/cia-experte-ueber-spionage-geheimdienst-experte-mahnt-deutschland-hart-gegen-russische-spione-vorzugehen_id_192957246.html.

Після скандалу з Федеральною розвідкою Німеччини (BND) за участю «крота» Л. Карстена Німеччина хоче вжити більш жорстких заходів проти російського шпигунства і, у зв'язку з цим, уже вислано 30 дипломатів. Експерт ЦРУ Д. Сіфер вважає, що російські агенти довгий час могли працювати в Німеччині без особливих перешкод. Після початку російсько-української війни Німеччина та її спецслужби сприйняли загрозу з боку Москви більш серйозно, але, на думку експерта, продемонстрована жорсткість жодним чином не може загальмувати російських шпигунів і вкрай важливо продовжувати боротися з російськими агентами. На його думку, воєнні злочини в Україні тепер покажуть німцям справжнє обличчя кремля.

***

Ue, con più integrazione oltre 2,8 mld l'anno entro il 2032 [ЄС із більшою інтеграцією понад 2,8 млрд на рік до 2032 р.] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35734141/ue-con-piu-integrazione-oltre-2-8-mld-l-anno-entro-il-2032.html>.

Голова Європарламенту, єврокомісар з питань промисловості та підприємництва Антоніо Таяні наводить дані, отримані з дослідження Європейського парламенту про витрати країн, що не входять до Європи, зазначаючи, що подальша інтеграція в ЄС може приносити понад 2,8 млрд євро на рік до 2032 р. та сприяти досягненню цілей ЄС у галузі соціальних прав, оборони, безпеки чи навколишнього середовища. А. Таяні гадає, що внутрішній ринок можна інтегрувати і зміцнити, а також розширитися за рахунок України та Балкан. Європолітик наголосив, що Євросоюз був «головною дійовою особою, і в нас має бути велика сила в НАТО».

***

Apinis, Mārrtinš. Cenu virzība būs labvēlīgāka mājsaimniecībām, nevis uzņēmumiem [Рухи цін будуть більш сприятливими для домашніх господарств, ніж для бізнесу] / M. Apinis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://neatkariga.nra.lv/ekonomika/413515-cenu-virziba-bus-labveligaka-majsaimniecibam->

nevis-uznemumiem? gl=1*1avgmku* ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853YH*MTY4NDMzMjcyNS40OC4xLjE2ODQzMzY5NTIuMC4wLjA.

За словами автора, хоча не бракує неприємних сюрпризів щодо напрямку цін і потенційного добробуту, є й позитивні новини, а саме щодо енергетичного сектора, особливо коли йдеться про ціни на нафту та газ. Ціна на нафту, один барель нафти Brent у Північному морі коштує 72,33 дол., досягла нових довоєнних мінімумів, і це призвело до помітного падіння цін на паливо в Латвії. Автор зазначає, що радують і зміни цін на газ, нинішні 36-37 євро за мегават-годину природного газу відповідають рівню цін липня 2021 р., задовго до початку повномасштабних бойових дій в Україні. Автор вважає, що світ змірився з негативом російської сировинної недостатності, а падіння ціни значно зменшить дохід росії для фінансування продовження війни. Для Латвії, пише автор, це означає падіння тарифів на опалення та гарячу воду, а також надію, що Латвія обійдеться без стрибка цін на електроенергію.

***

Pētersons, Rolands. Kremlā papīros ieplānota Latvijas faktiskā okupācija [Фактична окупація Латвії намічена в кремлівських паперах] / R. Pētersons // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 09.05. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/413517-kremla-papiro-ieplanota-latvijas-faktiska-okupacija? gl=1*11f5civ* ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4* ga LTMBW853YH*MTY4NDMzMjcyNS40OC4xLjE2ODQzMzY5MTcuMC4wLjA.

Радник з питань політики в Асоціації центрів регіонального розвитку (РАСА) Роландс Петерсонс в статті розповідає про секретні документи, які розкрили плани росії в 2021 р. щодо країн Балтії. У документах основна увага приділяється економічним та політичним важелям. За словами Р. Петерсонса, насамперед росія хотіла запобігти посиленню впливу НАТО в регіоні, водночас жодних військових планів проти країн Балтії у кремлівських документах немає. Документи про розширення впливу в країнах Балтії свідчать, що цілі кремля в Латвії були більш далекосяжними, ніж в Естонії та Литві. Фактично вони передбачають «вигідну окупацію» Латвії і росія сподівається досягти таких глибоких політичних змін, які б дозволили утвердити російську мову як другу державну, а також «формуванню політичних союзів» з росією. Р. Петерсонс констатує, що є надія, що ці плани залишаться лише на папері після розв'язаної росією широкомасштабної війни в Україні.

***

Wilkins, André. Az európai érzelmek tesztje [Випробування європейських емоцій] / A. Wilkins // Nepszava. – Budapest, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3193670-az-europai-erzelmek-tesztje>.

У статті директор Європейського культурного фонду (ECF) в Амстердамі Андре Вількенс і старший політичний співробітник Європейської ради з міжнародних відносин (ECFR), автор Європейського компасу настроїв Павел Зерка аналізують поточні настрої європейської громадськості та реакцію ЄС на російсько-українську війну. Автори зазначають, що європейці продемонстрували сильну солідарність і єдність щодо України після російської інвазії, але багато викликів загрожують цій

єдності. За їх словами, російська дезінформація, зростання вартості життя та занепокоєння щодо міграції – усе це може вплинути на настрої європейців та ставлення до них у ЄС. Ініціатива «European Sentiment Compass» має на меті визначити, як Європа реагує на ці виклики, і заохотити лідерів ЄС і держав-членів переосмислити Європу та її вираження. У статті підкреслюється, що європейські громадяни прив'язані до Європи та оптимістично налаштовані щодо майбутнього ЄС, але важливо, щоб ЄС та його країни-члени зберігали свою довіру та легітимність. Автори рекомендують лідерам ЄС і держав-членів «дбайливо» ставитися до російської культури, створювати можливості для плюралістичних дебатів і визнати, що не всі громадяни росії чи білорусі ідентифікують себе з репресивним режимом. Стаття попереджає, що на карту поставлено єдність Європи та підтримку України з боку ЄС, і тому важливо, щоб ЄС та його країни-члени відновили довіру до лібералізму та своїх громадян.

***

Böröndi Gábor: a honvédségnek képesnek kell lennie arra, hogy Magyarország érdekében háborút vívjon [Г. Боронді: національна оборона повинна бути здатною вести війну заради Угорщини] // **Portfolio**. – Budapest, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230509/borondi-gabor-a-honvedsegnek-kepesnek-kell-lennie-arra-hogy-magyarorszag-erdekeben-haborut-vivjon-614052>.

Новопризначений начальник штабу збройних сил Угорщини Г. Боронді вважає своїм обов'язком підвищити рівень бойової готовності та підготовки. Він наголосив, що армія має бути готова до війни, але водночас потрібно продовжувати мирні процеси, щоб зупинити ескалацію. Генерал-лейтенант вважає, що досвід, отриманий під час російсько-української війни, необхідно використовувати у військовій підготовці. Він вважає важливим нарощування кадрового резерву та навчання на досвіді. Крім того, він наголосив на важливості розвідки та глибинних вогневих ударів. Г. Боронді також підкреслив, що військові ресурси Угорщини повинні бути використані для забезпечення безпеки громадян Угорщини, а підготовка, навчання та військове керівництво мають бути підняті на вищий рівень.

***

Madsen, Tarvo. Suursaadik Kaimo Kuusk: ma küll ei arva, et Putin hull on [Посол Каймо Кууск: Я не вважаю путіна божевільним] / Т. Madsen // **Postimees**. – Tallinn, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7770181/intervjuu-suursaadik-kaimo-kuusk-ma-kull-ei-arva-et-putin-hull-on>.

В 2007 р. у центрі естонської столиці сталися масові заворушення через знесення радянського монумента, які були спровоковані проросійськими активістами, і ці події згодом отримали назву «Бронзової ночі». Посол Естонії в Україні К. Кууск вважає, що не треба боятися, що 9 травня 2023 р. можуть такі події повторитися. За його словами, в Естонії досі є певна група проросійських громадян, є і сусід росія, яка намагається впливати, сприяти таким настроям. Проте, вважає дипломат, прихильники російської імперії є зараз, будуть і в майбутньому, але вони в будь-якому випадку нижче тієї критичної маси, яка б могла організувати масові протести.

***

Lomp, Loora-Elisabet. Aasta europlane on peaminister Kaja Kallas [Прем'єр-міністерка Кая Каллас стала європейкою року] / L. Lomp // Postimees. – Tallinn, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.postimees.ee/7770576/aasta-europlane-on-peaminister-kaja-kallas>.

У День Європи прем'єр-міністерка Естонії Кая Каллас була нагороджена титулом «Європеєць року». Голова естонського представництва Європейської комісії В. Лоонела сказала, що К. Каллас зробила Естонію більш впливовою в ЄС, ніж будь-коли раніше, що її «діяльність була насамперед спрямована на допомогу Україні, але також значно зміцнила Європейський Союз».

***

Dall'industria alimentare italiana 179 miliardi di fatturato annuo [Від італійської харчової промисловості 179 мільярдів річного обороту] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35764315/dall-industria-alimentare-italiana-179-miliardi-di-fatturato-annuo.html>.

За словами заступника державного секретаря Міністерства сільського господарства, продовольства та лісової політики Італії Луїджі Д'Ерамо, італійська харчова промисловість перебуває у доброму стані та виділяється своїм стійким розвитком і прогресом у галузі харчової промисловості. Він наголосив, що війна в Україні змусила зрозуміти, наскільки важливим є продовольчий суверенітет, щоб не залежати від третіх країн, і це місія міністерства. Задля цього уряд також працює над відкриттям нових каналів міжнародної торгівлі щодо боротьби з контрафакцією та захисту італійської системи.

***

China says it won't seek to benefit from war in Ukraine [Китай заявляє, що не буде прагнути отримати вигоду від війни в Україні] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14905276>.

Міністр закордонних справ Китаю Цінь Ган заявив, що його країна не має наміру отримувати користь від війни в Україні та сподівається на подальші обговорення мирного плану, запропонованого Пекіном на початку цього року. Виступаючи після зустрічі зі своїм німецьким колегою в Берліні, міністр відзначив нещодавні переговори уряду в Пекіні як з Москвою, так і з Києвом і сказав, що спецпредставник Китаю в Європі незабаром знову відвідає Україну. Країни Заходу звинуватили Пекін у наданні політичної та матеріальної підтримки Росії після її вторгнення в Україну в лютому 2022 р. Зараз ЄС розглядає можливість запровадження санкцій проти компаній, які постачають критично важливі компоненти для російської збройової промисловості. Міністр заперечував, що китайські фірми це роблять. Цінь Ган сказав, що Китай підтримує «нормальні» торговельні відносини з Росією, не згадуючи про значне зростання закупівель Китаєм російської сирої нафти зі значною знижкою. Міністр закордонних справ Німеччини закликала Китай використати свій вплив для пошуку мирного вирішення конфлікту, але припустила, що Пекін поки що робить недостатньо.

***

Robertson, Dylan. Canada to sanction Moldova groups aiding Russia, send judges to boost integrity [Канада накладе санкції на молдовські групи, які допомагають росії, надішле суддів для підвищення доброчесності] / D. Robertson // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/politics/federal/2023/05/11/canada-to-sanction-moldova-groups-aiding-russia-send-judges-to-boost-integrity.html>.

Прем'єр-міністр Канади Джастін Трюдо зустрівся з президенткою Молдови Маєю Санду в Оттаві лише через кілька тижнів після того, як її кабінет заявив, що «гібридна війна, створена росією», намагається повалити її уряд. Канада спільно з Молдовою розпочала введення санкцій проти людей і компаній, що базуються в цій східноєвропейській країні, які допомагають росії в триваючому вторгненні в Україну. Молдова роками намагалася приєднатися до Європейського Союзу, і колишня радянська країна допомагала прихистити людям, які рятувалися від насильства в сусідній Україні. Ліберальний уряд заявляє, що опублікує нові правила, спрямовані на людей у Молдові, які систематично порушують права людини, загрожують міжнародній безпеці або вчиняють корупцію.

***

Bartkiewicz, Artur. Kiedy prezydent dowiedział się o rosyjskiej rakiecie? «Umówmy się, że nie wiem» [Коли президент дізнався про російську ракету? «Давай домовимось, що я не знаю»] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.msn.com/pl-pl/wiadomosci/polska/kiedy-prezydent-dowiedzia%C5%82-si%C4%99-o-rosyjskiej-rakiecie-um%C3%B3wmy-si%C4%99-%C5%BCe-nie-wiem/ar-AA1b5mYK?li=BBr5MK7>.

Віцепрем'єр-міністра Польщі Маріуш Блащак звинуватив оперативного командувача збройних сил генерала Томаша Пйотровського в тому, що той не повідомив його про те, що в грудні в повітряний простір Польщі зі сходу залетіла крилата ракета. Попередні висновки Технологічного інституту ВПС показують, що ракета, знайдена поблизу Бидгоща, є російською крилатою ракетою Ч-55. Прем'єр-міністр Матеуш Моравецький, відповідаючи на запитання того самого дня, коли він дізнався, що російська ракета могла впасти на Польщу, відповів, що «дізнався про інцидент, коли повідомив про нього, за кілька днів до кінця квітня». Днем пізніше під час пресконференції в Ченстохові він повторив цю заяву. Ракета Ч-55 могла впасти під Бидгощем у зв'язку з масованим обстрілом росією України 17 грудня. М. Блащак і Т. Пйотровський вважають, що це питання має бути з'ясоване.

***

Ukrainietiški grūdai skaldo ES valstybes, bet Lietuva – rami: priminė Vengrijos atvejį [Українське зерно роз'єднує країни ЄС, але Литва спокійна: нагадала випадок Угорщини] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkos-pulsas/2023/05/14/news/ukrainietiski-grudai-skaldo-es-valstybes-bet-lietuva-rami-primine-vengrijos-atveji-27017180>.

Українське зерно створює проблеми в країнах, які межують із охопленою війною країною. За словами голови Асоціації виробників зерна Литви А. Маціяускаса, подібна ситуація вже виникала в ЄС, коли до нього приєдналася Угорщина, і одним із найпростіших рішень була б виплата субсидії за зерно, яке завантажується на судно. Європейська комісія планує експортувати зерно з України

литовськими вантажівками. Керівник департаменту міжнародних справ та просування експорту Міністерства сільського господарства А. Венкус запевняє, що для Литви, щоб стати транзитною країною для українського зерна, така ситуація, як в обурених державах, не відбудеться – адже зерно, призначене для транзиту, не може легально потрапити на ринок Литви.

***

Europese Commissie verhoogt economische groeiprognose [Єврокомісія підвищує прогноз економічного зростання] // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/financieel/398811413/europese-commissie-verhoogt-economische-groeiprognose>.

Європейська комісія (ЄК) трохи покращує свої прогнози щодо європейської економіки у 2023 р. з початку цього року. ЄК у своєму щорічному весняному прогнозі пише, що «ЄС вдається стримувати негативні наслідки російського вторгнення в Україну та долати енергетичну кризу». Через «кращий, ніж очікувалося, початок року» повсякденна адміністрація ЄС розраховує на зростання в країнах єврозони в середньому на 1,1 % замість 0,9 %, ЄК прогнозує, що економіка Нідерландів продовжує зростати, незважаючи на дуже високу інфляцію, але порівняно з 2022 р. (4,5 %) набагато повільніше, до 1,8 % у 2023 р. та 1,2 % у 2024 р.

***

Kozubal, Marek. Wojsko nie wyklucza masowych szkoleń Polaków [Армія не виключає масових навчань поляків] / M. Kozubal // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/wojsko/art38477911-wojsko-nie-wyklucza-masowych-szkolen-polakow>.

Командувач сил територіальної оборони Польщі генерал Веслав Кукула в інтерв'ю «Polska Zbrojna», характеризуючи систему навчання, окреслив зміни, над якими він працює. На його думку, модель трансформації передбачає поступовий відхід від моделі пасивного навчання резерви на користь підготовки активних резервістів, які постійно відряджені до військових частинам, де вони розвивають свої компетенції та моделюють свою кар'єру протягом багатьох років. Генерал зазначив, що незважаючи на однозначні висновки оборонної війни України, ця зміна видається складною для реалізації. В. Кукула припустив, що в разі початку війни подібне рішення може бути ухвалене в масовому порядку, що можна спостерігати в Україні із добровільним закликком на місцеву оборону. Опитування, проведене IBRiS від імені «Rzeczpospolita» рік тому, показує, що більшість поляків готові пройти короткий, 16-и денний військовий курс, зокрема 39 % респондентів оцінили ідею такого навчання як позитивну, оцінили її як негативну – 15 %.

***

Gamzejev, Erik. Eesti linnade volikogusid tuleb säästa Russki Miri vaimust [Естонські міські ради треба врятувати від духу «руського мира»] / E. Gamzejev // Postimees. – Tallinn, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://pohjarannik.postimees.ee/7776593/erik-gamzejev-estli-linnade-volikogusid-tuleb-saasta-ruski-miri-vaimust>.

На думку естонського журналіста Е. Гамзеєва, громадяни росії та білорусі, які постійно проживають в Естонії, не повинні бути серед виборців на наступних виборах

до органів місцевого самоврядування. За його словами, було б недоречно, якби громадяни російської держави, яка здійснює масові вбивства та нищення в Україні, мали привілей вирішувати, хто буде при владі в іншій країні. Результати виборів Рійгікогу в Іда-Вірумаа і меншою мірою в Таллінні показали, що серед виборців, які мають естонське громадянство, є значна кількість людей, які мають прокремлівські погляди, логічно, що серед виборців, які є громадянами росії, їх частка ще вища.

***

Kuzitškin, Andrei. Narvast ei tohi saada Eesti Donetskit [Нарва не повинна стати естонським Донецьком] / А. Kuzitškin // Postimees. – Tallinn, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7776408/andrei-kuzitskin-narvast-ei-tohi-saada-eesti-donetskit>.

Оглядач «Postimees» А. Кузіцкін вважає, що для того, щоб м. Нарва, де є найбільша присутність російського населення, не стала естонським Донецьком, держава і суспільство повинні діяти рішуче і жорстко. Відчутним наслідком краху інтеграційної політики влади Іда-Вірумаа, на думку автора, став інцидент у м. Нарва, коли місцевий житель штовхнув зі сходів громадського активіста через український прапор – штовхання зі сходів виглядає як метафора зіткнення двох цивілізацій – Європи та «руського мира». Потім послідували вимоги громадськості зняти плакат із зображенням путіна як воєнного злочинця. За словами А. Кузіцкіна, жителів Нарви більше хвилює репутація російського президента, ніж доля миру в Україні. Оглядач зазначає, що жителів, не хвилює, що МКС видав ордер на арешт путіна і що росія веде загарбницьку війну в Україні, а замість того, щоб вимагати від путіна припинити війну в Україні, батьки учнів вимагали звільнити вчительку за те, що вона одягла футболку, що дискредитує російського диктатора.

***

Riekstina, Magda. Risks – sabiedrības nabadzība [Ризик – бідність суспільства] / М. Riekstina // Diena. – Rīga, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/viedokli/dienaskomentars/risks--sabiedribas-nabadziba-14299375>.

Дослідження Центру безпеки та стратегічних досліджень показало, що в суспільстві зріс націоналізм і розуміння цінності Латвії як національної держави, але знизився вплив росії – з 2008 р. по 2022 р. кількість латвійських патріотів зросла з 73 % до 84 %, а кількість російських патріотів зменшилася з 12 % до 4 %. За словами авторки статті Магди Рієкстіні, Україна показала всьому світові, що можна протистояти російській агресії, і це зміцнює впевненість у собі патріотів Латвії. Крім того, пише авторка, той факт, що у кремля погані справи щодо війни, зменшує захоплення росією. Однак, на її думку, існують ризики пов'язана з радикалізацією фанатів кремля, які вороже ставлячись до Латвії, України, ЄС, США та Заходу в цілому, а також із створенням неспокою в суспільстві, акцентуючи увагу не на національному, а на економічному аспекті – багато жителів Латвії балансують на межі бідності.

***

Bartošová, Linda. Historik o hrůzách «osvobozování»: Rusové některé Češky znásilnili i šedesátkrát [Історик про жахи «визволення»: росіяни гвалтували деяких чешок до

шістдесяти разів] / L. Bartošová // *Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/spotlight-rozhovor-eduard-stehlik-zpravy/r~0649c93ef55a11ed93abac1f6b220ee8/>.*

Чеський військовий історик Едуард Стеглік наголошує на тому, що пам'ятники радянської армії в Чехії, які вже демонтовані в Польщі та Прибалтиці, слід також прибрати з п'єдесталів. Історик вважає, що війна росії в Україні змінила думку і про саму росію і про пам'ятники визволення Чехословаччини радянською армією. Е. Стеглік пише, що про дії російських військ в Україні певним чином символізують деякі пам'ятники на вулицях чеських міст. На думку історика, саме минулорічний напад росії на Україну багатьом чехам відкрив очі на росіян і на те, що вони роблять в Україні.

***

Busse, Nikolas. *Der Westen verliert an Einfluss* [Захід втрачає вплив] / N. Busse // *Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/g-7-gipfel-der-westen-verliert-an-einfluss-18906081.html>.*

Редактор з питань зовнішньої політики «Frankfurt am Main» Н. Буссе вважає не доброю новиною для Заходу, що багато важливих держав не дотримуються політики Заходу щодо України і Близький Схід – лише один вражаючий приклад. За його словами, Президент України В. Зеленський був змушений поїхати до країн Близького Сходу, оскільки не може розраховувати на те, що США зможуть залучити арабський світ на бік України. На думку Н. Буссе, Захід втрачає свою вагу, але те, як з цим боротися, заслуговує на більше обговорення, особливо в Німеччині.

***

Sedlenieks, Andis. *Eiropa uz militārām sliedēm* [Європа на військовому шляху] / A. Sedlenieks // *Diena. – Rīga, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sestdiena/pasaule/eiropa-uz-militaram-sliedem-14299520>.*

Згідно зі звітом Стокгольмського міжнародного інституту досліджень проблем світу (SIPRI), через російське вторгнення в Україну та загальну глобальну геополітичну нестабільність країни ЄС не лише збільшують витрати на оборону, а й розглядають інвестиції у військову промисловість. Але, за словами автора, в той час як збільшення видатків є здебільшого вирішенням, майбутнє європейської військової промисловості далеко не прогнозоване. Верховний представник ЄС із закордонних справ Ж. Боррель зробив заяву про те, що країни-члени Європейського Союзу збільшать витрати на оборону загалом на 70 млрд євро. Ця сума, пише автор, звичайно, звучить вражаюче, але в той же час це лише трохи більше оборонного бюджету Німеччини на 2023 р., який заплановано на рівні 64 млрд євро. Крім того, продовжує автор, ця сума, особливо розділена на три частини, виглядає зовсім не вражаюче на тлі світових військових витрат.

***

Jäger, Thomas. *Baerbocks Reise an den Golf offenbart das größte Problem der Außenpolitik* [Поїздка Бербок до Перської затоки розкриває найбільшу проблему зовнішньої політики] / T. Jäger // *Focus. – Berlin, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.focus.de/politik/ausland/politik-transparent-die-expertise-von-thomas-jaeger->*

[baerbocks-heikle-reise-an-den-golf-offenbart-das-groesste-problem-deutscher-aussenpolitik_id_194234614.html](https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/wie-drohnen-den-ukraine-krieg-beschleunigen-18905570.html)

За словами німецького політолога Т. Єгера, країни Ліги арабських держав на своєму майбутньому саміті розглядатимуть проблеми війни росії проти України, навіть якщо вони оцінюють її інакше, ніж європейські держави. І той факт, пише політолог, що Президент України В. Зеленський був запрошений королем Саудівської Аравії на саміт Ліги арабських держав і бере участь у ньому особисто, має бути добре відзначений у Європі. Політолог додає, що як на Близькому Сході, так і в Європі йде боротьба за регіональний державний порядок. У цьому плані, вважає Т. Єгер, важлива більш активна політика Німеччини на Близькому Сході. Зокрема, він зазначає, що якщо федеральний уряд хоче вести більш активну зовнішню політику на Близькому Сході (і пов'язаній з ним Північній Африці), йому доведеться вести стратегічний діалог з іншими державами і поїздка міністерки закордонних справ А. Бербок до Саудівської Аравії та Катару є початком, принаймні для Німеччини.

***

Freidel, Morten. «Дрони прискорюють війну» [«Дрони прискорюють війну»] / М. Freidel // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/wie-drohnen-den-ukraine-krieg-beschleunigen-18905570.html>.

Німецька дослідниця питань конфліктів У. Франке констатує, що безпілотники відіграють важливу роль у війні росії проти України і використовуються як Україною, так і росією для військової розвідки, масованих збройних атак, а також є важливою частиною інформаційної війни для створення особливо вражаючих фото та відео війни. За її словами, велика різниця полягає в тому, що росія скоює воєнні злочини, використовуючи безпілотники для нападу на інфраструктуру України та тероризуючи населення, українці ж використовують безпілотники для відсічі ворога, а в деяких випадках і для нападу на військові цілі. У. Франке вважає, що безпілотники зробили революцію у війні і захист від безпілотників є серйозною проблемою, критикуючи Німеччину за нерішучість у їх придбанні для захисту.

***

Godin, Richard. Le budget des armées, en nette hausse, discuté à partir de ce lundi à l'Assemblée [Бюджет армії, який різко збільшився, обговорюється в Асамблеї] / R. Godin // L'Obs. – Paris, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/politique/20230522.OBS73618/le-budget-des-armees-en-nette-hausse-discute-a-partir-de-ce-lundi-a-l-assemblee.html>.

Редактор «L'Obs» Річард Годін в статті аналізує новий проєкт військової програми Франції, який розглядається в Національній асамблеї. Проєкт передбачає збільшення бюджету на оборону на 40 % до 413 млрд євро на наступні сім років. У контексті війни в Україні та зростання військових бюджетів у всьому світі, це зростання має на меті забезпечити потреби французьких збройних сил у якості умови ефективного функціонування в разі виникнення конфлікту. Автор статті зазначає, що розподіл бюджету ставить під сумнів, зокрема через розбіжності у доктрині оборони. Дебати про проєкт закону триватимуть два тижні, а опозиція намагатиметься навести на це питання. Крім того, головною критикою є те, що найбільш значні зростання

бюджету заплановані після завершення президентського терміну, що може вплинути на поставки важливого обладнання, зокрема бронетехніки та військово-морських фрегатів. Опозиція вже планує представити свій «альтернативний проєкт», який, зокрема ставить під сумнів ядерне спрямування Франції. Це випробування для уряду Е. Борн, а також для міністра оборони С. Лекорню оскільки успіх проходження закону може вплинути на їхній статус і політичну кар'єру.

***

Boere, Raymond. Luchtmacht koopt raketten en bommen voor onder drones [ВПС закуповують ракети та бомби для безпілотників] / R. Boere // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/politiek/luchtmacht-koopt-raketten-en-bommen-voor-onder-drones-ae803afe/>.

Автор статті зазначає, що через війну в Україні, де широко й успішно використовуються безпілотники, дискусія про озброєння нідерландських безпілотників «Reaper» набрала обертів. Державний секретар Нідерландів Крістоф ван дер Маат заявив, що озброєні дрони довели свою додаткову цінність на полі бою і тому нідерландські військово-повітряні сили тепер також отримують їх. За його словами, через війну в Україні «зростає усвідомлення того, що все геополітично ускладнюється», тому Нідерланди хочуть «інвестувати в більшу вогневу міць».

***

Frommberg, Laura. Gigantische Luftraumsperrung wegen russischer Armee-Übung [Гігантське закриття повітряного простору через навчання російської армії] / L. Frommberg // Focus. – Berlin, 2023. – 23.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/finanzen/die-folgen-der-gigantischen-luftraumsperrung-wegen-russischer-armee-uebung_id_194476422.html.

Значна частина повітряного простору над Баренцевим морем закрита для авіакомпаній через гігантські навчання російського північного флоту. У повідомленні північного флоту йдеться, що планується «серія навчань». За словами авторки, це не перший випадок, коли через військові судна закривають повітряний простір у Баренцевому морі. Вона зазначає, що незадовго до початку загарбницької війни росії в Україні було оголошено про найбільшу в історії зону попередження під час проведення росією масштабних навчань.

***

Bod, Péter Ákos. Bod Péter Ákos: Törékeny viszonyok Magyarországon [Петер Акош Бод: Крихкі умови в Угорщині] / P. A. Bod // Portfolio. – Budapest, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230523/bod-peter-akos-torekeny-viszonyok-magyarorszagon-616574>.

Стаття угорського науковця Петера Акоша Бода присвячена економічному та геополітичному становищу Угорщини, зокрема через напад росії на Україну та нові виклики безпеці східного крила НАТО, через що енергоємна промислова політика країна стала вразливою. Автор зазначає, що геополітичний центр тяжіння Європи зміщується на схід і північ, особливо з початком реконструкції в Україні. За його словами, зараз в Угорщині спостерігається найвища інфляція в ЄС. У статті пояснюється, чому ціни в Угорщині зросли набагато вищими темпами, ніж в середньому по ЄС.

***

Piasecki, Marcin. Marcin Piasecki: Gromkie hasła, koncepcyjne luki [Марчин Пясецький: Гучні гасла, концептуальні прогалини] / M. Piasecki // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/opinie-ekonomiczne/art38536721-marcin-piasecki-gromkie-hasla-koncepcyjne-luki>.

Журналіст «Rzeczpospolita» Марцін Пясецький вважає, що Польща має мати сильну армію. За його словами, важко знайти більш очевидне висловлювання перед війною в Україні, перед агресивною, непередбачуваною і, незважаючи ні на що, все ще могутньою росією. Він пише, що те, що відбувається в Україні, є потужним нагадуванням про те, наскільки жорстока війна і молоді люди це бачать і роблять висновки. М. Пясецький наголошує, що, можливо, необхідні додаткові елементи заохочення та підтримки: не разово, а системно.

***

Brüsszel olyat léphet a magyar kormány ellen, mint még egyetlen más vezetéssel szemben sem [Брюссель може вжити заходів проти угорського уряду, як жодне інше керівництво] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20230530/brusszel-olyat-lephet-a-magyar-kormany-ellen-mint-meg-egyetlen-mas-vezetessel-szemben-sem-618190>.

Парламентарі та дипломати чинять тиск, щоб не дати Угорщині головувати в Європейській раді в липні 2024 р. У Європарламенті готується резолюція, яка виступатиме проти того, щоб уряд на чолі з В. Орбаном перебрав представництво країн-членів ЄС через занепокоєння щодо верховенства права. Найбільші фракції підтримують пропозицію, а міністри, відповідальні за справи ЄС, також обговорюють дії проти будапештського кабінету. За словами представників Європарламенту, Угорщина не відповідає законодавству ЄС і цінностям ЄС, а тому непридатна для президентства. Резолюція, за яку голосуватимуть цього тижня, закликає уряди ЄС знайти вирішення проблем і попереджає їх про можливість вжиття заходів. Резолюція також заперечує проти позиції Угорщини щодо російського вторгнення в Україну.

***

Passifiume, Bryan. Cybersecurity, not NATO defence spending, dominates defence minister's keynote CANSEC speech [Кібербезпека, а не витрати НАТО на оборону, домінує у програмній промові міністерки оборони на CANSEC] / B. Passifiume // National Post. – Toronto, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/cybersecurity-not-nato-defence-spending-dominates-defence-ministers-keynote-cansec-speech>.

Міністерка національної оборони Канади А. Ананд під час свого основного виступу за сніданком на відкритті глобальної конференції CANSEC з питань оборони та безпеки в Оттаві, повідомила учасникам, що війна путіна з Україною нагадала, що кіберсфера має вирішальне значення для національної безпеки. У рамках зусиль модернізації збройних сил Канада створить транскордонну програму сертифікації кібербезпеки, покликану впорядкувати та захистити ланцюжок оборонних поставок. Програма призначена для протидії зростаючій загрозі російських кібератак на оборонну інфраструктуру Канади. Програма буде розроблена спільно з майбутніми системами кібербезпеки, які зараз розробляються міністерством оборони США.

***

Slojewska, Anna. Spór z Kijowem o zakaz importu. Polska obstaje przy restrykcjach [Суперечка з Києвом через заборону на ввезення. Польща наполягає на обмеженнях] / A. Slojewska // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/handel/art38547101-spor-z-kijowem-o-zakaz-importu-polska-obstaje-przy-restrykcjach>.

Майже місяць тому у відповідь на односторонні дії Польщі, Угорщини, Словаччини, Румунії та Болгарії Євросоюз запровадив заборону на ввезення чотирьох видів сільгосппродукції з України до цих країн, дозволивши їх транзит до інших країн ЄС. Рішення від 2 травня діє до 5 червня, але також включає положення про те, що воно може бути продовжено швидко, якщо виявиться, що проблема все ще існує. У Брюсселі зустрілися міністри сільського господарства країн ЄС, а гостем був Микола Сольський, міністр сільського господарства України. Представник Києва стверджував, що заборону на ввезення пшениці, кукурудзи, ріпаку та соняшнику не слід продовжувати. Польський міністр землеробства Роберт Телус навіть не приховував, що йшлося не лише про екстраординарні рішення, пов'язані з війною. За його словами, ЄС має розробити інструменти, які діятимуть постійно та мета яких – збалансувати ситуацію на ринку сільгосппродукції, тобто на практиці захистити польських аграріїв від української конкуренції.

***

Lentowicz, Zbigniew. Mesko: Nowe wcielenia superpocisków Piorun [Mesko: нові втілення «Piorun Super Missiles»] / Z. Lentowicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://radar.rp.pl/przemysl-obronny/art38551001-mesko-nowe-wcielenia-superpociskow-piorun>.

Польські компанії «Świętokrzyskie Mesko» і «Telesystem» поблизу Варшави інтенсивно працюють над новими версіями зенітних ракет «Piorun». За словами автора, ні для кого не секрет, що інженерів і дослідників надихнув досвід застосування переносної зброї в Україні. Польська компанія «Mesko S.A.», яка базується в Скаржисько-Каменна, прискорює роботу над точно керованою протиповітряною ракетою, яка використовуватиме нові технології. Зброя розробляється в рамках проекту «Grzmot» з урахуванням досвіду, отриманого під час війни між росією та Україною.

***

Brussels considers extending restrictions on Ukrainian cereals [Брюссель розглядає можливість розширення обмежень на українські зернові] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/business/529333/brussels-considers-extending-restrictions-on-ukrainian-cereals>.

Європейський комісар з питань сільського господарства Януш Войцеховський заявив, що необхідно продовжити «принаймні» до кінця жовтня обмеження, введені п'ятьма країнами ЄС на імпорту українських зернових. У той час як скасування митних зборів у травні 2022 р. призвело до сплеску припливу української сільськогосподарської продукції до ЄС, Польща, Угорщина, Словаччина та Болгарія в середині квітня 2023 р. в односторонньому порядку заборонили імпорту зернових з

України. Водночас він додав, що Єврокомісія ще не сформулювала свою позицію і що проблема полягає в тому, що зараз у резервах прибережних держав більше зерна, ніж в Україні, тому необхідно продовжити тимчасові обмеження на ввезення і покращити ситуацію. Обмеження засудив міністр сільського господарства України Микола Сольський, який перебував у Брюсселі.

ДАНІ ЗАРУБІЖНИХ РОЗВІДОК ТА АНАЛІТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ

Doornbos, Caitlin. Ukraine has killed 20,000 russian fighters in just 5 months as US reveals ‘stunning’ death toll [Україна вбила 20 000 російських бойовиків лише за 5 місяців, США розкривають «приголомшливу» кількість загиблих] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/01/ukraine-has-killed-20000-russian-fighters-in-just-5-months-as-us-reveals-stunning-death-toll/>.

Представник Ради національної безпеки США Джон Кірбі заявив з посиланням на розсекречені дані американської розвідки, що на війні в Україні за останні п'ять місяців загинуло понад 20 тис. російських військових, а ще 80 тис. отримали поранення. За його словами, значна частина цих втрат припадає на битву за Бахмут, а половина загиблих з грудня 2022 р. були найманцями ПВК Вагнера, що воюють в районі цього міста на Донеччині. За оцінками Д. Кірбі, наступальна операція росії на Донбасі закінчилась провалом.

***

Hansson, Wolfgang. Ingen gräns för hur många stupade Putin är beredd att offra [Немає межі того, скільки загиблих путін готовий принести в жертву] / W. Hansson // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/kolumnister/a/v6KPmR/ingen-grans-for-hur-manga-soldater-putin-ar-beredd-att-offra>.

Останні дані системи стеження Національного агентства з безпеки (АНБ) стверджують, що за останні 5 місяців було вбито близько 20 тис. російських військових і 80 тис. поранено. Вважається, що поточні втрати росіян різко зросли за останні місяці, оскільки спроби захопити місто Бахмут активізувалися. АНБ наголошує, що захопивши весь Донбас, путін отримав би вирішальну перемогу у війні, якої він так жадає. Він міг би навіть оголосити про перемогу і спробувати почати мирні переговори з Україною. Зідно з останніми даними АНБ, військова авантюра путіна виявилася гігантською помилкою від початку до кінця, він просто не може дозволити собі програти. Єдиний шанс для України виграти війну – отримати повну перемогу над росією і Україна має для цього кілька переваг.

***

Elemzők: Putyin személyes ambíciói vezettek az orosz haderő rossz teljesítményéhez Ukrajnában [Аналітики: особисті амбіції путіна призвели до поганої роботи російських військових в Україні] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230502/elemzok-putyin-szemelyes-ambicioi-vezettek-az-orosz-hadero-rossz-teljesitmenyehoz-ukrajnaban-612576>.

Американський Інститут вивчення війни підготував доповідь про зміни в російському військовому керівництві після вторгнення в Україну. Згідно зі звітом, рішення володимира путіна вторгнутися в Україну без командної структури вплинуло

на результативність російських військових. Аналіз підкреслює, що відсутність чіткого та прозорого керівництва, регулярні зміни та міжфракційні чвари в міністерстві оборони постійно підривають здатність російської армії вести єдину кампанію в Україні. Ключові моменти звіту включають небажання призначати загального командувача, внутрішню боротьбу між фракціями та зміну керівництва.

***

Moller-Nielsen, Thomas. Failed offensives: 200,000 Russian troops ‘liquidated’ since invasion, says Ukraine [Невдалі наступи: 200 000 російських військових «ліквідовано» з моменту вторгнення, каже Україна] / T. Moller-Nielsen // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/politics/484581/failed-offensives-200000-russian-troops-liquidated-since-invasion-says-ukraine>.

Журналіст «The Brussels Times» Томас Моллер-Нільсен аналізує повідомлення представника Ради національної безпеки США Джон Кірбі з посиланням на розсекречені дані американської розвідки, що на війні в Україні за останні п'ять місяців загинуло понад 20 тис. російських військових, а ще 80 тис. отримали поранення. За словами Д. Кірбі, половина вбитих росіян були членами сумно відомої ПВК Вагнера, яку очолює пригожин, близький соратник путіна. Д. Кірбі стверджує, що солдати ПВК Вагнера «кинуті в бій без достатньої бойової чи бойової підготовки, бойового керівництва чи будь-якого почуття організаційного управління та контролю». Раніше в цьому місяці документи Пентагону, що просочилися, показали, що розвідка США вважає, що з початку війни росія втратила 189 500–223 000 осіб, включаючи 35 500–43 000 убитих.

***

Doornbos, Caitlin. Why Ukraine is unlikely behind attempted kremlin drone attack: officials [Чому Україна навряд чи стоїть за спробою атаки кремля безпілотниками: чиновники] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/04/ukraine-is-unlikely-suspect-behind-attempted-kremlin-drone-attack/>.

На думку представників розвідки та оборони США, а також законодавців, незважаючи на звинувачення росії, малоімовірно, що, так звані, «атаки безпілотників» на кремль вчинила Україна. Директор Розвідувального управління Міністерства оборони генерал-лейтенант С. Беррієр погодився з сенатором Т. Коттоном під час слухань у Комітеті Сенату США зі збройних сил, що безпілотники «схоже, не є за виглядом або розміром зброєю, яка могла б завдати кремлю значної шкоди». У той час як С. Беррієр сказав комітету, що заяви росії, найімовірніше, є «дезінформацією», директорка Національної розвідки А. Гейнс заявила, що США не зібрали достатньо інформації, щоб дати офіційну оцінку інциденту.

***

Doornbos, Caitlin. Russia may need 10 years to rebuild military after Ukraine war: US intel [росії може знадобитися 10 років, щоб відновити армію після війни в Україні: розвідка США] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/04/russia-may-need-10-years-to-rebuild-military-after-ukraine-war/>.

Директор Розвідувального управління Міністерства оборони генерал-лейтенант С. Беррієр під час слухань у Комітеті Сенату США зі збройних сил заявив, що загалом за 14 місяців після початку війни росії з Україною збройні сили росії настільки деградували, що на відновлення їх сил може піти до 10 років. Директорка Національної розвідки А. Гейнс спрогнозувала, що навряд чи російські війська зможуть провести велику наступальну операцію в 2023 р. За словами високопоставленої представниці американської розвідки, оскільки просування москви зупинилося, російські сили, схоже, «переходять від наступальних до оборонних операцій уздовж лінії фронту. На її думку, виснаження російських сил може змусити путіна сісти за стіл переговорів.

***

Yerushalmy, Jonathan. False flag or genuine attack? What we know about the kremlin drone incident [Фальшивий прапор або справжня атака? Що відомо про інцидент із кремлівським дроном] / J. Yerushalmy // The Guardian. – London, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/04/false-flag-or-genuine-attack-what-we-know-about-the-kremlin-drone-incident>.

Аналіз американського аналітичного центру Інститут вивчення війни щодо удару безпілотників по кремлю показує, що вкрай мало ймовірно, що два безпілотники могли пробити кілька рівнів протиповітряної оборони і вибухнути або бути збитими прямо над кремлем таким чином, щоб отримати вражаючі зображення, добре зняті на камеру. Аналітичний центр заявив, що росія, ймовірно, інсценувала напад, щоб наголосити на екзистенційній загрозі для громадян росії і підготуватися до більш широкої мобілізації. За даними Інституту вивчення війни, кремль може використати вибух безпілотника, щоб виправдати скасування, або подальше обмеження святкування 9 травня в москві.

***

Sabbagh, Dan. Ukraine has choice of targets as it plots counteroffensive [Україна має вибір цілей при плануванні контрнаступу] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/12/ukraine-has-choice-of-targets-as-it-plots-counteroffensive>.

Редактор відділу оборони та безпеки «The Guardian» Д. Саббах спробував знайти відповідь на питання, куди ЗСУ можуть піти в ході контрнаступу. За його словами, після 15 місяців боїв війна в Україні наближається до своєї критичної точки, зокрема Україна збрала 12 бригад і, можливо, 60 тис. військовослужбовців, оснащених в основному танками, бронетехнікою і артилерією стандарту НАТО і частково навчені на заході. Науковий співробітник відділу досліджень міжнародної безпеки аналітичного центру «RUSI» Е. Арнольд зазначив, що перевага України полягає в тому, що у неї є вибір, де можна завдати удару у відповідь. Він додав, що в критичний момент війни Україна може чинити тиск – чи створити враження, що чинить тиск – у кількох місцях, аби спробувати відтіснити росіян.

***

Perlínová, Dominika. Evropa se vrací do dob studené války. Čísla ukazují, jak rostou výdaje na zbrojení [Європа повертається до епохи холодної війни. Про те, як зростають витрати на озброєння, свідчать цифри] / D. Perlínová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 13.05.

– Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/zbrojeni-evropa-studena-vaika/r~90c56e99b911ed8b4e0cc47ab5f122/>.

Військову допомогу Україні на 1,2 млрд дол. схвалив Конгрес США. Він включає боєприпаси або системи ППО. З моменту торішнього російського вторгнення американці виділили понад 100 млрд дол. на підтримку України. Згідно з даними, 2022 рік став рекордним за військовими витратами. Високе споживання артилерійських боєприпасів у війні в Україні здивувало західних військових аналітиків. В Королівського інституту об'єднаних служб (RUSI) йдеться, що минулого літа росіяни використовували від 40 до 50 тис. одиниць боєприпасів на день, українці – від 6 до 7 тис. Обидві сторони мають проблеми з боєприпасами. Західні союзники почали постачати їх Києву, але європейські армії також потребують доповнення. Великі виробники зброї, в тому числі чеські, намагаються збільшити виробництво.

***

Keane, Isabel. Ukraine losing 10,000 drones per month to Russian electronic warfare: report [Україна щомісяця втрачає 10 тисяч безпілотників через російську радіоелектронну боротьбу: звіт] / I. Keane // New York Post. – New York, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/22/ukraine-losing-10000-drones-per-month-to-russia/>.

Згідно з останнім звітом Королівського інституту об'єднаних служб (RUSI) під назвою «М'ясорубка: російська тактика за другий рік вторгнення в Україну» йдеться, що нова тактика використання росією систем технічної оборони призвела до приголомшливих втрат українських безпілотників. В звіті зазначено, що Україна зазнає величезних втрат у 10 тис. безпілотників щомісяця, головним чином через російську радіоелектронну боротьбу – «критично важливий» компонент військової тактики Москви.

***

Doubrovová, Barbora. Liberální tahoun východu Evropy. Češi věří prezidentovi a v Rusku vidí původce války [Ліберальний рушій Східної Європи. Чехи вірять президенту і бачать росію ініціатором війни] / B. Doubrovová // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/favorit-v-duvere-vlade-i-podpore-ukrajiny/r~ebed2ff4fef511edbe29ac1f6b220ee8/>.

На думку журналістки «Aktuálně.cz» Барбори Дубравової, згідно з аналізом, який підготував престижний аналітичний центр із Братислави «Globsec», найвищу довіру чехи проявили до уряду та президента, підтримки демократії та чіткого бачення росії як винуватця війни в Україні. Чехія була названа країною «на хорошому шляху», на відміну від колишнього федерального партнера Словаччини, яка пережила «раптовий занепад». Опитування було зосереджене на восьми країнах Центральної та Східної Європи. Аналітики «Globsec» називають Чехію однією з найбільш проукраїнських країн регіону. У ситуації, коли Україна більше року відбивається від нападу росії, понад 90 % чехів висловили готовність йти на війну, щоб захистити Україну. В аналізі зазначено, що лише поляки мають більшу рішучість щодо підтримки України.

ДИПЛОМАТИЧНІ ПРЕДСТАВНИЦТВА УКРАЇНИ ЗА КОРДОНОМ

Leblanc, Steve. Ukraine's ambassador welcomes F-16 pledges; urges patience on counteroffensive [Посолка України вітає обіцянки щодо надання F-16; закликає до терпіння у контрнаступі] / S. Leblanc // *The Toronto Star*. – Toronto, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/us/2023/05/22/ukrainian-ambassador-welcomes-pledges-of-f-16-fighter-jets-urges-patience-on-counteroffensive.html>.

Посолка України у США Оксана Маркарова привітала обіцянку передати її країні винищувачі F-16, а також закликала до терпіння для початку контрнаступу України проти повномасштабного вторгнення росії. За її словами, для українців спроба дати відсіч росіянам, по суті, була «однією тривалою контратакою».

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ

Rankin, Jennifer. Zelenskiy strengthens calls for a new war crimes tribunal to try putin [Зеленський посилює заклики до нового трибуналу щодо воєнних злочинів для суду над путіним] / J. Rankin // *The Guardian*. – London, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/04/volodymyr-zelenskiy-calls-for-war-crimes-tribunal-vladimir-putin>.

Під час свого візиту до Нідерландів Президент України В. Зеленський зустрівся зі спікеркою Палати представників Генеральних Штатів Королівства Нідерланди Верою Бергкамп і Президентом Сенату Генеральних Штатів Королівства Нідерланди Яном Ентоні Брауном. Український лідер висловив «особливу подяку» парламенту Нідерландів за підтримку статусу кандидата України у члени ЄС та наголосив на важливості початку переговорів про вступ до кінця 2023 р. Спочатку Нідерланди скептично поставилися до прагнення України стати членом ЄС, але влітку 2022 р. уряд М. Рютте підтримав цю ідею. Європейська комісія має у жовтні поінформувати 27 країн-членів ЄС про прогрес України у проведенні реформ, включаючи боротьбу з корупцією. Позитивний звіт може прокласти шлях до початку переговорів про членство, хоча їхня тривалість та остаточний результат залишаються невизначеними.

***

Maillard, Sébastien. Elargissement de l'UE: «Evitons le choc d'un passage de 27 à 35 Etats membres» [Розширення ЄС: «Давайте уникнемо шоку від переходу з 27 до 35 держав-членів»] / S. Maillard // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 06.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/05/09/elargissement-de-l-ue-evitons-le-choc-d-un-passage-de-27-a-35-etats-membres_6172587_3232.html.

Директор Інституту Жака Делора Себастьян Маяр розмірковує щодо вступу України до Європейського Союзу, зазначаючи, що Україна розраховує домогтися відкриття переговорів про вступ до кінця року і прагне вступити до 2030 р. Але, на думку аналітика, недавні невдачі в Польщі, Румунії та інших східних країнах, які зіткнулися з напливом українських зернових, що провозяться транзитом без митних зборів на їхні ринки, ілюструють наслідки, серед багатьох інших, які можуть вининути в результаті швидкого приєднання країни до ЄС. С. Маяр вважає, що між поспіхом і застоєм, між повною інтеграцією та постійним відстроченням вступу України в ЄС є місце для членства поступовими темпами, поступовою інтеграцією.

***

Geronico, Luca. Europa. La festa non può essere lasciata solo alle armi [Європа. Партія не може бути залишена зі зброєю в руках одна] / L. Geronico // Avvenire. – Milano, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/la-festa-in-ue-ucraina-e-russia-non-pu-essere-lasciata-alle-armi>.

Іноземний кореспондент «Avvenire» Л. Геронік в статті зазначає, що візит президентки Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн до Києва є оновленням інших історичних візитів до Києва за останні 15 місяців. За словами автора статті, У. фон дер Ляєн тричі була в Україні, а до цього Україну відвідав президент Європарламенту Роберта Меццола. Л. Геронік згадує історичні знімки, зроблені 16 червня 2022 р. у потязі, що прямує з Польщі до Києва, з Маріо Драгі, Емманюелем Макроном, Олафом Шольцем на борту, коли «мажоритарні акціонери» санкціонують політичний намір зробити Україну членом ЄС. Автор констатує, що це означає захист українських кордонів, а також системи міжнародної законності та дотримання прав людини, які путінське вторгнення поставило під велику небезпеку. Л. Геронік вважає, що Європа є політичною та економічною основою для України.

***

Gutschker, Thomas. «Europa muss sich der Welt zuwenden» [«Європа має повернутися до світу»] / T. Gutschker // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/olaf-scholz-im-europaparlament-europa-muss-sich-der-welt-zuwenden-18880053.html>.

Канцлер Німеччини О. Шольц у Страсбурзі у програмній промові в Європейському парламенті підтримав ЄС, який продовжуватиме поглиблюватись і водночас діяти геополітично. Він закликав до швидкого укладення нових угод про вільну торгівлю. О. Шольц зобов'язався розширити Європейський Союз, щоб включити країни Західних Балкан, Грузію, Молдову та Україну, але пов'язав це з інституційними реформами. О. Шольц запропонував посилити дотримання основних європейських цінностей, щоб більше рішень Ради приймалося кваліфікованою більшістю щодо зовнішньої та податкової політики.

***

Casert, Raf. EU, Ukraine together on Europe Day, but Kyiv remains outside [ЄС та Україна разом у День Європи, але Київ залишається осторонь] / R. Casert // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/05/09/eu-ukraine-together-on-europe-day-but-kyiv-remains-outside.html>.

Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляєн приїхала до Києва в День Європи, «щоб підтвердити непохитну підтримку України з боку ЄС». Після більш ніж року війни з росією Україна розглядає приєднання до блоку як невід'ємний елемент майбутнього в західному світі. Редактор новин «The Toronto Star» Р. Казерт зазначає, що вже майже рік, відколи країни ЄС надали Україні статус кандидата, проте розчарування української сторони очевидне, оскільки початок переговорів про членство все ще перебуває поза увагою. В. Зеленський відвідав Нідерланди зі щирим проханням дати «позитивну оцінку» для початку переговорів. На думку автора, війна та зміна клімату поставили фермерів ЄС у ще більш складне становище, і вступ такої країни, як Україна, що історично вважається житницею Європи, буде особливо складним завданням. На його думку, Україна зможе приєднатися лише у тому

випадку, якщо вона отримає велику фінансову допомогу від нинішніх членів, щоб відновити свою націю та перейти на стандарти ЄС. Р. Казерт вважає, що це перетворить багато країн ЄС, які зараз отримують гроші зі скарбниці ЄС, на чистих вкладників і не дивно, що багато хто в ЄС відсуває будь-яку дату вступу України до ЄС у невизначене майбутнє.

***

Gabryel, Piotr. Ukraina szybko w Unii Europejskiej? – między teorią a praktyką [Швидкий вступ України в Євросоюз? – між теорією і практикою] / P. Gabryel // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/437305/gabryel-ukraina-szybko-w-unii-europejskiej-miedzy-teoria-a-praktyka.html>.

Польський журналіст і колумніст Пйотр Габріель вважає, що насправді, в умовах офіційної «рішучої і сильної» підтримки поляками швидкого вступу жорстоко атакованої росією України до Європейського Союзу, в Польщі теорія болісно зіткнулася з практикою. За словами журналіста, більшість поляків, які «гаряче» заявляють на камеру, що Україну потрібно прийняти до ЄС (і НАТО) «просто негайно, бажано сьогодні, а найпізніше завтра на світанку», з «холодною головою» вони ж радять уникати поспішних дій, і рекомендували б виваженість і обережність в цьому питанні.

***

Čorej, Tomáš. Členstvo v Únii? Aby vás ešte Ukrajinci svojím tempom neprekvapili, vraví veľvyslankyňa EÚ v Kyjive Mathernová [Членство в Союзі? Щоб українці вас не здивували своїми темпами, – каже посолка ЄС у Києві Матернова] / T. Čorej // Denník N. – Bratislava, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3400013/clenstvo-v-unii-aby-vas-este-ukrajinci-svojim-tempom-neprekvapili-vravi-velvyslankyna-eu-v-kyjive-mathernova/?ref=list>.

Нова посолка Євросоюзу в Україні Катаріна Матернова, представниця Словаччини, заявила, що Україна може суттєво здивувати всіх своїми темпами вступу до ЄС. Вона також заявила, що «зобов'язання України щодо реформ» є величезними навіть під час оборони своєї території від росії. К. Матернова зазначила, що в Україні йде жорстока російська війна з явним агресором і жертвою і всім треба усвідомити, що це не «конфлікт», а війна і вона повинна закінчитись перемогою України.

ЗАКОРДОННІ ВІЗИТИ УКРАЇНСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ ДІЯЧІВ

Jansen, Thomas. Der Papst sendet gemischte Signale aus [Папа надсилає неоднозначні сигнали] / T. Jansen // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/gemischte-signale-papst-franziskus-putin-und-die-ukraine-18860970.html>.

Прем'єр-міністр України Д. Шмигаль під час візиту до Ватикану зустрівся з Папою Римським Франциском. Під час спілкування Папа Франциск подарував українському прем'єру переплетену копію свого послання до католицького Всесвітнього дня миру. За словами автора, це має бути складним для Д. Шмигалья читанням: Франциск писав про війну в Україні, що це була ще одна чума після пандемії коронавірусу, «частково порівняна з Covid-19, але контрольована злочинними людськими рішеннями». Автор статті зазначає, що Папа Римський не

засуджує президента рф путіна і бачить провину з обох сторін, тобто ставлення Папи Франциска до війни росії проти України неоднозначне.

***

Rising, David. Zelensky seeks more firepower for Ukraine in Finland visit [Зеленський шукає більше вогневої могутності для України під час візиту до Фінляндії] / **D. Rising // National Post. – Toronto, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/huge-fire-rages-at-oil-depot-behind-russian-lines>.**

Президент України В. Зеленський здійснив неоголошений візит до столиці Фінляндії Гельсінкі для переговорів із прем'єр-міністрами чотирьох країн Північної Європи в рамках своїх зусиль щодо забезпечення додаткової військової підтримки Збройних сил України. Скандинавські країни – Фінляндія, Швеція, Норвегія та Данія були одними з найактивніших прихильників Києва після повномасштабного вторгнення росії в Україну в лютому 2022 р.

***

Peer, Wouter. Van der Plas heeft geen spijt van boycot Zelensky-bijeenkomst: 'Ik wil er heel duidelijk over zijn' [Ван дер Плас не шкодує про бойкот зустрічі Зеленського: «Я хочу чітко це сказати»] / **W. Peer // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/politiek/van-der-plas-heeft-geen-spijt-van-boycot-zelensky-bijeenkomst-ik-wil-er-heel-duidelijk-over-zijn~a86ad771/>.**

Президент України В. Зеленський з офіційним візитом відвідав Нідерланди. Лідерка «Аграрної політичної партії» Нідерландів Керолайн ван дер Плас відмовилася бути присутньою на виступі В. Зеленського в Сенаті. За її словами, партія завжди підтримувала Україну, але вона вважає, що В. Зеленському «не годиться» відвідувати Нідерланди 4 травня, коли країна вшановує пам'ять громадян та солдатів Нідерландів, які загинули під час війни та мирних місій після Другої світової війни. Політикиня зазначила, що вона «просто не згодна з цією датою, не більше того». Це призвело до потоку переважно гнівних реакцій з боку її колег. За словами міністра закордонних справ В. Гукстри, приїзд В. Зеленського в День пам'яті є «простим збігом обставин» і це пов'язану з «дуже інтенсивним графіком українського лідера».

***

Bremmer, David. Zelensky in speech: 'Iedereen had hier in Den Haag liever een andere Vladimir gezien' [Зеленський у виступі: «Кожен хотів би бачити іншого володимира тут, у Гаазі»] / **D. Bremmer // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/zelensky-in-speech-iedereen-had-hier-in-den-haag-liever-een-andere-vladimir-gezien~af8758bc/>.**

Президент України В. Зеленський з офіційним візитом відвідав Нідерланди. Членкиня Сенату Нідерландів Мей Лі Вос назвала промову Президента України В. Зеленського на Всесвітньому форумі в Гаазі «справді вражаючою» і наголосила, що «Зеленському вдалося наблизити до нас війну та її жахи».

***

Hoekstra: 'Nederland stuurt meer wapens naar Oekraïne, we doen er schepje bovenop' [Гукстра: «Нідерланди надсилають Україні більше зброї, ми йдемо далі»] // **De**

Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/480931812/hoekstra-nederland-stuurt-meer-wapens-naar-oukrajne-we-doen-er-schepje-bovenop>.

Президент України В. Зеленський з офіційним візитом відвідав Нідерланди. Міністр закордонних справ Нідерландів В. Гукстра після виступу Президента України В. Зеленського на Всесвітньому форумі в Гаазі заявив, що Кабмін планує надіслати Україні більше зброї. Він поки не хоче обіцяти поставку літаків F-16, бо «для Нідерландів немає табу, але є також питання, які Нідерланди не можуть вирішити самостійно». В. Гукстра також підтримує пропозицію В. Зеленського притягнути російського лідера путіна до спеціального трибуналу в Гаазі. Ексглава НАТО Я. Схеффер похвалив виступ В. Зеленського за те, що український лідер звернув увагу на збиття рейсу МН17 – акт знищення збройними силами рф цивільного пасажирського літака компанії «Malaysia Airlines», унаслідок якого загинули всі пасажери та екіпаж (загалом 298 осіб). На думку ексглави НАТО, це свідчить про те, що Президент України дуже добре відчуває політичну атмосферу в Нідерландах. Я. Схеффер підкреслив, що В. Зеленський також дуже добре розуміє, що «Гаага може зіграти ключову роль у судовому переслідуванні російських воєнних злочинців».

***

Stevenson, Chris. Zelensky says world has ‘historic responsibility’ to prosecute putin for war crimes [Зеленський заявив, що світ несе «історичну відповідальність» за переслідування путіна за воєнні злочини] / С. Stevenson // The Independent. – London, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-russia-putin-crimes-b2332722.html>.

Президент України В. Зеленський з офіційним візитом відвідав Нідерланди. Редактор «The Independent» К. Стівенсон присвятив свою статтю аналізу промови Президента України В. Зеленського в Гаазі, яку зал зустрів овацією. Автор підкреслив, що український лідер сподівається на притягнення до відповідальності путіна, ордер на арешт якого раніше видав МКС. В. Зеленський закликав створити повноцінний міжнародний трибунал за скоєними росією злочинами агресії та розкритикував один із запропонованих форматів, так званий «гібридний» трибунал і наголосив, що тривалий мир після перемоги потребує повноцінного правосуддя, а не його гібридних форм.

***

Cardinale, Gianni. Ucraina. Papa Francesco assicura a Zelensky la sua «preghiera costante per la pace» [Україна. Папа Франциск запевнив В. Зеленського у своїй «постійній молитві за мир»] / G. Cardinale // Avvenire. – Madrid, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/papa/pagine/papa-francesco-riceve-zelensky-ucraina>.

Президент України Володимир Зеленський відправився з офіційним візитом до Італії. Папа Франциск прийняв українського лідера на аудієнції у Ватикані. Це їхня перша зустріч з моменту повномасштабного вторгнення росіян в Україну. В. Зеленський подякував Папі за його особисту увагу до трагедії мільйонів українців. В. Зеленський повідомив, що вони говорили про «десятки тисяч депортованих українських дітей». Папа подарував В. Зеленському бронзову скульптуру оливкової гілки. Аудієнція з Папою Франциском, згідно з повідомленням Ватикану,

стосувалась гуманітарної та політичної ситуації в Україні, спричиненої війною, що триває.

***

Picariello, Angelo. La visita a Roma. Meloni a Zelensky: «La pace non sia una resa, sì ai vostri 10 punti» [Візит до Риму. Мелоні Зеленському: «Мир – це не капітуляція, так, вашим 10 балам»] / A. Picariello // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/presidente-ucraino-zelensky-a-roma-la-giornata>.

Президент України Володимир Зеленський прибув до Італії для зустрічі з президентом країни Серджо Маттареллою та прем'єр-міністеркою Джорджею Мелоні. На спільній пресконференції з Президентом України В. Зеленським у Римі Д. Мелоні заявила, що Україні потрібен справедливий мир і він не може бути досягнутий через капітуляцію у розв'язаній рф повномасштабній війні. Вона зазначила, що Італія готова підтримати мирні переговори, якщо йдеться «про справедливий мир». Д. Мелоні запевнила, що Італія робитиме все необхідне для підтримки України, зокрема продовжить надавати військову допомогу. Д. Мелоні зазначила, що захист України означає захист миру в Європі.

***

Naber, Caspar. Zelensky ruikt succes bij bezoek aan steunpilaar Duitsland: 'Nederlaag Rusland nog dit jaar onomkeerbaar' [Зеленський відчуває успіх під час візиту до Німеччини: «Цього року поразка росії незворотна»] / C. Naber // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/zelensky-ruikt-succes-bij-bezoek-aan-steunpilaar-duitsland-nederlaag-rusland-nog-dit-jaar-onomkeerbaar~a7765ae3/>.

Відбувся візит Президента України В. Зеленського до Німеччини, який був першим з початку російського вторгнення. Президент України під час візиту заявив, що вірить в успіх українського контрнаступу, подякував Німеччині за військову підтримку України. Уряд Німеччини пообіцяв Києву пакет зброї на 2,7 млрд дол. Канцлер Німеччини О. Шольц сказав, що відкритий до мирної угоди, але «це не означає, що ми просто закриваємо конфлікт і приймаємо мир, продиктований росією». Після розмови з В. Зеленським О. Шольц пообіцяв, що підтримка України Німеччиною не зменшиться. Він також зазначив, що візит В. Зеленського до Берліна «надсилає потужний сигнал», що винні у цій війні будуть притягнуті до відповідальності. В. Зеленський в німецькому місті Ахен отримав Міжнародну премію ім. Карла Великого за заслуги у просуванні європейської інтеграції.

***

Carstens, Peter. Selenskyj: «Wir greifen das russische Territorium nicht an» [Зеленський: «Ми не будемо нападати на територію росії»] / P. Carstens // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/selenskyj-bittet-um-deutsche-unterstuetzung-fuer-kampfjet-koalition-18892447.html>.

Під час візиту до Німеччини Президент України В. Зеленський подякував Німеччині за всебічну підтримку, наголосивши як на останньому пакеті зброї на суму близько 2,7 млрд євро, так і на великій готовності допомогти німецьким містам і громадам у прийомі біженців від війни. На прохання В. Зеленського у підтримці

Німеччиною авіакоаліції, федеральний канцлер О. Шольц реагує обережно, пообіцявши Україні подальшу підтримку «в її оборонній боротьбі» і закликав «притягнути російського агресора до відповідальності».

***

Volodymyr Zelensky, en visite à l'Élysée, obtient des blindés et des chars légers [Володимир Зеленський, відвідуючи Єлисейський палац, отримав броню та легкі танки] // **Le Monde.** – Paris, 2023. – 14.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/14/guerre-en-ukraine-volodymyr-zelensky-est-arrive-a-paris-pour-discuter-des-points-les-plus-importants-des-relations-bilaterales_6173356_3210.html.

У редакційній статті «Le Monde» йдеться про візит Президента України Володимира Зеленського до Франції, де він зустрівся з президентом Еммануелем Макроном у Єлисейському палаці. Лідери двох країн закликали до нових санкцій проти росії та обговорили військову допомогу Франції Україні. Після їхньої робочої вечери було опубліковано спільну заяву, в якій повідомляється, що Франція навчить і оснастить кілька українських батальйонів бронетехнікою та легкими танками. Франція також налаштована на підтримку можливостей протиповітряної оборони України. Однак питання про постачання винищувачів залишається передчасним, оскільки це потребуватиме попередньої підготовки пілотів. Президенти також наголосили на важливості зміцнення зв'язків між Україною, НАТО та Європейським Союзом.

***

Zelensky «Non attacchiamo il territorio russo, liberiamo il nostro» [В. Зеленський «Ми не нападаємо на російську територію, ми звільняємо свою»] // **Libero Quotidiano.** – Milano, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/italpress/35792059/zelensky-non-attacchiamo-il-territorio-russo-liberiamo-il-nostro-.html>.

Президент України Володимир Зеленський уперше відвідав Німеччину з початку повномасштабної війни та зустрівся з президентом Франком-Вальтером Штайнмаєром. В. Зеленський на спільній пресконференції з канцлером Німеччини Олафом Шольцом після двосторонньої зустрічі в Берліні заявив, що підготовка до контрнаступу спрямована виключно на звільнення української території, визнаної такою всім світом. В. Зеленський подякував Німеччині за все, що вона продовжує робити, щоб підтримати Україну. У своєму виступі В. Зеленський також повторив своє прохання приєднатися до Євросоюзу та НАТО.

***

Senaldi su Zelensky: «In Italia per spazzare via ogni trattativa di pace» [Сеналді про В. Зеленського: «В Італії знищили всі мирні переговори»] // **Libero Quotidiano.** – Milano, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/personaggi/35789939/in-onda-senaldi-zelensky-italia-spazzare-via-trattativa-pace.html>.

Відбувся візит Президента України В. Зеленського до Італії. Співдиректор «Libero Quotidiano» П'єтро Сеналді у вечірньому ефірі «In Onda» на «La7» пояснив, для чого Президент України В. Зеленський приїхав до Італії. За словами П. Сеналді,

В. Зеленський приїхав заручитися підтримкою Італії у боротьбі з росією. П. Сеналді вважає, що це була не поїздка, щоб сприяти миру, а В. Зеленський приїхав, щоб відновити український спротив і невідомо він приїхав до Риму, а потім відправився в Берлін. П. Сеналді наголосив, що В. Зеленський приїхав, щоб «знищити» будь-яку можливість короткострокових мирних переговорів і послати сигнал Франції.

***

Papa Francesco-Zelensky, è stallo: cosa svela il comunicato del Vaticano [Папа Франциск і Зеленський, безвихідь: про що йдеться у комюніке Ватикану] // **Libero Quotidiano**. – Milano, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/esteri/35789179/papa-francesco-zelensky-stallo-cosa-svela-comunicato-vaticano.html>.

В редакційні статті «Libero Quotidiano» йдеться, що під час візиту Президента України В. Зеленського до Італії відбулася його зустріч з Папою Франциском, яка була «не найкращою», хоча була пронизана цілковитою взаємоповагою. Видання підкреслює, що з точки зору результатів і перспектив відмінності між Ватиканом і Україною глибокі так, як під час зустрічі віч-на-віч, яка тривала понад 40 хвилин, відбулося зближення щодо гуманітарних аспектів, але не щодо політичної ситуації. Словом, В. Зеленський не підтримує «миротворчу місію», про яку наприкінці квітня говорив Пантифік, наголосивши, що Києву не потрібні посередники. В. Зеленський зазначив, що з окупантом путіним і з росією Україна не веде переговори. Франциска же хотів «навести мости», зробивши Ватикан доступним для переговорів, які могли б привести до миру.

***

Zelenski: Niemcy prawdziwym przyjacielem i sojusznikiem, na którym można polegać [В. Зеленський: Німеччина – справжній друг і союзник, на якого можна покластися] // **Rzeczpospolita**. – Warszawa, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art38470321-zelenski-niemcy-prawdziwym-pryjacielem-i-sojusznikiem-na-ktorym-mozna-polegac>.

Президент України Володимир Зеленський під час візиту до Німеччини подякував німцям за підтримку в боротьбі з російським агресором. В книзі гостей у палаці Бельвю з нагоди зустрічі з президентом Німеччини Франком-Вальтером Штайнмаєром, В. Зеленський написав: «У найскладніший момент сучасної історії України Німеччина виявилася справжнім другом і союзником, на якого можна покластися, який твердо стоїть на боці українського народу в боротьбі за захист свободи та демократичних цінностей».

***

Sabbagh, Dan. UK pledges more weapons for Ukraine as Zelenskiy meets Sunak at Chequers [Великобританія обіцяє більше зброї для України під час зустрічі Зеленського із Сунаком у Чекерсі] / Dan Sabbagh // **The Guardian**. – London, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/15/volodymyr-zelenskiy-to-meet-rishi-sunak-in-london-on-monday>.

Президент України В. Зеленський ід час візиту до Великої Британії обговорив з прем'єр-міністром Р. Сунаком на зустрічі у резиденції Чекерс формування так званої

«коаліції винищувачів». Р. Сунак зазначив, що Британія буде готова допомогти навчити українських пілотів користуватися західними винищувачами. Але, за його словами, саме постачання винищувачів є «непростим завданням». Велика Британія стала першою країною, яка пообіцяла тренувати українських пілотів стандартним методам НАТО, заявивши, що план полягає в тому, щоб допомогти створити нові українські ВПС за допомогою літаків F-16 стандарту НАТО. У день візиту В. Зеленського Лондон анонсував, що влітку розпочне навчання українських пілотів і вже зараз працює з іншими країнами над можливим наданням винищувачів F-16 Україні.

***

Lau, Stuart. Zelensky will tell ‘swing states’ India and Brazil it’s time to take sides [В. Зеленський скаже «країнам, що коливаються», а саме Індії та Бразилії, що час стати на чийсь сторону] / S. Lau // POLITICO. – Brussels, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/ukraine-president-volodymyr-zelensky-g7-japan-swing-states-india-brazil/>.

Кореспонденти «POLITICO» Стюарт Лау та Елі Стоколс пишуть, що Президент України Володимир Зеленський під час візиту до Японії на саміт «Групи семи» (G7) намагатиметься привернути на свій бік країни, які деякі західні дипломати називають «країнам, що коливаються», включаючи Бразилію, Індію та Індонезію. Трьома головними фігурами в полі зору В. Зеленського будуть прем’єр-міністр Індії Нарендра Моді, президент Бразилії Луїз Інасіо Лула да Сілва та президент Індонезії Джоко Відодо. Хоча їхні країни не підтримують активно вторгнення росії, ці країни дотримуються глибоко вкоріненої традиції «неприєднання», що походить з часів «холодної війни». Це викликало небажання підтримувати Україну, враховуючи її інтенсивну військову та економічну підтримку з боку США та Європи, вважають автори. Цих трьох лідерів запросили взяти участь у G7 як «країн-партнерів» і вони, за інформацією журналістів, погодились зустрітись з Президентом України В. Зеленським.

***

Mroue, Bassem. Why Zelensky Is Attending the Arab League Summit in Saudi Arabia [Війна. Україна готова до контрнаступу. Ось цілі та сценарії] / B. Mroue // Time. – New York, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://time.com/6281177/zelensky-arab-league-saudi/>.

Кореспондент американського журналу «Time» Басем Мруе, який фокусується на питаннях Близького Сходу, аналізує поїздку Президента України В. Зеленського у Саудівську Аравію, щоб взяти участь у щорічному саміті Ліги арабських держав, де він звернувся до країн, які підтримують теплі відносини з росією. Автор зазначає, що в своїй промові В. Зеленський звернувся до можновладців, які допомогали рятувати українців «із кліток російських тюрем». Президент України закликав арабських лідерів, які зустрілися в Саудівській Аравії, не піддаватися російському впливу, оскільки він продовжує дипломатичне турне для зміцнення міжнародної підтримки напередодні довгоочікуваного українського контрнаступу.

***

Klug, Foster. Zelensky arrived in Hiroshima [Зеленський прибув до Хіросіми] / F. Klug // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/Ukraine%27s-Zelenskyy-arrives-in-Hiroshima-as-G7-leaders-sanction-Russia>.

Лідери найпотужніших демократій світу «Групи семи» (G7) зібралися, щоб обговорити нові способи покарання росії за її 15-и місячне вторгнення в Україну, за кілька днів до того, як Президент України Володимир Зеленський особисто приєднався до саміту. В. Зеленський здійснив свою найдальшу поїздку з охопленої війною країни, оскільки лідери збираються оприлюднити нові санкції проти росії за її вторгнення. Світові лідери зіткнулися з балансуванням на саміті G7 в Хіросімі, оскільки вони прагнуть вирішити низку глобальних проблем, які потребують негайної уваги, включаючи зміну клімату, бідність та економічну нестабільність, розповсюдження ядерної зброї та, перш за все, війну в Україні.

***

Ukraine's Zelensky arrives in Hiroshima for G7 summit as world leaders sanction Russia [Зеленський прибув до Хіросіми на саміт G7, оскільки світові лідери ввели санкції проти росії] // New York Post. – New York, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/20/volodymyr-zelensky-arrives-in-hiroshima-for-g7-summit-as-world-leaders-sanction-russia/>.

Президент України Володимир Зеленський прилетів у Хіросіму для дипломатичних переговорів з лідерами найпотужніших демократій світу, які посилили санкції, щоб покарати москву та змінити курс її 15-и місячного вторгнення в Україну. Японія вважає, що рішення В. Зеленського відвідати Хіросіму пов'язане з його «сильним бажанням» брати участь у переговорах, які вплинуть на захист його країни від росії. Представник ЄС на умовах анонімності поінформував журналістів, що В. Зеленський візьме участь у двох окремих засіданнях. Перша сесія буде тільки з членами «Групи семи» (G7) і буде зосереджена на війні в Україні. Друга сесія включатиме країни G7, а також інші країни, запрошені взяти участь у саміті, і буде зосереджена на «мирі та стабільності».

***

De la Cal, Lucas. Así fue el plan maestro de Zelenski para conquistar el G7 [Це був генеральний план Зеленського щодо підкорення G7] / L. de la Cal // El Mundo. – Madrid, 2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/21/646a2f76fdddff4a408b4589.html>.

Журналіст видання Лукас де ла Кел в статті аналізує поїздку Президента України В. Зеленського на саміт «Групи семи» (G7) в Японію. За словами кореспондента, це був генеральний план В. Зеленського щодо підкорення G7. Автор вважає, що Президент України був головним героєм саміту найбільш індустріалізованих демократій світу. За результатами саміту, Японія включилась в більшу військову підтримку Заходу для протистояння путіну та важливе зближення з країнами, так званого, «Глобального Півдня».

***

Bielecki, Jędrzej. Szczyt G7. Zeleniński zawstydza Południe [Саміт G7. Зеленський присоромив Південь] / J. Bielecki // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/dyplomacja/art38500541-szczyt-g7-zeleni-nski-zawstydza-poludnie>.

Кореспондент «Rzeczpospolita» у Брюсселі та Вашингтоні Єджей Білецький вважає, що несподіваний візит Президента України Володимира Зеленського до Хіросіми на саміт «Групи семи» (G7) змусив перевірити свою совість лідерів Індії та Бразилії, колишніх союзників путіна. Ідея поговорити з лідерами «Глобального Півдня» виникла під час тривалої розмови В. Зеленського та президента Франції Еммануеля Макрона в Єлісейському палаці 15 травня як частина ідеї Е. Макрона не допустити остаточного розділення між Заходом і країнами, що розвиваються. Французький урядовий літак доставив В. Зеленського спочатку на саміт Ліги арабських держав, а потім до Хіросіми на щорічну зустріч G7.

***

Campbell, Charlie. Zelensky Was the Undisputed Star of the G7 – but the Focus Remained Firmly on China [Зеленський був безперечною зіркою G7, але в центрі уваги залишався Китай] / C. Campbell // Time. – New York, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://time.com/6281614/ukraine-zelensky-g7-china/>.

Аналітик журналу «Time» Кемпбелл Чарлі аналізує візит Президента України В. Зеленського на саміт «Групи семи» (G7) в Японію. Автор, зокрема зазначає, що в зелених тактичних військових брюках і худі, протокольному одязі, який підкреслив як тяжке становище його зруйнованої війною країни, так і його власну зірковість, Президент України В. Зеленський несподівано відвідав саміт G7 в Японії. В. Зеленський у своєму виступі попередив, що «росія хоче розтоптати все, що є цивілізованим» і закликав до більшої допомоги з-за меж Європи.

***

Zelensky likens war-torn Ukraine to A-bombed Hiroshima [Зеленський порівняв Україну, що роздирається війною, з атомним бомбардуванням Хіросіми] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/Zelensky-likens-war-torn-Ukraine-to-A-bombed-Hiroshima>.

Президент України Володимир Зеленський під час візиту до Японії, щоб заручитися підтримкою лідерів, які були присутні на саміті «Групи семи» (G7) в Хіросімі, заявив, що Україна сповнена рішучості повернути територію, захоплену росією, і висловив сподівання на технологічну та іншу підтримку Японії у відновленні України, змученої війною. Його візит відбувається на тлі побоювань, що росія вдасться до ядерної зброї. Прем'єр-міністр Японії Фуміо Кісіда сподівався перетворити зустріч G7 на місце, де можна буде надати імпульсу глобальному прагненню світу без ядерної зброї.

***

Wallberg, Peter. Ukrainas talman: Ge oss era Gripen [Президент України: Дайте свій Saab JAS 39 Gripen] / P. Wallberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/LILPMV/ukrainas-talman-ge-oss-era-gripen>.

Спікер Верховної Ради України Руслан Стефанчук під час візиту до Швеції виступив у парламенті. Під час виступу Р. Стефанчук заявив, що Україна розраховує на підтримку парламенту Швеції щодо визнання РФ спонсором тероризму. Р. Стефанчук попросив долучитися до підтримки та реалізації формули миру Президента України Володимира Зеленського. Він закликав шведських парламентаріїв сприяти збільшенню постачання озброєння для України та подякував Швеції за підтримку, яку країна надала Україні в минулому році, включаючи одинадцять пакетів військової підтримки, навчання та турботу про українських солдатів і прихисток для понад 50 тис. українців у Швеції.

***

Rónay, Tamás. Erődemonstráció [Демонстрація сили] / Т. Rónay // Nepszava. – Budapest, 2023. – 23.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195467_erodemonstracio.

У статті для «Nepszava» журналіст Томаш Ронай висвітлює візит Президента України Володимира Зеленського до Хіросіми на саміт «Групи семи», де він відвідав музей жертв американського атомного бомбардування. Оглядаючи наслідки руйнувань, Президент України підкреслив, що Україна теж переживає подібний трагічний період, і багато хто забуває про страждання. У статті також наголошується, що демонстрацією сили стала зустріч семи провідних індустріальних держав світу в Хіросімі, де через війну в Україні вирішили надати Україні американські винищувачі. За словами Т. Роная, цей крок є сигналом росії, що Україна зможе захистити себе в довгостроковій перспективі. У статті також підкреслюється дипломатична важливість запрошення країн-учасниць зустрічі, які з економічних міркувань ухиляються від критики кремля та підтримки України.

***

Ogawa, Yusuke. Expert: Modi-Zelensky talks may alter India-Russian relations [Експерт: переговори Моді-Зеленський можуть змінити індійсько-російські відносини] / Y. Ogawa // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14914949>.

Доцент кафедри політики та історії в Кембриджському університеті, який спеціалізується на «Групі семи» (G7) і «Групі двадцяти» (G20), Трістен Нейлор в статті аналізує візит Президента України В. Зеленського до Японії. Історик зазначив, що зустріч у Хіросімі дала можливість «наблизити Індію до табору демократичних націй». зазначає, що зустріч лідерів Індії та України на полях саміту G7 в Хіросімі може змінити хід відносин Нью-Делі та Москви. За його словами, переговори були однією з головних цілей В. Зеленського під час участі в саміті G7, щоб зустрітися з лідерами країн, що розвиваються, відомих як «Глобальний Південь». Автор вважає, що запрошення В. Зеленського та успішне спілкування з прем'єр-міністром Індії Нарендрою Моді можуть стати поворотним моментом у війні в Україні. У вересні планується, що Індія головуватиме на саміті G20, головною темою якого може бути Україна і це можливість для Н. Моді змінити свою позицію та встановити умови миру в Україн. Автор зазначає, що майбутні події невизначені, але Японія дала Індії можливість виступити в ролі миротворця.

ЗАСУДЖЕННЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ РФ

Latkovskis, Bens. Krievijas kara vadoņi – Prigožins, Kadirovs – sarunājas neslēptā bandītu valodā [Лідери російської війни – пригожин, кадиров – говорять неприхованою мовою бандитів] / B. Latkovskis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 09.05. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/komentari/bens-latkovskis/413640-krievijas-kara-vadoni-prigozins-kadirovs-sarunajas-neslepta-banditu-valoda?_gl=1*11f5civ*_ga*MTM0MzkwNDAYMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NDMzNjcyNS40OC4xLjE2ODQzMzY5MTcuMC4wLjA.

За словами автора статті, латвійського журналіста і публіциста Бена Латковскіса, поки світ чекає весняно-літній контраст Збройних сил України, з російського боку все більше проявляється бандитський характер ПВК Вагнера, лідером якої є пригожин. Зібрано широку базу документальних свідчень про незліченні воєнні злочини, пограбування, згвалтування, вбивства мирних жителів з боку російської армії, яка перетворилася на одну велику бандитську групу. Автор наголошує, що треба зробити все можливе, щоб зупинити ці натовпи бандитів, викоринити навіть найменшу підтримку цієї бандитської сили в інших частинах світу. За словами Б. Латковскіса, в Латвії треба застосувати найсуворішу увагу з боку поліцейських до всіх спроб виправдання злочинів путінського режиму, сказавши «ні» найменшій толерантності до пригожина, кадирова, які говорять неприхованою мовою бандитів, до злочинного бачення світу путіна.

***

Wickham, Alex. Russia is trying to ‘erase’ ukrainian identity in captured territories, european officials allege [росія намагається стерти українську ідентичність на захоплених територіях, стверджують європейські чиновники] / A. Wickham // Time. – New York, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://time.com/6278148/russia-erase-ukrainian-identity/>.

Європейські офіційні особи заявили, що більш ніж через рік після вторгнення Москва зміцнила свій контроль над значною частиною півдня та сходу України, організувавши культурні та демографічні зрушення за допомогою насильства, економічного примусу та заміни місцевого населення. За їхніми словами, в результаті цих зловживань Києву буде потрібно більше, ніж просто успіх на полі бою, щоб відновити контроль. Вони додали, що дії росії свідчать про малу зацікавленість у переговорах щодо окупованих територій з боку президента путіна, який пообіцяв забезпечити перемогу на військовому параді у Москві. Лабораторія гуманітарних досліджень Єльського університету повідомила, що росія управляє «великомасштабною систематичною мережею» таборів, у яких за останній рік перебувало не менше 6 тис. дітей з України в окупованому росією Криму та на материковій частині росії. Міністр закордонних справ і у справах Співдружності Націй та міжнародного розвитку Великої Британії Д. Клеверлі заявив, що насильницька депортація росією безневинних українських дітей – це систематична спроба стерти майбутнє України.

***

Keyton, David. Council of Europe summit in Iceland seeks to hold russia to account for Ukraine war [Саміт Ради Європи в Ісландії прагне притягнути росію до відповідальності за війну з Україною] / D. Keyton // The Toronto Star. – Toronto, 2023. –

16.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/05/16/council-of-europe-summit-in-iceland-seeks-to-hold-russia-to-account-for-ukraine-war.html>.

У рамках головування Ісландії у Комітеті міністрів Ради Європи 16 і 17 травня в Рейк'явіку відбудеться Саміт Ради Європи за участі глав держав і урядів 46 держав-учасниць, який ще раз посилить підтримку держави-члена України та засудить росію за те, що вона розв'язала війну. Дводенний саміт головного європейського органу з прав людини буде зосереджено на наданні юридичних та судових засобів для переслідування росії. Лідери на саміті хочуть мати нариси системи, яка вестиме облік усіх збитків, які вже завдали російські війська, щоб згодом москву можна було притягнути до відповідальності за компенсацію постраждалим. Президентка Європейської комісії Урсула фон дер Ляен заявила, що рішуче підтримує створення спеціального трибуналу для судового розгляду у справі про злочин агресії, вчинений росією, бо плани створення такого суду в Гаазі поки що не принесли плодів.

***

Levits: Starptautiskajam tribunālam Krievijas agresijas nozieguma izskatīšanai jāpanāk taisnīgums Ukrainai [Левітс: Міжнародний трибунал з розгляду злочину російської агресії має встановити справедливості в Україні] // *Neatkarīgā Rīta Avīze.* – Rīga, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://nra.lv/latvija/414723-levits-starptautiskajam-tribunalam-krievijas-agresijas-nozieguma-izskatisanai-japanak-taisnigums-ukrainai.htm>.

Президент Латвії Е. Левітс, який брав участь в загальних дебатах «Об'єднати навколо наших цінностей» на зустрічі глав держав і урядів Ради Європи, наголосив, що Міжнародний трибунал для розгляду злочину агресії з боку росії має встановити справедливості для України. Також він привітав рішення про створення реєстру збитків, завданих російською агресією проти України.

***

Tihonovs, Juris. Eiropas Padome izveido Krievijas karā pret Ukrainu nodarīto postījumu reģistru [Рада Європи створює реєстр збитків, завданих війною росії проти України] / *J. Tihonovs* // *Diena.* – Rīga, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/eiropa/eiropas-padome-izveido-krievijas-kara-pret-ukrainu-nodarito-postijumu-registru-14299382>.

Пресслужба Ради Європи повідомила, що на саміті Ради Європи в Рейк'явіку країни домовилися створити реєстр збитків, завданих агресією росії проти України. За словами автора, створення такого реєстру стане першим кроком для створення міжнародного механізму компенсації жертвам російської агресії, у разі потреби з використанням російських активів в інших країнах. ЄС надасть значну частину фінансування, необхідного для запуску реєстру. Головний офіс Реєстру буде розташований у місті Гаага, а сателітний офіс – в Україні. За словами автора, очікується, що він збиратиме інформацію та претензії щодо відшкодування збитків чи травм, завданих російською агресією проти України.

***

Rasums, Roberts. Ukrainas bērni Krievijā [Українські діти в росії] / *R. Rasums* // *Diena.* – Rīga, 2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/sestdiena/tuvplana/ukrainas-berni-krievija-14299541>.

Єльський університет опублікував дослідження щодо українських дітей, вивезених до росії, яке охопило 6 тис. дітей віком від 4 місяців до 17 років. За словами автора, було виявлено те, що, здавалося б, неймовірним у XXI ст.: російський уряд створив мережу таборів та інші типи закладів для дітей від окупованого Криму до Сибіру. Усиновлення та різного роду «табори перевиховання», включно зі створенням армії «юних бійців» у росії – такими різними є долі тисяч дітей, вивезених з України.

***

Brown, Gordon. We are closer than ever to arresting Putin, but the US must play its part [Ми як ніколи близькі до арешту путіна, але США мають зіграти свою роль] / G. Brown // The Guardian. – London, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/23/arrest-warrants-petitions-tribunals-pressure-mounting-vladimir-putin>.

У статті для видання британський політик, експрем'єр міністр Великої Британії Гордон Браун пише, що цього літа для російського президента буде кризова точка, оскільки вимоги діяти з боку Міжнародного кримінального суду посилюються. За словами політика, наступний етап кампанії з ув'язнення путіна за грати вимагатиме безпосередньої участі Америки. Г. Браун наголошує, що Джо Байден заявив, що підтримує арешт путіна, але США, як і раніше, ухиляються від створення спеціального трибуналу. Британський політик констатує, що «ми маємо нагадати їм, що недостатньо хотіти мети, а треба прагнути засобів».

***

Le Bars, Stéphanie. Jean-Arnault Dérens, historien : «En Ukraine, comme dans l'ex-Yougoslavie, la justice internationale ne doit pas être une justice des vainqueurs» [Жан-Арно Деранс, історик: «В Україні, як і в колишній Югославії, міжнародне правосуддя не повинно бути правосуддя для переможців»] / S. Le Bars // Le Monde. – Paris, 2023. – 26.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/26/jean-arnault-derens-historien-en-ukraine-comme-dans-l-ex-yougoslavie-la-justice-internationale-ne-doit-pas-etre-une-justice-des-vainqueurs_6175010_3210.html.

В інтерв'ю «Le Monde» історик, засновник інтернет-ЗМІ «Le Courrier des Balkans» Жан-Арно Деранс підбиває підсумки Міжнародного кримінального трибуналу з питань колишньої Югославії для розгляду воєнних злочинів, скоєних у Боснії та Герцеговині, й досліджує уроки, які можна отримати з нього в контексті вторгнення росії в Україну. Автор вважає, що Міжнародний кримінальний трибунал з питань колишньої Югославії перегукується з поточними дебатами щодо необхідності судового переслідування воєнних злочинців в Україні.

***

Žilinka dostal od Ukrajiny veľkú pochvalu! Za čo si ju zaslúžil? Bol vôbec prvý, kto niečo také spravil [Жилінка отримав велику оцінку від України! Чим ти це заслужив? Він був першим, хто зробив таку річ] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2804457/zilinka-dostal-od-ukrajiny-velku-pochvalu-za-co-si-ju-zasluzil-bol-vobec-prvy-kto-nieco-take-spravil/>.

Генеральний прокурор Словаччини Марош Жилінка відвідав територію України у перші тижні після початку війни та зустрівся Генеральним прокурором

Андрієм Костіним. За словами А. Костіна, українська прокуратура дуже цінує цей візит і не забуде цього великого виразу підтримки. Під час візиту були обговорені правові питання, пов'язані з війною в Україні, поточний стан та проведення розслідування воєнних злочинів і злочинів проти людяності під керівництвом правоохоронних органів Словаччини, співпрацю та міжнародну взаємодопомогу в рамках діяльності членів Спільної слідчої групи (Україна, Польща, Литва, Словаччина, Естонія, Латвія, Румунія, Міжнародний кримінальний суд), які проводять фінансові розслідування або завантажують докази в Основну міжнародну базу даних про злочини. М. Жилінка та його колеги по відомству також погодилися з необхідністю продовження ефективної співпраці, спрямованої на досягнення справедливості.

ЗБРОЙНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Seligman, Lara. The little-known group that's saving Ukraine [Маловідома група, яка рятує Україну] / L. Seligman // POLITICO. – Brussels, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2023/05/01/austin-defense-meetings-weapons-ukraine-00089946>.

Відомі журналісти, які висвітлюють для «POLITICO» питання озброєння та оборони, Лара Селігман і Пол Маклірі нагадують, що міністр оборони США Ллойд Остін щомісяця збирає керівників оборони понад 40 країн світу на авіабазі «Рамштайн» у Німеччині і багатогодинна зустріч зазвичай закінчується однаково: кожен учасник зачитує, яку зброю їхня нація готова пожертвувати Україні. Журналісти зазначають, що це питання можливо допоможе визначити майбутнє України більше ніж через рік після вторгнення росії. На їх думку, це зробило щомісячне закриті угруповання лідерів – відоме під невибагливою назвою Контактна група з питань оборони України – неопублічною, але центральною силою в оснащенні української армії всім: від високоточних ракет до основних бойових танків, що допомогло Україні створити специфічну, але напрочуд сучасну армію, яка перевершує озброєнням деяких давніх членів НАТО.

***

Bakker, Alexander. EU wil tempo in productie munitie Oekraïne: 'Het is een race tegen de klok' [ЄС хоче темпів у виробництві боєприпасів України: «Це гонка з часом»] / A. Bakker // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1989766981/eu-wil-tempo-in-productie-munitie-oekraïne-het-is-een-race-tegen-de-klok>.

ЄС хоче швидко виробляти більше бойових боєприпасів, щоб допомогти Україні, а потім привести власні запаси до стандартів. Брюссель пропонує знову запуснути виробничі лінії, збільшити їх або навіть побудувати нові заводи, де це необхідно. Для цього Брюссель хоче виділити 500 млн євро. На практиці це становить понад 1 млрд євро інвестицій. Оскільки країни-члени та промисловість повинні фінансувати 60 % самі, європейський комісар Т. Бретон запропонував нове європейське законодавство для зменшення адміністративного тягаря, відкривши двері до свого роду «воєнної економіки». За словами Т. Бретона, має бути можливо довести виробництво боєприпасів до 1 мільйон одиниць на рік протягом 12 місяців.

***

Ucraina, Usa annunciano nuovi aiuti militari [Україна та США оголосили про нову військову допомогу] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/adnkronos/35690084/ucraina-usa-annunciano-nuovi-aiuti-militari.html>.

Білий Дім оголосив про новий пакет військової допомоги для України на суму 300 млн дол. У ноті зазначено, що нова допомога включає боєприпаси для реактивних систем залпового вогню «Himars» та інших гаубиць, артилерійських і мінометних снарядів і протитанкового обладнання.

***

Doornbos, Caitlin. US sends Ukraine another \$300M in weapons ahead of counteroffensive against russia [США надішлють Україні військову допомогу на 300 млн дол. напередодні контрнаступу проти росії] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/03/us-sends-ukraine-another-300m-in-weapons-ahead-of-counteroffensive/>.

США на тлі наближення українського контрнаступу надішлють Україні додаткову військову допомогу на суму біля 300 млн дол. Йдеться про величезну кількість артилерійських снарядів, гаубиць, ракет класу «повітря-земля» та боєприпасів. Вся зброя буде вилучена зі складів Пентагону, щоб вона могла швидко потрапити на фронт. Це вже 37-а допомога адміністрації Д. Байдена, відправлена в Україну зі складів Пентагону. Загалом Вашингтон відправив Україні приблизно 36,4 млрд дол. з того часу, як президент Д. Байден обійняв посаду.

***

Nummelin, Wiktor. EU-miljarder till vapenindustrin [Мільярди ЄС на збройову промисловість] / W. Nummelin // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/EQL6PG/eu-miljarder-till-vapenindustrin>.

Європейська комісія хоче підтримати виробництво боєприпасів у Європі. Пряма підтримка ЄС становить еквівалент 5 млрд крон – і можливість отримати ще більше через інші фонди. Мета полягає в тому, щоб швидко прискорити виробництво в країнах ЄС, щоб не тільки поповнити власні запаси, але, перш за все, щоб мати можливість допомогти Україні. Пропозиція буде представлена єврокомісаром з питань внутрішнього ринку Тьєрі Бретонем на пресконференції в Брюсселі. Комісар нещодавно відвідав виробників боєприпасів у ЄС, щоб дослідити ситуацію.

***

Coffey, Luke. Get the job done: Finally give Ukrainians the weapons they need to defeat a desperate russia [Виконайте роботу: дайте, нарешті, українцям зброю, необхідну їм для перемоги над зневіреною росією] / L. Coffey // New York Post. – New York, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/04/finally-give-ukrainians-the-weapons-they-need-to-defeat-a-desperate-russia/>.

Старший науковий співробітник Вашингтонського Інституту Хадсона Л. Коффі прогнозує, що російська збройна агресія проти України буде довгою і вимірюватиметься роками, а не місяцями, тому Захід має почати готуватися до підтримки України у довгостроковій перспективі. Л. Коффі зауважує, що українці не просять і не хочуть, щоб американські війська допомагали їм у боротьбі з росією, а все, що вони просять – це обладнання, зброя, боєприпаси та фінансові ресурси,

необхідні для того, щоб дати їм шанс боротися. На думку автора, якщо контрнаступ України зупиниться чи навіть зазнає невдачі, це не привід припиняти підтримку. Л. Коффі вважає, що подальша підтримка України відповідає інтересам Америки, наголосивши, що тисячі російських танків і БМП, сотні російських літаків, гелікоптерів та безпілотників надані Україні – без жодної краплі американської крові та за скромних витрат, що становлять менше 0,1 % валового внутрішнього продукту Америки.

***

New package of Belgian military aid for Ukraine under preparation [Готується новий пакет військової допомоги Бельгії Україні] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/489666/new-package-of-belgian-military-aid-for-ukraine-under-preparation>.

Прем'єр-міністр Бельгії Александер Де Кроо після зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським, якого в Гаазі прийняв прем'єр-міністр Нідерландів Марк Рютте, заявив, що Бельгія готує новий пакет військової допомоги Україні. А. Де Кроо додав, що у таких процесах часто виникають «практичні перешкоди», але запевнив, що «в головах і серцях бельгійців немає жодних сумнівів щодо необхідності продовжувати підтримувати Україну». Рішення очікується до кінця цього місяця або на початку наступного місяця. Бельгія також працює над замороженими на її території російських активів на мільярди євро (називається цифра в 180 млрд євро).

***

Apelblat, Mose. EU announces plan to boost ammunition production to support Ukraine [ЄС анонсував план збільшення виробництва боєприпасів для підтримки України] / M. Apelblat // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/eu-affairs/488036/eu-announces-one-year-plan-to-boost-industry-capacities-in-ammunition-production-to-support-ukraine>.

Журналіст-фрілансер і колишній чиновник в Європейській комісії Мозе Апелблат повідомляє, що Європейська комісія прийняла пропозицію розширення можливостей ЄС виробляти боєприпаси у відповідь на війну в Україні та необхідність вирішити поточну нестачу боєприпасів і ракет. Закон про підтримку виробництва боєприпасів (ASAP) передбачає термінову доставку боєприпасів і ракет в Україну та подальшу допомогу державам-членам поповнити їхні запаси. Інші два треки в короткостроковій перспективі полягають у постачанні Україні снарядів із наявних запасів держав-членів та запуск спільного процесу закупівель від їх імені для поповнення запасів і доставки більшої кількості снарядів в Україну.

***

Doornbos, Caitlin. US to send Ukraine new \$1.2 billion military aid package [США надішлють Україні новий пакет військової допомоги на 1,2 млрд дол.] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/09/us-to-send-ukraine-new-1-2-billion-military-aid-package/>.

Міністерство оборони США оголосило про новий пакет допомоги в галузі безпеки, щоб підтвердити незмінну підтримку України, зокрема для зміцнення її протиповітряної оборони та задоволення потреб в артилерійських боєприпасах. Цей

пакет на загальну суму до 1,2 млрд дол. надається в рамках ініціативи сприяння безпеці України (USAI) і не надходить із запасів США, а буде закуплений на кошти, схвалені Конгресом. Зазначається, що допомога включає додаткові 155-мм артилерійські снаряди, а також технічну підтримку для обслуговування систем і обладнання. Однак, може пройти деякий час, перш ніж допомога прибуде в Україну так, як на закупівлю та упаковку для відправки зброї, можуть піти тижні чи місяці.

***

Sabbagh, Dan. British-led coalition hopes to supply longer-range missiles to Ukraine [Коаліція на чолі з Великобританією сподівається поставити Україні ракети більшої дальності] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/09/british-led-coalition-hoping-to-supply-longer-range-missiles-to-ukraine>.

Редактор відділу оборони та безпеки «The Guardian» Д. Саббах в статті пише, що Великобританія та група європейських союзників сподіваються поставити Україні крилаті ракети великої дальності, аналогічні по дальності тим, які США досі відмовлялися постачати Києву, що може дозволити завдати удару вглиб окупованого росією Криму. У тендерному документі, таємно оприлюдненому Великобританією, міститься заклик до західних виробників зброї запропонувати ракети або реактивні снаряди з дальністю від 100 до 300 км. Зазначені можливості відповідають високотехнологічній ракеті «Storm Shadow», яка оцінюється приблизно в 2 млн фунтів стерлінгів. На думку автора, Великобританія навряд чи захоче йти вперед без підтримки США і для досягнення цього, можливо, відбудуться дипломатичні суперечки.

***

Gallardo, Cristina. UK confirms it's delivered long-range missiles to Ukraine [Велика Британія підтвердила поставку в Україну ракет великої дальності] / C. Gallardo // POLITICO. – Brussels, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.politico.com/news/2023/05/01/austin-defense-meetings-weapons-ukraine-00089946>.

Репортерка з питань закордонних справ і оборони «POLITICO» Христина Галлардо пише, що Велика Британія поставила в Україну ракети великої дальності, що дає Києву можливість вражати цілі в окупованому росією Криму. Міністр оборони Великої Британії Бен Воллес заявив, що ракети «Storm Shadow» «зараз направляються в Україну або перебувають в Україні», де доповнять інші системи далекого радіусу дії, які вже були надані Британією, включаючи ракети «HIMARS» і «Harpoon». Ракети «Storm Shadow», розроблені спільно Великобританією та Францією, прибули вчасно для довгоочікуваного весняного контрнаступу України проти російських військ. Вони мають дальність близько 560 кілометрів.

***

Sabbagh, Dan. UK sending long-range Storm Shadow missiles to Ukraine, says defence minister [Великобританія спрямовує в Україну ракети великої дальності «Storm Shadow», – заявив міністр оборони] / D. Sabbagh // The Guardian. – London, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/politics/2023/may/11/uk-sending-long-range-storm-shadow-missiles-to-ukraine-says-defence-minister-ben-wallace>.

Великобританія стала першою західною країною, яка надала Україні крилаті ракети великої дальності «Storm Shadow». Міністр оборони Великої Британії Б. Воллес заявив депутатам, що ракети, вартість яких перевищує 2 млн фунтів стерлінгів кожна, будуть відправлені в Україну. Міністр запевнив, що це рішення було «вивіреною та пропорційною відповіддю» на російське вторгнення і, зокрема на неодноразові напади москви на цивільне населення України, додавши, що росія повинна визнати, що саме її дії призвели до надання таких систем. Б. Воллес не сказав, скільки ракет «Storm Shadow» було передано Україні, хоча, за оцінками, у Великій Британії є від 700 до 1000 ракет. Працюючи з чотирма іншими країнами, Великобританія оголосила тендер на купівлю більш далекобійних ракет або ракет з дальністю від 100 до 300 км (від 62 до 186 миль).

***

Sengupta, Kim. Britain gives Ukraine new missiles in boost for Zelensky's counteroffensive [Великобританія передасть Україні нові ракети для контрнаступу Зеленського] / K. Sengupta // The Independent. – London, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-storm-shadow-missiles-putin-b2336980.html>.

Великобританія поставила Україні крилаті ракети-невидимки «Storm Shadow», з радіусом дії 155 миль, які забезпечать життєво важливий імпульс Силам оборони України, коли вони почнуть весняний наступ. Український уряд запевнив Великобританію, США та союзників по НАТО, що «Storm Shadow» не використовуватиметься за межами «суверенної території України». Редактор із міжнародних питань «The Independent» К. Сенгупта в статті пише, що якщо ракети будуть розгорнуті проти цілей у Криму та прибережних водах, то поставлять під загрозу чорноморський флот росії, а також значно обмежать можливості москви щодо постачання своїх військ морем. Колишній командувач армії США в Європі, генерал у відставці Бен Годжес висловив думку, що російський чорноморський флот уже покинув би Севастополь, якби Україна мала «Storm Shadow».

***

Belgian government approves new Ukraine aid worth €92 million [Уряд Бельгії схвалив нову допомогу Україні на 92 мільйони євро] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/belgium/501768/belgian-government-approves-new-ukraine-aid-worth-e92-million>.

В офісі прем'єр-міністра Бельгії Александера Де Кроо заявили, що уряд Бельгії схвалив новий пакет заходів підтримки України на 92 млн євро. Половина суми призначена на нову військову допомогу, яка включає поставку бронетехніки, зброї та боєприпасів. Міністерка оборони Бельгії Людівін Дедондер заявила, що «успіх цієї нової допомоги залежатиме від швидкості, з якою нове обладнання буде доставлено в Україну». Вона уточнила, що мета Бельгії – задовольнити потреби «у дуже короткий проміжок часу». Відповідаючи на запитання про танки, міністерка зазначила, що зараз мова йде не про анонсовані в березні колісні бронемашини «Lynx», а бойові машини бельгійського ОПК. Поставка також не є частиною ініціативи Німеччини, Нідерландів і Данії щодо постачання Україні танків «Leopard 1», до якої Бельгія планує приєднатися.

***

Pollet, Mathieu. Germany approves new €2.7B package of arms for Ukraine [Німеччина схвалила новий пакет озброєнь для України на 2,7 млрд євро] / M. Pollet // POLITICO. – Brussels, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.politico.eu/article/urkaine-war-germany-new-arms-package/>.

Кореспондент «POLITICO» Матьє Поллет пише, що Берлін прагне розширити свою підтримку України, в той час, як українці готуються до контрнаступу проти вторгнення росії. Як повідомив міністр оборони Німеччини Борис Пісторіус, уряд Німеччини схвалив новий пакет озброєнь для України на 2,7 млрд євро. Цей пакет є найбільшою поставкою зброї Берліном в Україну з початку повномасштабної війни в лютому 2022 р. Як запевнив Б. Пісторіус, Німеччина «надасть будь-яку допомогу – скільки завгодно». За словами глави Офісу Президента України Андрія Єрмака, пакет також включає «велику кількість боеприпасів».

***

Sengupta, Kim. Zelensky needs Sunak to push Ukraine's allies to go further and faster over weapons and jets [Зеленському потрібен Сунак, щоб підштовхнути союзників України йти далі у військовій підтримці України] / K. Sengupta // The Independent. – London, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-zelensky-sunak-russia-b2339310.html>.

Як пише в статті редактор відділу оборони та дипломатії «The Independent» К. Сенгупта, готовність Великобританії першими заповнити прогалину у її значному внеску до зусиль оборони України викликала ширшу підтримку Заходу. Постачання ракет «Storm Shadow» з їхньою дальністю 155 миль може переконати адміністрацію Д. Байдена направити армійський тактичний ракетний комплекс великої дальності MGM-140 «АТАСМС» – якщо Київ не порушить угоду з Лондоном про використання «Storm Shadow» виключно на суверенній території України. Президент України В. Зеленський та прем'єр Великої Британії Р. Сунак обговорили створення «коаліції винищувачів». Голова британського уряду зазначив, що Сполучене Королівство буде ключовою частиною цієї коаліції.

***

Pietralunga, Cédric. La France étudie la livraison de missiles Scalp à l'Ukraine [Франція вивчає постачання Україні ракет «Scalp»] / C. Pietralunga // Le Monde. – Paris, 2023. – 17.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/17/la-france-etudie-la-livraison-de-missiles-scalp-a-l-ukraine_6173709_3210.html.

Франція вивчає можливість постачання в Україну керованих ракет класу «повітря-земля» великої дальності під назвою «Scalp». Ракети «Scalp», розроблені у 1990-х роках Францією та Великою Британією, здатні вражати нерухомі цілі, розташовані на великих відстанях такі, як командні центри чи склади боеприпасів. Про це Франція заговорила після того, як Велика Британія оголосила про поставку в Україну ракет «Storm Shadow», еквівалентних французьким «Scalp». Військові аналітики вважають, що поповнення українського арсеналу цими ракетами могло б допомогти підготувати контрнаступ шляхом ураження стратегічних об'єктів у тилу.

***

Rebelińska, Aleksandra. Prezydent Duda: Mamy za mało myśliwców F-16, by mówić o możliwości przekazania ich Ukrainie [Президент Дуда: У нас недостатньо винищувачів F-16, щоб говорити про можливість їх перекидання Україні] / A. Rebelińska // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/polityka/art38486141-prezydent-duda-mamy-za-malo-mysliwcow-f-16-by-mowic-o-mozliwosci-przekazania-ich-ukrainie>.

Президента Польщі Анджея Дуду, який перебуває з візитом в Ісландії, де проходить саміт Ради Європи, журналісти запитали, чи може Польща приєднатися до «коаліції винищувачів» для закупівлі для України бойових літаків F-16, про яку домовилися прем'єр-міністри Великої Британії та Нідерландів, Ріші Сунак і Марк Рютте. Президент наголосив, що за обсягом поставок зброї Польща входить до трійки лідерів, які допомагають Україні: після США та Великої Британії, але кількість літаків F-16, якими «ми володіємо, не дозволяє сьогодні говорити про передачу будь-якої їх частини Україні». Водночас А. Дуда запевнив, що готовий сприяти підготовці українських пілотів.

***

USA öppnar för F-16 till Ukraina [США відкривають для України F-16] // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/KnqEd5/cnn-usa-oppnar-for-f-16-till-ukraina>.

Останнім часом на перший план вийшла тема постачання західних винищувачів Україні, яка неодноразово просить про це, і нещодавно Нідерланди та Велика Британія заявили, що готові сформувати коаліцію, щоб допомогти Україні отримати F-16. Однак для того, щоб відправити літак в Україну, країни повинні отримати схвалення запиту від США. Жодна країна ще не звернулася з проханням надіслати їх, але особи, знайомі з цією справою, повідомили, що уряд США готовий прийняти їх, якщо вони прибудуть із країн-союзників.

***

Stevenson, Chris. Sending F-16 fighter jets to Ukraine up to White House, says Ben Wallace [Відправлення винищувачів F-16 до України залежить від Білого дому, – заявив Бен Воллес] / C. Stevenson // The Independent. – London, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-war-russia-jets-uk-b2340828.html>.

Британський міністр оборони Бен Воллес наступного дня після оголошення Великобританією та Нідерландами спільного створення «авіаційної коаліції» для Збройних сил України заявив журналістам у Берліні після зустрічі з німецьким колегою Борисом Пісторіусом, що рішення про передачу Києву багатоцільових винищувачів F-16 залежить від США. Він нагадав, що Великобританія не має таких літаків у себе на озброєнні, але висловив готовність допомагати українській військовій авіації. Б. Пісторіус сказав, що будь-яке переміщення літаків американського виробництва вимагатиме схвалення Америки.

***

Hennigan, W.J. Pentagon Says Multi-Billion Dollar Accounting Mistake Means More Arms Funding for Ukraine [Пентагон каже, що багатомільярдна бухгалтерська помилка означає збільшення фінансування зброї для України] / W.J. Hennigan // Time. – New

York, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://time.com/6281063/pentagon-accounting-error-ukraine-arms-funding/>.

Пентагон заявив, що він перерахував вартість зброї та іншого обладнання, надісланого в Україну, і виявив, що приблизно на 3 млрд дол. зброї було недодано. Ця помилка означає, що більше коштів буде доступно для підтримки зусиль України щодо відсічі російського вторгнення. Помилка, яку Міністерство оборони виявило після внутрішнього аудиту в березні, сталася через те, що військові служби використовували кошторис витрат на основі нового обладнання, а не амортизованого старого обладнання, яке було вилучене з запасів США.

***

Paris prévoit de commander 130 blindés pour remplacer ceux cédés à l'Ukraine [Париж планує замовити 130 танків на заміну проданим Україні] // L'Obs. – Paris, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230519.OBS73510/paris-prevoit-de-commander-130-blindes-pour-remplacer-ceux-cedes-a-l-ukraine.html>.

Франція оголосила про намір поставити Україні десятки одиниць бронетехніки та легких танків у рамках своїх зусиль з підтримки країни у війні, що триває. У рамках поправки до законопроекту про військову програму уряд Франції планує замовити 130 додаткових броньованих машин для заміни техніки, яка була передана Україні. Мета полягає в тому, щоб зберегти формат збройних сил Франції, задовольнивши оперативні потреби. Розгортання нової бронетехніки буде розподілене в часі, щоб уникнути перевантаження виробників і забезпечити послідовність постачання відповідного обладнання.

***

Guerre en Ukraine: Joe Biden ouvre la voie à la livraison de chasseurs F-16 à Kiev, une «décision historique» pour Volodymyr Zelensky [Війна в Україні: Джо Байден прокладає шлях до доставки Києву винищувачів F-16, «історичне рішення» для Володимира Зеленського] // Le Monde. – Paris, 2023. – 19.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/19/guerre-en-ukraine-joe-biden-ouvre-la-voie-a-la-livraison-de-chasseurs-f-16-a-kiev-une-decision-historique-pour-volodymyr-zelensky_6174065_3210.html.

Президент США Джо Байден на саміті «Групи семи» (G7) в Японії заявив, що Сполучені Штати готові дозволити іншим країнам постачати Україні винищувачі F-16. Це рішення знаменує собою важливий поворотний момент у підтримці Заходом Києва в його протистоянні росії. Поставка літаків залежатиме від підготовки українських пілотів, яка проходитиме на майданчиках у Європі. Такі країни, як Велика Британія, Нідерланди, Бельгія та Данія пообіцяли підтримати Україну, надавши їй необхідну бойову авіацію. F-16 нададуть українським військовим більші ударні можливості з більш досконалим озброєнням, покращеними системами наведення вогню та більшою маневреністю.

***

McLeary, Paul. Biden set to announce new military aid for Ukraine after meeting with Zelensky [Після зустрічі з В. Зеленським Д. Байден анонсував нову військову допомогу Україні] / P. McLeary // POLITICO. – Brussels, 2023. – 19.05. – Режим доступу :

<https://www.politico.com/news/2023/05/19/biden-zelenskyy-military-aid-for-ukraine-00097974>.

Журналіст «POLITICO», який спеціалізується на питаннях озброєння, Пол Маклірі, поспілкувавшись анонімно з трьома американськими та українськими посадовцями, знайомими з дискусіями, стверджує, що президент США Джо Байден має намір оголосити про новий пакет військової допомоги Україні на 375 млн дол. після зустрічі з Президентом України Володимиром Зеленським на саміті «Групи семи» (G7) у Японії. Пакет включатиме більше артилерійських снарядів, бронетехніки та протитанкової зброї – усього обладнання, яке США і союзники вже постачали Києву в минулому, але вони будуть дуже потрібні протягом місяців важких боїв, які очікуються незабаром. Одночасно Д. Байден дав зрозуміти, що дасть «зелене світло» передачі третьою стороною американських винищувачів F-16 в Україну, сказавши своїм колегам по G7, що він підтримуватиме спільні міжнародні зусилля з підготовки українських пілотів.

***

Steinkirchner, Peter. «Krieg ist immer schmutzig. Das können nur ein paar Träumer anders sehen» [«Війна завжди брудна. Лише деякі мрійники можуть дивитися на це інакше»] / P. Steinkirchner // Focus. – Berlin, 2023. – 20.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/deutschland/focus-interview-mit-rheinmetall-chef-armin-papperger-frieden-waehrt-nie-ewig_id_194218988.html.

Генеральний директор німецького концерну «Rheinmetall» А. Паппергер планує відкрити в Україні танковий завод. Під час інтерв'ю він сказав, що «у будь-якому випадку потрібно й надалі підтримувати Україну в її боротьбі за власну свободу». За його словами, відкриття заводу – це довгострокова стратегія, але важливо, щоб «ми допомагали швидко». А. Паппергер зазначив, що до кінця року «ми передамо Україні техніки та боєприпасів на загальну суму 2,5 млрд євро».

***

Malinowski, Przemyslaw. F-16 dla Ukrainy. Kiedy myśliwce mogą pojawić się na froncie? [F-16 для України. Коли винищувачі можуть з'явитися на фронті?] / P. Malinowski // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38499501-f-16-dla-ukrainy-kiedy-mysliwce-moga-pojawic-sie-na-froncie>.

Редактор розділу подій «Rzeczpospolita» Пшемислав Малиновський вважає, що фактично США дали дозвіл на навчання українських пілотів на винищувачах F-16, а це означає, що машини незабаром можуть з'явитися на фронті. Автор намагається проаналізувати коли це станеться. На думку експертів, з інтенсивними тренажерами, льотною підготовкою, наземними навичками тощо, для досвідчених українських пілотів термін навчання скоротити до чотирьох місяців. На думку автора, проблема полягає в тому, що кожна країна на Заході має різні модифікації F-16 і поставка літаків з різних країн в Україну проблематична.

***

Western allies taking a 'huge risk' if F-16s delivered to Ukraine, Russia claims [Західні союзники підуть на «великий ризик», якщо F-16 будуть доставлені в Україну, стверджує росія] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 20.05. – Режим доступу :

<https://www.brusselstimes.com/belgium/513174/western-allies-would-be-taking-a-huge-risk-by-delivering-f-16s-to-ukraine-russia-claims>.

Президент США Джо Байден сигналізував лідерам «Групи семи» (G7), що він дасть «зелене світло» поставкам Заходом в Україну винищувачів, включаючи американські F-16. Д. Байден, який організовує військову відповідь Заходу росії, стикається зі зростаючим тиском з метою дозволити відправку американських винищувачів F-16 в Україну не з боку самих США, а з боку інших країн, які ними володіють. У відповідь на ініціативу Д. Байдена заступник міністра закордонних справ росії заявив, що Захід бере на себе «великий ризик», якщо F-16 дійсно відправлять в Україну.

***

Rónay, Tamás. Mind katonai, mind diplomáciai szempontból jelentős döntéseket hozott a G7 [G7 прийняв важливі рішення як з військової, так і з дипломатичної точки зору] / T. Rónay // Nepszava. – Budapest, 2023. – 21.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195419_mind-katonai-mind-diplomaciai-szemponbol-jelentos-donteseket-hozott-a-g7-az-ukran-elnok-szempontijabol.

На думку угорського журналіста Т. Роная, на нещодавньому саміті «Групи семи» (G7) прийнято важливі рішення як з військової, так і з дипломатичної точки зору в умовах війни, що триває в Україні, зокрема Сполучені Штати дозволили постачання Україні винищувачів F-16, що відкриває нову військову перспективу в війні проти росії. Однак, на думку журналіста, фактичні поставки можуть зайняти багато часу. У статті зазначається, що хоча саміт може стати переломним моментом у середньо- та довгостроковій перспективі, російсько-українська війна може тривати ще довго.

***

Le volontarisme de Volodymyr Zelensky, du sommet de la Ligue arabe à Djedda à celui du G7 à Hiroshima [Волюнтаризм Володимира Зеленського від саміту Ліги арабських держав у Джидді до G7 у Хіросімі] // Le Monde. – Paris, 2023. – 22.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/05/22/le-volontarisme-de-volodymyr-zelensky-du-sommet-de-la-ligue-arabe-a-djedda-a-celui-du-g7-a-hiroshima_6174325_3232.html.

Президент України Володимир Зеленський на нещодавніх міжнародних зустрічах у Японії зумів добитися значної ініціативи щодо військової допомоги. Ця допомога передбачає перспективу постачання Україні винищувачів F-16, що зміцнить її обороноздатність проти російської агресії. Західні союзники України продемонстрували свою підтримку, звільнившись від страху репресій з боку кремля. Це військове посилення дозволить Україні захистити своє населення та дати відсіч російським агресорам. Президент В. Зеленський також намагався розширити свою підтримку, зустрівшись із лідерами «Глобального Півдня», щоб привернути їх увагу до реальності війни в Україні.

***

Madhani, Aamer. Biden's shift on F-16s for Ukraine came after months of internal debate [Перемикання Байдена на F-16 для України відбулося після кількох місяців внутрішніх дебатів] / A. Madhani // The Independent. – London, 2023. – 23.05. – Режим

доступу : <https://www.independent.co.uk/news/joe-biden-ap-ukraine-washington-russia-b2343810.html>.

Журналісти Аамер Мадхані та Лоліта С. Балдор у статті для «The Independent» пишуть, що рішення президента США Джо Байдена дозволити союзникам навчати українських військових експлуатації винищувачів F-16 – і зрештою самим надавати літаки – здавалося різкою зміною позиції, але насправді воно було прийняте після місяців внутрішніх дебатів.

***

Robles defiende el «apoyo global» de España a Ucrania pero recuerda que «España no tiene los F-16» [Роблес захищає «глобальну підтримку» України з боку Іспанії, але нагадує, що «в Іспанії немає F-16»] // ABC. – Madrid, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/robles-defiende-apoyo-global-espana-ucrania-recuerda-20230523114806-vi.html>.

Міністерка оборони Іспанії Маргарита Роблес захищала «глобальну підтримку» України з боку Іспанії на саміті «Групи семи» в Японії, але ухилилася від дебатів щодо доставки бойових літаків Києву, нагадавши, що у Збройних силах Іспанії немає винищувачів F-16, яких потребує Президент України Володимир Зеленський.

***

Palmas, Francesco. Ucraina. Biden invia gli F-16. E la Ue applaude. Ma i jet serviranno? [Україна. Байден відправляє F-16. І ЄС аплодує. Але чи допоможуть літаки?] / F. Palmas // Avvenire. – Milano, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/gli-f-16-a-kiiev>.

Італійський аналітик Франческо Пальмас «Avvenire» висловив думку, що глобальне турне Президента України В. Зеленського дало несподівані результати. Аналітик зазначає, що після місяців ухильня Д. Байден порушив затримку: він більше не виступатиме проти поставки винищувачів F-16 українцям. На думку Ф. Пальмаса, постачання Україні F-16 має величезний коефіцієнт ескалації, це «останній крок перед прямою війною з москвою». Він наголошує, що бельгійцям, нідерландцям, норвежцям і датчанам було б добре пам'ятати про це перед тим, як зробити «фатальний крок». Ф. Пальмас схвально відгукується про Італію, яка не має проблем, не маючи F-16 для передачі Україні.

***

Stavridis, James. F-16 pre Ukrajinu stoja za riziko [F-16 варті ризику для України] / J. Stavridis // Denník N. – Bratislava, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3384378/f-16-pre-ukrajinu-stoja-za-riziko/>.

Відставний адмірал ВМС США, колишній головнокомандувач об'єднаних сил НАТО в Європі Джеймс Ставрідіс в статті для видання зазначає, що адміністрація президента Джо Байдена піддалася зростаючому двопартійному тиску, а також значним викликам з боку європейських союзників і вирішила забезпечити повну підготовку та експлуатацію американських винищувачів F-16. На думку Д. Ставрідіса, оголошення про F-16 після надання систем протиповітряної оборони «Patriot» і танків M1A1 «Abrams» свідчить про те, що команда Д. Байдена готова

прийняти ризик, щоб надати українцям низку інструментів для захисту від російської агресії.

***

Lietuva spaudžia Europos Sąjungą Ukrainai suteikti 1 mln. vienetų amunicijos [Литва тисне на Євросоюз, щоб надати Україні 1 млн боєприпасів] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/05/23/lietuva-spaudzia-europos-sajunga-ukrainai-suteikti-1-mln-vienetu-amunicijos#ixzz82dDY7L2k>.

Заступник міністра національної оборони Литви Ж. Томкус, який брав участь у зустрічі міністрів оборони ЄС, закликав співтовариство якнайшвидше виконати зобов'язання щодо надання Україні мільйона боєприпасів. За його словами, перемога України у війні стане основою довгострокового миру в Європі.

***

Leclerc, Aline. Les Forges de Tarbes, qui usinent les obus des canons Caesar, relancées par la guerre en Ukraine [Відроджені війною в Україні, кузниці Тарб виробляють снаряди для гармат «Caesar»] / A. Leclerc // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 25.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/economie/article/2023/05/25/les-forges-de-tarbes-qui-usinent-les-obus-des-canons-caesar-relancees-par-la-guerre-en-ukraine_6174736_3234.html.

Спеціальна кореспондентка «Le Monde» Алін Леклерк зазначає, що ніхто не уявляв, що в м. Тарбі, в якому з 1871 по 2006 роки, розвивалася активно зброєва промисловість, знову активізується робота. Це єдине місце у Франції, де порожністі корпуси LU211 калібру 155 мм виготовляють із довгих сталевих стрижнів, боеголовка, яка після озброєння «Nexter» у Ла-Шапель-Сен-Урсен стане тим «роллом», що дозволяє стріляти на 42 кілометри з точністю до 50 квадратних метрів, зокрема з гаубиці «Caesar» в Україні. Уряд Франції повідомляв, що в 2023 р. суттєво збільшить обсяг замовлень на виробництво снарядів для гаубиць «Caesar».

***

Doornbos, Caitlin. F-16s won't be 'magic weapon' to win Ukraine war, top US general warns [F-16 не будуть «чарівною зброєю» для перемоги в війні в Україні, попереджає високопоставлений генерал США] / C. Doornbos // *New York Post*. – New York, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/25/f-16s-arent-magic-weapon-to-win-ukraine-war-us-general/>.

Лідери Пентагону заявили, що не відмовляться від своїх попередніх заперечень проти відправлення в Україну літаків F-16 над системами протиповітряної оборони, незважаючи на те, що президент Д. Байден дозволив тренувати українських пілотів на цьому літаку. Хоча Президент України Володимир Зеленський запитував F-16 з перших місяців війни, генерал Марк Міллі, голова Об'єднаного комітету начальників штабів, повторив, що було б розумніше спочатку запропонувати таку зброю, як система ППО «NASAMS» і ракетні системи «Patriot», щоб не дати росії домінувати в небі. США поки що не взяли на себе зобов'язання безпосередньо відправляти Україні F-16, але інші союзники по НАТО такі, як Бельгія, Данія, Нідерланди та Норвегія, також мають ці літаки у своїх запасах і можуть запропонувати їх Україні.

***

Vlach, Tomas. Tomáš Vlach: Ukrajina má sice slíbené stíhačky F-16, na svůj Top Gun si ale ještě počká [Томаш Влах: Хоча Україні пообіцяли винищувачі F-16, їй все одно доведеться дочекатися свого Top Gun («Кращого стрілка»)] / T. Vlach // Reflex. – Praha, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/valka-na-ukrajine/119049/tomas-vlach-ukrajina-ma-sice-slibene-stihacky-f-16-na-svuj-top-gun-si-ale-jeste-poicka.html>.

Чеський журналіст Т. Влах пише про те, що винищувачі F-16 для України довгий час здавалися нереальною обіцянкою, але «таки будуть». Журналіст зазначає, що спочатку на Заході ніхто навіть чути не хотів, що Україна може отримати винищувачі, стверджуючи, що для цього знадобляться вимоглива підготовка та складне матеріально-технічне забезпечення. Але виявилось, що технічні проблеми можна подолати, зокрема екіпажі танків «Leopard 2» змогли потренуватися і освоїти техніку за місяць.

***

Holandia gotowa wysłać myśliwce F-16 na Ukrainę [Нідерланди готові відправити в Україну винищувачі F-16] // Rzeczpospolita. – Польща, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/plus-minus/art38523531-boguslaw-chrabota-slabe-perspektywy-moskwy-gorsze-kremla>.

Нідерланди, ймовірно, відправлять в Україну винищувачі F-16 після навчання пілотів. Наступного року Україна може отримати частину літаків, призначених для продажу, або частину з 24 поточних бойових літаків. Зараз на озброєнні Нідерландів є 42 винищувачі F-16, 24 з яких наразі використовуються армією та не можуть бути відправлені в Україну до середини 2024 р. Десять з решти 18 літаків мали бути продані «Draken International», але уряд скасував продаж літаків у грудні без пояснень, посиляючись на комерційну конфіденційність.

МИРНІ ПРОПОЗИЦІЇ ТА ПЕРЕГОВОРНИЙ ПРОЦЕС

O'Neill, Jesse. Pope says he is working on secret Ukraine peace 'mission' [Папа Римський заявив, що працює над секретною миротворчою місією в Україні] / J. O'Neill // New York Post. – New York, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/01/pope-francis-says-he-is-working-on-secret-ukraine-peace-mission/>.

Папа Франциск повідомив, що католицькі лідери беруть участь у секретній миротворчій місії, щоб спробувати покласти край війні в Україні та допомогти репатріювати українських дітей, вивезених до росії. Журналіст «New York Post» Д. О'Ніл пише, що Франциск регулярно закликав з кафедри до миру в Україні з початку російської операції у лютому минулого року, але кілька місяців вичікував, щоб звинуватити москву в надії зберегти за церквою потенційну роль неупередженого арбітра у мирних переговорах. Журналіст вважає, що його пропозиції виступити посередником між москвою та Україною обговорювалися у Ватикані з прем'єр-міністром України Д. Шмигалем, який звернувся до Папи за допомогою у репатріації приблизно 19 500 дітей, які були вивезені до росії чи Криму після вторгнення.

***

Martínez-Brocal, Javier. La extraña misión de paz vaticana que Ucrania y Rusia niegan conocer [Дивна миротворча місія Ватикану, про яку Україна та росія не знають] /

J. Martínez-Brocal // ABC. – Madrid, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/sociedad/extrana-mision-paz-vaticana-ucrania-rusia-niegan-20230504235016-nt.html>.

Під час візиту до Угорщини Папа Римський заявив, що Ватикан бере участь у «миротворчій місії», щоб спробувати покласти край «конфлікту» між росією та Україною. Україна заявила, що нічого не знає про «миротворчу місію» за участю Ватикану для врегулювання війни з росією, зокрема джерело в Офісі Президента України заявило, що Україні не давала згоди ні на які миротворчі місії за участю Ватикану. Другий член Святого Престолу, кардинал П'єтро Паролін, «здивований», що обидва претенденти кажуть, що не знають про ініціативу Папи.

***

Koffle, Rebekah. How Biden is being bamboozled by Xi regarding russia-Ukraine war [Як Сі обманює Байдена щодо російсько-української війни] / R. Koffle // New York Post. – New York, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/13/how-biden-is-being-bamboozled-by-xi/>.

Президент «Doctrine & Strategy Consulting», колишній офіцер Розвідувального управління Міністерства оборони США Р. Коффлер в статті для «New York Post» зазначає, що «Велика стратегія» Китаю включає дві основні цілі: замінити Сполучені Штати як домінуючу економічну і військову державу до 2049 р. і стати нацією «Єдиного Китаю», забезпечивши контроль над Тайванем. Перешкодити цьому може лише військова міць США. Але, на думку Р. Коффлера, вклавши мільярди доларів у військову допомогу Україні, Пентагон виснажив критично важливі запаси зброї США до небезпечного рівня, підірвавши боєздатність Америки. Р. Коффлер зазначає, що китайський лідер майстерно розігрує шараду «миротворця», зображуючи Китай нейтральним посередником, але при цьому розпалює конфлікт, відправляючи військову техніку до росії через третіх осіб у зарубіжних країнах, щоб уникнути економічних санкцій США. Р. Коффлер зазначив, що додатковою перевагою, яку Китай витягує з війни, що триває в Україні, є нафта, яку він купує у росії з великими знижками.

***

Top Chinese envoy to visit Ukraine, Russia on 'peace' mission [Головний представник Китаю відвідає Україну та росію з «мирною» місією] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/top-chinese-envoy-to-visit-ukraine-russia-on-%27peace%27-mission2>.

Посол Китаю Лі Хуей розпочне турне Україною, росією та іншими європейськими містами у рамках поїздки, яка, за словами Пекіна, спрямована на обговорення політичного врегулювання «української кризи». Лі Хуей, спеціальний представник Китаю з питань Євразії та колишній посол у росії, також відвідає Польщу, Францію та Німеччину під час багатоденної поїздки. Посол є найвищим китайським чиновником, який відвідає Україну з моменту вторгнення росії в лютому 2022 р. і його поїздка може збігтися з початком довгоочікуваного контрнаступу України з метою повернення території, захопленої росією. Згідно з двома джерелами, обізнаними з цим питанням, першою зупинкою посла під час поїздки має стати Україна.

***

Imray, Gerald. Putin, Zelenskyu agree to meet with ‘African leaders peace mission’, says South Africa president [путін і Зеленський погодилися зустрітися щодо «миротворчої місії африканських лідерів», – заявив президент ПАР] / G. Imray // The Toronto Star. – Toronto, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.thestar.com/news/world/africa/2023/05/16/putin-zelenskyu-agree-to-meet-with-african-leaders-peace-mission-says-south-africa-president.html>.

Президент ПАР Сиріл Рамафоса за підсумками телефонних переговорів з Президентом України та главою кремля заявив, що його український колега Володимир Зеленський та російський диктатора путін погодилися прийняти групу африканських лідерів для потенційного «мирного плану» для врегулювання розв’язаної рф повномасштабної війни. За його словами, «мирний план» підтримали лідери Сенегалу, Уганди та Єгипту. Також президент ПАР заявив, що ООН, Велика Британія та США знають про розробку ініціативи, а Вашингтон і Лондон висловили «обережну» підтримку.

***

Martínez-Brocal, Javier. El Vaticano prepara con prudencia el envío de emisarios del Papa para reunirse con Putin y Zelenski [Ватикан завбачливо готується відправити емісарів Папи Римського на зустрічі з путіним і В. Зеленським] / J. Martínez-Brocal // ABC. – Madrid, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/vaticano-prepara-prudencia-envio-emisarios-papa-reunirse-20230519124058-nt.html>.

За словами кореспондента «АВС» у Ватикані Хав’єра Мартінеса-Брокала, основна гіпотеза про таємничу «місію», яку висунув Папа Римський, щоб переконати росію та Україну оголосити про припинення вогню, набирає сили. Франциск розглядає можливість відправлення двох особистих емісарів для зустрічі відповідно з путіним у москві та з Володимиром Зеленським у Києві. Джерела з Ватикану просять бути обережними з цим, оскільки вони запевняють, що план знаходиться на початковій стадії, і вважають необдуманим подавати цю формулу як остаточну. Дехто вважає, що відправка різних емісарів до Києва та москви могла спрацювати до початку війни; але через рік після вторгнення було б доцільніше надіслати одного співрозмовника, щоб «спровокувати» мирний план між обома сторонами.

***

Kyiv refuses any mediation involving loss of territory [Київ відмовляється від будь-якого посередництва, пов’язаного з втратою території] // The Brussels Times. – Brussels, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.brusselstimes.com/news/512589/kyiv-refuses-any-mediation-involving-loss-of-territory>.

Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба на пресконференції в Лісабоні після переговорів із міністром закордонних справ Португалії Жоау Гомешем Кравіньо заявив, що посередництво між Україною та росією в питаннях завершення повномасштабної війни є прийнятним лише тоді, якщо воно відповідає двом «основоположним принципам». Перший принцип, за словами Д. Кулеби, полягає в тому, що посередництво має привести до повного відновлення територіальної цілісності України. Іншим принципом, за якого посередництво між Україною та росією можливе, голова МЗС назвав «відсутність замороження конфлікту», бо в

протилежному випадку відбудеться ще більше вторгнення росії, як довели події з 2014 по 2022 роки.

***

Ucraina. Il ministro Lavrov: «Mosca valuta positivamente l’iniziativa di pace del Papa» [Україна. Міністр лавров: «москва позитивно оцінює мирну ініціативу Папи Римського»] // *Libero Quotidiano*. – Milano, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/vaticano-russia>.

В редакційній статті «Libero Quotidiano» йдеться, що вперше після оголошення про посередництво Ватикану в українській «кризі», яке Папа Франциск доручив президенту Єпископської конференції Італії кардиналу Маттео Дзуппі, кремль висловлюється щодо ініціативи, і робить це прямо. Речник міністра закордонних справ лаврова заявив, що москва «позитивно оцінює мирну ініціативу Ватикану», навіть якщо «поки що Святий Престол не виступав з ініціативами щодо поїздки емісара до росії». Водночас жодних практичних кроків з боку Ватикану щодо організації поїздки до москви зроблено не було. Видання зазначає, що позиція росії, це можливі мирні переговори, але Україна робить «ставку на війну».

***

Warzecha, Łukasz. Co dalej z Ukrainą? [Що буде з Україною далі?] / Ł. Warzecha // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 28.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/443997/warzecha-co-dalej-z-ukraina.html>.

Журналіст польського щотижневика «Do Rzeczy» Лукаш Варцеха зазначає, що Київ наполягає на відмові від будь-якого варіанту мирних переговорів, який би передбачав територіальні поступки або «заморожування конфлікту». Таке повідомлення також прозвучало після переговорів Лі Хуея в Києві. Однак, на думку журналіста, задовольнити ці вимоги неможливо. Зокрема, представники польської влади, якщо взагалі говорять про діяльність Китаю, то часто зневажливі, як-от уповноважений уряду з питань безпеки інформаційної сфери Станіслав Жарин, який у Твіттері чудово повчав Китай, як країну з «непрофесійною дипломатією» та пояснив, що їх дії – це театр.

***

Lavazza, Andrea. Piccoli passi e il monito Kosovo. Sotto traccia per la pace [Маленькі кроки і косовське попередження. На шляху до миру] / A. Lavazza // Avvenire. – Milano, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/opinioni/pagine/sotto-traccia-per-la-pace>.

На думку головного редактора «Avvenire» Андреа Лавацці, місія, яку Святий Престол офіційно оприлюднив після майже 15 місяців російсько-української війни і яка спонукає кардинала Маттео Дзуппі до зустрічі з представниками ворогуючих сторін, є частиною розвитку сценарію війни, але без явної інерції на користь однієї з двох сторін. Автор підкреслює, що наразі немає мирного плану, прийняттого для всіх сторін, але угоду можна створювати крок за кроком, відкриваючи канали зв'язку та викладаючи умови і пропозиції. А. Лавацці зазначає, що можливо, угода досягнеться шляхом більшої роботи з союзниками та країнами, що не входять у блок, щоб вони не були спільниками кремля, а радше змусили путіна відчувати правильний тиск.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Jürisson, Anu. Pärnu orelifestival alustab juba enne suve [Органний фестиваль у Пярну стартує ще до літа] / A. Jürisson // Postimees. – Tallinn, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://parnu.postimees.ee/7766607/parnu-orelifestival-alustab-juba-enne-suve>.

Міжнародний органний фестиваль відбудеться в естонському місті Пярну протягом літніх місяців. За словами художнього керівника І. Майдре, фестиваль зібрав яскраву програму, зосереджену на звуках Всесвіту, зокрема під час фестивалю до звуків органу долучаються звуки національних інструментів України, зокрема бандури, альпійського рогу, а також акордеону. Українська музикантка І. Лісняк, яка через війну живе в Пярну, разом з естонською органісткою І. Майдре під склепіннями костелу Єлизавети виконують програму «Українська рапсодія», де вперше разом звучатимуть український національний інструмент бандура та орган.

***

Horton, Adrian. ‘What is this insane war?’: a philosopher on Ukraine’s frontlines [«Що це за божевільна війна?»: філософ на передовій України] / A. Horton // The Guardian. – London, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/film/2023/may/06/slava-ukraini-documentary-bernard-henri-levy-interview>.

Восени 2022 р. Бернар-Анрі Леві, один із найвідоміших і найсуперечливіших публічних інтелектуалів Франції, перебував в українському загоні спецпризначення та знімав події у Бахмуті, Лимані, а також стежив за діями військових біля Запорізької АЕС. У лютому 2023 р. у Франції відбулася прем'єра його документального фільму «Слава Україні». Фільм знято у форматі журналу подорожей гарячими точками. Дія стрічки починається у Харкові й закінчується у Херсоні після звільнення міста. Фінальні сцени розгортаються в Очакові. В інтерв'ю «The Guardian» Б.-А. Леві заявив, що зняв свій фільм, щоб аргументувати почуття невідкладності та продемонструвати невгамовну стійкість, високий дух, мужність, оптимізм українців, незважаючи на руїни, незважаючи на втрати, незважаючи на катастрофу.

***

Edliden, Ann. Kriget i Ukraina präglar Eurovision [Війна в Україні характеризує Євробачення] / A. Edliden // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nojesbladet/a/gEBEd0/kriget-i-ukraina-praglar-eurovision>.

Цьогорічний пісенний конкурс «Євробачення» пройде у Великій Британії, попри те, що переможцем конкурсу в минулому році став український гурт «Kalush Orchestra» під керівництвом репера Олега Псюка. Через військові дії в Україні конкурс перенесли до Великої Британії так, як британець Сем Райдер посів друге місце в Турині. Велика Британія виступає в ролі приймаючої країни «Євробачення» від України і чікується, що трансляції матимуть український настрій із кількома українськими виконавцями. Оскільки Україна зараховується до співгосподарів, вона безпосередньо кваліфікується до фіналу 13 травня разом із «великою п'ятіркою»: Францією, Італією, Німеччиною, Великою Британією та Іспанією. Минулорічні переможці конкурсу «Kalush Orchestra» гастролювали Європою, щоб зібрати гроші на захист України. Кубок переможця та характерний рожевий капелюх Олега Псюка

було продано з аукціону за кілька мільйонів, а виручені кошти були перераховані на потреби української армії.

***

Ukraina suurim klassikalise muusika festival Odessa Classics toimub taas Eestis [Найбільший в Україні фестиваль класичної музики «Odessa Classics» знову відбудеться в Естонії] // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120183846/ukraina-suurim-klassikalise-muusika-festival-odessa-classics-toimub-taas-eestis>.

В зв'язку з агресією росії в Україні, два роки поспіль в Естонії проходить найбільший фестиваль класичної музики України «Odessa Classics Tallinn». За словами засновника та художнього керівника фестивалю О. Ботвінова, він радий, що естонські організатори, глядачі та вболівальники готові підтримати фестиваль другий рік поспіль. Цьогорічний фестиваль «Odessa Classics Tallinn» також фінансово підтримує уряд Таллінна так, як Таллінн і Одеса вже 25 років є містами-побратимами.

***

Bryant, Miranda. 'It's our little Ukraine': war-weary fans embrace Eurovision and Liverpool [«Це наша маленька Україна»: втомлені війною вболівальники обіймаються на «Євробаченні» в Ліверпулі] / M. Bryant // *The Guardian*. – London, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2023/may/07/its-our-little-ukraine-war-weary-fans-embrace-eurovision-and-liverpool>.

Напередодні «Євробачення-2023», з 1 до 14 травня, у Ліверпулі пройде двотижневий культурний фестиваль «EuroFestival». Ліверпульське відділення Асоціації українців Великобританії (AUGB) брало участь у розробці програми заходу, що проходить по всьому місту, в тому числі у громадських місцях, школах та будинках для людей похилого віку. Священик Української греко-католицької церкви у Ліверпулі та голова Ліверпульського відділення Асоціації українців Великої Британії Преподобний доктор Тарас Хомич відкрив перший український громадський центр у Ліверпулі, наголосивши, що український дитячий хор міста дуже популярний серед містян. За його словами, місто вже стало «маленькою Україною і ми це робимо не тільки для себе, а й для України».

***

Cookman, Liz. 'Liverpool is a Little Kyiv': cities unite on livestream for Rave UKRaine events [«Ліверпуль – це маленький Київ»: міста об'єднуються у прямому ефірі заходів «Rave Ukraine»] / L. Cookman // *The Guardian*. – London, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/08/liverpool-kyiv-unite-livestream-rave-ukraine-events>.

7 травня у Києві та Ліверпулі одночасно відбувався «Rave Ukraine» – благодійний рейв, організований у знак солідарності України та Британії. Обидва рейви транслюватимуться у прямому ефірі. Об'єднання рейверів на танцполах Ліверпуля та Києва – це акт солідарності, підтримки української музики та культурної ідентичності, а також неприйняття війни росії проти України. Весь дохід з обох заходів передадуть ініціативі «Music Saves UA» для надання негайної гуманітарної допомоги тим, хто її найбільше потребує зараз в Україні.

***

Kooijman, Steven. Atteveld coacht in Oekraïne: ‘Eergisteren zijn er 36 drones uit de lucht geschoten’ [Тренер Аттевелд в Україні: «Позавчора було збито 36 дронів»] / S. Kooijman // De Telegraaf. – Amsterdam, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/sport/1800653965/atteveld-coacht-in-oekraïne-eergisteren-zijn-er-36-drones-uit-de-lucht-geschoten>.

За словами автора, нідерландські футболісти Патрік ван Леувен, який зараз є головним тренером українського футбольного клубу «Зоря», та його асистент Раймонд Аттевелд минулого літа вважали, що їм навряд чи доведеться залишатися в Україні. За словами автора, тепер «ці двоє по-іншому дивляться на війну між Україною та росією». Український футбольний клуб з міста Луганська, анексованого росією, зараз переїхав до столиці – Києва, де розташувався на базі тренувального комплексу ФК «Динамо» і змагається за третє місце, яке дає право на путівку в Лігу Європи.

***

Williams, Zoe. This year’s Eurovision was a political statement – whatever the organisers may have wanted [Цьогорічне «Євробачення» було політичною заявою – якби цього б не хотіли організатори] / Z. Williams // The Guardian. – London, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/14/this-years-eurovision-was-a-political-statement-whatever-the-organisers-may-have-wanted>.

На думку оглядачки «The Guardian» З. Вільямс, хоча Президенту України В. Зеленському не дозволили звернутися до учасників «Євробачення», конкурс був чотиригодинним антивоєнним протестом з додатковим неоновим світлом з українською тематикою. За словами авторки статті, Україна була всюди, від пісні «Стефанія» у виконанні «Kalush Orchestra», торішніх українських переможців, до натхненного виконання пісні «Ти не коли не будеш на самоті» («You’ll Never Walk Alone») в фіналі. З. Вільямс констатує, що війну, розпочату росією, критикували з усіх боків на конкурсі, а путін відреагував на свій статус ізгоя, обстрілявши рідне місто українських учасників на конкурсі – Тернопіль.

***

Andrikonytė, Asta. Pavadinimą pakeitęs sostinės teatras įsitvirtina savitoje nišoje: neabejoja savo misija [Змінивши назву, столичний театр закріпився в унікальній ніші: він не сумнівається у своїй місії] / A. Andrikonytė // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/kultura/meno-pulsas/2023/05/16/news/pavadinima-pakeites-sostines-teatras-isitvirtina-savitoje-nisoje-27056134>.

російський драматичний театр Литви буде перейменовано на Вільнюський Старий театр. Очільниця театру О. Полевікова, не сумнівається у важливій місії своєї трупи особливо в ці важкі часи. За її словами, був ретельно переглянутий репертуар театру і відхилені твори, авторська позиція яких щодо війни росії проти України незрозуміла чи неприйнятна. О. Полевікова зазначає, що трупа театру від початку війни підтримувала Україну, з перших днів російської агресії кожній виставі передую проукраїнський аудіозапис. Також вона наголосила, що театр розвиває відносини з українськими акторами, наприклад, українці брали участь у проєкті на одному з найбільших фестивалів сценічного мистецтва світу в Авіньйоні, в програмі «Off»

цього фестивалю був представлений проєкт, присвячений подіям в Україні, щоб нагадати про війну, яка точиться поруч з Європою: була показана документальна вистава «Світанок богів» за розповідями очевидців та проведена дискусія на цю тему.

***

Ukrajina podpísala dohodu s dvomi krajinami: Pamiatky sa musia zachovať! [Україна підписала угоду з двома країнами: Пам'ятки треба берегти!] // *Nový čas*. – Bratislava, 2023. – 24.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2802233/ukrajina-podpisala-dohodu-s-dvomi-krajinami-pamiatky-sa-musia-zachovat/>.

Міністри культури Польщі, України та Литви підписали заяву про співпрацю у справі захисту української культури. Метою угоди є підтримка порятунку та збереження культурної спадщини України, яка перебуває під загрозою знищення або пошкодження, з особливим наголосом на об'єкти та пам'ятки Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Три країни також зобов'язалися працювати разом, щоб документувати масштаби культурних втрат у постраждалих від війни районах і підтримувати творчість українських митців, дозволяючи їм працювати в Польщі та Литві.

***

Kocur, Damian. Polsko-ukraiński krótki metraż w konkursie w Cannes. Wszędzie obca [Польсько-український короткометражний фільм на конкурсі у Каннах. Незнайомець скрізь] / D. Kocur // *Rzeczpospolita*. – Warszawa, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/film/art38529611-polsko-ukrainski-krotki-metraz-w-konkursie-w-cannes-wszedzie-obca>.

26 травня у межах конкурсу короткометражного кіно на Каннському фестивалі відбулася прем'єра фільму «Як це було» / «As it was» української режисерки Анастасії Солоневич і польського режисера Дам'яна Коцура. Це єдиний фільм у конкурсних програмах цьогорічного фестивалю, яким представлена Україна. Знімання відбувалося в Києві та Берліні в січні 2023 р. Фільм створив та профінансував польський продакшн «Echa studio».

***

Brooks, Xan. 'They wanted their accounts to be heard': the film-maker who drove 400 Ukrainians to safety [«Хотіли, щоб їх почули»: режисер, який вивіз 400 українців] / X. Brooks // *The Guardian*. – London, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/24/moldova-vladimir-putin-threat-ukraine-europe>.

На Каннському кінофестивалі у Франції в рамках паралельної програми, присвяченої незалежному кіно, представили документальний фільм про українських біженців. Режисером фільму «На задньому плані» став поляк Мацієк Хамела. Дія фільму майже повністю розгортається у фургоні М. Хамели, а на камеру зафіксовані змучені пасажери, одна група за іншою у незліченних подорожах, здійснених між березнем та листопадом 2022 р. Режисер хотів показати чоловіків, жінок та дітей, які долають зруйнований ландшафт із розбомбленими будинками, минаючи міни та зруйновані мости. Серед інших персонажів 84-х хвилинного фільму особливу увагу привертає маленька дівчинка, настільки травмована, що вона перестала говорити.

ПІДТРИМКА РОСІЇ

Schelfaut, Sanne. Arrestatie ligt op de loer als Poetin naar Zuid-Afrika reist: durft hij het risico aan? [путіну загрожує арешт по дорозі до ПАР чи піде він на такий ризик?] / S. Schelfaut // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/arrestatie-ligt-op-de-loer-als-poetin-naar-zuid-afrika-reist-durft-hij-het-risico-aan~a4379534/>.

Президент ПАР С. Рамафоса запросив російського президента путіна на саміт лідерів країн БРІКС, який відбудеться в серпні у місті Дурбан. За словами автора, Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі видав ордер на арешт путіна і є ймовірність, що його заарештують після прибуття до ПАР та відправлять до Гааги, тому також є великі шанси, що він буде змушений пропустити саміт вперше. Як член МКС, ПАР в принципі зобов'язана заарештувати російського президента, але ПАР ніколи не засуджувала російське вторгнення в Україну і традиційно підтримує теплі стосунки з росією, зокрема нещодавно країни провели спільні військові навчання.

***

Orbán Viktor: Spekulánsok hozták be Közép-Európába a gabonát, leverték az árakat [Віктор Орбан: Спекулянти завезли зерно в Центральну Європу і знизили ціни] // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 05.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3193398_orban-viktor-kossuth-radio-interju-2023-05-05.

Прем'єр-міністр Угорщини Віктор Орбан заявляє, що ЄС розглядає можливість запровадження більшості у дві третини для ухвалення зовнішньополітичних рішень після збільшення кількості спроб угорського вето, відхилених ЄС. Крім того, він стверджує, що українське зерно пішло не до голодуючих, а до спекулянтів, а також згадує про російську морську блокаду. В. Орбан продовжує голос російської пропаганди, попереджаючи про ядерну зброю та припускаючи, що США ведуть військову кампанію в Угорщині. В. Орбан критикує плакатну кампанію, розпочату за підтримки американського посольства, і підвищує ймовірність того, що угорські закони обмежують пропагандистську діяльність іншої країни. Серед інших заяв В. Orbana – мова про лобі виробників зброї та економічні інтереси Заходу по відношенню до росії. Він також стверджує, що Ватикан відданий миру і згадує Угорщину як мирного посередника.

***

Szalay-Bobrovniczky Kristóf: A magyar haderő soha nem lesz sem LMBTQ, sem gendersemleges [К. Салай-Бобровницький: Збройні сили Угорщини ніколи не будуть ЛГБТК або гендерно нейтральними] // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 05.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3193419_szalay-bobrovniczky-kristof-beszed-cpac-homofobia-honvedseg-belpolitika-haboru.

Міністр національної оборони Угорщини К. Салай-Бобровницький у своєму виступі коротко торкнувся російсько-української війни – і, як у звичайному урядовому повідомленні, також подбав про те, щоб випадково не назвати росію. Він зазначив, що лінії військового фронту не завжди збігаються з лініями, встановленими в ході мирних переговорів, що було б складно інтерпретувати інакше, оскільки він вважає, що Україна, можливо, має відмовитись від частини своїх територій заради миру.

***

Orbán Viktor: «Az oroszok nem fogják tétlenül nézni, hogy megölik az elnöküket» [В. Орбан: «росіяни не будуть стояти осторонь, поки їхнього президента вбивають»] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230505/orban-viktor-az-oroszok-nem-fogjak-tetlenul-nezni-hogy-megollik-az-elnokuket-610512>.

Прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан у прямому ефірі на «Kossuth Rádió» заявив, що вважає, що Україна не може перемогти росію, оскільки «ніхто не може перемогти ядерну державу». Він також обговорив майбутній бюджет, ціни на енергоносії та звільнення українського експортного мита на зерно. В. Орбан зазначив, що до війни Угорщина заплатила 7 млрд євро за імпортовані енергоносії, але після війни вона зросла до 17 млрд євро. Уряд вирішив утримати ціни від зростання, щоб сім'ї в середньому діапазоні споживання могли залишитися під ціновим захистом. Крім того, вони намагаються надати допомогу малому і середньому бізнесу, і тисячам малих підприємств рахунки за електроенергію були зменшені вдвічі. В. Орбан обговорив українську контратаку та необхідність дипломатичних рішень, заявивши, що інтерес Угорщини полягає в тому, щоб Україна була успішною, оскільки угорці живуть в Україні, і це їхня батьківщина, тому треба наближатися до миру.

***

Viana, Paolo. Guerra in Ucraina. Cardini: «Un errore continuare ad armare Kiev» [Війна в Україні. Кардіні: «Продовжувати озброювати Київ – помилка»] / P. Viana // Avvenire. – Milano, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/attualita/pagine/intervista-allo-storico-e-saggista-tra-i-promotor>.

Італійський історик і публіцист, один із організаторів референдуму проти військової допомоги Україні, професор Ф. Кардіні стверджує, що перешкоджання Італії постачати зброю українській армії – це «робота на мир». Він зазначив, що Італія засуджує агресію путінської росії щодо України, але надсилання зброї Україні робить Італію «ворожою країною» щодо росії. Ф. Кардіні підкреслює, що потрібно досягти миру, різними способами, зокрема дипломатичним.

ПОЛІТИКА ЩОДО БІЖЕНЦІВ З УКРАЇНИ

Rasums, Roberts. Roberts Rasums: Lāti paneb ukrainlased ja venelased kohustuslikult keelt õppima. Kas see viimaks aitab? [Робертс Расумс: Латвія змушує українців і росіян вивчати мову в обов'язковому порядку. Чи допоможе це нарешті?] / R. Rasums // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120181570/roberts-rasums-lati-paneb-ukrainlased-ja-venelased-kohustuslikult-keelt-oppima-kas-see-viimaks-aitab>.

На думку латвійського історика Р. Расумса, інтеграція росіян провалилася, хоча питання етнічних меншин навколо росіян у Латвії завжди було проблемою через небажання поважати права меншин, відсутність політичної волі та вкорінена толерантність до російської мови призвели до того, що кілька важливих питань залишилися недоторканими, поки не розпочався повномасштабний напад росії на Україну. За його словами, лише тоді почали зносити пам'ятники, що прославляли комуністичний режим, і було вирішено перейти на латиськомовне навчання. Історик

наголосив, що українських біженців, які планують працювати у Латвії, зобов'язують вивчати латиську мову в обов'язковому порядку.

***

Krūminš, Māris. Ukrainas kara bēgļu pieplūdums Igaunijā mazinājies [Потік біженців від української війни в Естонії зменшився] / M. Krūminš // *Neatkarīgā Rīta Avīze*. – Rīga, 2023. – 02.05. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/pasaule/413176-ukrainas-kara-beglu-piepludums-igaunija-mazinajies?_gl=1*zxmoom*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4MzA0NDIxNS40Ny4xLjE2ODMwNDQyNTguMC4wLjA.

За останні місяці до Естонії в'їжджає у середньому в день 70-80 українських біженців і принаймні половина з них використовує Естонію як транзитну країну, водночас зростає кількість біженців, які повертаються на батьківщину. Естонське громадське ЗМІ «ERR» заявляє, що наразі з Естонії виїжджає більше українських біженців, ніж прибуває. Керівник кризового центру Управління поліції та прикордонної охорони Г. Каджу заявив, що більше половини прибулих українців не планують залишатися в Естонії надовго, а ті, хто зараз прибувають до Естонії, вже знають, де вони житимуть і чим займатимуться, тому потреба в соціальній допомозі зменшується. Представник Управління соціального страхування Естонії К. Бадікінс підкреслив, що за останні кілька місяців близько 4,5 тис. біженців, які тривалий час перебували в Естонії, залишили країну, більшість з них повернулися в Україну.

***

Wingate, Sophie. Sunak hosts coronation lunch for volunteers and Ukrainian refugees [Сунак влаштував коронаційний обід для волонтерів та українських біженців] / S. Wingate // *The Independent*. – London, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/uk/prime-minister-rishi-sunak-scottish-russia-charles-iii-b2334197.html>.

Прем'єр-міністр Великої Британії Ріші Сунак та його дружина Акшата Мурті проведуть захід у рамках святкування Великого обіду, який проходить по всій країні у вихідні після коронації. На коронаційному обіді будуть присутні українці, які приїхали до Великої Британії за схемою «Будинки для України» після вторгнення росії до України, а також їхні британські спонсори. Прем'єр-міністр Р. Сунак заявив, що пишається тим, що може привітати на Даунінг-стріт на обіді на честь коронації українців, які змушені залишити батьківщину через вторгнення росії, а також волонтерів.

***

Villarejo, Esteban. El alegato emocionado de una refugiada ucraniana en Yuste: «¡Gloria a Ucrania, gloria a los héroes!» [Емоційний виступ української біженки в Юсті: «Слава Україні! Героям слава!»] / E. Villarejo // *ABC*. – Madrid, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/alegato-emocionado-refugiada-ucraniana-yuste-gloria-ucrania-20230509114911-nt.html>.

Одним із найемоційніших моментів церемонії вручення Європейської премії імені Карлоса V став виступ української 34-ї річної біженки Лани Тригуб, яка з двома доньками покинула свою країну через війну і зараз проживає в Бадахозі. Вона розповіла про свою дорогу від Полтави, де вона була заступницею директора будинку

культури та співачкою, до квартири в Бадахозі, де живе за підтримки Червоного Хреста та соціальних працівників Сан-Хуан-де-Діос. Вона подякувала всім за віру в українців та мотивацію, що «Все буде Україна». Крім того вона подякувала усім країнам за їхню допомогу, адже це дуже важливо для України і для українців. Вона наголосила: «Ви вже змогли переконатися, що ми стали горою, щоб захистити свій дім, і разом з вами ми обов'язково досягнемо миру. Слава Україні, Героям слава!».

***

Kurotova, Alona. Ukrajinské sestry na Slovensku by mali dostať šancu. Riešenie existuje, treba len načúvať [Українським медсестрам у Словаччині треба дати шанс. Рішення є, потрібно лише прислухатися] / A. Kurotova // Denník N. – Bratislava, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/blog/3362912/ukrajinske-sestry-na-slovensku-by-mali-dostat-sancu-riesenie-existuje-treba-len-nacuvat/>.

Журналістка видання А. Куротова аналізує словацьку систему охорони здоров'я та бачить досить значні прогалини в цій сфері так, як в Словаччину приїхало багато біженців і гостро відчувається нестача медсестер. На думку авторки, українські медсестри, які знайшли притулок у Словаччині від російської військової агресії, могли б допомогти системі охорони здоров'я Словаччини. А. Куротова підкреслює, що більшість медсестер в Україні мають лише середню освіту і суттєво обмежені можливості для визнання своєї освіти в Словаччині, однак якби законодавчі зміни були прийняті, варіанти можна було б знайти і забезпечити роботою українських біженців з медичною освітою.

***

Ueno, Hajime. Universities in Japan raising funds to keep Ukraine students [Університети Японії збирають кошти, щоб утримати українських студентів] / H. Ueno // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14904457>.

Університети Японії організували збір коштів та вжили інших заходів, щоб дозволити українським студентам продовжувати навчання в Японії. Школи прийняли сотні учнів після того, як росія вторглася в Україну в лютому минулого року. Університети покрили їм витрати на навчання та проживання в гуртожитку. Але гроші закінчуються, а війна в Україні продовжується, тому організації підтримки в Японії почали збирати інформацію, спрямовану на те, щоб допомогти українським студентам стати незалежними. Так, «Pathways Japan», генеральний фонд, який приймає студентів з України у співпраці з університетами та іншими організаціями, надає їм інформацію про можливості працевлаштування. За даними Міністерства освіти Японії, станом на 15 березня університети Японії прийняли 387 українських студентів, але на 19 квітня їх кількість скоротилася до 352.

***

Hromková, Dominika. Pomáhají najít práci ukrajinským učitelkám, teď získali cenu za přínos ve vzdělávání [Вони допомагають українським вчителькам знайти роботу, тепер вони отримали нагороду за внесок в освіту] / D. Hromková // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/pomahaji-najit-praci-ukrajinskym-ucitelkam-ted-ziskali-cenu/r~59bfb65cef3b11ed8c6f0cc47ab5f122/>.

Минулого року чеська освіта зіткнулася з безпрецедентним викликом, коли після початку російсько-української війни до Чехії приїхали десятки тисяч українських дітей, яких потрібно було інтегрувати у школи. Завдяки проєкту «Start to learn» вони змогли краще влаштуватися в Чехії. Ініціатива допомогла їм із визнанням педагогічної освіти з України, отриманням кваліфікації вчителя в Чехії та вдосконаленням чеської мови. Зараз проєкт отримав нагороду від фонду «Česká spořitelna Foundation» за те, як він зміг гнучко та інноваційно відреагувати на ситуацію в чеській освіті у 2022 р. Фонд відзначив кількох осіб і проєкти, які допомагали українським учням з інтеграцією.

***

Tyrimas: ukrainiečiai Lietuvoje susiduria su būsto, įsidarbinimo ir kalbos barjero problemomis [Дослідження: українці в Литві стикаються з проблемами житла, працевлаштування та мовного бар'єру] // *Verslo žinios*. – Vilnius, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/05/11/tyrimas-ukrainieciai-lietuvoje-susiduria-su-busto-isidarbinimo-ir-kalbos-barjero-problemomis#ixzz82hwZUBdN>.

Згідно з дослідженням, проведеним на замовлення Департаменту національних меншин, українські біженці в Литві стикаються з проблемами житла, мовного бар'єру та працевлаштування. Найбільшою проблемою для біженців війни з України є питання житла (28,2 %), мовний бар'єр (20,3 %), проблеми з працевлаштуванням (14,4 %), матеріальні труднощі (12,9 %) та морально-психологічні проблеми (11,9 %).

***

Japan pledges to mobilize \$1 billion to help nations around Ukraine accept refugees [Японія обіцяє мобілізувати 1 млрд дол., щоб допомогти країнам навколо України приймати біженців] // *The Asahi Shimbun*. – Tokyo, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14906248>.

Японія оприлюднить план щодо мобілізації 1 млрд дол. для допомоги країнам, які оточують Україну, приймати біженців з охопленої війною країни. Фінансування надаватиметься через державний Японський банк міжнародного співробітництва, який зазвичай пропонує допомогу в формі кредитування, гарантій та інвестицій в акції. Фонд також буде використовуватися для сприяння інвестиціям японських компаній у цих країнах. Щодо України, то «Група семи» (G7) підтвердить обіцяну фінансову підтримку та результати програм підтримки МВФ, одночасно посилюючи координацію між фінансовими установами, що розвиваються, і підтримуючи сусідні країни.

***

Samorodni, Oleg. Eesti võitis põgenikest tohutult. Ukrainale on see suur probleem [Естонія сильно виграла від біженців. Це велика проблема для України] / O. Samorodni // *Eesti Päevaleht*. – Tallinn, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120186700/vene-meedia-paevik-eesti-voitis-pogenikest-tohutult-ukrainale-on-see-suur-probleem>.

У країнах ЄС, які прийняли біженців з України, відбулося широке та ґрунтовне обговорення результатів соціологічних досліджень. Згідно з результатами опитування, лише половина біженців, які прибули до Європи з початку повномасштабної війни, мають намір остаточно повернутися на батьківщину. З

іншого боку, 25 % точно вирішили залишитися за кордоном, а 25 % ще не вирішили, що робити найближчим часом. За словами автора, результати дослідження викликали певне занепокоєння як серед експертів, так і серед українських урядовців.

***

Klunis, Arnis. Tūkstošiem ukraiņu par desmitiem miljoniem eiro izlēmuši mācīties latviešu valodu [Тисячі українців вирішили вивчити латиську мову за десятки мільйонів євро] / A. Klunis // Neatkarīgā Rīta Avīze. – Rīga, 2023. – 17.05. – Режим доступу : https://neatkariga.nra.lv/izpete/414591-tukstosiem-ukrainu-par-desmitiem-miljoniem-eiro-izlemusi-macities-latviesu-valodu?_gl=1*19i5jlc*_ga*MTM0MzkwNDAyMS4xNjc0NDc3NDE4*_ga_LTMBW853YH*MTY4NDMzNjcyNS40OC4xLjE2ODQzMzY3MzcuMC4wLjA.

Міністерство внутрішніх справ Латвії назвало 64 млн євро овною сумою для забезпечення біженців від війни. Для цього Латвія розширила своє право ще кілька років називати своїм населенням 1,9 мільйонів громадян за рахунок українських біженців. Включення українських біженців до корінного населення Латвії не є власною ініціативою Латвії, так вирішили інституції ЄС. Проте, на думку автора, така людська любов чи солідарність із постраждалою від російської агресії Україною та українським народом має принаймні дві сторони: перша – суперечність із запевненнями, що Україні допомагають перемогти агресора і дозволити всім українським біженцям повернутися додому; друга – необізнаність людей не лише щодо реальних результатів війни, а й щодо того, чого насправді хочуть країни ЄС. На думку автора, одним із наслідків війни, що триває в Україні, в Латвії стала заміна транзиту вантажів «транзитом людей». Автор зазначає, що відчувається бажання тисяч українців залишитися в Латвії, принаймні про це йшлося на засіданні Комісії з питань бюджету та фінансів Сейму, на порядку денному якого було написано Міністерством культури та направлено Міністерством фінансів прохання виділити 4 029 836 євро на навчання біженців з України латиській мові.

***

Lies, Elaine. Japan's refugee balancing act: Door open for Ukrainians, but not many others [Балансування Японії щодо біженців: двері відкриті для українців, але не для багатьох інших] / E. Lies // Japan Today. – Токуо, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/national/japan's-g7-refugee-balancing-act-door-open-for-ukrainians-but-not-many-others>.

Японія загалом прийняла близько 2300 українців, які втекли до Японії після російського вторгнення. Прийняття Японією українців є незвичайним для країни, яка славиться своєю нелюбов'ю до іммігрантів, але війна в Україні викликала рідкісний викид громадської підтримки. Японія пообіцяла надати допомогу в розмірі 1 млрд дол. для сусідів України на прийом біженців, а напередодні саміту заявила, що прийме поранених українських військових у військовий госпіталь у Токіо, що є безпрецедентним кроком. Проте щедрість щодо українських біженців підкреслює різкий контраст із послужним списком Японії щодо шукачів притулку, кажуть експерти та правозахисники, а надії на ширшу реформу політики щодо біженців ще далекі. Українці приїхали до Японії відповідно до спеціально створених для них рамок і називаються евакуйованими, а не біженцями. Минулого року Японія прийняла лише 202 біженця з України і майже напевно найближчими тижнями

прийме законопроект, який спростить депортацію шукачів притулку, які багаторазово звертаються щодо отримання цього статусу.

РЕАКЦІЯ СВІТОВИХ ПОЛІТИКІВ, ДІЯЧІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЙ

Rico, Mite. La diplomacia tramposa de Lula [Хитра дипломатія Лули] / M. Rico // El Mundo. – Madrid, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/opinion/columnistas/2023/05/02/644fd1dfe4d4d84c2e8b4588.html>.

Заступниця директора та оглядачка «El Mundo» Річ Майт коментує політику щодо війни росії в Україні президента Бразилії Луїса Інасіу Лули да Сілви, який вважає, що посередницька група для досягнення миру в Україні може бути сформована за аналогією з «Групи двадцяти» (G20). Авторка зазначає, що під виглядом «позаблоковості» бразильський президент підіграє китайській геополітиці.

***

Major, Claudia. Expertin erklärt, warum der ukrainische Gegenschlag kriegsentscheidend ist [Експертка пояснює, чому українська контратака є вирішальною для війни] / C. Major // Focus. – Berlin, 2023. – 02.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/claudia-major-expertin-erklaert-warum-der-ukrainische-gegenschlag-so-extrem-wichtig-ist_id_192681149.html.

Німецька експертка з питань політики безпеки К. Мейджор зазначає, що майбутній український наступ буде не останнім, а вирішальним. За словами К. Меджор, майбутній український наступ є вирішальним як для перебігу війни, так і для подальшої підтримки з боку Заходу. Однак, наголошує експертка, якщо Україна досягне незначного успіху, майбутні пакети допомоги можуть бути мізерними або навіть скасованими, оскільки скептицизм критиків виправдається.

***

Devant les députés, Fillon jure qu'il n'est «pas concerné par les ingérences russes» [Перед депутатами Ф. Фійон клянеться, що його «не турбує російське втручання»] // L'Obs. – Paris, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/politique/20230502.OBS72867/devant-les-deputes-fillon-jure-qu-il-n-est-pas-concerne-par-les-ingerences-russes.html>.

За ініціативи Національного об'єднання Франції (RN) колишнього прем'єр-міністра Франції Ф. Фійона допитав парламентський слідчий комітет щодо його зв'язків з російськими компаніями. Допит зосереджувався на політичному, економічному та фінансовому втручанні іноземних держав. Ф. Фійон на короткий час був членом ради директорів двох великих російських компаній близьких до путіна. Ф. Фійона заперечив будь-яку пряму причетність до російського втручання у французьку політику та запевнив, що його приватна кар'єра – це його особиста турбота. Ф. Фійон також зазначив, що протягом 36 років свого громадського життя він стикався з іноземним втручанням, зокрема з боку Сполучених Штатів, Китаю, Туреччини, Марокко та Алжиру. Ф. Фійон пішов у відставку зі своїх російських мандатів після вторгнення росії в Україну в 2022 р.

***

Lipietz, Alain. «Camarade président Lula, laisseras-tu dans l'histoire le souvenir d'un dirigeant qui dit stop à Vladimir Poutine?» [«Товаришу президенте Лула, чи залишите ви

в історії пам'ять, як лідер, який сказав володимирі путіну «стоп»?»] / А. Lipietz // Le Monde. – Paris, 2023. – 02.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/idees/article/2023/05/02/camarade-president-lula-laisseras-tu-dans-l-histoire-le-souvenir-d-un-dirigeant-qui-dit-stop-a-vladimir-poutine_6171736_3232.html.

У колонці в «У світі» для «Le Monde» економіст та колишній еколог Європарламенту Ален Липець у формі відкритого листа коментує позицію президента Бразилії Луїза Інасіу Лули да Сілви щодо війни в Україні. А. Липець задається питанням, що Бразилія голосувала за всі резолюції ООН проти цієї агресії, за відновлення суверенітету та територіальної цілісності України, але який внесок робить Бразилія в те, щоб підштовхнути росію до виконання цього вироку, тобто до невідкладного повернення цих п'яти регіонів та до визнання свободи українського народу вільно обирати спілки?

***

Šaltiniai: Ukrainos NATO viršūnių susitikime Vilniuje laukia nusivylimas [Джерела: На Україну чекає розчарування на саміті НАТО у Вільнюсі] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/konfliktai-ir-saugumas/2023/05/02/news/saltiniai-ukrainai-nato-virsuniu-susitikime-vilniuje-laukia-nusivylimas-26908779>.

Згідно з джерелами в НАТО, країни Центральної та Східної Європи, зокрема Литва підтримують вимоги Президента України В. Зеленського щодо членства в НАТО, однак наразі малоімовірно, що їм вдасться переконати таких партнерів по НАТО, як США, змінити курс. За словами дипломатів, противники конкретної перспективи вступу України до НАТО пояснюють свою позицію тим, що ця мета наразі нереальна і може відвернути увагу від набагато важливішої підтримки України, крім того, є ризик, що нові обіцянки НАТО можуть дати росії аргументи для ще більш агресивної війни. Згідно з джерелами в НАТО, членство можливе лише за умови, що Україні вдасться виграти війну проти росії.

***

Vyriausybė: Lietuvos ir Lenkijos premjerų susitikime – dėmesys Ukrainai ir regiono saugumui [Уряд: На зустрічі прем'єр-міністрів Литви та Польщі увага приділяється Україні та безпеці регіону] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/05/02/news/vyriausybe-lietuvos-ir-lenkijos-premjeru-susitikime-demesys-ukrainai-ir-regiono-saugumui-26916239>.

Прем'єр-міністерка Литви І. Шимоніте зустрілася з прем'єр-міністром Польщі М. Моравецьким, який перебуває з візитом у Литві, з яким обговорила регіональну безпеку, підтримку України, двосторонню співпрацю між Литвою та Польщею та підготовку до саміту НАТО у Вільнюсі. В пресрелізі йдеться, що прем'єр-міністри країн погодились, що об'єднана та якнайшвидша підтримка України західними країнами, насамперед усіма необхідними озброєннями залишається необхідними умовами для досягнення перемоги над агресором росією. Наголошується на необхідності продовжувати розробку санкцій проти росії та її союзника білорусі. На зустрічі також йшлося про процес відновлення України.

***

Harsányi, György. Kijev kész lenne a rendezésre Budapesttel, kár, hogy az Orbán-kormány miatt Ukrajnában Magyarország a harmadik legelutasítottabb ország lett [Київ був би готовий домовитися з Будапештом, прикро, що Угорщина стала третьою найбільш знехтуваною країною в Україні через уряд Орбану] / G. Harsányi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 02.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3192851_ukrajna-magyarorszag-nato-csatlakozas-oktatasi-torveny.

Під час засідання робочої групи з питань освіти в Будапешті аналітик пострадянського простору Антон Бендаржевський нагадав, що за радянських часів українська мова «придушувалася», проте усунення цієї несправедливості у багатьох випадках було надто насильницьким і сильно вдарило по угорцях, а також кількох меншинах. В свою чергу журналіст Сабольч Вереш, який востаннє відвідав Україну в січні цього року, назвав «цілком контрпродуктивним» те, що уряд В. Орбана перешкоджає зусиллям України з євроінтеграції, посиляючись на інтереси закарпатських угорців, і як контрприклад привів більш терплячу позицію польського уряду.

***

Rohac, Dalibor. These signs point to Ukrainian victory sooner than critics think [Ці ознаки вказують на перемогу України раніше, ніж вважають критики] / D. Rohac // New York Post. – New York, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/02/these-signs-point-to-ukrainian-victory-sooner-than-critics-think/>.

Старший науковий співробітник Американського інституту підприємництва Д. Рохач вважає, що перемога України і, можливо, крах російського режиму можуть бути ближчими, ніж передбачають ті, хто прогнозує затяжну війну. У контрнаступі, що готується, танки «Leopard», «Challenger» і «Abrams» разом з іншою бронетехнікою натовського класу протистоять дедалі більш зношуваний російській техніці і деморалізованим російським військам. На думку автора, чим вірогіднішою видається перемога України, тим менше у лівих чи правих політиків буде стимулу коливатись щодо допомоги США країні чи закликати до умиротворення росії. Д. Рохач констатує, що ніщо так не мобілізує підтримку України, як перспектива перемоги України.

***

Koort, Erkki. Põhjused, miks Venemaa ülekaal õhus on näiline [Причини переваги росії в повітрі очевидні] / E. Koort // Postimees. – Tallinn, 2023. – 02.05. – Режим доступу : <https://arvamus.postimees.ee/7765899/erkki-koort-pohjused-miks-venemaa-ulekaal-ohus-on-nailine>.

Естонський експерт з питань безпеки Е. Коорт вважає, що український контрнаступ, який невдовзі розпочнеться, викликав чимало питань. Він зазначає, що одним з найбільш ризикованих місць вважається сильна перевага ВПС росії і на динаміку довгоочікуваної весняної атаки вплине відсутність української авіації. Багато західних аналітиків виділяють як головний момент ризику те, що росія може знищити передане Україні важке озброєння.

***

Hårdh, Martin Mederyd. Ukrainas offensiv närmar sig: «En chans» [Наближається наступ України: «Шанс»] / М. М. Hårdh // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/2BXQ94/ukrainas-offensiv-narmar-sig-en-chans>.

Військовий викладач Академії оборони, який раніше працював і в Москві, і в Києві, підполковник Йохан Хуовінен сказав, що світ з нетерпінням чекає обіцяного весняного наступу України. За словами експерта, напевно, найбільший ефект і найбільшу глибину українці отримали б, якби атакували із Запоріжжя в бік Мелітополя, бо тоді вже можна вибрати, чи повернути з найбільшою силою в сторону Маріуполя або повернути в бік Криму. Й. Хуовінен зазначив, що ймовірність українського контрнаступу зростає з кожним днем, не виключаючи, що з червня буде літній наступ.

***

Blinken ocenil při jednání s Lipavským českou pomoc Ukrajině i přijetí uprchlíků [Під час зустрічі з Ліпавським Блінкен високо оцінив чеську допомогу Україні та прийом біженців] // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://zpravy.aktualne.cz/zahranici/lipavsky-jednal-s-blinkenem-o-vzajemnych-vztazich-a-podpore/r~3c3ade0ce8fd11edbc030cc47ab5f122/>.

Зміцнення двосторонніх відносин, підтримка України та співпраця в Індо-Тихоокеанському регіоні були головними темами зустрічі державного секретаря США Ентоні Блінкена та міністра закордонних справ Чехії Яна Ліпавського 2 травня у Вашингтоні. За словами Я. Ліпавського, на зустрічі був чіткий консенсус щодо того, що Україні потрібні поставки боєприпасів, «якщо вона хоче успішно вести подальші військові операції». Е. Блінкен подякував Чехії за військову підтримку Києва, а також прийом сотень тисяч українських біженців і високо оцінив «надзвичайно сильну» реакцію Чехії на війну росії проти України.

***

Palmas, Francesco. La guerra. L'Ucraina pronta alla controffensiva. Ecco obiettivi e scenari [Війна. Україна готова до контрнаступу. Ось цілі та сценарії] / F. Palmas // Avvenire. – Milano, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/mondo/pagine/il-contrattacco-in-quattro-punti>.

Незалежний військовий аналітик Франческо Пальмас в статті для «Avvenire» наголосив, що Україна готова до контрнаступу. Він проаналізував чотири питання і відповіді, щоб зрозуміти, що може статися і які шанси на успіх контратаки ЗСУ. Автор статті назвав повернення Криму – найбільш анонсованою операцією в історії, кульмінаційним пунктом війни, її кінцевою метою. Ф. Пальмас підкреслив, що для досягнення успіху потрібна надзвичайна мобільність і досконалий інтелект, щоб миттєво знати, де розташовані російські підрозділи, перешкоди та мінні поля. Тому, за словами автора, потрібна міліметрова координація, яку можна придбати лише з досвідом та тренуванням.

***

Veser, Reinhard. Ein Zeichen der Schwäche Putins [Ознака слабкості путіна] / R. Veser // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 03.05. – Режим доступу :

<https://www.faz.net/aktuell/politik/drohnen-ueber-dem-kreml-ein-zeichen-von-putins-schwaeche-18866337.html>.

Журналіст «Frankfurter Allgemeine Zeitung» з питань Східної Європи Райнхард Везер вважає, що безпілотники над кремлем, ще довго залишатимуться таємницею російської загарбницької війни проти України, але цей інцидент є ознакою слабкості російського режиму і нічого доброго не обіцяє. І якщо, на думку автора, це була інсценована атака, щоб виправдати чергову ескалацію війни перед росіянами та світом, то розпач у правителів кремля має бути дуже великим. За словами журналіста, це означало б, що режим вважає російську підтримку своєї війни настільки хиткою, що лише «полум'я» над кремлем може зімкнути ряди населення за правителями.

***

Röttgen, Norbert. Die Ukraine muss NATO-Mitglied werden [Україна має стати членом НАТО] / N. Röttgen // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/die-ukraine-muss-nato-mitglied-werden-gastbeitrag-von-norbert-roettgen-18863262.html>.

Німецький політик Н. Ретген вважає, що Німеччина кардинально змінилася за останні 14 місяців, але порівняно з викликом, недостатньо. На його думку, якщо агресія путіна буде хоча б частково форсована, це матиме драматичні наслідки для всієї Європи на десятиліття. Н. Ретген зазначає, що Європа знову буде розділена, адже через Європу проходив би кордон військового протистояння, суверенітет таких країн як Молдова та Грузія, був би під загрозою, довіра країн Балтії, Центральної та Східної Європи до ЄС і, перш за все, до двох найбільших держав-членів Німеччини та Франції, буде серйозно підірвана в основній сфері – безпеці. Тому, вважає Н. Ретген, вкрай важливо, виправити стратегічну помилку, яка пронизувала дискусії про поставки зброї Україні протягом останніх 14 місяців і викликала резонанс не лише в Берліні та Парижі, а й у Вашингтоні.

***

Caracciolo mette in guardia sulla Russia: «Aspettiamoci una reazione» [Караччоло попереджає про росію: «Очікуймо реакції»] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/personaggi/35690294/otto-e-mezzo-lucio-caracciolo-russia-aspettiamoci-reazione.html>.

Засновник і директор італійського геополітичного журналу «Limes» Лусіо Караччоло коментує атаку дронами кремля. На думку автора, за цією подією стоїть або рука москви з бажанням дискредитувати Україну, або якщо це була Україна, то це свідчить про те, що «Україна вільно рухається» по території рф. Експерт вважає, що слід очікувати реакції путіна, адже медведев вже закликав до «фізичної ліквідації» Президента України Володимира Зеленського.

***

Nardi, Christopher. Defence Minister concerned about allegations over sole-source contract to defence firm [Міністерка оборони стурбована звинуваченнями щодо контракту з оборонною компанією] / C. Nardi // National Post. – Toronto, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/canada/defence-minister-concerned-about-allegations-over-contract-to-defence-firm>.

Парламентський репортер «National Post» К. Нарді пише, як міністерка оборони Канади А. Ананд відреагувала на повідомлення «National Post» про те, що виробник бронетехніки «Roshel», що базується в Міссісозі, нібито заплатив готівкою колишньому українському чиновнику, щоб «впливати на рішення, які приймає український уряд і/або військові». В інтерв'ю «National Post» А. Ананд заявила, що вона стурбована твердженнями про те, що канадська оборонна фірма порушила антикорупційні закони, щоб укласти контракт із федеральним урядом на суму 92 млн дол. Вона запевнила, що дуже важливо продовжувати надавати Україні військову допомогу, яка необхідна їй для боротьби та перемоги у цій війні. А. Ананд наполягала на тому, що це твердження не доведене і що міністр оборони України спеціально просив Канаду допомогти у закупівлі бронетехніки «Roshel».

***

Åslund, Anders. 'Drone attack' appears to be one of putin's false flags for propaganda and power [«Атака безпілотників» здається атакою під «хибним прапором»] / A. Åslund // New York Post. – New York, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/03/drone-attack-appears-to-be-one-of-putins-false-flags-for-propaganda-and-power/>.

Старший науковий співробітник аналітичного центру США «Атлантична рада» О. Аслунд зазначив, що не вважає політ безпілотника над кремлем атакою на путіна. На його думку, з огляду на те, що на відео видно, як двоє чоловіків піднімаються на купол безпосередньо перед вибухом над будівлею кремля, це виглядає як зрежисована операція. О. Аслунд вважає, що агресивні диктатори люблять проводити операції під «чужим прапором», в яких вони звинувачують своїх запланованих жертв. За його словами, путін слідує прикладу своїх великих ідеалів А. Гітлера та Й. Сталіна.

***

Strakatý, Čestmír. Höschl: Rusku nesmíme ustoupit, přijatelný je pouze spravedlivý mír, i když je v rozporu s lidskostí [Хешль: Ми не повинні піддаватися росії, прийнятний лише справедливий мир, навіть якщо він суперечить людству] / Č. Strakatý // Reflex. – Praha, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/prostor-x/118670/hoschl-rusku-nesmime-ustoupit-prijatelny-je-pouze-spravedlivy-mir-i-kdyz-je-v-rozporu-s-lidskosti.html>.

В інтерв'ю «Reflex» чеський психіатр, цьогорічний лауреат премії імені Арношта Люстіга, Кирил Хешль розповів, що війна в Україні актуалізує потребу в мужності, хоробрості, людяності та справедливості. Він наголошує, що складно уявити, що сьогодні Україна переживає в емоційному плані, і це ще більше посилюється тими звірствами, які чинить росія. С. Хешль вважає, що російське вторгнення відроджує дилему справедливості: «Ми не хочемо миру, ми хочемо справедливого миру, а погоджуючись на пропозиції росії можна досягти миру, але це означатиме, що не буде справедливості».

***

Majlard, Jan. Tydligt mönster bakom ukrainska attacker [Чітка схема українських атак] / J. Majlard // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 03.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/dwb6mw/tydligt-monster-bakom-ukrainska-attacker>.

В статті для видання шведський військовий експерт Йорген Ельфвінг аналізує диверсійну діяльність на росії, наголошуючи, що неодноразові диверсії проти російських цілей порушують питання, що Україна може зробити з москвою 9 травня. росія розповсюдила відео, на якому видно як два безпілотники атакували кремль і трактують це як замах на путіна. Україна заперечує свою причетність до цієї атаки. Експерт згадує, що два дні поспіль російські залізниці зазнають бомбардувань у районі Брянська, що межує з Україною у північно-східному напрямку від Києва. Й. Ельфвінг сходиться на думці, що всі ці події є підготовкою до анонсованого укрїнського контрнаступу.

***

Schmucker, Julian. Die Ukraine-Offensive könnte schon bald starten – unter diesen Bedingungen [Наступ України може початися найближчим часом – у цих умовах] / J. Schmucker // Focus. – Berlin, 2023. – 04.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/gerhard-mangott-im-interview-die-ukraine-offensive-koennte-schon-bald-starten-unter-diesen-bedingungen_id_192885416.html.

Німецький експерт з питань росії Г. Манготт пояснює, що у той час як багато спостерігачів на Заході чекають великої танкової битви в Україні, є багато ознак того, що давно оголошений контрнаступ уже почався в інших місцях. На думку експерта, безпрецедентна серія безпілотних і диверсійних атак на об'єкти на південному заході росії та підконтрольний москві Кримський півострів у Чорному морі слідує чіткій логіці: метою є знищення логістики поставок для російських окупаційних військ в Україні.

***

Boadle, Anthony. US envoy to UN urges Brazil to see Ukrainian side to the war [Спецпредставниця США в ООН закликала Бразилію враховувати українську сторону у війні] / A. Boadle // National Post. – Toronto, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnenvironment-pmn/us-envoy-to-un-urges-brazil-to-see-ukrainian-side-to-the-war>.

Постійна представниця США при ООН Лінда Томас-Грінфілд під час візиту до Бразилії висловила розчарування США щодо коментарів президента Луїза Інасіо Лули да Сілви, який закликає Захід припинити озброювати Україну, щоб дозволити розпочати мирні переговори. Вона заявила, що будь-яка взаємодія має враховувати Україну, і це не можуть бути переговори, які ґрунтуються на винагороді росії за захоплення території під час їхньої неспровокованої війни з Україною. Л. Томас-Грінфілд закликала бразильських офіційних осіб відвідати Україну і нагадала, що в ООН Бразилія підтримала резолюцію ООН у Генеральній Асамблеї, яка засуджує російське вторгнення в Україну, а нещодавно – мирну резолюцію ООН.

***

Bendová, Jana. Analytik Votápek: Ukrajina je na svou ofenzívu připravena, bude úspěšnější než ta zimní ruská, odřízne Krym [Аналітик Вотапек: Україна готова до наступу, він буде успішнішим за зимовий російський наступ і відріже Крим] / J. Bendová // Reflex. – Praha, 2023. – 04.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/rozhovory/118702/analytik-votapek-ukrajina-je-na-svou-ofenzivu-pripravena-bude-uspesnejsi-nez-ta-zimni-ruska-odrizne-krym.html>.

Чеський аналітик Володимир Вотапек в інтерв'ю «Reflex» зазначив, що українці почнуть наступ тоді, коли зійдуться три основні чинники: готовність та оснащення підготовлених підрозділів, сприятливі погодні умови (досить сухий ґрунт), тактико-оперативна обстановка на фронті. Щодо успіху українського контрнаступу, то аналітик оптиміст, але не відкидає варіант, коли росії вдасться військовим чином утримати частину окупованих територій, звичайно, не можна виключати. В. Вотапек переконаний, що українська армія може максимально використати рішучість своїх бійців та якісну перевагу сучасної важкої техніки, яка постачається із Заходу. Він впевнений, що український наступ буде набагато успішнішим за попередній. і ЗСУ вдасться прорвати російський фронт.

***

Tumilty, Ryan. Hillary Clinton urges Canada to keep up support for Ukraine, applauds child care plan [Гіллари Клінтон закликає Канаду продовжувати підтримувати Україну та вітає план з догляду за дітьми] / R. Tumilty // National Post. – Toronto, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/news/politics/hillary-clinton-urges-canada-to-keep-up-ukraine-support>.

Колишня держсекретарка США Гіллари Клінтон виступила з основною доповіддю на з'їзді партії лібералів у Оттаві і закликала лібералів продовжувати підтримувати Україну, стверджуючи, що битва проти росії – це битва, яку весь світ не може собі дозволити програти. Вона заявила, що найкращий спосіб покласти край путінській агресії – це перемога України, додавши, що українці мають бути єдиними, хто вирішує, коли закінчиться війна, і доти вони мають користуватись підтримкою Заходу.

***

Borger, Julian. We knew in 2011 putin would attack Ukraine, says Bill Clinton [Ми знали ще в 2011 році, що путін нападе на Україну, – сказав Білл Клінтон] / J. Borger // The Guardian. – London, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/05/we-knew-putin-would-attack-ukraine-back-in-2011-says-bill-clinton>.

Експрезидент США Білл Клінтон розповів, що ще у 2011 р. після розмови з колишнім російським президентом (на той момент – главою уряду) путіним зрозумів, що війна росії з Україною – це лише питання часу. Колишній помічник держсекретаря США з європейських та євразійських справ Д. Фрід у своєму коментарі про висловлювання Б. Клінтона згадав, як ще у 2008 р. на засіданні Ради НАТО путін розповідав західним колегам про недотримання юридичних процедур при передачі Криму від РРФСР. Це справило на Д. Фріда велике враження. За його словами, просто більшість представників української та західної політичної еліти не хотіла вірити у серйозність небезпеки – навіть тоді, коли путін прямо артикулював свої бажання. На думку Д. Фріда, недооцінка амбіцій та намірів російського лідера – серйозна проблема і одна з причин війни в Україні.

***

Sánchez, Rosalía. Dinamarca recorta un festivo laboral para financiar su creciente gasto militar [Данія скорочує трудову відпустку, щоб профінансувати зростаючі військові витрати] / R. Sánchez // ABC. – Madrid, 2023. – 06.05. – Режим доступу :

<https://www.abc.es/internacional/dinamarca-recorta-festivo-laboral-financiar-creciente-gasto-20230506001151-nt.html>.

В статті іспанська кореспондентка «АВС» у Берліні Розалія Санчес критикує реакцію євангельського єпископа Виборзького Штифта Хенріка Стубк'яера на рішення Данії не тільки переозброїти свою армію форсованими темпами відповідно до вимог НАТО, але й брати активну участь у постачанні зброї в Україну. Зокрема, міністр оборони і віцепрем'єр Данії Якоб Еллеманн-Єнсен анонсував постачання Україні 19 артилерійських самохідних гаубиць «Caesar» на додачу до постачання основних бойових танків «Leopard». Єпископ заявив, що рішення Данії підтримувати Україну є перетворенням «великого дня молитви» 5 травня, коли в Данії проводиться День загальної молитви, на «великий день бомб».

***

Hårdh, Martin Mederyd. «Ni måste förstå att detta är ett världskrig» [«Ви повинні розуміти, що це світова війна»] / М. М. Hårdh // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 06.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/8JvJgw/ni-maste-forsta-att-detta-ar-ett-varldskrig>.

За словами професора Карловського університету, ведучого радіопроеграми «Свобода», письменника і публіциста, який працював у російському медіа-ландшафті, Сергія Медведєва, війна в Україні – це не примха одного божевільного – росія йшла до неї століттями. Він наголосив, що російська держава – це звір, якого треба перемогти і шкода, що на Заході ще цього не усвідомили. С. Медведєв вважає, що сьогоднішні дії росії є результатом того, що відбувалося століттями. Автор наголошує, що підготовка росією війни велася близько 15 років і це не війна проти України, а війна проти Заходу.

***

Just, Jiří. Postsovětská naděje, zklamání a outsider [Пострадянська надія, розчарування та аутсайдер] / J. Just // Aktuálně.cz. – Praha, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://blog.aktualne.cz/blogy/jiri-just.php?itemid=44981>.

Чеський журналіст Їржі Юст в статті для видання зазначає, що російська агресія, безсумнівно, є неймовірною катастрофою для України, але водночас вона є можливістю для деяких пострадянських країн. Ї. Юст наголошує, що війна росії в Україні стала останнім застереженням державам, які мають поганий історичний досвід російської окупації і для них настав час максимально наблизитися до ЄС, відмовитися від недемократичних манер росії та почати розділяти загальноєвропейські цінності, які гарантуватимуть їм соціальну стабільність та економічне зростання.

***

Schuller, Konrad. Bewährungsprobe des Westens [Тест Заходу] / K. Schuller // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/ukraine-und-nato-bewaehrungsprobe-des-westens-18872213.html>.

В статті для видання німецький журналіст і письменник Конрад Шуллер аналізує прогнози щодо початку українського контрнаступу, який, на думку ряду

західних аналітиків, розпочався з недавніх атак на російські центри постачання. За словами автора, ніхто не може знати, чим обернеться контратака, можливо, поки що Україна поверне лише частину окупованих територій, але, в будь-якому випадку, не можна допустити гегемонії путіна в Європі, а запобігти цьому може лише НАТО, надаючи всебічну підтримку Україні.

***

Gábor, György. Gábor György: «Szélesre tárt kapu» – Ferenc pápa budapesti látogatása [Д. Габор: «Ворота широко відкриті» – візит Папи Франциска до Будапешта] / G. Gábor // *Nepszava. – Budapest, 2023. – 07.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3193248_gabor-gyorgy-szelesre-tart-kapu-ferenc-papa-budapesti-latogatasa.*

Старший науковий співробітник Інституту філософських досліджень Дьєрдь Габор зазначає, що релігія стала політичним ресурсом, а вторгнення в Україну стало історичним протистоянням «Добра та Зла». Автор вважає, що в жодному разі не може бути збігом, що до складу делегації Папи Франциска під час його візиту до Угорщини не увійшов кардинал Курт Кох, президент Папської ради християнської єдності, який жорстко критикував російського патріарха кирила за релігійну легітимацію кровопролитної війни, наголосивши, що такий вчинок шокує всіх віруючих. Д. Габор вважає, що в майбутньому Папа Франциск та Захід повинні мати на увазі, що священні війни та джихади зазвичай не закінчуються компромісом, що між «Добром та Злом» консенсусна угода досягається рідко, в кращому разі це стратегічна відстрочка. На думку Д. Габора, мета миротворчої місії має бути продумана та розроблена відповідним чином, без наївності, щоб уникнути несподіваних, але регулярно виникаючих, передбачуваних несподіваних відлунь історії.

***

Kazimierczuk, Agnieszka. Prezydent Czech: Ukraina nieuchronnie poniesie straszne straty [Президент Чехії: Україна неминуче зазнає жахливих втрат] / A. Kazimierczuk // *Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 07.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38439861-prezydent-czech-ukraina-nieuchronnie-poniesie-straszne-straty>.*

Президент Чехії Петр Павел, генерал у відставці, який раніше був головним військовим радником НАТО, розповів, що під час останніх зустрічей у Києві з Президентом України Володимиром Зеленським і прем'єр-міністром Денисом Шмигалем попередив, що у України більше немає того елемента раптовості, який сприяв успішним діям у Харківській області минулого року. П. Павел заявив, що ЄС повинен робити все від нього залежне, щоб заохочувати українців і підтримувати їх у досягненні успіху, але внутрішньо «ми також повинні бути готові до непередбачених ситуацій і жахливих втрат».

***

Villarejo, Esteban. El Rey llama a defender el Estado de Derecho: «El mejor que la civilización ha creado» [Король закликає захищати верховенство права: «Найкраще, що створила цивілізація»] / E. Villarejo // *ABC. – Madrid, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/casa-real/rey-llama-defender-estado-derecho-mejor-civilizacion-20230508132643-nt.html>.*

Його Величність Король Іспанії Філіп VI виступив із рішучим закликом на захист «конституційної та демократичної моделі з верховенством права» як «найкращого, що створила цивілізація, щоб гарантувати мирне співіснування». Таким чином, Король посилався на те, що ця модель поставлена на карту через російське вторгнення в Україну. Ці міркування Король висловив під час презентаційної сесії Конгресу Всесвітньої асоціації юристів, яка відбудеться 20-21 липня в штаб-квартирі ООН у Нью-Йорку.

***

Muolo, Mimmo. La festività. La supplica alla Madonna di Pompei, Zuppi: senza pace non c'è vita [Свято. Молитва до Богоматері Помпеї, Дзуппі: без миру немає життя] / M. Muolo // *Avvenire*. – Milano, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.avvenire.it/chiesa/pagine/supplica-di-pompei-cardinale-zuppi>.

Італійський кардинал Маттео Дзуппі, стоячи на колінах перед образом Богородиці, очолив читання писаного прохання – супліки – на площі перед святилищем Помпеї. Він закликав припинити війну, згадуючи Україну та всі закриті терени планети. М. Дзуппі наголосив у своїй промові, що очікує миру, бо «без миру немає життя».

***

Werner, Sarah. Experten entlarven Strategie hinter Prigoschins Rückzugsdrohungen [Експерти розкрили стратегію погроз пригожина про відхід] / S. Werner // *Focus*. – Berlin, 2023. – 08.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/prigoschin-droht-putin-mit-bachmut-abzug-experten-entlarven-strategie-hinter-drohungen_id_193149680.html.

Очільниця дослідницької групи Східної Європи та Євразії Німецького інституту міжнародних справ і питань безпеки (SWP) М. Кляйн зазначає, що майбутня українська контратака є переломним моментом в інформаційних технологіях перебігу війни, але експертка не очікує великого військового наступу. Згідно з цим, за її словами, з українського боку буде кілька невеликих наступів і лише якщо росіяни зроблять великі помилки, це призведе до більшого оперативного успіху для українців. На думку експертки, залишається невідомим, коли насправді розпочнеться український контрнаступ.

***

Lederer, Edith M. Ukraine, Sudan conflicts fuel alarming surge in tuberculosis [Конфлікти в Україні та Судані викликають тривожний сплеск туберкульозу] / E. M. Lederer // *Japan Today*. – Tokyo, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/features/health/ukraine-sudan-conflicts-fuel-alarming-surge-in-tuberculosis>.

Найвищі чиновники ООН і лідери галузі охорони здоров'я намагаються подолати тривожний сплеск туберкульозу, який зараз вбиває більше людей у всьому світі, ніж COVID-19 або СНІД. Серед проблем: велика кількість випадків захворювання в зонах конфлікту, зокрема в Україні та Судані, де важко відстежити хворих і діагностувати нових хворих. За словами виконавчої директорки партнерства «Зупинити туберкульоз», було докладено значних зусиль для виявлення хворих, але наразі більшість опікується питанням, чи мають люди в Україні доступ до лікування.

***

Laurinkus, Mečys. Mečys Laurinkus. NATO susitikimas Vilniuje bus istorinis, bet kam teks ruoštis po jo? [Мечис Лаврінкус. Зустріч НАТО у Вільнюсі буде історичною, але кому після неї готуватися?] / M. Laurinkus // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2023/05/07/news/mecys-laurinkus-nato-susitikimas-vilniuje-bus-istorinis-bet-kam-teks-ruostis-po-jo--26949151>.

За словами автора статті відомого литовського політика Мечиса Лаврінкуса, Литва сподівається, що саміт НАТО у Вільнюсі стане історичною подією, в якому центральне місце має зайняти особливо прозорий і чіткий шлях України до членства в НАТО. На думку політика, від закінчення війни, залежатиме тривалість шляху України до НАТО, якщо ж росія виживе після вирішальних боїв, то в лідерів НАТО у Вільнюсі виникне багато питань, що робити далі.

***

Ansorena, Javier. El español Emilio Morenatti gana su segundo Pulitzer, junto a Bernat Armangué, por su cobertura de la guerra de Ucrania [Іспанець Еміліо Моренатті вдруге отримав Пулітцера разом із Бернатом Арманге за висвітлення війни в Україні] / J. Ansorena // ABC. – Madrid, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/cultura/dos-fotografos-espanoles-galardonados-premio-pulitzer-20230508002335-nt.html>.

Пулітцерівська премія є однією з найавторитетніших нагород у галузях журналістики, літератури, музики й театру і цього року агенція «Associated Press» отримала нагороди Пулітцерівської премії за висвітлення війни. Українців – відеожурналіста Мстислава Чернова, фотографа Євгена Малолетку й відеопродюсерку Василису Степаненко – відзначили в категорії «Public Service».

***

Grönberg, Anna. Expert om segerdagen: Kriget nära ny religion [Експерт до Дня Перемоги: Війна поряд із новою релігією] / A. Grönberg // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/q1bkwe/expert-om-segerdagen-kriget-nara-ny-religion>.

За словами шведського аналітика Якоба Хеденського, посил путіна, заявлений на параді перемоги, зрозумілий – найкраще війну можна описати як нову релігію в росії. Аналітик зазначає, що передбачалося, що Україна програє, але цього не сталося і через рік війна найближче до того, щоб її назвали новою релігією в росії – для режиму йдеться про ведення цивілізаційної боротьби із Заходом, частиною якої є війна в Україні. Аналітик наголошує, що йдеться про існування росії і це також те, що путіну вдалося продати, – це довгострокова боротьба.

***

Haski, Pierre. Guerre en Ukraine: pourquoi le mot «victoire» est politique autant que militaire [Війна в Україні: чому слово «перемога» не лише військове, а й політичне] / P. Haski // L'Obs. – Paris, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/chroniques/20230509.OBS73088/guerre-en-ukraine-pourquoi-le-mot-victoire-est-politique-autant-que-militaire.html>.

Журналіст видання П'єра Хаскі розмірковує над питанням, що для України означає поняття «перемога». Журналіст пише, що у випадку з Україною немає єдиної думки щодо значення цього слова, бо Україна має битися так, начебто можлива військова перемога, не закриваючи двері для переговорів, якщо це дозволить країні відновити свій суверенітет та побудувати європейське майбутнє.

***

L'Assemblée nationale demande l'inscription du Groupe Wagner sur la liste des organisations terroristes de l'Union européenne [Національна асамблея закликає включити ПВК Вагнера до списку терористичних організацій Європейського Союзу] // Le Monde. – Paris, 2023. – 09.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/politique/article/2023/05/09/l-assemblee-nationale-demande-l-inscription-du-groupe-wagner-sur-la-liste-des-organisations-terroristes-de-l-union-europeenne_6172673_823448.html.

Національні збори Франції одногослосно прийняли резолюцію, яка вимагає внести групу найманців ПВК Вагнера, пов'язану з володимиром путіним, до списку терористичних організацій Європейського Союзу. Євродепутати вважають дії ПВК Вагнера терористичними актами і закликають французький уряд підтримати це прохання на дипломатичному рівні. Резолюція має на меті посилити санкції щодо членів ПВК Вагнера та їхніх прихильників, зокрема фінансово. Президент України Володимир Зеленський привітав цю ініціативу та наголосив на необхідності ліквідації всіх форм тероризму.

***

Friedman, Thomas L. Vladimir Putin Is the World's Most Dangerous Fool [володимир путін – найнебезпечніший дурень у світі] / T. L. Friedman // New York Post. – New York, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.nytimes.com/2023/05/09/opinion/putin-ukraine-war.html>.

Американська газета «New York Times» публікувала 9 травня статтю триразового лауреата Пулітцерівської премії, члена Американського філософського товариства, багаторічного кореспондента газети на Близькому Сході Томаса Фрідмана. Т. Фрідман пише, що в російсько-українській війні вже майже рік не відбувається практично жодних стратегічних змін, оскільки путін спочатку зробив три грубі помилки: одноосібне прийняття рішень, відсутність у путіна плану «Б», безвихідне становище президента росії. На думку Т. Фрідмана, «зараз путіна особливо лякають дві речі: арифметика та історія росії». Т. Фрідман назвав російського диктатора дурнем, який не може ні перемогти, ні програти, ні зупинити війну.

***

Buchert, Viliam. Viliam Buchert: Pokud Ukrajina neuspěje s ofenzívou, bude muset s Putinem vyjednávat. A to nechce [Вільям Бухерт: Якщо Україні не вдасться з наступом, їй доведеться домовлятися з путіним. А він цього не хоче] / V. Buchert // Reflex. – Praha, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/valka-na-ukrajine/118748/viliam-buchert-pokud-ukrajina-neuspeje-s-ofenzivou-bude-muset-s-putinem-vyjednavat-a-to-nechce.html>.

В статті для «Reflex» журналіст Вільям Бухерт зазначає, що початок і можливий успіх українського наступу на фронтах війни на сході та півдні країни є одними з найважливіших питань для світу цього року. За його словами, можлива військова невдача ЗСУ може призвести до можливості домовитися про припинення війни, навіть якщо тимчасово окуповані території не перейдуть під контроль Києва. В. Бухерт наголошує, що українським наступом пов'язують великі надії, також чиниться певний тиск на українців з-за кордону, адже потрібно «показати», як працює західна зброя, яку союзники постачають на десятки мільярдів доларів. В. Бухерт наводить прогнози деяких військових експертів (зокрема, президента Чехії генерала Петра Павела), які застерігають від передчасного та непідготовленого початку контрнаступу.

***

Von Hall, Gunilla. Inslag i paraden väcker frågor: «Oroväckande» [Особливості параду викликають питання: «Тривожно»] / G. von Hall // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/3EzP1L/expert-om-ryska-segerdagen-det-stack-ut-under-paraden>.

За словами експертки з питань Східної Європи Інги Неслунд, парад перемоги в Москві був «приглушений і клаптевий» з військовими «брязкальцями». За її словами, парад і промова путіна не принесли жодних сюрпризів і, як очікувалося, путін зобразив росію жертвою і звинуватив Захід у війні, яку він сам почав.

***

The Guardian view on putin's home front: new vulnerabilities [Погляд «The Guardian» на тил путіна: нові вразливі місця] // The Guardian. – London, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/09/the-guardian-view-on-putins-home-front-new-vulnerabilities>.

Редакційна стаття «The Guardian» присвячена виступу путіна на святкуванні 78-х роковин перемоги, відмічаючи, що через п'ятнадцять місяців після того, російський бліцкриг було зупинено, кровопролитна війна на виснаження, що відбувається на сході України, обмежила можливості кремля влаштувати шоу на червоній площі. Після нещодавнього нападу безпілотників на кремль в путіна з'явилося нове відчуття вразливості. Видання зазначає, що рівень втрат російських військових у боях, що призвели до нікчемних територіальних завоювань, супроводжувався помітно млявою реакцією на кампанію з набору нових добровольців і якщо контрнаступ України, який давно готується, принесе значні результати, подальші невдачі на передовій посилять нове почуття внутрішнього занепокоєння.

***

Škultinaitė, Agnė. V. Putinas Raudonojoje aikštėje: prieš Rusiją pradėtas karas [в. путін на червоній площі: війна проти росії почалася] / A. Škultinaitė // Verslo žinios. – Vilnius, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/05/09/v-putinas-raudonojoje-aiksteje-pries-rusija-vel-pradetas-karas#ixzz81Ifb4BHS>.

Кореспондентка видання з питань міжнародних відносин А. Шкультайте зазначила, що цього року зазвичай помпезне відзначення дня перемоги у Москві відбулося набагато скромніше. Обвинувачений у воєнних злочинах російський диктатор путін не сказав у своїй промові нічого нового, а повторив звичний наратив

про нібито напад на росію. На думку А. Шкультінайте, путін також утримався від похвал російської армії за її «досягнення» в Україні. Говорячи про те, що Захід нібито атакує росію, путін виділив США і Великобританію. Авторка підкреслила, що в своїй промові путін дещо незвично згадав ще одне зарубіжжя – Китай.

***

Tóda, Mirek. Historik Serhii Plokyh: Svet po studenej vojne sa skončil a pre Putina sa to nevyvíja dobre [Історик Сергій Плохій: Мир після холодної війни закінчився і у путіна все не так добре] / М. Тóда // **Denník N. – Bratislava, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3361740/historik-serhii-plokyh-ked-to-putinovi-nevyslo-presiel-na-plan-b-uchmatnut-co-najviac-z-ukrajiny/>.**

Україно-американський історик і письменник, що спеціалізується на вивченні історії України, Східної Європи і «холодної війни», Сергій Плохій випустив книгу з історії України «Брама Європи». Книга цікаво й доступно розповідає про історію Української держави від часів Геродота до подій на сході України сьогодні. У редакції «Denník N» С. Плохій відповів на наступні питання: чому історія відіграє таку важливу роль у цій війні; чому путін обрав Україну своєю жертвою; яка мета його війни; про нову непередбачувану епоху, яка завершила епоху після «холодної війни»; чи говорити про росію як про фашистську чи расистську; про поворот подій, що може принести український контрнаступ; дві фундаментальні історичні помилки Заходу.

***

Kalniete, Sandra. Kalniete: Ukrainas armija būtu nozīmīga pievienotā vērtība NATO [Калнієте: Українська армія була б значною доданою цінністю для НАТО] / S. Kalniete // **Diena. – Rīga, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/viedokli/pasaule/kalniete-ukrainas-armija-butu-nozimiga-pievienota-vertiba-nato-14298960>.**

Заяву про рішучу підтримку вступу України до Північноатлантичного альянсу прийняла у День Європи найбільша фракція Європарламенту (ЄП) – фракція Європейської народної партії (ЄНП). За словами членкині ЄП С. Калнієте, фракція ЄНП прагне як міцного та потужного НАТО, так і довгострокового миру в Європі, і з такою довгостроковою метою ні НАТО, ні ЄС не можуть дозволити собі залишити Україну в сірій зоні безпеки. С. Калнієте зазначає, що найбільша загартована війною українська армія стане значною доданою цінністю для НАТО. Як повідомила помічниця С. Калнієте Е. Бівіня, політики підкреслюють, що рішення на найближчих самітах НАТО у Вільнюсі та Вашингтоні про вступ України до НАТО одразу після закінчення війни повинно бути чітким та швидким.

***

Rojas, Alberto. Ucrania iguala sus fuerzas con Rusia antes de su contraofensiva [Україна зрівнює сили з росією перед своїм контрнаступом] / A. Rojas // **El Mundo. – Madrid, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/internacional/2023/05/09/645a7c5bfc6c83e4418b4585.html>.**

Іспанська газета «El Mundo» опублікувала мапу з аналізом ймовірного контрнаступу України, який нібито має три напрямки. Перший варіант: наступ із Запоріжжя до тимчасово окупованого Мелітополя; другий варіант: напрямок наступу

через Дніпро з Херсона чи Нової Каховки до анексованого рф Криму; третій варіант: напрямок контрудару від Вугледара на Донеччині до захопленого Маріуполя. Іспанські журналісти пишуть, що набрала хід логістична активність ЗСУ й проводяться відволікальні маневри. Розвідка нібито тестує на передовій оборону окупантів по всій Запорізькій області. Авторка наголошує, що помилки загарбників і масова доставка військової техніки союзниками врівноважили вогневу міць на полі бою і в українських військах відчувається оптимізм.

***

Larsson, Astrid. Moskvias mardröm: «Då är det panik för Putin» [Кошмар москви: «Тоді це паніка для путіна»] / A. Larsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/zEb6R5/moskvias-varstascenario-lyckad-framryckning-at-ett-hall>.

Швецький підполковник Йохан Хуовінен заявив, що кошмарний сценарій для росії – якщо Україна організує успішний контрнаступ. Підполковник вважає, що важливою метою України є перекриття сухопутного коридору між окупованим Донбасом на сході та Кримським півостровом на півдні.

***

EDITORIAL: Mr. Putin, face reality and withdraw from Ukraine quickly [Редакція: Пане путін, дивіться в очі реальності та швидко геть з України] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14904147>.

Автори редакційної статті для японської газети «The Asahi Shimbun» вважають, що якщо російський президент путін справді бажає вчитися на прикладах історії, то він повинен негайно припинити війну в Україні. 9 травня росія святкувала перемогу над нацистською Німеччиною в 1945 р. У своєму зверненні путін наполягав на тому, що росія сьогодні є жертвою «справжньої війни», звинувативши США та Європу в потуранні використанню війни в Україні для знищення його країни. Автори наголошують, що це абсолютно безпідставне звинувачення на адресу міжнародної спільноти, а сам путін несе серйозну відповідальність за перетворення дня перемоги на символ ізоляції та лицемірства. Автори полягають, що тільки росія може покласти край війні й сподіваються, що прем'єр-міністр Японії Кісіда Фуміо, як голова саміту «Групи семи» (G7), візьме на себе ініціативу в збільшенні допомоги Україні, змусивши країни G7 докладати більше зусиль, щоб переконати путіна не поглиблювати катастрофу.

***

Garton Ash, Timothy. The west must be ready for this moment of opportunity and risk in Ukraine [Захід має бути готовим до моменту можливості та ризику в Україні] / T. Garton Ash // The Guardian. – London, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/10/west-opportunity-risk-ukraine-counteroffensive>.

Історик і політичний оглядач «The Guardian» Т. Гартон-Еш вважає, що рішуча перемога України – тепер єдиний вірний шлях до міцного миру, вільної Європи і, зрештою, до «кращої» росії. На його думку, Крим є ключем до цього сценарію, бо Україна ніколи не може мати довгострокову безпеку, поки Крим – це гігантський російський авіаносець, спрямований у її серце. На думку автора статті, багато

західних політиків, схоже, бояться українського успіху майже так само, як і українського провалу, побоюючись, що путін у відповідь піде на ескалацію. Т. Гартон-Еш додає, що немає безризикового шляху вперед, а уникнення безпосереднього ризику може означати створення більш серйозних ризиків у майбутньому. Історик зазначає, що якщо наступної зими українські сили все ще ув'язнуть на півдорозі, Захід може не забезпечити порівнянну військову підтримку для наступного наступу навесні. Він підкреслює, що окрім об'єктивних труднощів із підготовкою нашої оборонної промисловості, можливе зниження політичної підтримки, особливо в США напередодні президентських виборів восени наступного року.

***

Karis, Alar. President Alar Karis: meie huvides ei ole jätkata „poolenisti avatud uste» poliitikat Ukraina suhtes [Президент Алар Каріс: Продовжувати політику «напіввідкритих дверей» щодо України не в наших інтересах] / A. Karis // Eesti Päevaleht. – Tallinn, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://epl.delfi.ee/artikkel/120187180/president-alar-karis-meie-huvides-ei-ole-jatkata-poolenisti-avatud-uste-poliitikat-ukraina-suhtes>.

Президент Естонської Республіки Алар Каріс у своєму виступі наголосив, що настав час Україні стати членом НАТО. Продовжувати політику, сказав він, «напіввідкритих дверей» щодо України «не в наших інтересах». За словами президента, для України, Естонії та інших країн регіону росія залишатиметься екзистенційною загрозою на довгі роки і найдоступніший спосіб убезпечити Європу – це зробити за допомогою розширення НАТО.

***

Prašmantas, Simas. Po žinių apie kontrpuolimo pradžia, įžvelgia gudrų Ukrainos planą: smogs ten, kur nesitikės [Дізнавшись про початок контратаки, він бачить хитрий план України: ударять там, де найменше очікують] / S. Prašmantas // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/pasaulis/konfliktai-ir-saugumas/2023/05/12/news/po-ziniu-apie-kontrpuolimo-pradzia-izvelgia-gudru-ukrainos-plana-smogs-ten-kur-nesitikes-27017759>.

Військовий експерт полковник В. Малініоніс та військовий експерт майор резерву литовської армії Д. Антанайтіс зійшлися на думці, що повідомлення про прориви ЗСУ на різних напрямках можуть свідчити про початок великого контрнаступу, але це може бути просто оманливим кроком, щоб змусити росіян перекинути свої війська в напрямку, який не є важливим для України. На думку В. Малініоніса, успішна контратака, «по суті, вирішальна битва», могла б наблизити війну до завершення та підготувати ґрунт для мирних переговорів, вигідних для України. Д. Антанайтіс резюмував, що Україні потрібно забрати у росіян вже досягнуту військову мету – необхідно перекрити російський сухопутний шлях до Криму і тоді одна з головних цілей української армії буде досягнута.

***

G7 finance ministers to vow support for Ukraine [Міністри фінансів G7 обіцяють підтримку Україні] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14905989>.

Фінансові лідери країн «Групи семи» (G7) під час зустрічі в Японії обговорюють шляхи підтримки України та тиску на росію, щоб вона припинила війну. Міністр фінансів України Сергій Марченко в онлайн-режимі також взяв участь у першій сесії переговорів G7. Міністр фінансів США заявила, що країни G7 «будуть підтримувати Україну стільки, скільки буде потрібно», щоб припинити війну. Міністр фінансів Японії заявив, що лідери обмірковують способи, як завадити росії та іншим країнам обійти санкції проти росії за її вторгнення. російсько-українська війна та її втрати для світової економіки, боргові кризи в країнах, що розвиваються, є головними темами порядку денного триденних переговорів міністрів фінансів і керівників центральних банків країн G7 та інших запрошених.

***

Middleton, Joe. Sunak and Starmer criticise decision to deny Zelenskiy a Eurovision speech [Сунак та Стармер критикують відмову Зеленському у виступі на «Євробаченні»] / J. Middleton // *The Guardian*. – London, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/tv-and-radio/2023/may/12/sunak-disappointed-by-decision-to-block-zelenskiy-from-eurovision>.

Журналіст Д. Міддлтон на шпальпах «The Guardian» пише, що прем'єр-міністр Великої Британії Р. Сунак та лідер «Лейбористської партії» К. Стармер одноставно розкритикували рішення заблокувати прохання Президента України В. Зеленського виступити на фіналі «Євробачення». До їхньої опозиції приєднався колишній прем'єр-міністр Б. Джонсон. Р. Сунак заявив, що він «розчарований» цим рішенням і що цінності, за які бореться український президент, «не є політичними, вони є фундаментальними». В. Зеленський подякував Великій Британії за проведення заходу і в розмові з прем'єр-міністром висловив подяку за безоплатне надання високоточних ракет великої дальності «Storm Shadow».

***

De Guzman, Chad. The G7 Summit in Hiroshima Is a Test of Japan's Peace-Brokering Power [Саміт «Групи семи» в Хіросімі – перевірка миротворчої могутності Японії] / C. De Guzman // *Time*. – New York, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://time.com/6279372/g7-hiroshima-japan-summit-2023/>.

Глави семи найпередовіших демократичних економік світу зустрінуться на саміті «Групи семи» (G7) в японській Хіросімі під керівництвом прем'єр-міністра Японії Ф. Кісіди. Головна увага приділятиметься російському вторгненню в Україну. Саміт покликаний послати сигнал миру з Хіросіми, одного з двох міст Японії, яке зазнало атомного бомбардування під час Другої світової війни, оскільки росія погрожує ядерною зброєю з того часу, як вторглася в Україну. Ф. Кісіда заявив «Time», що він проводить пряму лінію між Хіросімою та звірствами, які росія нині чинить в Україні.

***

Ucrania conquista el corazón de Liverpool en las horas previas a la final de Eurovisión [Україна підкорила серце Ліверпуля за кілька годин до фіналу «Євробачення»] // ABC. – Madrid, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/internacional/ucrania-conquista-corazon-liverpool-horas-previas-final-20230513104831-vi.html>.

В редакційній статті «АВС» йдеться, що українська культура підкорила британське місто Ліверпуль, де відбудеться гранд-фінал «Євробачення». Українська кухня, музика, українські прапори, будь-яка підтримка стала вагомою, щоб громадяни, переміщені через війну, які перебувають у британському місті, почувалися як вдома. Видання зазначає, що цього року Ліверпуль приймає відомий європейський музичний конкурс, але господарем мала бути Україна, переможниця минулорічного конкурсу. Вони нагадують, що вторгнення росії змусило змінити сценарій і таке сталося вперше за 25 років, тому організатори конкурсу зробили все можливе, щоб українська культура була центром події.

***

Studnička, Jan. Ukrajinci získávají území kolem Bachmutu, o očekávanou ofenzívu se ale zatím nejedná [Українці завойовують територію навколо Бахмута, але очікуваного наступу ще не відбулося] / J. Studnička // Reflex. – Praha, 2023. – 13.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/118834/ukrajinci-ziskavaji-uzemi-kolem-bachmutu-o-ocekavanou-ofenzivu-se-ale-zatim-nejedna.html>.

Журналіст «Reflex» Ян Студничка в статті зазначає, що з України надходять повідомлення про те, що українські війська витісняють ворога з-під Бахмута, міста, де просування росії зупинилося кілька місяців тому. Після тижнів кровопролитних боїв за лічені метри прогрес українців тепер обчислюється кілометрами. Журналіст наголошує, що це ще не очікуваний контрнаступ, а лише запобіжний захід.

***

Haglund, Anja. Paasikivi: Motoffensiven kan starta i dag [Паасіківі: Контрнаступ може початися сьогодні] / A. Haglund // Aftonbladet. – Stockholm, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.aftonbladet.se/nyheter/a/GMqLB4/paasikivi-motoffensiven-kan-starta-i-dag>.

Шведський підполковник Йоакім Паасіківі вірить, що неминучий український контрнаступ настане незабаром і оцінює шанси України як «добрі». За його словами, Україна посилить обстріли певних цілей, щоб спробувати прибрати росіян, а також щоб ввести їх в оману. Найкращим стратегічним ефектом, на думку військового експерта, буде прорив українських військ на південь в район Запоріжжя в напрямку Токмака, Мелітополя та Бердянська вниз до Азовського моря. Вирішальним може бути те, що українцям вдасться спуститися до Азовського моря і загрожувати Керченському мосту, тоді створиться ситуація, коли кремлю стане очевидно, що російська «спецвійськова операція» не має шансів на успіх. Й. Паасіківі підкреслює, що Україна не матиме ні можливості, ні часу, щоб перемогти всі російські підрозділи в країні, але цілком можливо, що хтось може опинитися в ситуації, яка призведе до того, щоб сісти за стіл переговорів і обговорити виведення військ росії з території України включно з Кримом.

***

Böhmer, Kristina. Vojenský analytik Kastehelmi: Rusi sú v strese. Ukrajinci ich nútia hýbat' vojskami a potom ich prekvapia veľkou ofenzívou [Військовий аналітик Кастехельмі: росіяни перебувають у стресі. Українці змушують їх перекинути свої війська, а потім несподівано проводять великий наступ] / K. Böhmer // Denník N. – Bratislava, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3369562/vojensky-analytik->

[kastehelmi-rusi-su-v-strese-ukrajinci-ich-nutia-hybat-vojskami-a-potom-ich-prekvapia-velkou-ofenzivou/](#)

Військовий експерт Еміль Кастехельмі прокоментував відомості щодо термінів очікуваного контрнаступу Сил оборони України. Експерт зазначив, що варто поставити під сумнів те, що насправді мається на увазі під весняним наступом. Не виключено, за його словами, що довгоочікуваний контрнаступ вже триває, вказуючи на паніку росіян під час їх витіснення з околиць Бахмута. Експерт зазначає, що зараз українці пробними ударами перевіряють свої можливості й водночас змушують російську армію перекидати сили з місця на місце, атакуючи декілька ділянок фронту.

***

China, Russia increasing military collaboration, Hayashi warns [Китай і росія посилюють військову співпрацю, попереджає Хаясі] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14907526>.

Міністр закордонних справ Японії Хаясі Йосімаца висловив стурбованість російсько-китайською військовою співпрацею в Азії та сказав, що ситуацію з безпекою в Європі неможливо відокремити від ситуації в Індо-Тихоокеанському регіоні після повномасштабного вторгнення росії в Україну. Виступаючи на зустрічі міністрів закордонних справ європейських та індійсько-тихоокеанських країн у Швеції, Й. Хаясі сказав, що війна росії в Україні «похитнула саму основу міжнародного порядку» і має зіткнутися зі спільною відповіддю міжнародного співтовариства.

***

Zakir-Hussain, Maryam. What putin's 'parody' one-tank parade really means for russia's war in Ukraine [Що насправді означає путінський «пародійний» парад із одним танком для війни росії в Україні] / M. Zakir-Hussain // The Independent. – London, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/putin-russia-parade-tank-failure-bakhmut-b2337796.html>.

У розмові з «The Independent» колишній командувач Сил хімічного, біологічного та ядерного захисту Великої Британії та НАТО Хеміш де Бреттон-Гордон сказав, що спрощений парад перемоги володимира путіна є ознакою того, що росія готує свій народ до величезної втрати у війні проти України. Те, що мало стати захоплюючою демонстрацією військової могутності росії, натомість обмежилось «надзвичайним» видовищем самотнього радянського танка Т-34, що котився дорогою. Військовий експерт зазначив, що «ситуація в росії перебуває на переломному етапі», оскільки кремль наразі не може контролювати соціальні мережі, а репутація путіна як «великого переможця» підірвана. Згідно з оцінками Міжнародного інституту стратегічних досліджень у лютому, росія втратила 2300 своїх досконаліших танків Т72 і Т80.

***

Nowak, Andrzej. Co Rosjanie mają nam do powiedzenia? [Що росіяни хочуть сказати нам?] / A. Nowak // Do Rzeczy. – Warszawa, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://dorzeczy.pl/opinie/301174/prof-andrzej-nowak-co-rosjanie-maja-nam-do-powiedzenia.html>.

Польський історик Анджей Новак в статті для щотижневика «Do Rzeczy» зазначає, що саме російські війська знаходяться на території сусідньої держави – України, а не навпаки, саме солдати рф «звільняють» села і міста, в Україні, а не навпаки. Історик наголошує, що це російські бомби та ракети падають на будинки та людей в Україні, а не Україна чи НАТО запускають ракети по росії. Тому безумовно, за словами історика, це російська агресія. А. Новак пише, що війна подається в росії та росією як «героїчна самооборона» і навіть більше: війна має звільнити не лише українців від «бандерівського режиму», а й Європу від «нацизму».

***

James, Patrick. What the Iraq War can teach U.S. about avoiding a quagmire in Ukraine – 3 key lessons [Чого війна в Іраку може навчити США для уникнення затягування в Україні – 3 ключових уроки] / P. James // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/features/opinions/what-the-iraq-war-can-teach-the-us-about-avoiding-a-quagmire-in-ukraine-%E2%80%93-3-key-lessons>.

Професор міжнародних відносин Дорнсайфського коледжу літератури, мистецтв і наук Патрік Джеймс вважає, що війна в Іраку та Україні мають помітні відмінності з погляду зовнішньої політики США – головним чином тисячі американських солдатів загинули під час бойових дій в Іраку тоді, як США не мають жодних сухопутних військ в Україні. Але оцінка війни в Іраку та її тривалих наслідків все ще може допомогти сформулювати занепокоєння щодо участі США у жорсткому насильстві в іншому віддаленому місці. Він виділяє три ключові моменти, які слід зрозуміти: втручання США не гарантує успіху; особиста вендета США не може виправдати війну; втручання може розділити країну. Автор наголошує, що зараз США зіткнулися зі зростанням суспільного скепсису щодо участі у війні в Україні, ще одному дорогому зобов'язанні за кордоном, а опитування, оприлюднені в січні 2023 р., показують, що відсоток американців, які вважають, що США надають занадто багато допомоги Україні, зріс за останні місяці. Експерт вважає, що порівняння між війнами в Іраку та Україні дає зрозуміти, що керівництво США повинно чітко визначити основні цілі своєї національної безпеки перед американською громадськістю, визначаючи обсяг і тип підтримки, яку воно надаватиме Україні. П. Джеймс наголошує, що хоча багато людей вважають, що Україна заслуговує на підтримку проти російської агресії, поточна політика не повинна ігнорувати минулий досвід, і війна в Іраку є застереженням.

***

Doornbos, Caitlin. Russia seeking ‘more lethal versions’ of Iranian attack drones ahead of Ukraine counterattack: US [росія шукає «більш смертоносні версії» іранських бойових безпілотників напередодні контратаки України: США] / C. Doornbos // New York Post. – New York, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/15/russia-wants-more-iran-drones-ahead-of-ukraine-counterattack-us/>.

Журналістка «New York Post» Кейтлін Дорнбос в статті зазначає, що Білий дім заявив, що росія намагається купити «більш боєздатні та більш смертоносні версії» іранських ударних безпілотників, оскільки її запаси зброї виснажуються напередодні очікуваного українського контрнаступу. За словами офіційного представника Ради національної безпеки Джона Кірбі, Тегеран уже надав москві понад 400 бойових

безпілотників для використання в Україні із серпня у рамках «безпрецедентного оборонного партнерства». В обмін на безпілотники, зазначив Д. Кірбі, Іран просить «російську військову техніку на мільярди доларів», включаючи ударні гелікоптери, «кілька радарів» та навчально-бойові літаки «Joachim 30», однак росії, якій уже не вистачає військ в Україні, потрібно буде провести навчання іранських сил для роботи з цими системами.

***

Kampfner, John. Germany's change of heart is now pivotal to the war in Ukraine. Here's why [Зміна поглядів Німеччини наразі має ключове значення для війни в Україні. Ось чому] / J. Kampfner // The Guardian. – London, 2023. – 15.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/may/15/germany-war-in-ukraine-olaf-scholz-volodymyr-zelenskiy-military-aid-policy>.

Виконавчий директор британського аналітичного центру в галузі міжнародних відносин «Chatham House», британський письменник Д. Кампфнер вважає, що поворот Федерального канцлера Німеччини О. Шольца щодо політики військової допомоги Україні матиме перетворююче значення і показує, як змінюється ставлення німців до війни. На думку Д. Кампфнера, з усіх зустрічей В. Зеленського з іншими європейськими лідерами за останні кілька днів – його день у Німеччині може запам'ятися як найважливіший. Оголошення напередодні його візиту про подвоєння військової допомоги Україні до загальної суми понад 5 млрд євро нарешті виводить Німеччину з «колії». Д. Кампфнер в статті пише, що декілька чинників в останні місяці змінили відносини між Німеччиною та Україною. Одним із них є призначення Б. Пісторіуса, першого за багато років міністра оборони, який взявся за перетворення, необхідні для того, щоб зробити Німеччину головним військовим гравцем, якого потребує НАТО. Зокрема, Б. Пісторіус заявив, що Німеччина надаватиме всю можливу допомогу Україні стільки, скільки буде потрібно.

***

Sánchez, Ana I. Sánchez prioriza el 28M y no irá hoy a la cumbre de apoyo a Ucrania [П. Санчес віддає перевагу виборам і не поїде на саміт на підтримку України] / A. I. Sánchez // ABC. – Madrid, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.abc.es/espana/sanchez-prioriza-28m-ira-hoy-cumbre-apoyo-20230516200111-nt.html>.

Прем'єр-міністр Іспанії Педро Санчес – єдиний глава уряду великої держави Старого Континенту, який не візьме участь у саміті, який Рада Європи проведе в Рейк'явіку, щоб посилити свою підтримку Україні. Ісландські організатори заявили, що зустріч стане можливістю підтримати Україну за допомогою «конкретних заходів», а також стимулювати ініціативи щодо подолання нових загроз для демократії, включно зі зміною клімату та штучним інтелектом. Прем'єр Іспанії віддав перевагу участі у мітингах перед місцевими виборами 28 травня, які він буде вивідувати в ці дні.

***

Varwick, Johannes. Der Westen muss seine Ukrainepolitik korrigieren [Захід має скорегувати свою політику щодо України] / J. Varwick // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 16.05. – Режим доступу :

<https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/bundeswehr-arbeitet-an-verbesserung-radpanzer-sollen-luecken-fuellen-18898296.html>.

Німецький політолог Й. Варвік вважає, що Україні потрібно надати максимальну підтримку захисту її безперечного права на існування, проте відповідальні політики розглядають, якою ціною, якими засобами та з якими побічними ефектами це можливо. Він пише, що навіть якщо в даний час не передбачається, як розвиватиметься ситуація на полі бою, слід скоригувати деякі поширені переконання та помилкові припущення. На думку Й. Варвіка, це включає той факт, що перемир'я в даний час не має сенсу і що для нього не слід використовувати політичний капітал про те, що Україна «виграє цю війну за зростання військової підтримки Заходу і що після цієї національної війни самоствердження вона може – і повинна – бути як якнайшвидше інтегруватися в західні структури безпеки».

***

Reagált egy magyar kormánytag Zelenszkij magyar ipart célba vevő terveire [Реакція на плани В. Зеленського вдарити по угорській промисловості] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230516/reagalt-egy-magyar-kormanytag-zelenszkij-magyar-ipart-celba-vevo-terveire-615456>.

Угорський урядовець висловив обурення з приводу витоку коментарів Президента України В. Зеленського щодо запропонованого вибуху нафтопроводу «Дружба» та санкцій проти ОTR Bank. Неназваний чиновник заявив, що у відповідь на слова В. Зеленського члени Кабміну заблокували використання Європейського фонду миру. Трубопровід «Дружба» має стратегічне значення для економіки Угорщини, оскільки по ньому транспортується близько 8 мільйонів тонн російської нафти на рік. Чиновник також розкритикував українські санкції проти ОTR Bank як антиугорські, зазначивши, що Raiffeisen Bank більше присутній у росії, але до нього не застосували санкції.

***

Suárez, Gonzalo. Daniel Treisman: «Aunque Putin pierda la guerra de Ucrania, tiene un 50% de posibilidades de mantenerse en el poder» [Даніель Трейсман: «Навіть якщо путін програє війну в Україні, він має 50 % шансів залишитися при владі»] / G. Suárez // El Mundo. – Madrid, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.elmundo.es/papel/el-mundo-que-viene/2023/05/17/645e5888e4d4d80b1b8b458c.html>.

Політолог і автор книги «Нові диктатори» Даніель Трейсман аналізує зміну обличчя тиранії: дикі репресії поступилися місцем маніпулюванню інформацією та розмиванню інституцій зсередини. Він вважає, що суперлиходії минулого з їхніми таборами смерті та манією величі перебувають під загрозою зникнення і поступово тирані XXI ст. замінили військову форму костюмами на замовлення. На його думку, так само і диктатор путін, який «навіть якщо програє війну в Україні, має 50 % шансів залишитися при владі» через ситуацію, яку він створив в середині своєї країни.

***

Quell, Molly. Europe OKs plan to tally cost of Moscow's war in Ukraine with eye toward future reparations [Європа погоджується підрахувати вартість війни москви в Україні з прицілом на майбутні репарації] / M. Quell // The Toronto Star. – Toronto, 2023.

– **17.05.** – **Режим доступу** :
<https://www.thestar.com/news/world/europe/2023/05/17/european-nations-zoom-in-on-establishing-system-to-pinpoint-how-much-damage-russia-caused-in-ukraine.html>.

Понад 40 країн домовилися про створення системи для підрахунку збитків, завданих росією Україні, сподіваючись на відшкодування збитків, що посилює міжнародно-правові проблеми, з якими стикається кремль. Реєстр збитків, що дозволить українським жертвам війни перерахувати збитки, які вони зазнали, отримав широку підтримку на саміті Ради Європи, в якому взяли участь 46 країн в Ісландії. Учасники також обговорили деталі потенційного майбутнього трибуналу, в якому росії висунуть звинувачення у веденні війни.

***

Kluth, Andreas. Európa korunovala Zelenského za svojho nového Karola Veľkého [Європа коронувала В. Зеленського як свого нового Карла Великого] / A, Kluth // Denník N. – Bratislava, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://dennikn.sk/3375991/europa-korunovala-zelenskeho-za-svojho-noveho-karola-velkeho/>.

У німецькому місті Аахен відбулося вручення Міжнародної премії імені Карла Великого, яку присуджено українському народові за внесок у зміцнення європейської єдності та захист свободи на Європейському континенті. Від імені українців премію отримав Президент України Володимир Зеленський. Премія була заснована в 1949 р. в Аахені, улюбленій столиці Карла Великого, людьми, які дивилися на руїни Другої світової війни, але також мали бачення іншої Європи – демократичної, мирної, кращої. З 1950 р. нагорода присуджується окремим особам та установам – і в одному випадку валюті, євро – за «роботу, виконану на службі європейського об'єднання».

***

Meloni al G7, «riprendere il controllo»: attacco frontale alla Cina [Мелоні на G7, «відновити контроль»: фронтальна атака на Китай] // Libero Quotidiano. – Milano, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.liberoquotidiano.it/news/politica/35833462/giorgia-meloni-g7-attacca-cina-riprendere-controllo-catene-strategiche.html>.

Прем'єр-міністерка Італії Джорджа Мелоні на саміті «Групи семи» в Хіросімі мала двосторонню розмову з прем'єр-міністром Канади Джастіном Трюдо, зокрема лідери двох країн говорили про необхідність «спільних скоординованих дій для надання гарантій безпеки Україні перед обличчям незаконного та невиправданого вторгнення росії». Вони погодилися продовжувати підтримувати оборонні потреби України та зусилля з відновлення та притягнути росію до відповідальності за її жорстоку військову агресію.

***

Novák Katalin: muszáj egyértelmű üzenetet küldeni az oroszoknak, nem könnyű a viszonyunk a lengyelekkel [К. Новак: ми повинні надіслати чітке повідомлення росіянам, наші стосунки з поляками непрості] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230519/novak-katalin-muszaj-egyvertelmu-uzenetet-kuldeni-az-oroszoknak-nem-konnyu-a-viszonyunk-a-lengyelekkel-616384>.

Президентка Угорщини К. Новак висловила стурбованість триваючою війною між росією та Україною. Вона наголосила на необхідності надіслати росії чітке повідомлення про те, що їхні дії перейшли межу та не можуть бути вирішені в

сучасному світі. Вона підкреслила зміну міжнародних настроїв і важливість миру, на чому наголошували українські лідери та міжнародні організації. Угорщина, як єдина країна-член ЄС, не підписала резолюцію щодо України на нещодавньому засіданні Європейської ради. К. Новак наголосив на обов'язку міжнародних організацій спільно шукати шлях до миру. Вона назвала візит Папи Франциска до Угорщини підтвердженням заклику до миру. К. Новак визнала певну напруженість в угорсько-польських відносинах через різні погляди на війну, але підкреслила загальні добрі відносини між двома країнами.

***

Karlsson, Mia Holmberg. G7 ska pressa Ryssland – och enas om Kina? [G7 тисне на росію – і погодиться на Китай?] / М. Н. Karlsson // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/kEbqAA/g7-ska-pressa-ryssland-och-enas-om-kina>.

В японському місті Хіросіма пройде саміт лідерів «Групи семи» (G7). На нього крім країн-членів G7 (Японія, Канада, Франція, Німеччина, Італія, Велика Британія і США) запрошені також лідери з ЄС, Індії, Індонезії, Південної Кореї, В'єтнаму, Бразилії, Австралії, Коморських островів і Островів Кука. На порядку денному спільна позиція щодо зростаючої могутності Китаю та затягування гвинтів і санкцій проти росії. Зустріч проходить у критичний час, коли ядерна напруженість у світі досягла найвищого рівня з моменту закінчення «холодної війни» через війну росії в Україні. Тому той факт, що лідери – включно з президентом США Д. Байденом – збираються в Хіросімі, вважається особливо символічним. Очікується, що в останній день до зустрічі приєднається Президент України Володимир Зеленський.

***

Keupp, Marcus. „Storm Shadow»-Raketen schaffen Krim-Paradoxon für die Ukraine [Чому Папа Римський не зможе стати посередником між Україною та рф] / М. Keupp // Focus. – Berlin, 2023. – 20.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krise/militaeroekonom-marcus-keupp-wenn-die-kertsch-bruecke-angegriffen-wird-wird-es-der-schlusspunkt-der-offensive-sein_id_194067931.html.

Німецький військовий аналітик М. Кеупп, оцінюючи поточний стан українського контрнаступу, вважає, що він по-справжньому розпочнеться лише після того, як завершаться підготовчі атаки на матеріально-технічне забезпечення та постачання росії. Найвірогіднішим пунктом для такого контрнаступу він бачить Запорізьку область, щоб потім досягти узбережжя Чорного моря та Криму. М. Кеупп вважає важливим засобом підготовки і результату наступу ЗСУ британські ракети «Storm Shadow», які надають можливість атакувати Крим.

***

Bolgár, György. A nemet mondás hete [Тиждень «ні»] / G. Bolgár // Nepszava. – Budapest, 2023. – 20.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195181_a-nemet-mondas-hete.

Угорський журналіст і письменник Д. Булгар узагальнює та ставить під сумнів претензії угорських політиків на міжнародній арені. Прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан заявив, що Угорщина не підтримує Україну в рамках європейського миру,

оскільки стверджує, що початковою метою було не вирішення «конфлікту» в Україні. Однак міністр закордонних справ П. Сіярто підтримав відмову у фінансовій підтримці з іншої причини. У статті також досліджується, чи дійсно Президент України В. Зеленський погрожував підірвати трубопровід «Дружба». Т. Дейч, голова фракції Європарламенту партії «Фідес», висунув звинувачення щодо слідчої практики комітетів ЄС, які автор статті спростовує. Спікер парламенту Л. Кевер вважає захист угорців найважливішою роллю суверенної національної держави, але в статті вказується, що угорський уряд вважає за краще націлюватися на союзників, а не піддаватися прямій загрозі.

***

Shore, Zachary. What the U.S. Can Teach Ukraine About Misplaced Revenge [Чого США можуть навчити Україну щодо недоречної помсти] / Z. Shore // Time. – New York, 2023. – 20.05. – Режим доступу : <https://time.com/6279327/ukraine-war-revenge/>.

Історик з питань міжнародних конфліктів Закарі Шор в статті пише, що американська історія показує, що українці повинні бути обережними щодо помсти росіянам. На думку історика, «якщо ми не знайдемо способів уникнути недоречної помсти, одного дня з'явиться нова фігура, схожа на путіна, або ще гірша». За словами історика, зрозуміло, що коли війна врешті-решт закінчиться, крики про помсту росії будуть лютими, але якщо «ми не будемо обережні, вони в кінцевому підсумку завдадуть шкоди невинним цивільним особам, підтримка яких буде найбільш необхідною в постпутінському світі». З. Шор наголошує, що США мають довгу історію протистояння меншинам під час війни і Україна може отримати цінні уроки від Америки про небезпеку недоречної помсти.

***

Scholz lobt getroffene Entscheidungen beim G7-Gipfel [Шольц високо оцінює рішення, прийняті на саміті G7] // Focus. – Berlin, 2023. – 21.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/politik/ausland/bekanntnis-zu-einer-besseren-welt-scholz-lobt-getroffene-entscheidungen-beim-g7-gipfel_id_194362696.html.

Канцлер Німеччини О. Шольц високо оцінив результати саміту «Групи семи» (G7) в Хіросімі і вважає, що рішення, прийняті там, є «дуже хорошим, чітким зобов'язанням для кращого світу». О. Шольц назвав присутність Президента України В. Зеленського на саміті «дуже важливою». За його словами, це стосується не лише переговорів В. Зеленського з країнами G7, але й «зовсім нової інтенсивності переговорів» із країнами «Глобального Півдня». О. Шольц наголосив, що це відбувається «належним чином і на рівних».

***

Hayward, Steven F. Biden's indecisive Ukraine policy risks defeat and humiliation [Нерішуча політика Байдена щодо України ризикує зазнати поразки та приниження] / S. F. Hayward // New York Post. – New York, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/22/bidens-indecisive-ukraine-policy-risks-defeat-and-humiliation/>.

Науковий співробітник Інституту урядових досліджень Каліфорнійського університету в Берклі Стівен Ф. Хейворд вважає, що нестійкий курс адміністрації Джо Байдена щодо підтримки України викликає тривогу. За словами експерта, запізніле рішення надати винищувачі F-16 після кількох місяців відмови зробити це,

звичайно ж, лише остання відмова Д. Байдена. С. Ф. Хейворд наголошує, що навіть якщо американські солдати не беруть безпосередньої участі в бойових діях в Україні, американська практична політика ескалації за рахунок більшої кількості і кращої зброї означає, що адміністрація Д. Байдена неспроможна ухилитися від істини аксіоми Веллінгтона (твердження, яке вважається правильним без доведення, щоб слугувати точкою початку роздумів і аргументів).

***

Huijgen, Cindy. Hoekstra botst met Chinese minister over geheime operaties in Nederland [Гукстра сперечається з китайським міністром щодо секретних операцій у Нідерландах] / С. Huijgen // *De Telegraaf*. – Amsterdam, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.telegraaf.nl/nieuws/651680609/hoekstra-botst-met-chinese-minister-over-geheime-operaties-in-nederland>.

Міністр закордонних справ Нідерландів В. Гукстра провів багатогодинну зустріч зі своїм китайський колегою Цінь Ганом у Пекіні. Говорили, зокрема про торгівлю, ситуацію навколо Тайваню, права людини та війну в Україні. За словами В. Гукстри, Нідерланди та Китай мають «зрілі відносини» і висловив сподівання, що Китай використає свою силу, щоб допомогти припинити війну росії проти України.

***

Jablonka, Krzysztof. Największe zwycięstwo Ukraińców [Найбільша перемога українців] / К. Jablonka // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://historia.dorzeczy.pl/nowozytnosc/441864/jablonka-najwieksze-zwyciestwo-ukraincow.html>.

Польський історик і дипломат Кшиштоф Яблонька згадує найбільшу спільну перемогу українців, татар і поляків над московією в 1659 р., проводячи паралелі з сьогоденішньою війною з росією в Україні. Тоді цар Олексій Михайлович Романов не міг змиритися з тим, що українські козаки розірвали Переяславську угоду й уклали Гадяцьку унію, за якою українські землі стали Великим князівством Руським – третьою частиною Речі Посполитої. Більшість військ, що боролися з московською навалюю, складала переважно козацькі полки під проводом гетьмана Івана Виговського. Проте з ними пліч о пліч бились і татари на чолі з Мехмедом IV Гераєм і поляки. В битві під Конотопом вони отримали рішучу перемогу над московитами.

***

Stańczyk, Tomasz. Czyj Krym? [Чий Крим?] / Т. Stańczyk // *Do Rzeczy*. – Warszawa, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://historia.dorzeczy.pl/historia-wspolczesna/442005/stanczyk-czyj-krym.html>.

Польський письменник і журналіст Томаш Станчик, який спеціалізується на історичних текстах, піднімає питання: чий Крим і чому 70 % його населення сьогодні складають росіяни. На його думку, лунають голоси, що війна росії проти України може закінчитися тим, що москва відмовиться від окупованих Луганської та Донецької областей, але ніколи не відмовиться від Криму. Автор обурується, що, як кажуть кремлівські «корисні ідіоти» на Заході «росію не можна принижувати», а для росії Крим – це «перлина в короні». Т. Станчик задається питанням: «Які права має росія щодо Криму? Так само, як до Варшави, Вільнюса чи Києва. Отже жодного. Коли утворився Радянський Союз, Крим належав Україні».

***

Orbán Viktor szerint nem az a kérdés, hogy ki indította a háborút, reagált az ukrán külügyi szóvivő [За словами В. Орбана, питання не в тому, хто почав війну, – речник МЗС України відповів] // *Nepszava.* – Budapest, 2023. – 23.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195670_oleg-nyikolenko-orban-viktor-orosz-ukran-haboru.

Прем'єр-міністр Угорщини В. Орбан дав інтерв'ю головному редактору «Bloomberg» Д. Міклетвейту, в якому висловив свою точку зору щодо війни в Україні. В. Орбан заявив, що важливе питання полягає не в тому, хто на кого напав, а в тому, які наслідки і скільки людей загине. За словами В. Орбана, виходячи з обставин, «очевидно», що Україна «не може виграти війну». Речник МЗС України О. Ніколенко відреагував на заяву В. Орбана, розкритикувавши прем'єр-міністра Угорщини та наголосивши, що Україна продовжить боротьбу та поверне всі окуповані росією території.

***

Rohac, Dalibor. Boris Johnson tells Republicans why they must support Ukraine [Борис Джонсон розповідає республіканцям, чому вони повинні підтримувати Україну] / D. Rohac // *New York Post.* – New York, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/23/boris-johnson-tells-republicans-why-they-must-support-ukraine/>.

Науковий співробітник Американського інституту підприємництва (АЕІ) Далібор Рогач аналізує виступ колишнього прем'єр-міністра Сполученого Королівства Бориса Джонсона в Далласі перед республіканцями щодо продовження допомоги США Україні. За словами Д. Рогача, промова Б. Джонсона суперечила не лише поглядам двох лідерів президентських перегонів від Республіканської партії, Дональда Трампа та Рона ДеСантіса, але й поглядам Віктора Орбана, який став зразком нової правої політики, яка пориває з традиційним консерватизмом Р. Рейгана і М. Тетчер, не кажучи вже про правоцентристську політику великих християнсько-демократичних партій Європи. Проте, на думку експерта, настрої Б. Джонсона щодо України та росії набагато більше репрезентують європейські повстанські, популістські правіці, ніж настрої В. Орбана – незважаючи на величезну роль, яку останній відіграє в консервативній уяві Сполучених Штатів, завдяки його зв'язкам із Такером Карлсоном і діяльністю уряду Угорщини щодо інвестицій в консервативну пропаганду в Америці через стипендії, навчальні програми та проведення конференції Коаліції консервативної політичної дії (СРАС) у Будапешті.

***

Hall, Gunilla. Attacken kan skapa ryskt dilemma: «Ett genidrag» [Напад може створити російську дилему: «геніальний хід»] / G. Hall // *Svenska Dagbladet.* – Stockholm, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/kEXpWX/attacken-i-belgorod-ett-genidrag-om-ukraina-ar-inblandat-sager-expert>.

В інтерв'ю «Svenska Dagbladet» шведський підполковник Петер Ліден заявив, що «атака» на російське місто Белгород може стати стратегічним кроком перед очікуваним весняним наступом України – якщо за атакою стоїть Україна, адже цей факт поки що залишається невідомим. Підполковник називає такий елемент українського контрнаступу «геніальним ходом».

***

Fuerza naval de la OTAN en Mediterráneo Este mantiene «disuasión eficaz» de fuerzas rusas [Військово-морські сили НАТО в Східному Середземномор'ї зберігають «ефективне стримування» російських сил] // ABC. – Madrid, 2023. – 25.05. – Режим доступу : https://www.cope.es/actualidad/noticias/fuerza-naval-otan-mediterraneo-este-mantiene-disuasion-eficaz-fuerzas-rusas-20230525_2729226.

Контр-адмірал ВМС США Скотт Скіретта, який командує військово-морською групою НАТО, розгорнутою в Східному Середземномор'ї, запевнив, що НАТО забезпечує «ефективне стримування» російських військ і що, якщо йому доведеться переміститися до новий етап, «він буде готовий до бою сьогодні ввечері». Контр-адмірал візьме участь з 5 по 16 червня в найсучасніших навчаннях, організованих ВМС Іспанії, «Flotex 23», біля Західного Середземного моря, командуючи «USS James and Williams» і трьома іншими суднами підрозділу НАТО, одним канадським, одним іспанським та одним італійським. Вони приєднаються до деяких маневрів, у яких візьмуть участь понад 4700 військовослужбовців, 19 суден, 2 підводні човни, 16 літаків і 80 машин морської піхоти з ВМС Іспанії та інших країн таких, як Франція, Греція, Латвія, Португалія та Туреччина. За словами С. Скіретта, ніколи важливість Альянсу не була такою критичною, як зараз, маючи на увазі військову ситуацію між росією та Україною. Контр-адмірал наголосив, що НАТО оцінює, «яким найкращим способом допомогти Україні».

***

Britský parlament zaujal stanovisko ku hladomoru na Ukrajině v 30. rokoch: Prirovnáva Putina k Stalinovi [Британський парламент зайняв позицію щодо голоду в Україні 1930-х років: порівнює путіна зі Сталіним] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2803077/britsky-parlament-zaujal-stanovisko-ku-hladomoru-na-ukrajine-v-30-rokoch-prirovnava-putina-k-stalinovi/>.

Депутати Палати громад британського парламенту одноголосно схвалили пропозицію визнати голодомор в Україні 1930-х р. ХХ ст. актом геноциду українського народу. Рішення парламенту не є обов'язковим для уряду британських консерваторів. Представниця консерваторів Полін Летхем зазначила, що – Сталін у 30-ті роки, як путін сьогодні, хотів знищити український народ. Вона нагадала, що багато країн, в тому числі Австралія, Канада, Ірландія і Бразилія вже визнали голодомор в Україні геноцидом.

***

Šofar, Jakub. Vše o Putinovi a jeho válkách. V Praze žijící profesor Galeotti odhaduje vývoj invaze na Ukrajinu [Все про путіна та його війни. Професор Галеотті, який живе в Празі, оцінює розвиток вторгнення в Україну] / J. Šofar // Reflex. – Praha, 2023. – 25.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/kultura/119031/vse-o-putinovi-a-jeho-valkach-v-praze-zijici-profesor-galeotti-odhaduje-vyvoj-invaze-na-ukrajinu.html>.

Британський політолог, професор та фахівець із питань міжнародної злочинності та проблем безпеки, пов'язаних з росією, Марк Галеотті розповідає про своє бачення росії. Він є автором понад 25 книг, перша з яких була опублікована в 1995 р., а остання, з понад чотириста сторінок, «Війна путіна: від Чечні до України», вийшла кілька тижнів тому у видавництві «Бурдон». Це хронологічна розповідь

путінської епохи, від першої чеченської війни до початку війни проти України. Автор книги передбачає можливі майбутні тенденції, але дуже обережний у своїх прогнозах. Те, чого немає в книзі, але висить у повітрі, – це дуже неприємне бачення майбутнього, в якому, чим би не закінчилося вторгнення росії в Україну, неподалік від кордонів Чехії залишиться неймовірний арсенал зброї всі можливі типи, більш-менш вільно доступні, а також достатньо людей, повернення яких до нормального життя вже буде неможливим.

***

Delap, Leanne. Changing a personal brand can be a hard sell, as Elizabeth Holmes's attempted makeover as a wholesome suburban mom shows [Зміна особистого бренду може бути складним завданням, як показує спроба Елізабет Холмс перетворитися на образ здорової мами з передмістя] / L. Delap // *The Toronto Star*. – Toronto, 2023. – 25.05. – Режим доступу : https://www.thestar.com/life/fashion_style/fashion/2023/05/25/changing-a-personal-brand-can-be-a-hard-sell-as-elizabeth-holmes-attempted-makeover-as-a-wholesome-suburban-mom-shows.html.

Авторка статті Ліан Делап аналізує сучасні модні світові тренди. Авторка наводить слова Габора Апора, легендарного консультанта з комунікацій у Торонто, який створив візуальні повідомлення для кількох поколінь політичних- і бізнес-зірок Канади, про те, що наразі захоплюється стилем Президента України Володимира Зеленського, який на відміну від інших глав держав, часто носить футболку чи світшот, одяг, який є «функціональним і утилітарним». Г. Апор підкреслив, що В. Зеленський зробив це своїм послідовним стилем і випромінює впевненість і силу, проєктуючи спільність у нонконформістський спосіб і незважаючи на те, що він завжди просто одягнений, його одяг завжди пасував до його фігури.

***

Lefief, Jean-Philippe. Pourquoi le Royaume-Uni est-il à l'avant-garde de l'aide à l'Ukraine ? [Чому Великобританія перебуває в авангарді допомоги Україні?] / J.-P. Lefief // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 26.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/26/pourquoi-le-royaume-uni-est-il-a-l-avant-garde-de-l-aide-a-l-ukraine_6174944_3210.html.

Журналіст «Le Monde» Жан-Філіп Леф'єф в статті пояснює, чому Великобританія перебуває в авангарді допомоги Україні. За його словами, хоча колишній прем'єр-міністр Борис Джонсон ще п'ять років тому називав себе «переконаним русофілом», Великобританія була і залишається в авангарді військової допомоги Україні. Це зобов'язання є не тільки вираженням обурення перед російською агресією або опортунізмом, зосередженого на внутрішньополітичних питаннях. За словами автора, це також плід дипломатичної культури, яка глибоко укорінилася в конфронтації з росією, яка сьогодні відроджується з новою силою після сорокарічної перерви.

***

Kiss, Andrej. Orbán Viktor helyett a lengyelek és a románok valósítják meg a magyar álmot [Замість В. Орбана угорську мрію реалізовуватимуть поляки та румуни] / A. Kiss // *Nepszava*. – Budapest, 2023. – 28.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3196008_lengyel-laszlo-valaszuton.

У статті журналіст «Népszava» А. Кісс аналізує значення війни в Україні та дії проти росії. Автор критикує позицію угорського уряду, яка базується на поразці українців. Він зазначає, що російська агресія пробудила оборонні інстинкти в Європі та довела, що євроатлантичне співробітництво є економічно та військово сильнішим, ніж багато хто думав. У статті також наголошується, що росії не вистачає можливостей для ведення війни і врешті-решт вона буде змушена зазнати поразки на окупованих територіях. А. Кісс ставить під сумнів позицію угорського уряду, який озвучує твердження російської пропаганди.

***

McCarthy, Daniel. Ukraine war is an existential struggle – for the West [Війна в Україні – це боротьба за існування для Заходу] / D. McCarthy // New York Post. – New York, 2023. – 28.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/28/ukraine-war-is-an-existential-struggle-for-the-west/>.

Американський політолог, професор Чиказького університету, фахівець з міжнародних відносин Джон Джозеф Міршаймер вважає, що російське вторгнення в Україну, яке є найбільшим на континенті після закінчення Другої світової війни, це «екзистенційна боротьба за Європу». За його словами, Україна бореться за виживання але водночас прагне повернути собі всю свою суверенну територію та зробити так, щоб росія не могла відновити агресію у майбутньому. На думку Д. Міршаймера, росія продовжуватиме війну на виснаження доти, доки не контролюватиме понад 40 % території України.

***

Crane, Emily. Russia issues arrest warrant for Sen. Lindsey Graham over Ukraine comments [росія видала ордер на арешт сенатора Ліндсі Грема через коментарі про Україну] / E. Crane // New York Post. – New York, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://nypost.com/2023/05/29/russia-issues-arrest-warrant-for-sen-lindsey-graham/>.

кремлівське міністерство внутрішніх справ оголосило сенатора США Л. Грема в розшук та видала ордер на його арешт після того, як він зустрівся з Президентом України В. Зеленським у Києві. У відео-зустрічі Л. Грем назвав американську військову допомогу Україні «хорошою інвестицією» Сполучених Штатів, щоб допомогти звільнити Україну від російських воєнних злочинців. Республіканець з Південної Кароліни Л. Грем швидко відповів, що носитиме ордер на арешт, виданий корумпованим та аморальним урядом путіна, як «Знак Пошани». Л. Грем заявив, що він лише похвалив дух українців у спротиві російському вторгненню за допомогою, наданою Вашингтоном.

***

Karel Řehka: Válka mezi Ruskem a NATO je možná, Česko by od začátku bylo jejím účastníkem [Карел Ржежка: Війна між росією і НАТО можлива, Чехія була б у ній учасником від початку] // Reflex. – Praha, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.reflex.cz/clanek/zpravy/119092/karel-rehka-valka-mezi-ruskem-a-nato-je-mozna-cesko-by-od-zacatku-bylo-jejim-ucastnikem.html>.

На конференції з питань внутрішньої безпеки та стійкості Чехії в Палаті представників начальника Генштабу Чехії Карела Ржежки зазначив, що не виключено, що між росією та НАТО може спалахнути війна і якщо такий конфлікт станеться,

Чехія братиме у ньому участь із самого початку. З огляду на досвід нинішнього російського військового вторгнення в Україну, начальник Генштабу Чехії наголосив на необхідності стійкості держави та усунення вразливостей і залежностей, наприклад, щодо постачання сировини. Але він також застеріг від залежності від Китаю в галузі телекомунікацій. К. Ржехка заявив, що майбутній контрнаступ України проти рф не обов'язково переломить ситуацію на полі бою та закликав готуватись до затяжної війни.

***

Waugh, Robert. He fled Ukraine under the barrel of a gun. Now his invention could turn the tide of putin's war [Він утік із України під дулом автомата. Тепер його винахід може переламати перебіг путінської війни] / R. Waugh // The Independent. – London, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.independent.co.uk/news/world/europe/ukraine-military-news-today-putin-war-b2347675.html>.

«The Independent» пише про авіакосмічного інженера та підприємця Д. Авакяна, який народився в Києві, але в дев'ять років покинув країну і переїхав до США. Д. Авакян, як засновник американської компанії «Edison Aerospace», що застосовує сучасні технології для просування сільського господарства у XXI ст., сподівається, що його винахід допоможе повернути війну на користь України. Він вів переговори з представниками міністерства оборони США та українськими політиками щодо проєктів літаків військового призначення, у тому числі для виявлення зенітно-ракетних батарей, доставки вантажів та скидання боєприпасів. Технологія Д. Авакяна включає електричні літаки з опціональним пілотуванням, які управляються з причепа вантажівки на землі або можуть літати повністю автономно.

***

Russia Issues Arrest Warrant for Senator Lindsey Graham Over Ukraine Comments [росія видала ордер на арешт сенатора Ліндсі Грема через коментарі щодо України] // Time. – New York, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://time.com/section/world/>.

Коментуючи оголошення себе в розшук російським режимом, сенатор США Ліндсі Грем заявив, що носитиме ордер на арешт, виданий корумпованим і аморальним урядом путіна, як «Знак Пошани». Він окремо запропонував росіянам, які хочуть затримати його, здати себе Міжнародному кримінальному суду в Гаазі й пообіцяв у цьому разі зробити те саме.

***

Russia issues arrest warrant for Lindsey Graham over Ukraine comments [росія видала ордер на арешт Ліндсі Грема через коментарі щодо України] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/russia-issues-arrest-warrant-for-lindsey-graham-over-ukraine-comments>.

На росії оголосили у розшук сенатора США Ліндсі Грема. Причиною цього рішення став візит американського сенатора від Республіканської партії до України. Про видання ордера на арешт Л. Грема міністерство внутрішніх справ росії повідомило 29 травня. І на це сенатор уже встиг в іронічній манері відреагувати. Політик не розгубився та висміяв країну-агресорку за її рішення, зазначивши: «Я носитиму ордер на арешт, виданий корумпованим і аморальним урядом путіна, як Знак Пошани».

***

Enderlin, Serge. Volker Türk: «La lutte contre le cancer de la misogynie sera une priorité de mon mandat de haut-commissaire aux droits de l'homme» [Фолькер Тюрк: «Боротьба з раком мізогінії буде пріоритетом мого мандату як Верховного комісара з прав людини»] / S. Enderlin // *Le Monde*. – Paris, 2023. – 31.05. – Режим доступу : https://www.lemonde.fr/international/article/2023/05/31/volker-turk-la-lutte-contre-le-cancer-de-la-misogynie-sera-une-priorite-de-mon-mandat-de-haut-commissaire-aux-droits-de-l-homme_6175610_3210.html.

Верховний комісар ООН з прав людини Фолькер Тюрк в інтерв'ю «Le Monde» розповів, що з моменту вступу на посаду в жовтні 2022 р. багато разів відвідував місії в Судані та Україні. За його словами, сьогодні порушення прав людини є масовими, є невдачі, зокрема в демократичних країнах, де є конфлікти, зокрема агресивна війна росії в Україні, яка повернула квазісередньовічний привид прямого конфлікту між державами. Ф. Тюрк наголосив, що світові дійсно потрібно сказати, що якщо він серйозно ставиться до прав людини, йому потрібно зробити набагато більше: ресурси, політична та стратегічна підтримка. Він наголосив, що це не станеться миттєво, але це залежить і від його діяльності.

***

Hultin, Therese Larsson. Rysslandskännaren ser en tydlig roll för Sverige [Знавець росії бачить чітку роль Швеції] / T. L. Hultin // *Svenska Dagbladet*. – Stockholm, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/y6XGvg/rysslandskannaren-fiona-hill-ser-entydlig-roll-for-sverige>.

Колишня високопоставлена радниця Білого дому з питань росії Фіона Гілл в інтерв'ю «Радіо Свобода» проводить паралель між путіним і колишнім президентом США Д. Трампом, в адміністрації якого вона пропрацювала 2,5 р. В інтерв'ю Ф. Гілл сказала, що окупація росією українського Криму в 2014 р. стала поворотним моментом в еволюції путіна як лідера росії, що «поставив його в таку собі квазіавтократичну позицію». На думку Ф. Гілл, після захоплення Криму популярність путіна стрімко зросла серед росіян, багато з яких вважали окупацію «виправленням історичної помилки».

***

Wintour, Patrick. Macron to call for European 'strategic awakening' after Ukraine invasion [Макрон закликав Європу до «стратегічного пробудження» після вторгнення в Україну] / P. Wintour // *The Guardian*. – London, 2023. – 31.05. – Режим доступу : <https://www.theguardian.com/world/2023/may/31/macron-to-call-for-european-strategic-awakening-after-ukraine-invasion>.

Дипломатический редактор «The Guardian» П. Вінтур пише, що в своїй промові на форумі з питань безпеки у столиці Словаччини Братиславі президент Франції Е. Макрон закликатиме до «стратегічного пробудження» і підкреслить роботу, яку зробила Франція для захисту східного флангу НАТО, включно з розміщенням 1250 французьких військових у Румунії та 300 в Естонії. Він також підкреслить роль Франції в розблокуванні поставок бойових танків в Україну. На зустрічі наступного дня в Молдові він говоритиме про прихильність Франції перемозі України та скаже, що не терпітиме замороженого конфлікту.

РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ

Sasagawa, Shohei. Survey: Support for bolstered national defense remains high [Опитування: Підтримка зміцнення національної оборони залишається високою] / S. Sasagawa // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14902677>.

Підтримка подальшого посилення обороноздатності Японії залишається високою серед громадськості, а нещодавнє спільне опитування виявило, що більше 60 % респондентів підтримують її. Останній рівень підтримки, ймовірно, є результатом того, що більше виборців відчувають загрозу через можливий спалах напруженості між Тайванем і Китаєм, а також тривале вторгнення росії в Україну. Респондентам пропонувалося вибрати з п'яти відповідей про те, чи варто Японії збільшувати свою обороноздатність. 62 % респондентів вибрали «підтримують» або «швидше підтримують» ідею посилення заходів оборони Японії. Це було набагато більше, ніж 12 %, які вибрали «проти» або «скоріше проти» посилення оборони Японії. Ті, хто підтримує зміцнення обороноздатності, вперше перевищили 60 % у попередньому опитуванні, яке проводилося у 2022 р. Останній результат показав, що підтримка зміцнення обороноздатності залишається високою серед виборців навіть більше ніж через рік після початку російського вторгнення в Україну.

***

Bartkiewicz, Artur. Sondaż: 31,1 proc. Polaków uważa, że Ukraina powinna być w UE w tym roku [Опитування: 31,1 % поляків вважають, що Україна має бути в ЄС цього року] / A. Bartkiewicz // Rzeczpospolita. – Warszawa, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/spoleczenstwo/art38469741-sondaz-31-1-proc-polakow-uwaza-ze-ukraina-powinna-byc-w-ue-w-tym-roku>.

«Як скоро, на вашу думку, Україна має стати членом Європейського Союзу?» – таке запитання поставили полякам – учасникам опитування SW Research для «Rzeczpospolita». На це запитання 31,1 % респондентів відповіли «якнайшвидше, навіть цього року», 34,4 % вважають, що Україна має стати членом ЄС одразу після закінчення війни, 19,9 % опитаних поляків вважають, що Україна має стати членом ЄС через 5-10 років, 4,7 % обрали відповідь «через понад 10 років». Відповідно 9,9 % респондентів вважають, що Україна ніколи не повинна стати членом ЄС.

***

Huët, Bob. Onderzoek: meeste Nederlanders willen Oekraïne blijven steunen tot alle bezette gebieden zijn heroverd [Дослідження: більшість нідерландців хочуть продовжити підтримувати Україну, доки всі окуповані території не будуть відвойовані] / B. Huët // Algemeen Dagblad. – Rotterdam, 2023. – 21.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/binnenland/onderzoek-meeste-nederlanders-willen-oekraïne-blijven-steunen-tot-alle-bezette-gebieden-zijn-heroverd~ab697abd/>.

Британське дослідження, проведене у Франції, Німеччині, Італії, Нідерландах і Сполучених Штатах з 27 квітня по 2 травня 2023 р., на замовлення українського аналітичного центру «Нова Європа» прийшло до висновку, що більше половини нідерландців (58%) вважають, що Україна повинна відновити контроль над усіма територіями, які все ще окуповані російською армією та проросійськими

сепаратистами, включаючи Крим та доки володимир путін постане перед судом у Гаазі за воєнні злочини.

***

Half of U.S. Public Still Approves of Arms Deliveries to Ukraine [Половина населення США досі схвалює поставки зброї в Україну] // Time. – New York, 2023. – 24.05. – Режим доступу : <https://time.com/6282221/american-public-approves-arms-ukraine-russia/>.

Підтримка населенням США допомоги Україні дещо зменшилася, але все ще є доволі широкою. Про це свідчать результати опитування, проведеного Школою публічної політики Гарріса Чиказького університету та NORC. Опитування показало, що половина американців підтримують постачання Пентагоном зброї Україні для її захисту від російських військ. Цей рівень не змінився з початку року. У травні минулого року постачання зброї підтримували 60 %. Зараз близько чверті американців виступають проти продовження військової підтримки, яка наразі перевищила 37 млрд дол. Згідно з опитуванням, проведеним минулого місяця, переважна більшість як демократів, так і республіканців вважають, що напад росії на Україну був невиправданим.

***

Kimijima, Hiroshi. Poll: Kishida Cabinet approval rating rises to 46% after G-7 [Опитування: рейтинг схвалення Кабінету Кісиди Фуміо зріс до 46 % після G7] / Н. Kimijima // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14919466>.

Рейтинг схвалення Кабінету міністрів Кісиди Фуміо перевищив рейтинг несхвалення вперше після саміту «Групи семи» (G7) в Хіросімі. 46 % загальнонаціонального телефонного опитування, проведеного 27-28 травня, висловили схвалення Кабінету міністрів, у порівнянні з 42 %, які не схвалювали. Рейтинг схвалення піднявся з 38 % у попередньому опитуванні, проведеному в квітні тоді, як рейтинг несхвалення знизився з 45 %. Прем'єр-міністр Ф. Кісіда головував на саміті G7 19-21 травня, сьомому саміті індустріально розвинутих демократій, організованому Японією. 59 % респондентів сказали, що Ф. Кісіда продемонстрував лідерство як голова G7, у порівнянні з 32 %, які сказали, що він цього не зробив. Це був перший випадок, коли рейтинг схвалення Кабінету явно підвищився після саміту G7, що відбувся в Японії, хоча деякі минулі опитування базувалися на інтерв'ю, що ускладнювало просте порівняння. У центрі уваги саміту була скоординована підтримка України у війні проти росії і сумарно 61 % респондентів сказали, що в Хіросімі було досягнуто певних або суттєвих успіхів у питанні України, що значно перевищує сукупні 37 % респондентів, які сказали, що досягнуто мало або взагалі нічого не було досягнуто.

РОСІЙСЬКА ПРОПАГАНДА ТА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ЗА КОРДОНОМ

Sonnenfeld, Jeffrey. Tucker Carlson Is Only One Part of Putin's Disinformation War in the Western Media [Таке Карлсон – це лише одна з частин дезінформаційної війни путіна в західних ЗМІ] / J. Sonnenfeld // Time. – New York, 2023. – 01.05. – Режим доступу : <https://time.com/6276130/putins-disinfomation-war-western-media/>.

Американський журналіст Т. Карлсон, відомий вихвалянням диктатора путіна, виправдовуванням агресії РФ проти України і поширенням російських фейків про біолабораторії в Україні, припиняє роботу на «FOX News». Очільник Єльського інституту керівників вищої ланки Д. Зонненфельд в статті американського журналу «Time» пише, що Т. Карлсон – не єдиний західний журналіст, який повторює російську пропаганду. Центр «NewsGuard» (США) С. Брілла і Г. Кровіца виявив понад 350 новинних сайтів, що розповсюджують 100 хибних історій про війну Росії в Україні. На думку Д. Зонненфельда, щоб покласти край російському вторгненню в Україну потрібно більше економічного тиску і робота ще далека від завершення. Група дослідників на чолі з колишнім послом США в Росії М. Макфолом та радником Президента України Андрієм Єрмаком складала план подальших санкцій, які необхідні, щоб задушити російську військову машину.

***

Bosman, Thomas. Beelden van pro-Russische nepbetogers bij A12-blokkade zorgen voor verbazing: ‘Wisten hier niks van’ [Зображення проросійських фейкових демонстрантів на блокаді А12 викликають подив: «Я нічого про це не знав»] / Т. Bosman // *Algemeen Dagblad*. – Rotterdam, 2023. – 09.05. – Режим доступу : <https://www.ad.nl/buitenland/beelden-van-pro-russische-nepbetogers-bij-a12-blokkade-zorgen-voor-verbazing-wisten-hier-niks-van-a18b5d17/>.

Згідно з дослідженням, проведеним датським суспільним мовником «DR» і французьким виданням «Le Monde», російські спецслужби проводять постановочні акції протесту в Європі з критикою ЄС, НАТО та України, які спрямовані на те, щоб посіяти розбіжності в Європі щодо війни в Україні. Російські демонстранти приєднуються до багатолюдної демонстрації іншої тематики, а потім знімають відео, як вони стоять перед тисячами людей із проросійськими плакатами. Ці послуги пов'язані з щонайменше десятьма демонстраціями в Європі за останні місяці, включаючи демонстрацію «Extinction Rebellion» (XR – соціально-політичний рух, який використовує методи ненасильницької боротьби, щоб виступати проти кліматичних змін, втрати біорізноманіття та ризику соціально-екологічного колапсу) в Гаазі, яка відбулася в кінці січня 2023 р. І організатор «XR», і спостерігач «Amnesty International» нічого не помітили і, як сказав речник «XR», вони були здивовані цим повідомленням і неприємно вражені.

***

Haldenwang: Russische Einflussnahme gefährdet Demokratie zunehmend [Гальденванг: російський вплив все більше ставить під загрозу демократію] // *Frankfurter Allgemeine*. – Frankfurt am Main, 2023. – 22.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/politik/inland/haldenwang-einflussnahme-durch-russland-gefaehrdet-demokratie-18910346.html>.

Президент Управління із захисту конституції Німеччини Р. Гальденванг пише про занепокоєння з приводу того, що ультраправа політична партія в Німеччині «AfD», праві екстремісти та деякі ЗМІ в Німеччині поширюють кремлівську пропаганду і попереджає про зростаючу загрозу демократії в Німеччині з боку російського впливу. За словами Р. Гальденванга, вплив Росії також сприяє розвитку правого екстремізму у Федеративній Республіці. Федеральне відомство з охорони конституції хоче виступити на симпозіумі про вплив авторитарних держав на

демократію. Р. Гальденванг вважає, що Німеччина, безумовно, має одну з найстабільніших демократій у світі, але ця демократія «знає все більшого тиску» зсередини та ззовні.

***

Szuldrzyński, Michał. Michał Szuldrzyński: Lex Tusk osłabi odporność Polski na działania Rosji [Міхал Шулджинський: Лекс Туск послабить опір Польщі діям росії] / M. Szuldrzyński // Rzeczpospolita. – Польща, 2023. – 30.05. – Режим доступу : <https://www.rp.pl/komentarze/art38544451-michal-szuldrzynski-lex-tusk-oslabi-odpornosc-polski-na-dzialania-rosji>.

На думку польського аналітика Міхала Шулджинського, ні в кого не повинно бути жодного сумніву, що під час війни в Україні головний агресор намагається впливати на громадську думку в інших країнах. Офіційні повідомлення доводять, що росія завдяки діяльності як спецслужб, так і тролєвих ферм, якими керував відомий пригожин у Бахмуті, вела діяльність з дезінтеграції Заходу, впливала на настрої британців перед Брекзитом, американців під час президентських виборів 2016 р. За словами автора, тільки хтось вкрай наївний міг гадати, що вона не вела і не веде жодної діяльності у Польщі. Аналітик вважає, що в цьому і полягає гібридна війна, що збройна агресія проти України супроводжується низкою дезінформаційних та пропагандистських операцій, причому це стосується і суто розвідувальних чи навіть диверсійних операцій, але й бізнесу, котрий іноді просто кримінальний (вплив російської мафії тощо) За словами аналітика, Польща є також театром таких дій.

САНКЦІЇ ПРОТИ РОСІЇ

Frühauf, Markus. Warum die Finanzsanktionen gegen Russland so wenig wirken [Чому фінансові санкції проти росії такі неефективні] / M. Frühauf // Frankfurter Allgemeine. – Frankfurt am Main, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.faz.net/aktuell/finanzen/warum-die-finanzsanktionen-gegen-russland-so-wenig-wirken-18872230.html>.

Економісти Асоціації Світового банку дійшли невтішного висновку 2022 р., що незважаючи на виключення росії із платіжної системи «Swift», фінансові умови в російській економіці відновилися до довоєнного рівня за дуже короткий проміжок часу. Найжорсткіші фінансові санкції не сповільнили агресивну війну росії проти України. Дані, опубліковані австрійським «Raiffeisen Bank», показали, що іноземні банки можуть добре заробляти в росії. За перші три місяці 2023 р. його російське дочірнє підприємство змогло потроїти прибуток до 301 млн євро в порівнянні з аналогічним періодом минулого року.

***

Sackmann, Christoph. Öl-Einnahmen brechen einKreml schröpft die eigenen Ölriesen und setzt sich damit großer Gefahr aus [кремль викачує власні нафтові гіганти, наражаючи себе на велику небезпеку] / C. Sackmann // Focus. – Berlin, 2023. – 10.05. – Режим доступу : https://www.focus.de/finanzen/boerse/langfristig-schaedlich-oel-einnahmen-brechen-ein-russland-erhoeht-steuern-um-den-krieg-weiter-zu-finanzieren_id_193226474.html.

Згідно з аналізом країн «Групи семи» (G7), санкції щодо ліміту цін на нафту спричинили падіння експортних надходжень росії на 45 %. Щоб компенсувати

недоотриманий дохід, кремль тепер вимагає від своїх нафтових компаній платити вищі податки на нафтові доходи. Очікується, що підвищення податків принесе додатковий дохід у розмірі 7 млрд євро. Експерти вважають, що підвищення податків у короткостроковій перспективі забезпечить більший дохід, необхідний для продовження війни в Україні, в довгостроковій перспективі – це спричинить проблеми.

***

Szabó, Dániel. Magyarország akaszthatja meg az új uniós szankciókat [Угорщина може призупинити нові санкції ЄС] / D. Szabó // Portfolio. – Budapest, 2023. – 10.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/unios-forrasok/20230510/magyarorszag-akaszthatja-meg-az-uj-unios-szankciokat-614310>.

В статті для видання журналіст «Portfolio» Даніель Сабо зазначає, що Європейський Союз обговорює нові санкції через війну росії в Україні, які будуть націлені на китайські та іранські компанії та дозволять обмежити експорт до третіх країн. Він підкреслює, що Угорщина може бути однією з держав-членів, що може призвести до тривалих дебатів щодо нових карних заходів, а дискусії між країнами ЄС обіцяють бути конфліктними, швидкої згоди не очікується. Д. Сабо пише, що нові санкції не передбачають заморожування імпорту російських алмазів або співпраці в ядерній енергетиці і Угорщина та інші південноєвропейські країни-члени висловлюють застереження щодо нових заходів. На думку журналіста, нові санкції також стосуватимуться Китаю, що стало першим подібним заходом після вторгнення росії в Україну, а ефективне впровадження нових заходів може бути складним для експортерів з-за меж ЄС.

***

Robertson, Dylan. Canada to sanction Moldova groups aiding russia, send judges to boost integrity [Канада введе санкції проти молдовських організацій, які допомагають росії] / D. Robertson // Toronto Star. – Toronto, 2023. – 11.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/canada-news-pmn/canada-to-sanction-moldova-groups-aiding-russia-send-judges-to-boost-integrity>.

Прем'єр-міністр Канади Д. Трюдо зустрівся з президенткою Молдови М. Санду в Оттаві для підготовки ґрунту для введення санкцій щодо осіб і компаній, що базуються в цій східноєвропейській країні, які допомагають росії під час її вторгнення в Україну. Молдова вже багато років намагається приєднатися до Європейського Союзу і надала притулок людям, які рятуються від насильства в сусідній Україні.

***

Szijjártó Péter: Nehezen tárgyal újabb szankciókról az Orbán-kormány, ameddig az OTP a háború nemzetközi szponzorainak listáján van [П. Сіярто: Уряду В. Орбана важко вести переговори про нові санкції, доки OTP є в списку міжнародних спонсорів війни] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://nepszava.hu/3194311-szijjarto-peter-otp-ukrajna-hanoru-oroszorszag-szankcio>.

Міністр закордонних справ і торгівлі Угорщини П. Сіярто висловив обурення рішенням України включити OTP Bank, який не порушував жодних законів, до списку міжнародних спонсорів війни. Він заявив, що поки це рішення не буде скасовано, уряду Угорщини буде «дуже важко» вести переговори про подальші

санкції, спрямовані на заподіяння додаткової шкоди. Міністр зазначив, що OTP Bank, як найбільший банк Угорщини, працює в повній відповідності до всіх очікувань і правил і включення банку до списку міжнародних спонсорів війни України є «неприйнятним і скандальним».

***

Skärpta sanktioner mot rysk gas [Посилили санкції проти російського газу] // Svenska Dagbladet. – Stockholm, 2023. – 14.05. – Режим доступу : <https://www.svd.se/a/veb7Om/skarpta-sanktioner-mot-rysk-gas>.

Країни «Групи семи» (G7) і ЄС домовилися заборонити імпорт російського природного газу по трубопроводах, які перекрив уряд путіна. Це були б перші санкції проти російських газопроводів, запроваджені з моменту початку повномасштабної російської агресії проти України майже 15 місяців тому. Як саме має бути розроблена заборона, буде вирішено на саміті G7 у Хіросімі. Але йдеться, серед іншого, про те, щоб росія не відновила поставки газу до Польщі та Німеччини, які були припинені минулого року і які призвели до енергетичної кризи в Європі – де, серед іншого, ціна на газ зросла більш ніж у десять разів.

***

Robertson, Dylan. Senators urge Ottawa to give sanctions regime the same clarity, assessment as allies [Сенатори закликають Оттаву дати режиму санкцій таку ж ясність та оцінку, як і союзникам] / D. Robertson // National Post. – Toronto, 2023. – 16.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmn/canada-news-pmn/senators-urge-ottawa-to-give-sanctions-regime-the-same-clarity-assessment-as-allies>.

Голова комітету Сенату із закордонних справ Канади, сенатор П. Бем зазначив, що протягом року Оттава різко збільшила кількість осіб, щодо яких було запроваджено санкції через вторгнення росії до України. Декілька експертів заявили комітету, що вони не впевнені, якою мірою Оттава насправді застосовує санкції, які вона вирішила запровадити, оскільки за більш ніж три десятиліття лише одній людині та одному бізнесу було пред'явлено звинувачення у порушенні законів про санкції. Оттава пообіцяла найняти більше людей для забезпечення дотримання санкцій і сенатори кажуть, що уряду слід також публікувати щорічні звіти та розробити чіткіший процес виключення осіб із списків санкцій.

***

Šilobritas, Žygimantas. Sankcijų įgyvendinimas ir pinigų plovimas – susiję: valdžios veiksmų tam išspręsti nepakanka [Застосування санкцій і відмивання грошей пов'язані: дій уряду недостатньо, щоб вирішити цю проблему] / Ž. Šilobritas // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://www.lrytas.lt/verslas/rinkospulsas/2023/05/17/news/sankciju-igyvendinimas-ir-pinigu-plovimas-susije-valdzios-sprendimu-tam-isspresti-nepakanka-27071835>.

На конференції «Боротьба з ухиленням від санкцій та фінансові злочини на передовій: нова реальність» прем'єр-міністерка Литви І. Шимоніте сказала, що російські олігархи використовують можливості, наявні в західних країнах, для відмивання грошей як шляхом фінансування терористичних груп, так і шляхом створення можливостей для обходу санкцій, запроваджених ЄС. Одних лише зусиль уряду недостатньо, тому, за її словами, у боротьбі з кремлівським режимом важливо,

щоб інституції ЄС, відповідальні за запобігання відмиванню грошей і корупції, допомагали впроваджувати санкції. За словами прем'єр-міністра, важливим аспектом у запобіганні відмиванню грошей є нові обмеження на віртуальні кошти і криптовалюту.

***

Koovit, Kaja. Kaja Kallas Financial Timesile: kohalikud firmad ei peaks Venemaa osas olema silmakirjalikud [Кая Каллас для «Financial Times»: місцеві компанії не повинні лицемірити коли мова йде про росію] / К. Koovit // Postimees. – Tallinn, 2023. – 17.05. – Режим доступу : <https://majandus.postimees.ee/7776635/kaja-kallas-financial-timesile-kohalikud-firmad-ei-peak-venemaa-osas-olema-silmakirjalikud>.

Коментарі прем'єр-міністра Естонії К. Каллас з'явилися після того, як видання «Financial Times» написало, що підсанкційні товари на суму 1 млрд дол. перемістилися до росії через країни Балтії. Прем'єр-міністра визнала, що торгівля з росією в обхід західних санкцій приваблює компанії з країн Балтії, незважаючи на те, що країни мають чітку позицію щодо війни в Україні. К. Каллас звинуватила місцеві компанії в лицемірстві, сказавши, що «ви дуже голосно говорите.. про Україну, росію та безпеку, але таємно.. ви погоджуєтеся з москвою». За словами К. Каллас, найпростіше було б взагалі заборонити експорт, однак проблема полягає в тому, що якби це зробили країни Балтії, ці товари просто перемістилися б в інше місце.

***

Latvija ar līdzīgi domājošām valstīm piedāvā paplašināt sankcijas pret Krievijas amatpersonām [Латвія та країни-однодумці пропонують розширити санкції проти російських чиновників] // Diena. – Rīga, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.diena.lv/raksts/latvija/zinas/latvija-ar-lidzigi-domajosam-valstim-piedava-paplasinat-sankcijas-pret-krievijas-amatpersonam-14299441>.

Парламентський секретар МЗС Г. Рейре зазначив, що Латвія разом з іншими країнами ЄС продовжує чинити тиск на росію через її агресію в Україні і Латвія зацікавлена в застосуванні максимально жорстких санкцій проти росії. Зараз триває робота над 11 пакетом санкцій проти росії. С. Рейре пояснив, що в 11-му пакеті акцент робиться на недопущенні обходу санкцій, у тому числі через треті країни, також важливо, щоб уже прийняті санкції були реалізовані якомога повніше, проте є пропозиції щодо внесення нових фізичних осіб до санкційних списків та інші пропозиції. Парламентський секретар повідомив, що Латвія разом із країнами-однодумцями пропонує розширити санкції проти російських чиновників.

***

Bronskill, Jim. Russians could be disguising cash to evade Canadian sanctions, federal agency warns [Федеральне агентство попереджає, що росіяни можуть маскувати готівку, щоб уникнути канадських санкцій] / J. Bronskill // National Post. – Toronto, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmnn/news-pmnn/canada-news-pmnn/russians-could-be-disguising-cash-to-evade-canadian-sanctions-federal-agency-warns>.

Агентство фінансової розвідки Канади попереджає, що росіяни, на яких поширюються економічні санкції через вторгнення москви в Україну, можуть спробувати ухилитися від них, використовуючи підставні компанії, криптовалюту та операції з нерухомістю. Центр аналізу фінансових транзакцій та звітів повідомляє у

новому спеціальному бюлетені, що ті, хто прагне відмивати доходи від злочинів та корупції, можуть спробувати приховати активи, передавши право власності членам сім'ї чи близьким спільникам. Федеральний центр «Fintrac» намагається виявити відмивання грошей, просіюючи постійний потік даних про транзакції від банків, страхових компаній, дилерів з цінних паперів, компаній, які обслуговують гроші, брокерів з нерухомості, казино та інших. Канада ввела санкції щодо сотень російських осіб та організацій у зв'язку з вторгненням росії в Україну в 2022 р., заборонивши фінансові операції, пов'язані з Канадою.

***

Szabó, Dániel. A magyar kormány egyetlen uniós országment ellenzi az Európa Tanács határozatát a háborúról [Угорщина є єдиною країною ЄС, яка виступає проти рішення Ради Європи щодо війни] / D. Szabó // Portfolio. – Budapest, 2023. – 18.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/global/20230518/a-magyar-kormany-egyetlen-unios-orszagkent-ellenzi-az-europa-tanacs-hatarozatat-a-haborurol-615982>.

На саміті Ради Європи в Рейк'явіку Угорщина, Азербайджан, Вірменія, Боснія і Герцеговина, Сербія та Туреччина не підписали декларацію про реєстрацію збитків, завданих Україні. У Раді Європи 43 країни та Євросоюз погодилися на створення реєстру збитків. Мета реєстру – підзвітність росії та можливість потенційної компенсації. Рада Європи – міжнародна організація, заснована в 1949 р. для сприяння миру в Європі. Очікується, що система запрацює повністю в 2024 р. В українсько-угорських відносинах зростає напруженість, а Угорщина не підтримує санкції ЄС проти України з кількох причин. Особливо болючим є український лістинг OTP Bank, і поки українці не виключать банк зі списку фінансистів війни, Угорщина не піде на співпрацю.

***

Harsányi, György. Kínai húrok [Китайські струни] / G. Harsányi // Nepszava. – Budapest, 2023. – 19.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195130_kinai-hurok.

У статті розглядаються дії та претензії уряду Угорщини щодо підтримки України. Уряд В. Орбана блокує фінансування поставок зброї ЄС в Україну, водночас наголошуючи на захисті угорських шкіл на Закарпатті. Міністр закордонних справ Угорщини П. Сіярто рішуче підтримує інтереси OTP Bank, який знаходиться в списку українських «спонсорів війни». Щодо погроз, які приписують Президенту України з нібито засекречених документів, у статті стверджується, що вони сприймаються як пропаганда. Крім того, урядові ЗМІ починають атаку на Брюссель, посиляючись на обмеження Європейського Союзу щодо китайських компаній. У статті критикується подвійна гра уряду Угорщини, яка послаблює альянс з Європейським Союзом, повертаючись в бік Китаю.

***

World leaders in Hiroshima ready to hit Russia with fresh sanctions [Світові лідери в Хіросімі готові вдарити по росії новими санкціями] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 19.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14911758>.

Лідери найпотужніших демократій світу присвятити більшу частину першого повного дня саміту «Групи семи» (G7) пошуку нових способів покарати росію за її

15-и місячне вторгнення в Україну. Ядерні погрози путіна проти України, а також багатомісячна серія ракетних випробувань Північної Кореї та швидко зростаючий ядерний арсенал Китаю резонували з прагненням Японії зробити ядерне роззброєння основною частиною саміту. Так, світові лідери відвідали парк миру, присвячений десяткам тисяч людей, які загинули під час першого у світі вибуху атомної бомби часів війни. А після групових фотографій і символічної посадки дерев лідери зосередилися на обговоренні нового раунду санкцій проти москви, зосередивши увагу на подвоєнні зусиль із забезпечення виконання існуючих санкцій, спрямованих на придушення військових зусиль росії та притягнення її до відповідальності. Посадовець США на умовах анонімності сказав, що американці планують внести в «чорний список» близько 70 підприємств з росії і третіх країн, які беруть участь у російському оборонному виробництві, і накласти санкції на понад 300 осіб, організацій, літаків і суден. Чиновник додав, що інші країни G7 зроблять подібні кроки для подальшої ізоляції росії та підризу її здатності вести війну в Україні.

***

Mindenki előtt veszekedett egy kicsit Szijjártó Péter a német külügyminiszterrel az OTP miatt [На очах у всіх П. Сіярто посварився з міністеркою закордонних справ Німеччини через OTP] // Nepszava. – Budapest, 2023. – 23.05. – Режим доступу : https://nepszava.hu/3195586_szijjarto-peter-nemet-kulugyminiszter-brusszel-talalkozo-ukrajna-otp-katonai-segely-szankciok.

Рішення уряду В. Орбана накласти вето на виплату військової допомоги Україні в ЄС викликало бурхливі дебати серед міністрів закордонних справ ЄС. У центрі справи – OTP Bank, який уряд Угорщини хоче виключити зі списку спонсорів війни, хоча банк все ще присутній у росії та надає пільгові умови кредитування в «сепаратистських» районах сходу України. За словами дипломатів, які беруть участь у дебатах, більшість країн ЄС втомилася від хиткості угорського уряду. Під час дебатів П. Сіярто та А. Бербок запекло сперечалися щодо справи OTP Bank. За даними дипломатичних джерел, кілька країн ЄС закликали Угорщину відокремити розбіжності з Україною від військової допомоги ЄС і санкцій проти росії.

***

Yamaguchi, Mari. Japan adopts new sanctions against Russia; criticizes its deal to deploy nuclear weapons in Belarus [Японія приймає нові санкції проти росії; критикує її угоду щодо розміщення ядерної зброї в білорусі] / M. Yamaguchi // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 26.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/politics/Japan-adopts-new-sanctions-against-Russia>.

Японія схвалила додаткові санкції проти росії у зв'язку з її війною з Україною, включаючи заморожування активів десятків окремих осіб та груп, а також заборону на експорт російським військовим організаціям. Головний секретар кабінету міністрів Хірокадзу Мацуно заявив журналістам, що схвалення санкцій проти росії Кабінетом міністрів показує, що Японія йде в ногу з рештою країн «Групи семи» (G7), які на саміті в Хіросімі домовилися зберегти та посилити санкції проти росії. Він сказав, що Японія віддана роботі з іншими країнами G7 та ширшою міжнародною спільнотою, щоб «поліпшити ситуацію» для України.

***

Russia accuses Japan of ‘cynical speculation’ after Tokyo’s nuclear rebuke [росія звинувачує Японію в «цинічних спекуляціях» після ядерної критики Токіо] // The Asahi Shimbun. – Tokyo, 2023. – 28.05. – Режим доступу : <https://www.asahi.com/ajw/articles/14918766>.

Генеральний секретар кабінету міністрів Японії Хірокадзу Мацуно заявив, що Японія запровадить додаткові санкції проти росії після того, як саміт «Групи семи» погодився посилити заходи для покарання москви за вторгнення в Україну. Х. Мацуно також засудив план росії розгорнути тактичну ядерну зброю в білорусі, заявивши, що це ще більше загострить ситуацію і що Японія ніколи не погодиться на «ядерну загрозу росії, не кажучи вже про її використання». мзс росії заявило, що оцінює виконання санкцій Японією щодо її національної безпеки та економіки та не залишить без відповіді «неправомірні дії» Токіо.

***

Váratlan szövetségesre lelhet a magyar kormány – alakul a konfliktus [Угорський уряд може знайти несподіваного союзника – конфлікт розвивається] // Portfolio. – Budapest, 2023. – 29.05. – Режим доступу : <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20230529/varatlan-szovetsegesre-lelhet-a-magyar-kormany-alakul-a-konfliktus-618104>.

Зараз Європейський Союз веде переговори щодо 11-го пакету санкцій проти росії, спрямованих на запобігання ухилення росії від санкцій. Однак пакет стикається з адміністративними перешкодами з боку Угорщини та Греції. Будапешт і Афіни хочуть виключити окремі компанії зі списку «спонсорів війни», який склала Україна. У дискусії міністрів закордонних справ ЄС є багато опору у випадку Будапешта, оскільки їхня проросійська та прокитайська орієнтація часто заважає єдиній позиції ЄС. Вони також блокують затвердження коштів ЄС, призначених для відшкодування Україні військової допомоги. Головний дипломат ЄС Ж. Боррель пообіцяв переглянути розбіжності щодо українського списку.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКТИ ТА ХАКЕРСЬКІ АТАКИ РОСІЇ

Guerre en Ukraine: des hackers prorusses bloquent le site du Sénat [Війна в Україні: проросійські хакери заблокували сайт Сенату] // L’Obs. – Paris, 2023. – 05.05. – Режим доступу : <https://www.nouvelobs.com/monde/20230505.OBS72964/guerre-en-ukraine-des-hackers-prorusses-bloquent-le-site-du-senat.html>.

Проросійський хакерський колектив «NoName» взяв на себе відповідальність за атаку на вебсайт Сенату Франції через підтримку Францією України. Ця атака, яка зробила сайт недоступним, схожа на атаку, раніше здійснену проти Національних зборів. Ці атаки є справою багатьох проросійських хакерських груп, які націлені на країни, які підтримують Україну, включно з Францією. Проросійські хакери також атакували кілька сайтів французьких мерій, щоб поширювати проросійські пропагандистські повідомлення.

ФІНАНСОВА ТА ЕКОНОМІЧНА ДОПОМОГА УКРАЇНІ

Rusi puknú od zlosti: Belgicko plánuje rafinovanú pomoc! Ukrajina na sankciách rekne zarobí [росіяни лопнуть від злості: Бельгія планує хитру допомогу! Україна заробить на санкціях великі гроші] // Nový čas. – Bratislava, 2023. – 13.05. – Режим

доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2798567/rusi-puknu-od-zlosti-belgicko-planuje-rafinovanu-pomoc-ukrajina-na-sankciach-pekne-zarobi/>.

Бельгія оголосила про новий пакет допомоги Україні вартістю майже 100 млн євро, який фінансується за рахунок податків на відсотки, отримані від заморожування російських активів. Фінансова установа «Euroclear», розташована в Бельгії, яка є однією з країн-членів ЄС, які заморозили найбільше російських активів на основі санкцій, накладених на Москву за війну в Україні. Цей крок Бельгії стався в той момент, коли ЄС вивчає правові можливості використання заморожених російських активів для допомоги у відбудові зруйнованої війною України.

***

Veľká pomoc pre vojnu bičovanú Ukrajinu: Štvrtá platba vo výške 1,5 miliardy eur [Велика допомога зруйнованій війною Україні: четвертий платіж у 1,5 млрд євро] // *Nový čas.* – Bratislava, 2023. – 23.05. – Режим доступу : <https://www.cas.sk/clanok/2802019/velka-pomoc-pre-vojnou-bicovanu-ukrajinu-stvrta-platba-vo-vyske-1-5-miliardy-eur>.

Європейська комісія (ЄК) здійснила четверту виплату поспіль у розмірі 1,5 млрд євро в рамках цього річного пакету макрофінансової допомоги Україні загальною вартістю 18 млрд євро. В ЄК нагадали, що за допомогою цього інструменту ЄС намагається допомогти Україні покрити її нагальні потреби у фінансуванні функціонування держави стабільною, передбачуваною та значною фінансовою підтримкою. Останній платіж допоможе Україні продовжувати виплачувати зарплати та пенсії та підтримувати роботу основних державних послуг, таких як лікарні, школи та житло для переміщених осіб. Загалом з початку війни підтримка ЄС Україні та українцям становить приблизно 70 млрд євро.

ЧОРНОМОРСЬКА ЗЕРНОВА ІНІЦІАТИВА

Nichols, Michelle. No Black Sea grain deal ships inspected as russian deadline looms [Судна, які торгують зерном у Чорному морі, не перевіряються через наближення кінцевого терміну] / M. Nichols // *National Post.* – Toronto, 2023. – 08.05. – Режим доступу : <https://nationalpost.com/pmn/news-pmn/no-ships-inspected-sunday-monday-under-black-sea-grain-deal-un>.

Організація Об'єднаних Націй заявила, що близько 30 мільйонів метричних тонн зерна та продуктів харчування було експортовано з України в рамках Чорноморської зернової ініціативи, у тому числі майже 600 тис. тонн зерна на судах Всесвітньої продовольчої програми в рамках операцій з надання допомоги в Афганістані, Ефіопії та Кенії, Сомалі та Ємені. Однак зараз експорт збіжжя з України сповільнився через наближення кінцевого терміну дії «зернової угоди». В пресслужбі генсека ООН зазначили, що останні дні судна не інспектуються в рамках Чорноморської зернової ініціативи, яка дозволяє безпечний експорт українського зерна Чорним морем, від якої Москва пригрозила відмовитися 18 травня через перешкоди для власного експорту зерна та добрив. Переговори щодо продовження «зернової угоди» мають відбутися в Стамбулі.

***

Ukraine pushes to extend grain deal at talks with Russia, Turkey and U.N. [Україна наполягає на продовженні зернової угоди на переговорах з Росією, Туреччиною та

ООН] // Japan Today. – Tokyo, 2023. – 12.05. – Режим доступу : <https://japantoday.com/category/world/ukraine-pushes-to-extend-wartime-grain-deal-at-talks-with-russia-turkey-and-u.n>.

Український уряд прагне продовжити Чорноморську зернову ініціативу, яка дозволяла зерну країни діставатися до країн Африки, Близького Сходу та Азії, де голод є зростаючою загрозою. В переговорах у Стамбулі брали участь офіційні особи Туреччини, росії, України та Організації Об'єднаних Націй, але не було прийнято жодних рішень щодо продовження. За словами віцепрем'єр-міністра України Олександра Кубракова, очікуються додаткові обговорення в онлайн-форматі. В заяві, опублікованій після переговорів, він сказав, що угоду «слід продовжити на довший період часу та розширити». Якщо консенсусу не буде досягнуто до 18 травня, угода перестане існувати.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ABC

ABC

Іспанська щоденна газета, одна з трьох найбільш читаних у країні. На сьогодні видання є головним рупором консервативних сил Іспанії. У своїх статтях та коментарях газета засуджує прагнення окремих регіонів країни до незалежності. Видання публікує статті іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.abc.es/>.

Aktuálně.cz

Чеська щоденна інтернет-газета, яка в даний час є однією з найуспішніших в країні. Редакція випускає понад 100 повідомлень на день (внутрішньополітичні та зарубіжні події, економіка, культура, спорт). Видання публікує статті чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://zpravy.aktualne.cz/>.

AFTONBLADET

Aftonbladet

Шведська щоденна газета, яка визнає себе як незалежне соціал-демократичне, і є найбільш поширеним виданням в Скандинавії. Видання має інтернет-версію. З моменту свого створення газета незмінно входить до п'ятірки найбільш відвідуваних шведських вебсайтів у різних опитуваннях. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.aftonbladet.se/>.

Avvenire

Італійська щоденна газета, яка належить Італійській єпископальній конференції і орієнтована на вчення католицької церкви, проте вважається незалежною від церковної ієрархії. Газета висвітлює події в країні та світі, коментує найрезонансніші новини. Видання виходить італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.avvenire.it/>.

**Algemeen
Dagblad**

Нідерландська щоденна газета, яка входить до числа найпопулярніших видань країни. Газета має досить консервативну редакційну лінію, що означає її правоцентриську позицію в політичному спектрі. Видання виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Роттердам. Вебсайт: <https://www.ad.nl/>.

**De
Telegraaf**

Найбільша щоденна газета Нідерландів, яка виходить на території всієї країни сім днів на тиждень, надходячи у роздрібний продаж у більшості країн світу. Газета не має виражених політичних і релігійних уподобань, не представляє якусь партію, проте її матеріали мають правопопулістську спрямованість. Газета виходить нідерландською мовою. Головний офіс – Амстердам. Вебсайт: <https://www.telegraaf.nl/>.

Denník N

Словацька щоденна газета, яка публікує результати журналістських розслідувань та аналітичні тексти, а також випускає короткі та оперативні новини. Політична приналежність – лібералізм. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://dennikn.sk/>.

Diena

Латвійська щотижнева газета, одна з найбільших газет за кількістю передплатників. Політична належність – ліберальна. Видання публікує матеріали латвійською мовою. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://www.diena.lv/>.

Do Przewy

Польський суспільно-політичний консервативно-ліберальний тижневик. Журнал підтримує економічні свободи, одночасно поважаючи християнську традицію та перевірені часом етичні цінності. Видання займає свороскептичну позицію та симпатизує консервативній партії «Право і справедливість». Тижневик доступний польською мовою. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://dorzczy.pl/>.

**Eesti
Päevaleht**

Естонська щоденна газета, яка має третій за величиною тираж серед щоденних друкованих видань Естонії. Газета щодо проблематики є загальнотематичною. Політична спрямованість видання – незалежне. Газета доступна естонською мовою. Головний офіс – Таллін. Вебсайт: <https://epl.delfi.ee/>.

El Mundo

Іспанська щоденна газета, одне з найбільш популярних та авторитетних видань Іспанії. Газета підтримує ліберальну та правоцентристську редакторську політику, критикує Соціалістичну партію Іспанії та регіональних націоналістів і демонструє віддаленість від консервативних принципів. Видання виходить іспанською мовою. Головний офіс – Мадрид. Вебсайт: <https://www.elmundo.es/>.

Focus

Німецький інформаційно-політичний тижневий ілюстрований журнал. Вважається журналом ліберально-консервативної спрямованості, орієнтований на середній клас німецького суспільства. Головний офіс – Берлін. Вебсайт: <https://www.focus.de/>.

**Frankfurter
Allgemeine**

Німецька міжрегіональна газета, найпоширеніша з німецьких видань за межами ФРН. Видання має ліберально-консервативне спрямування. Мова газети – німецька. Головний офіс – Франкфурт-на-Майні. Вебсайт: <https://www.faz.net/aktuell/>.

The logo for JAPAN TODAY features the word "JAPAN" in red and "TODAY" in black, both in a bold, sans-serif font. A white diagonal line crosses through the letters from the top-left to the bottom-right.

Japan Today

Японська щоденна інтернет-газета, яка є першим і найстарішим англomовним виданням Японії. Мова видання – англійська. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://japantoday.com/>.

The logo for L'OBS consists of the word "L'OBS" in a large, red, serif font.

L'Obs

Французький щотижневий журнал, який позиціонує себе як культурно-політичний, політична орієнтація якого належить до широкого соціал-демократичного руху, поєднуючи прагнення свободи та соціальної справедливості. Видання публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.nouvelobs.com/>.

The logo for Le Monde features the words "Le Monde" in a black, gothic-style serif font.

Le Monde

Французька щоденна вечірня газета ліволіберальних поглядів. Видання є найбільш популярним серед газет Франції. Газета публікує матеріали французькою мовою. Головний офіс – Париж. Вебсайт: <https://www.lemonde.fr/>.

The logo for Libero Quotidiano.it features the word "Libero" in a large, black, serif font with a small illustration of a griffin on the left. Above it, "Quotidiano.it" is written in a smaller, blue, sans-serif font.

Libero
Quotidiano

Італійська щоденна газета, яка дотримується правоцентристської та ліберальної позиції. У перекладі з італійської її назва дослівно означає «Ліберальна газета», а неофіційно її називають «Газетою думок», на шпальтах якої можна вільно висловитися та прочитати думку інших щодо останніх подій в Італії, Європі та світі. Газета публікує матеріали італійською мовою. Головний офіс – Мілан. Вебсайт: <https://www.liberoquotidiano.it/>.

**Lietuvos
rytas**

Литовська суспільно-політична щоденна загальнонаціональна газета, яка висвітлює питання економіки, політики, спорту, мистецтва, культурного життя у Литві та за кордоном. Мова видання – литовська. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.lrytas.lt/>.

NATIONAL POST

**National
Post**

Канадська англomовна газета, яка виходить з понеділка по суботу, а в понеділок виходить лише як цифрове електронне видання. Газета публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://nationalpost.com/>.

nra.lv

**Neatkarīgā
Rīta Avīze**

Латвійська загальнонаціональна щоденна газета, більш відома як мережеве видання. Мова газети – латиська. Головний офіс – Рига. Вебсайт: <https://nra.lv/>.

NÉPSZAVA

Nepszava

Угорська соціал-демократична щоденна газета лівоцентристського спрямування. Сьогодні газета проводить лінію, близьку курсу Угорської соціалістичної партії, що перебуває в опозиції. «Nepszava» є лідером угорського ринку серед політичних щоденних газет. Мова видання – угорська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.nepszava.hu/>.

**New York
Post**

Одна з найстаріших та найвпливовіших щоденних газет США, яка висвітлює світові новини щодо політики, економіки, охорони здоров'я, культури, спорту тощо. Видання публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://nypost.com/>.

Nový Čas

Словацька щоденна газета, яка є найбільш продаваною та найбільш читаною у Словаччині. Вона виходить щодня з понеділка по суботу, а щосуботи додається додаток Nový Čas víkend. Газета виходить словацькою мовою. Головний офіс – Братислава. Вебсайт: <https://www.cas.sk/>.

POLITICO

Бельгійський щотижневик американської новинної організації Politico, який висвітлює політичні події в ЄС. Більшість статей видання присвячені повсякденній діяльності Європейської комісії, Європейського парламенту, Ради ЄС та взаємодії ЄС у внутрішніх та міжнародних справах. Журнал публікує статті англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.politico.eu/>.

Portfolio

Угорська фінансова онлайн-газета, яка увійшла до десятки найбільш читаних та 15-и найбільш відвідуваних видань в Угорщині. Газета приділяє особливу увагу бізнесу, економічним та фінансовим новинам. Мова видання – угорська, англійська. Головний офіс – Будапешт. Вебсайт: <https://www.portfolio.hu/>.

Postimees

Естонська суспільно-політична щоденна газета. Висвітлення нагальних проблем естонського народу забезпечили газеті велику популярність. Видання публікує матеріали естонською мовою. Головний офіс – Таллінн. Вебсайт: <https://www.postimees.ee/>.

Reflex

Чеський суспільно-політичний тижневик, яким володіє швейцарська медіа корпорація Ringier. Журнал присвячений проблемам політики, культури та суспільства. Тижневик є одним із найбільш неоднозначних і широко читаних суспільно-політичних журналів у Чеській Республіці. Видання публікує матеріали чеською мовою. Головний офіс – Прага. Вебсайт: <https://www.reflex.cz/>.

Rzeczpospolita

Одна з найбільших щоденних польських газет. Видання має суспільно-політичний формат. Політична приналежність – ліберально-консервативна. Мова видання – польська. Головний офіс – Варшава. Вебсайт: <https://www.rp.pl/>.

SvD

**Svenska
Dagbladet**

Шведська щоденна ранкова газета, яка позиціонується як «незалежно поміркована». Видання публікує найважливіші місцеві та зарубіжні новини. Газета виходить шведською мовою. Головний офіс – Стокгольм. Вебсайт: <https://www.svd.se/>.

朝日新聞

**The Asahi
Shimbun**

Японська загальнонаціональна газета. Політична належність – ліволіберальна. Видання публікує матеріали японською мовою. Головний офіс – Токіо. Вебсайт: <https://www.asahi.com/ajw/>.

The Brussels Times

**The Brussels
Times**

Бельгійський англomовний журнал, який виходить раз на два місяці, і безкоштовно розповсюджується в Європейській комісії, Європейському парламенті, понад 150 посольствах і багатьох представництвах в ЄС. Журнал зосереджується на історії про Брюссель та Бельгію, висвітлюючи політику, мистецтво, історію, спорт та інші питання. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Брюссель. Вебсайт: <https://www.brusselstimes.com/>.

The Guardian

The Guardian

Британська щоденна газета. Видання дотримується ліво-центристської орієнтації, має попит серед ліберальних читацьких кіл Великої Британії і велику читацьку аудиторію по всьому світові. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.theguardian.com/international>.

**The
Independent**

Британське щоденне інтернет-видання (до 2016 р. щоденна газета). Видання ідеологічно близьке до ліберально-демократичної партії, особливу увагу звертає на проблематику прав людини. Мова видання – англійська. Головний офіс – Лондон. Вебсайт: <https://www.independent.co.uk/>.

Time

Американський журнал, що виходить двічі на місяць, відомий завдяки аналітичним коментарям з важливих питань світової та американської політики. Журнал публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Нью-Йорк. Вебсайт: <https://time.com/>.

**Toronto
Star**

Канадська щоденна газета, відома своєю лівоцентриською та соціал-ліберальною спрямованістю. Видання публікує матеріали англійською мовою. Головний офіс – Торонто. Вебсайт: <https://www.thestar.com/?redirect=true>.

Verslo žinios

Литовська щоденна газета для ділових людей, яка є єдиним виданням в країні, що спеціалізується на економічній тематиці. Газета виходить раз на тиждень. Політична спрямованість – економічний лібералізм. Видання публікує матеріали литовською мовою. Головний офіс – Вільнюс. Вебсайт: <https://www.vz.lt/>.